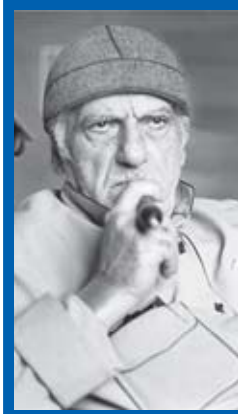

ჯუმბერ პატიაშვილი:
7 დრო
გვარვანა,
რომ
ვხდავოდი!

მერაბ ბლადაძე:
8 საქართველო
ვიხილისა
და მისი
«ნარჩენებისგან»
დროზე უნდა
გათავისუფლდეს!

ოტია იოსელიანი:
10 ეროვნული
გაგონ-
თაყვანება
გვჭირს

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გამოცემა www.geworld.net №21 (64)
9 - 15 ივნისი, 2010
საქართველო
ფასი 1 ლარი **მსოფლიო** info@geworld.net

თავბრუნებული
პრეზიდენტი,
ბრძენი მამიანი
და გასაჩივრებული
2 ლარი

სააკაშვილმა თბაძეს ილიოტი უწოდა

...ეს ბიუროკრატები
იყვნენ, რომლებმაც
ილიოტური წინადადება
დოკუმენტში ჩასვეს...

3

ბარაკ ობამის თბაძე:
სიტუაცია საქართველოში აღარ
ნარკოვანს დაბრკოლებას ამ
შეთანხმების წინ წაწვიანდის.

ნავთობის
წვთები
ქავკასიის
4 რუკაზე

არნო ხიდირბეგოვილი:
ენა, რომელიც
12 დღეს
თბილისში
ვარ მივხიფანს,
ანუ
„უბ იწინს ასუბ,
რუსესქი-ჯანე?!“

ზურაბ გაგნიძე:
გაგონ სხალაია
სინარულით
და მარჯვად
15 ასრულებს
დანაშაულებრივ
შეკვეთებს

**მუსლიმანური სფრთხე აბრეხიული ისლამით
გარემორტყმული საქართველოსთვის** **4**

კარლო კობალიანი:
არჩევნებზე
«მრეწველების»
ლუსტრაცია
19 მოხდა,
ისინი იგივე
«ნაშიონალები»
არიან!

5 აუგ-ში
სტალინის
ქებლი
დაიდგა

11
მეორით კალსტუსი,
გატონო პრეზიდენტო!

22 «Club-K» —
სიკვდილის
კონტეინერები

რეზინის ხელკეტიდან «ბიულეტენთა მბრძანებლად» **6**

თავბრუნდასვეული პრეზიდენტი, ბრძენი მაიფუნე და ბასბრჭეხული ლარი

გასული კვირა მიხეილ სააკაშვილისთვის ასე თუ ისე იღბლიანი გამოდგა. მისი პარტია არჩევნებში გამარჯვების აღნიშვნას განაგრძობდა, შემდეგ, როგორც იქნა, მიიღეს რუმინეთში, სადაც ერთი თვის წინათ ჩასვლისგან თავის შეკავება სთხოვეს. მეტიც, მან პარიზშიც ჩააღწია და შეხვედრები იქაც გამართა. მიიღო გამოცდილებაზე დაფუძნებული გამოცდილება ცხადყოფს: მსგავს პერიოდებს, როგორც წესი, „წარმატებისგან თავბრუსხვევა“ მოსდევს, რაც ქვეყანას, საბოლოო ჯამში, საკმაოდ ძვირი უჯდება. თანაც ყოველივე ამას „წარმატებას“ ხელისუფლების კოორდინატთა სისტემაში თუ ვუნოდებთ. ის, რომ „ელისეს სასახლის“ შევიცარმა სააკაშვილი არ გააგდო, დიდი მიღწევა სულაც არ არის — მთავარი მოლაპარაკებების შედეგია. „არჩევნებში“ „გამარჯვებამ“ კი (ბრჭყალები, ყოველი შემთხვევისთვის, ორივეგან დავტოვოთ) პოლიტიკური კრიზისის გაღრმავებას, სავარაუდოდ, ფართო გზა გაუხსნა, რაც ხელისუფლებისთვის არცთუ საზეიმო უნდა იყოს.

ორმაგი დარტყმა

იმ ადამიანთა გადასახელები და, რომელთა აზრითაც, საქართველოს დამოკიდებულება შეერთებულ შტატებზე გაცილებით მეტად უნდა იყოს, ვიდრე დღეს არის — 30 მაისს ტრაგიკული არაფერი მომხდარა. პროამერიკული პოლიტიკური გაერთიანება „ალიანსი საქართველოსთვის“ დამარცხდა ასევე ვაშინგტონზე მიმდრეკილი „ნაციონალურ მოძრაობასთან“ ბრძოლაში (წესების გარეშე). თანაც პროცესები ისე განვითარდა, რომ ორივე ამ ძალის პოლიტიკურ რეპუტაციას, საზოგადოების თვალში, სავარაუდოდ, საკმაოდ დიდი ზიანი მიაღწია. ისე, ცხონებულ მათ ძედუნს კი უყვარდა ისტორია ბრძენი მაიფუნის შესახებ, რომელიც ხეზე ზის და ორი ვეფხვის (ჩვენს შემთხვევაში, ალბათ, უფრო ორი გაქუცული კატის) ბრძოლას თვალს ადევნებს, ელოდება რა დროს, როდესაც მოჩხუბარნი ერთმანეთს მაქსიმალურ ზიანს მიაყენებენ. ამ მიდგომაზე დაფუძნებულმა სტრატეგიამ ჩინეთი XXI საუკუნის ზესახელმწიფოდ აქცია. ჩვენი შიდაპოლიტიკური მასშტაბები გაცილებით მოკრძალებულია, თუმცა კითხ-

ვა: ვინ (რომელი ბრძენი მაიფუნე) ისარგებლებს მოხერხებულად ამღვრეული პოსტ-საარჩევნო სიტუაციით, უახლოეს თვეებში, ალბათ, ერთ-ერთი მთავარი გახდება. **საპროტესტო ელექტორატის იმ ნაწილმა, რომელიც საქართველოში მიმდინარე მოვლენების გეოპოლიტიკურ ქვეტექსტს განმარტავს მნიშვნელობას არ ანიჭებს (და შეიძლება ცდება კიდევ) რეალობა შეიძლება საკმაოდ დრამატულად აღიქვას. ბრძოლა ხელისუფლების წინააღმდეგ მათი თვალთახედვით, იმ წერტილში იმყოფება, რომელზეც რომაელები ამბობდნენ — „საქმე ტრიარიუმამდე მივიდა“, მართლაც რომ ვთქვათ, ბოლო რეზერვამდე. ამ როლში, როგორც ჩანს, მოგვევლინებინა „ეროვნული ფორუმი“ და ნინო ბურჯანაძის პარტია ახალ მოკავშირეებთან ერთად, რომელთაც, სავარაუდოდ, მალე შეიძენს.** შესაძლოა, ვინმეს ეწყინა ჩამოხატულმა „ლიბერლისტების“ არმობედელობა, თუმცა მათი სამომავლო მოქმედების ვექტორი მკაფიოდ ჯე-

რაც არ გამოკვეთილა. ასე რომ, მათზე სხვა დროს ვისაუბროთ ან ჩავთვალოთ, რომ ეს ჩასაფრებული (თეთრ სპილოზე ამხედრებული) კავალერისტების რაზმია. **„ეროვნული ფორუმი“ და „დემოკრატიული მოძრაობა — ერთიანი საქართველო“ დასახული მიზნისკენ ორი თვალთახედვით, იმ წერტილში იმყოფება, რომელზეც რომაელები ამბობდნენ — „საქმე ტრიარიუმამდე მივიდა“, მართლაც რომ ვთქვათ, ბოლო რეზერვამდე. ამ როლში, როგორც ჩანს, მოგვევლინებინა „ეროვნული ფორუმი“ და ნინო ბურჯანაძის პარტია ახალ მოკავშირეებთან ერთად, რომელთაც, სავარაუდოდ, მალე შეიძენს.** შესაძლოა, ვინმეს ეწყინა ჩამოხატულმა „ლიბერლისტების“ არმობედელობა, თუმცა მათი სამომავლო მოქმედების ვექტორი მკაფიოდ ჯე-

ბოლო ჯამში, ვადამდელი არჩევნების სასწრაფო დანიშვნას მოითხოვს. ნაკლებად სავარაუდოა, ხელისუფლებამ ამ ტექტიკურ სხვაობებში დაინახოს რაიმე სხვა, ესკალაციისთვის მაქსიმალურად ხელსაყრელი საბაზის ძიების გარდა. მისთვის, მთავარი ინტრიგა, ალბათ, ისაა, ჩააღწევს თუ არა ოპოზიციის ორივე კოლონა უვნებლად დროისა და სივრცის იმ ნერტილში, სადაც გადამწყვეტ მომენტში მათი პოტენციური შეიძლება გაერთიანდეს. იმავე მიმართულებით სხვა, მცირე რაზმები და პოლიტიკური მაროდორების ბანდები მიემართებიან, თუმცა ამ შემთხვევაში მხოლოდ ზოგადი მონახაზი და, გენერალ-ფელდმარშალი პელმუტ მოლტკე (უფროსი) ნაბახუსევზე რომ იტყოდა, „მთავარი ძალების შეუფერხებელი ნინსვლის შესაძლებლობები“ გვაინტერესებს.

ერთის მხრივ, ასეთი მანევრი ოპოზიციურად განწყობილი ადამიანების ფართო მოტივაციის შესაძლებლობას იძლევა; ვისაც, მიზეზთა გამო, ერთი ძალა არ მოსწონს, დანიშნულების ადგილამდე მეორეს გაჰყვება; მეორე: ორივე პარტია (ყოველ შემთხვევაში, — დღეს) არ გეგმავს ჩართვას არანაირი გაერთიანებული მმართველი სტრუქტურების ჩამოყალიბებაში, რომელმაც შეიძლება იგი გადანწყვითილებებში შეზრდული. **ბოლო წლების გამოცდილებამ ცხადად აჩვენა, რომ ოპოზიციური კოალიციების შექმნა მხოლოდ „დიდი ერთობისთვის“ საკმაოდ ცუდად მთავრდება. პოლიტიკური ლიდერები (თანამოაზრეთა ჯგუფები), სავარაუდოდ, შეეცდებიან შექმნის დაგვირგაწად დიდხანს მაქსიმალური დამოუკიდებლობა შეინარჩუნონ,**

ხოლო სხვა პარტიებთან ურთიერთობაში, მხოლოდ ზოგადი კოორდინაციით შემოიფარგლონ. კიდევ ერთი სახელი: „ახალ ტალღის“ აგორებაში ჩართული ძალები „რესპუბლიკელებს“, ალბათ, სათოფეზე არ გაიკარებენ; ყოველ შემთხვევაში, დღეს კონფრონტაცია ოპოზიციის მიგნით სხვა დასაკენის გაკეთების შესაძლებლობას არ იძლევა. **როგორც ნინო ბურჯანაძის, ისე „ფორუმელების“ დღევანდელი განცხადებები იმაზე მიანიშნებს, რომ ორივე ძალა, საპროტესტო გამოხვედრის დროს, წინანდელისგან განსხვავებულ (ლეგიტიმურ) ტაქტიკურ ნაბიჯებს მიმართავს, შესაბამისად, საუბარი შეიძლება უფრო სერიოზულ მოქმედებებს შეეხოს, ვიდრე პარლამენტთან დგომა და „ნადი!“-ს მონოტონური ძახილია.** თუმცა იქამდე ჯერ კიდევ შორია, მთავარი საკითხი კი, რომელიც ამ ეტაპზე გვაინტერესებს შემდეგია: შეძლება თუ არა ეს ორი ძალა საკმაო რაოდენობის მხარდამჭერების აყოლებას? ხელისუფლების წინააღმდეგ განწყობილთა მნიშვნელოვანი ნაწილი ხომ საკმაოდ იმედგაცრუებული ჩანს და ნებისმიერი ოპოზიციური პარტიის წამოწყებას ფრიად სკეპტიკურად უყურებს. ალბათ, ვერ ვიტყვით, რომ ამ ორი პარტიის გააქტიურება, მხოლოდ არჩევნების (ასეთ) დასრულებას უკავშირდება. ცვლილებებმა საერთაშორისო არენა-

ამჟამად

ბანნიკული პრეზიდენტი

„მიხეილ სააკაშვილის ჩანაცვლების პროცედურა უკვე დაწყებულია“. ეს სასიხარულო ამბავი „დემოკრატიული მოძრაობა — ერთიანი საქართველოს“ ლიდერმა ნინო ბურჯანაძემ გაამხილა. მაგრამ, როგორც ჩანს, უკვე ბურჯანაძემაც გაიგო, ეს ოპოზიციის არავის ჩამანაცვლებელი რომ არაა და იქვე დააკონკრეტა: „სააკაშვილმა ახლა უკვე საკუთარ თავზე უნდა იფიქროს, რადგან მისმა რეჟიმმა მისი ჩანაცვლების პროცედურა დაიწყო და ეს უაქცია. სააკაშვილი მისმა გარემოცვამ უკვე განიარაღა“.

ვის უნდა ალასანია?

„ალიანსი სააკაშვილის ხელისუფლებას აუცილებლად შეეცვლის, მაგრამ მხოლოდ არჩევნების გზით“. ეს ბოლო არჩევნებზე ჩაფლავებული კიდევ ერთი ოპოზიციური პარტიის „ალიანსი საქართველოსთვის“ წევრმა გია ცაგარეიშვილმა მას შემდეგ განაცხადა, რაც სათანადო დრო და ენერჯია უშედეგოდ შეაღწია იმის გარკვევას, ალასანიას წინააღმდეგ პავლე კუბლაშვილი საუბრობს ხოლმე თუ ოპოზიციის რომელიმე წარმომადგენელი. რა ქნას მართო ერთმა ცაგარეიშვილმა, თუ ალასანია მის მეტს არავის უნდა?

საიდუმლო დავალებით

აშშ-ის პრეზიდენტი ბარაკ ობამამ მოიწონა მსოფლიოს 75 ქვეყანაში „ალ-ქაიდასთან“ ბრძოლის მოტივით ამერიკული სპეცრაზმის განთავსების გეგმა. აქამდე ამერიკული სპეცრაზმის საიდუმლო ოპერაციები მსოფლიოს 60-მდე ქვეყანაში იყო სანქცირებული, ახლა ამ ქვეყნების რაოდენობა ძირითადად აღმოსავლეთ აფრიკის, ახლო აღმოსავლეთის, ცენტრალური აზიის ქვეყნებისა და იემენის ხარჯზე გაფართოვდა. გეგმის განხორციელებას 5 წელიწადში 100 მილიონი დოლარი მოხმარდება.

ახალი მთავარი მზვარაპი

აშშ-ის პრეზიდენტი ბარაკ ობამა ნაციონალური დაზვერვის სამსახურის უფროსად აშშ-ის სამხედრო საჰაერო ძალების გენერალსა და ქვეყნის თავდაცვის მინისტრის მოადგილეს ჯეიმს კლაპერს ნიშნავს. ჯერჯერობით კლაპერი აშშ-ის ნაციონალური დაზვერვის სამსახურის დირექტორის ადმინისტრაციაში კონტრდაზვერვის სამსახურის ხელმძღვანელია. თანამდებობა მას შემდეგ გათავისუფლდა, რაც ის მთელი რიგი ოპერაციების ჩავარდნის შემდეგ დისკრედიტირებულმა დენის ბლერმა დატოვა.

ან სოლი, ან საგოგლო

ეგვიპტის მოქალაქეები, რომლებიც ცოლად ისრაელის მოქალაქეებს შეირთავენ, ავტომატურად დაკარგავენ თავიანთი ქვეყნის მოქალაქეობას. ეგვიპტის შინაგან საქმეთა სამინისტრო ვალდებულია, იმოქმედოს მოქალაქეობის შესახებ 1976 წლის კანონის შესაბამისად და ქვეყნის მოქალაქეობა დაატოვებისას ეგვიპტელს, რომელიც ისრაელის ჯარში მომსახურესთან ან სიონიზმის იდეოლოგიის მიმდევართან შექმნის ოჯახს. ვერდიქტი ისრაელის მოქალაქეებზე დაქორწინებულ 30 ათასამდე ეგვიპტელს შეეხება.

საქართველო

გზის, გაზიარებული თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირეთ: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

ზე მათთვის საკმაოდ ხელსაყრელი პირობები შექმნა. მკვეთრად პრო-ამერიკული ძალებისგან განსხვავებით ეს ორი (სხვაგვარი ერთმანეთისგან ძლიერ განსხვავებული) პარტია საგარეო ორიენტაციასთან დაკავშირებით უფრო დიდ მოქნილობას ავლენს. ეს, გარკვეული თვალთახედვით, შესაძლებელია, რომელსაც კლასიკური „პროამერიკული“ და „პრორუსული“ განსხვავებით, უფრო „ფინური მოდელისკენ“ მივყავართ; საუბარია ქვეყნის განვითარება-გამოვითარებისთვის ხანგრძლივი მშვიდობის უზრუნველყოფაზე, რაც რუსეთთან დიპლომატიის და ნატოში პირ-ნაპირდანი ინტეგრაციაზე უარის თქმის გარეშე, როგორც ჩანს, შეუძლებელი იქნება. რამდენად მისაღები აღმოჩნდება საზოგადოებისთვის მათი შესვლა-გაშვება და ხელისუფლებასთან ბრძოლის შემოთავაზებული მეთოდები, მომავალი 3-4 თვე გვიჩვენებს.

მანკურიის პანდემია

ჩვენთვის სასიამოვნო მოვლენა გახდა, რომ საქართველო აშშ-ის შიდა პოლიტიკის ნაწილად იქცა. პარტიები ერთმანეთს ჩვენთვის მხარდაჭერის გამოხატვაში ეჯიბრებიან, — გვიწყობდა მიხეილ სააკაშვილმა „Berliner Zeitung“-ს. თავი დაუხანძრავთ სააკაშვილის მონადირეებს, ყოველივე მისთვის სახელოდ რეალობად გამოაცხადოს და უფრო სერიოზულ საკითხზე დაფიქრდეთ: რამდენად კარგია პატარა ქვეყნისთვის აშშ-ის ყურადღების ცენტრში მოქცევა? ამასთანავე, სხვა პრობლემებსაც შევხვებით; ვინაიდან, ლარის კურსის კონველსიების ფონზე (ჯერ სად ვართ, გასაკეთებელი კიდევ ბევრი აქვთ) ინტერესი გლობალური ფინანსური პროცესების მიმართ ერთობ გაიზარდა და ყველა კითხულობს, რა ხდება ევრო-ზონაში, სად მიიწევს დოლარი და ა.შ., შტატების საგარეო პოლიტიკა ფინანსურ საკითხებთან ერთად განვიხილოთ. იდეაში, ამ ქვეყანასთან მიმართებაში მხოლოდ ეს მეთოდი უნდა გამოვიყენოთ. ზოგადად, საკუთარი თავის ციტირება მოსაწონი რამ

არ არის, თუმცა კონკრეტულ შემთხვევაში იგი დაგვიჩვენებს. გასული წლის სექტემბერი, „საქართველო და მსოფლიო“, წერილი „Back in the USSR?“, ციტატა: „მთავარი ამოცანები, რომელიც აშშ-ის ხელი-სუფლების წინაშე დგას: ა) საფინანსო სისტემის გადატვირთვა, ვალდების იმ ნარმოვდგენლად დიდი წნეხის ლიკვიდაცია, რომელიც აშშ-ის ეკონომიკის ყველა სუბიექტს (მომხმარებლებს, ბანკებს, კორპორაციებს, ფონდებს, მთავრობას) დაუგროვდა; ყოველ შემთხვევაში, მისი შემცირების იმ ნიშნულამდე, რომელიც სისტემის ნორმალურ ფუნქციონირებას შესაძლებელს გახდის; ბ) ეროვნული ეკონომიკის ბირთვის შენარჩუნება; მისი ეფექტური ფუნქციონირების უზრუნველყოფა; გ) შტატების მიერ გლობალური ლიდერის პოზიციის შენარჩუნება და გამყარება. პირველი ორი პუნქტი, სუფთა ეკონომიკური თვალსაზრისით, ჰიპერინფლაციის მექანიზმის ამოქმედებას მოითხოვს. მაგრამ მისი ნინდაუხედავი ამუშავება შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სხვა ეკონომიკური ცენტრები სტაბილურობას შეინარჩუნებენ, ქვეყანა საერთაშორისო ვაჭრობისა და ინვესტიციების სისტემიდან ამოვარდება. შესაბამისად, ჰიპერინფლაცია იხეილ პირობებში უნდა დაიწყოს, რომ დოლარსა და მის სამშობლოს, იზოლირების ნაცვლად, გავლენის გაზრდა მოუტანოს. ეს კი შესაძლებელია მხოლოდ ერთი პირობის შესრულების შემთხვევაში: თუ გარდამავალ პერიოდში შტატებში მდგომარეობა ცუდი იქნება, სხვაგან იგი გაცილებით უარესი უნდა იყოს. აქედან გამომდინარეობს კონკურენტების (ევროკავშირის წამყვანი ქვეყნები, ჩინეთი, რუსეთი, ლათინური ამერიკისა და აზიის ლიდერები) ეკონომიკების დესტაბილიზაციის აუცილებლობა; მე-

ტიცი, უშუალოდ ჰიპერინფლაციის დაწყების წინ ისეთი ვითარების შექმნა, როდესაც კაპიტალი ქაოსმდებელი მსოფლიოდან შეერთებულ შტატებში „გაიქცევა“. ამ ფექტის მიღწევა შესაძლებელია ყველა სახის აქტივებზე ფასების დაწევისა და დოლარის ხელოვნური, მოკლევადიანი რევალუაციის შემთხვევაში, შიდაპოლიტიკური სტაბილურობის შენარჩუნების რესურსი კი შეერთებულ შტატებს ნამდვილად გააჩნია. კონკურენტული ეკონომიკების დესტაბილიზაცია რამდენიმე ხერხითაა შესაძლებელი, იდეალურ შემთხვევაში, — მათი კომბინაციით: ენერჯომომარაგების კრიზისი, გადაზიდვების შეფერხება, შიდა არეულობა, ომი და ა.შ. თუმცა იმისათვის, რომ ჯინი ბოთლიდან ამოვიდეს, საჭიროა საცობის ახდა, კერძოდ საერთაშორისო უსაფრთხოების სისტემის ნაწილობრივი მოშლა, მიხედვით დანაშაულის (ციტატის დასასრული). რა მივიღებთ ამ ვარაუდების გამოთქმისთანავე ცხრა თვეში, რა ვითარება გვაქვს დღეს? — კრიზისი ევრო-ზონაში, რამდენიმე მწვავე კონფლიქტის კერა (ჩრდილოეთ და სამხრეთ კორეა, სამკუთხედი თურქეთი-ისრაელი-ირანი), ბენგუე გამოკიდებული სიტუაცია გლობალური ენერჯომომარაგებისთვის უმნიშვნელოვანეს რეგიონში — სპარსეთის ყურეში, სირთულეები ჩინეთის ინტერესების ზონაში (ტაივანი, ტაილანდი), მზარდი ქაოსი ავღანეთსა და პაკისტანში და ყოველივე ამასთან ერთად, დოლარის პოზიციების გამყარება და ერთობ გაზრდილი ინტერესი ამერიკული სახაზინო ვალდებულებების მიმართ. თუ ამ სქემის ფარგლებში დავრჩებით, იოლად გამოსათვლელია, რა გველოდება შემდეგ ეტაპზე, „აშშ-ის გადატვირთვის“ განხილულ (ჰიპოტეტურ) სცენარს ხელს მხოლოდ ის უშლის, რომ სხვა ქვეყნები ყველა დონეს ხმარობენ მდგომარეობის სტაბილიზაციისთვის და ცდილობენ, კონ-

ფლიქტებში არ შეტყობონ. რამდენად არ უნდა იყოს დამოკიდებული ესა თუ ის ქვეყანა აშშ-ზე, საკუთარი თავის მტერი არავინაა, თუ, რა თქმა უნდა, არ ჩავთვლით... ამას წინათ, ერთი კარგი ფილმი „მანჯურის კანდიდატი“ (1962-ში გადაღებული, ფრენკ სინატრას მონაწილეობით; 2004 წლის რემიკი კი არა) ხელახლა ვნახე. ზედაპირულ კონსპიროლოგიასთან ერთად, ამ ფილმში ბევრი შენიღბული ქვეტექსტია, მთავარი ხაზი კი შემდეგია: ერთი ახალგაზრდა კაცი ფსიქოლოგიური მანიპულაციის მსხვერპლი ხდება და გარკვეულ პირობებში მზად არის, სხვისი ბრძანებები შეასრულოს, მათ შორის, ადამიანები დახოცოს; ამასთანავე, ჰგონია, რომ საჭირო საქმეს აკეთებს. მიხეილ სააკაშვილსაც ჰგონია, რომ დასავლეთის წინაშე რაღაც განსაკუთრებულ, ლამის ზებუნებრივ მისიას ასრულებს და „აშშ-ის შიდა პოლიტიკის ნაწილად გახდება“ (სხვათა შორის, ამ აზრს პირველად არ გამოთქვამს). თანაც, ფილმის გმირისგან განსხვავებით, რომლის მართვისთვის მთელი შეთქმულებები ორგანიზება გახდა საჭირო, იგი თავს საკუთარი მოქმედებების სისწორეში თავადვე არწმუნებს; ისიც შეუძლია, რომ ნებისმიერი სიგნალი შტატებიდან ისე გაშიფროს, თითქოს იგი მისთვის დადებითი იყოს (თუ არ ვცდები, მსგავსი პროცესების აღწერისას ფსიქოლოგები სიტყვა „თვით-ჰიპნოზის“ ან „თვითთავონებას“ იყენებენ). ეს ზემოთ განხილული სქემის ფარგლებში ფრიად მოსახერხებელია, რადგან საჭიროების შემთხვევაში, შეიძლება რეგიონში დესტაბილიზაციის გამოწვევისკენ ძალიან იოლად უბიძგონ. შეძლებს თუ არა იგი ასეთ შემთავაზებაზე (თუ გნებავთ, ინსტრუქცია დავარქვათ) უარის თქმას? „მანჯურის კანდიდატი“ ცნობილი ფილმიდან მანიპულატორებისთვის წინააღმდეგობის განევა, უბრალოდ, არ შეეძლო.

ლიბერტი მონიაკა

სააკაშვილმა ბარაკ ობამას იდიოტი უწოდა

„ყველაფერი არის ძლიერ ცუდად... — ნუ იჩქარებთ და ნუ იტყვიან, რომ „ყველაფერი ძლიერ კარგად არის“. მართლა ცუდად არის ჩვენი ქვეყნის საქმე, როცა პრეზიდენტად ისეთი ადამიანი გყავს, „თავკონტროლს“ რომ ვერ უწევს. ასე ხშირად ემართება უადეკვატურეს უავგუსტებს. ამჯერად კი დასტურ გადააჭარბა — მიხეილ სააკაშვილმა აშშ პრეზიდენტს ბარაკ ობამას იდიოტი უწოდა.

პრეზიდენტ სააკაშვილის თვითშთაბრუნებით „იდიოტი“ გამოხატვაში, რომ სიტუაცია საქართველოში აღარ წარმოადგენს დაბრკოლებას აშშ-ის რუსეთთან ბრძოლის თანამშრომლობისთვის, არა ბარაკ ობამას, არამედ რომელიმე ბიუროკრატს ეკუთვნის. ამის შესახებ სააკაშვილმა თავის „ფისტონჩიკის“ ჟურნალისტებს კი არ უთხრა, გერმანულ ავტორიტეტულ „Berliner Zeitung“-თან ინტერვიუში განაცხადა.

მოდი ჯერ ციტატა ვნახოთ: „ეს, ალბათ, ბიუროკრატები იყვნენ, რომლებმაც იდიოტი წინადადება (იგულისხმება ბარაკ ობამას ობამას ზემოთყვანილი განცხადება. — ავტ.) რომელიც დოკუმენტში ჩასვეს...“

იქვე პრეზიდენტი სააკაშვილი იმასაც აცხადებს, რომ აშშ-სა და საქართველოს ურთიერთობაში ცვლილებები არ მომხდარა და დღეს უფრო მეტი თანხმობა არსებობს, ვიდრე წინა ადმინისტრაციის დროს.

ეს ყველაფერი კარგია, კარგი დაგეგმარების, მაგრამ პრეზიდენტმა ობამამ 10 მაისს სიტყვასიტყვით ასე ჩაწერა იმ მიმართებაში, რომელიც რუსეთთან ბრძოლის ენერჯეტიკის სფეროში თანამშრომლობის შეთანხმებასთან ერთად კონკრეტულს გაუგზავნა:

„ფიქრობ, რომ სიტუაცია საქართველოში აღარ წარმოადგენს დაბრკოლებას ამ შეთანხმების წინ წაწევისთვის“. დაიხ, ზუსტად ასე — „აღარ წარმოადგენს დაბრკოლებას“.

პრეზიდენტი სააკაშვილი იმ „ბიუროკრატებს“ კი უწოდებს იდიოტებს, რომლებმაც „იდიოტი წინადადება რომელიც დოკუმენტში ჩასვეს“, მაგრამ ფაქტია, რომ ამ „რომელიც დოკუმენტს“, ანუ აშშ კონგრესისადმი მიმართვას ხელს აწერს აშშ პრეზიდენტი ბარაკ ობამა. როგორც ჩანს, საქართველოს პრეზიდენტი თავის ამერიკელ კოლეგას, ულრემესი პაცივის ცემის ნიშნად, „თქვენობით“ მიმართავს და მრავლობითი გულისხმობს.

იქნებ პრეზიდენტ სააკაშვილს ჰგონია, რომ ისეთ სისტემატიზებულ ქვეყანას, როგორც შეერთებული შტატებია, ერთი ადამიანი მართავს? წინამდებელში ბიუროკრატია ყველაფერს წყვეტს და შედეგი მივიღებთ — სააკაშვილის ინტერვიუს ჯერ კიდევ ოხშივარი ასდოდა, როცა შევითხვეთ, რომ აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტმა არასაემიგრაციო ვიზებზე ახალი მოსაკრებელი დააწესა.

აშშ-ის საელჩოს ინფორმაციით, ყველა სავიზო განმცხადებელს, რომელთაც გასაუბრება 4 ივნისის შემდგომ აქვთ დანიშნული, გასაუბრებაზე გამოცხადებამდე გაზრდილი სავიზო საფასურის გადახდა მოეთხოვება.

მოსაკრებლის ოდენობა ვიზის კატეგორიის მიხედვითაა განსაზღვრული — 150-დან 350 დოლარამდე.

საელჩოსავე ინფორმაციით, არასაემიგრაციო ვიზის გაცემის ხარჯები უსაფრთხოების დამატებით ღონისძიებებსა და ტრეფიკინგის აღსაკვეთად მიღებულ დამატებით ზომებთან დაკავშირებით იზრდება. ახალი მოსაკრებლის ოდენობა მომსახურების ღირებულების შესახებ 2009 წელს ჩატარებული კვლევის საფუძველზე დადგენილი. ასეთი რა საოცარი შედეგები მიიღეს ამ „კვლევის საფუძველზე“, რომ „დემოკრატიის შუქურის“ თვალისმომჭრელი ნათებაც არად ჩააგდეს?

აი, ასე, პრეზიდენტი სააკაშვილი პრეზიდენტი ობამას იდიოტს უწოდებს, აშშ-ის ხელისუფლება კი, ვიზების საფასურს ვიციფიცირებს.

გააძვიროს, თორემ ისე ხომ გამოიღობ ხელით გველიან, ანდა ვიზებს უპრობლემოდ იძლევიან, საკონსულოსთან ვიზის მომოდინე ქართველებს ქანც-განყვეტამდე ალოდინებენ და მიზეზსაც არ ეუბნებიან, ისე ისტუმრებენ უკან.

თუმცა რაღა მიზეზი და ახსნა სჭირდება, როცა შენი ქვეყნის პრეზიდენტი მათ პრეზიდენტს იდიოტს უწოდებს, ისინიც იდიოტებად გვთვლიან.

გონდო მინარაჟილი

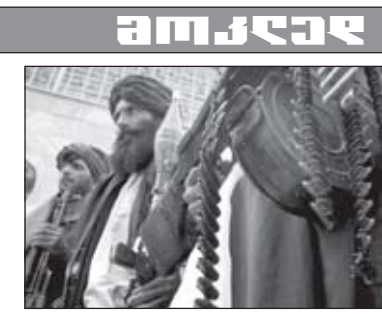
პროგრამა „იაფი კრედიტის“ ფარგლებში სახელმწიფო სესხის სახით შპს „სახელმწიფო უზრუნველყოფას“ 17 662,5 ათასი ლარი, შპს „ურეხს“ კი 1 413 ათასი ლარი მისცა.

აღნიშნულ სესხებზე დოკუმენტური მონიტორინგის განხორციელება 2008 წელს, საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს დაევა. მონიტორინგი არ განხორციელდება — ხელშეკრულება დაირღვა, დამრღვევის მიმართ კი სანქციები არ გამოიყენებია.

ყველაფერი ალიანსის ბრალია

„მე არ ვითხოვდი გარანტირებულ გამარჯვებას, მაგრამ არასდროს გავხდები გარანტირებული დამარცხების მონაწილე“. ალიანსის საქართველოსთვის“ უკვე ყოფილი წევრი კოკა გუნცაძე ალიანსს „მოდელირებული გამარჯვებისა“ და „გარანტირებული დამარცხების“ უზრუნველყოფას აბრალებს. ახლა ალიანსმა გუნცაძეს უნდა უთხრას, რატომ მოხდა ოპოზიციური თბილისის ხელისუფლებისთვის გადაბარება და რატომ ითვლება ეს არჩევნები დემოკრატიისკენ გადადგმულ კიდევ ერთ ნაბიჯად.

ავღანეთის მთავრობა იპაკება

ავღანეთის შინაგან საქმეთა მინისტრმა ჰანიფ ატმარმა განაცხადა, რომ თალიბანთან მოლაპარაკებების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა არ შეუძლია და თანამდებობიდან გადადგა. მინისტრის მსგავსად, გადადგომის შესახებ განცხადება დაწერა უშიშროების ეროვნული დირექტორატის — ავღანეთის შიდა დაზვერვის მეთაურმა ამრულა სალაჰმაც. ქვეყნის პრეზიდენტმა ჰამიდ ყარზაიმ ორივე თხოვნა დააკმაყოფილა. 2 ივნისს ქაბულში დაწყებული მშვიდობიანი მოლაპარაკებების ჩაშლა თალიბანმა პირველივე დღეს ცადა.

საავტორო სვეტი

ნავთობის წვთიანი კავასიის რუკაზე

საკუთარი ზედი სხვის მიღს არ უნდა მიაბა, — საკმაოდ ბანალური პოსტულატია, თუმცა ამავე დროს მეტად აქტუალური. წესით, ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებაზე, არანაირად არ უნდა აისახოს ის, რომ სადღაც შორს, მექსიკის ყურეში სანავთობო პლატფორმაზე აფეთქება მოხდა და მას (აშშ-ის ისტორიაში უდიდესი) ეკოლოგიური კატასტროფა მოჰყვა.

თუმცა ის პლატფორმა „British Petroleum“-ს ეკუთვნოდა, ეს კომპანია კი სხვა ავლადიდებასთან ერთად „ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის“ კონსორციუმში 30,1%-იან წილს ფლობს, ხოლო შაჰდენიზის საბადოსა და „ბაქო-თბილისი-ერზურუმში“ — 25,5%-ს. ბოლო დროს „BP“-ს ძალიან სერიოზული პრობლემები შეექმნა და გამოიწვიოდა ნამდვილად არაა, ამ წილებმა მფლობელი შეიცვალა. არა, რასაკვირველია, „BP“ შეიძლება ფენიქსით ფერფლიდან აღდგეს, ხოლო ვარაუდები მისი მოსალოდნელი კრახის შესახებ მცდარი აღმოჩნდეს, თუმცა დღევანდელი მდგომარეობა ოპტიმიზმის საფუძველს ნამდვილად არ იძლევა.

ბოლო თვე-ნახევრის განმავლობაში კომპანიამ საბაზრო კაპიტალიზაციის მესამედი დაკარგა, მისმა ზარალმა 60 მილიარდ დოლარს მიაღწია. ბანკ „Credit Suisse“-ს ექსპერტებმა გამოთვალეს, რომ ავარიის ლიკვიდაციისთვის 37 მილიარდი დოლარის მოზილენება დასჭირდება. ნავთობი მექსიკის ყურეში კი ისევე იღვრება და ყოველ ახალ დღეს მრავალმილიონიანი ზარალი მოაქვს. „Fitch“-მა დანია კომპანიის რეიტინგი „AA“-მდე ნეგატიური პროგნოზით. „Bloomberg“-ი ვარაუდობს, რომ „British Petroleum“-ს მოუწევს, გაყიდოს ზოგიერთი თავისი ყველაზე ღირებული აქტივი, მათ შორის — წილი უდიდეს ამერიკულ საბადო „Prudhoe Bay“-ს ალასკაზე; ამასთან, „კონკურენტმა კომპანიებმა შეიძლება სამიზნეში ამოიღონ ის, რაც კომპანიის ეკუთვნის ნავთობით მდიდარ აზერბაიჯანსა და ანგოლაში“.

თეორიულად, მოვლენების უარყოფითი სცენარიტ განვითარების შემთხვევაში „BP“-ის ჩაყლაპვა „ExxonMobile“-ს, „Shell“-სა და „PetroChina“-ს შეუძლია, თუმცა „Financial Times“-ი ვარაუდობს, რომ ამ უკანასკნელის (ჩინური სახელმწიფო კომპანია) გეგმებს წინ დახვდება სერიოზული პოლიტიკური წინააღმდეგობა ბრიტანეთსა და შეერთებულ შტატებში. აშშ-ის პოზიცია, გამოცემის აზრით, ასევე პრობლემებს შეუქმნის კომპანიის ორ ნაწილად გაყოფის სქემის განხორციელებას: (პირობითად) „კარგი BP“ და „ცუდი BP“, რომელთაგან პირველი ჩვეულებრივ გააგრძელებს ბიზნესს, ხოლო მეორე მთელ ვადებულბებს აიკიდებს.

ჩვენ ამ პრობლემაში, უპირველესად, სამხრეთ კავკასიის პროექტები გვინტერესებს; დაიკავებენ თუ არა „British Petroleum“-ის პოზიციებს (მისი კრახის შემთხვევაში) სხვა ანგლო-ამერიკული კომპანიები, თუ მისი „მემკვიდრეობის“ ამ ნაწილს ჩინური და რუსული კომპანიები დაუპატრონებიან.

ენერგომატარებლების ტრანზიტი აღმოსავლეთიდან დასავლეთით, რუსეთის გვერდის ავლით და მისი (ფორმალურს თუ არ ჩავთვლით) მონაწილეობის გარეშე აშშ-ბრიტანეთის მიერ რეგიონში განხორციელებული პროექტები სწორედ ამ ნიადაგზე აღმოცენდა. შეცდომა იქნებოდა მათი განხილვა მხოლოდ სანავთობო ბიზნესის ჩრდილში. ეს გეოპოლიტიკური პროექტებია; თანამედროვე საქართველოს ფუნქცია და მისი განვითარების მთელი ფილოსოფია მნიშვნელოვან წილად მათზეა მიბმული.

სიტუაციის პიკანტურობა იმაში მდგომარეობს, რომ ბოლო დროს მომხდარი ცვლილებების ფონზე (იგულისხმება დასავლეთის უკან დახვევა პოსტ-საბჭოთა სივრციდან, თურქეთის მიმდინარე ტრანსსფორმაცია, ახალი რუსული მილსადენები და ა.შ.) ამერიკელებმა შეიძლება ფორმულაზე „ყველა მინუს რუსეთი“ დაფუძნებული სამხრეთკავკასიური პროექტები საერთოდ მიხურონ; ენერგეტიკულ ასპექტში „British Petroleum“-ის სავარაუდო „მემკვიდრეობის“ პრობლემა ამის გაკეთებისთვის საკმაოდ ხელსაყრელ საბაზს იძლევა. ყიდვა-გაყიდვა, გაფორმება-გადაფორმება ამ შემთხვევაში მხოლოდ ტექნიკური დეტალებია, მთავარი გადანყვებილების მიღებაა. თუ „BP“-ის პოზიციებს რეგიონში, არა ანგლო-ამერიკული, არამედ რუსული ან რუსულ-ევროპული კომპანია დაიკავებს (ჩინურს თავი რამ დაეანებოთ), რეგიონში ძალიან საინტერესო სიტუაცია შეიქმნება.

დღეს ეს ძნელი წარმოსადგენია, თუმცა ამ ბოლო დროს ბევრი ადრე წარმოდგენილი რამ ხდება. თუ მსგავსი რამ მართლაც მოხდება, ეს საქართველოსთვის და მისი ახალი ელიტისთვის, რომელიც დასავლეთისთვის შესასრულებელი სატრანზიტო ფუნქციის იდეაზე (თუ მითითდება?) აღმოცენდა, ისეთ ფუნდამენტურ ცვლილებებს მოასწავებს, რომელთა მასშტაბს დღეს, ალბათ, ვერც წარმოვიდგენთ.

ლიბიტარი მონიავა

მუსლიმანური

ამ ბოლო კვირაში ახლო აღმოსავლეთში სერიოზული მოვლენები განვითარდა. მათ, შესაძლოა, გამოძახილიც სერიოზული მოწყვეს და არსებული მყიფე მსოფლიო ბალანსი დაარღვიოს. განსაკუთრებით ეს ეხება ამერიკის (და საქართველოს) ორ უახლოეს სამხედრო პარტნიორს ახლო აღმოსავლეთში, რომლებიც სერიოზული კონფრონტაციისკენ მიილტვიან.

აბრეშული ისლამით გარემოცობული საქართველოსთვის

როგორც ცნობილია, 29 მაისს ჰუმანიტარული ტვირთით დატვირთული ექვსი გემი (სამი სატივით და სამი სამგზავრო), რომელთაც „თავისუფლების ფლოტილია“ ეწოდა, კვიპროსიდან ლაზას სექტორისკენ დაიძრა. სეპარატისტული პალესტინური ტერიტორია, უკვე რამდენიმე წელია, სამხედრო ორგანიზაცია „ჰამასის“ ხელშია, რომელიც არ სცნობს პალესტინის ავტონომიის ადმინისტრაციას მაშინვე აბასის მეთაურობით და ისრაელთან ყოველდღიურ ომშია ჩართული. დაზადარ, პრაქტიკულად, ყოველდღე უშვებდნენ რაკეტებს ისრაელის მიმართულებით, ხოლო ისრაელი ამაზე წერტილოვანი დარტყვებით პასუხობდა, რასაც ხშირად მოჰყვებოდა ხოლმე მსხვერპლი მშვიდობიან მოსახლეობაში.

დღეს ეს ტერიტორია (დაზა) თავისი მილიონახევარი მოსახლეობით მთლიანად ბლოკირებული ჰყავს ისრაელს, ხოლო მისი დასავლეთი საზღვარი, საიდანაც აქ იარაღი შედიოდა, გვიპტეს ამ ინციდენტამდე ჩაკეტილი ჰქონდა და მხოლოდ ისლამურ დღესასწაულებზე აღებდა რამდენიმე დღით. ამ ინციდენტის შემდეგ კი ეგვიპტემ თავისი საზღვარი დაზასთან უფადო გახსნა. უნდა აღინიშნოს, რომ დაზა ყველაფერ ისრაელიდან იღებს, ვინაიდან აქ ამაფერი ინარჩუნება; ბლოკადამდე მისი მოსახლეობა დილაობით ისრა-

ელში გადადიოდა სამუშაოდ, ხოლო საღამოობით უკან ბრუნდებოდა.

სეპარატისტების ბლოკადა სულ უფრო მეტ აღკვეთებს ინვესტ მსოფლიოში. ამაზე ისრაელი პასუხობს, რომ ის საკმარისად ამარაგებს ამ ტერიტორიას პირველი მოხმარების საგნებით, ელექტროენერჯითა და წყლით. მე კი ეს ბლოკადა მაგონებს სეპარატისტული აფხაზეთის ბლოკადას საქართველოს ხელისუფლების მიერ და რამდენიმე თურქული გემის ჩაძირვასა და დაპატიმრებას.

ამჯერად ფლოტილიას განზრახული ჰქონდა ისრაელის ბლოკადის გარღვევა და დაზას სექტორში ტვირთის ჩატანა. ამაზე ისრაელის ხელისუფლებამ უპასუხა, რომ ეს ტვირთი ისრაელის რომელიმე პორტში ჩამოეტვირთათ და შემონების შემდეგ, თუ იქ იარაღი არ იქნებოდა, მას თვით ისრაელი შეიტანდა დაზაში; ტვირთისტებისა და სეპარატისტების ტერიტორიების ბლოკადის გარღვევას კი ის არავითარ შემთხვევაში არ დაუშვებდა.

ამ ფლოტილიის აქტივისტთა დაახლოებით ორ მესამედს თურქები შეადგენდნენ, დანარჩენები მსოფლიოს სხვა ქვეყნებიდან იყვნენ. ყველაფერი ტრაგიკულად დამთავრდა — ისრაელის სამხედროების მიერ ცეცხლის გახსნის შემდეგ ცხრა კაცი დაიღუპა და მრავალი დაიჭ-

რა. დაახლოებით ხუთსამედე აქტივისტი (მათ შორის ოთხსამე თურქია) ჯერ ისრაელის ციხეებში მოათავსეს, საიდანაც ისინი ამ დღეებში გაათავისუფლეს და სპეციალური თვითმფრინავებით სტამბულში გადაიყვანეს.

ამაზე თურქეთმა ელჩის განცხადებით უპასუხა, ქვეყანაში კი გრანდიოზული დემონსტრაციები დაიწყო ისრაელის წინააღმდეგ. ევროკავშირმა, როგორც მოსალოდნელი იყო, ისრაელი დაგმო, ხოლო ამერიკა საკონტაქტო ჩავარდა — ორივე ეს ქვეყანა, ისრაელიცა და თურქეთიც, მისი უახლოესი სამხედრო პარტნიორებია ახლო აღმოსავლეთში და არც ერთის დაკარგვა მას ხელს არ აძლევს, თუმცა ზოგიერთი მიმომხილველი ობამას ატყობს სიმპატიებს ისლამური ქვეყნების მიმართ. აქ უნდა გავიხსენოთ, რომ ობამამ ბავშვობა ისლამურ ქვეყნებში (პაკისტანსა და ინდონეზიაში) გაატარა, ხოლო მისი მტრები იმაცა აქტივისტებმა, რომ იგი მაშპადიანია, ყოველ შემთხვევაში, დედასის მორე ქმარი ნამდვილად ისლამის მიმდევარი იყო.

ისრაელი პრაქტიკულად გარყვნილი აღმოჩნდა საერთაშორისო არენაზე და აქ ჩვენ ვამჩნევთ ზოგიერთების მიერ გამოყენებულ ორმაგ სტანდარტს — ის რომ ჰამასი ყოველდღე უშვებდა რაკეტებს ისრაელის მიმართულებით, ეს რაღაც განსაკუთრებულ რეაქციას არ იწვევდა ევროპაში.

მაგრამ მთავარი სენსაციანი გველოდა — სკანდალურად ცნობილია არაბულმა ტელეკომპანია „ალ-ჯაზირამ“ გამოაქვეყნა მისი გადაღებული კადრები, რომელშიც ჩანს, რომ გემის ინსპექტირებისთვის მასზე ასულ ისრაელ მედესანტებს „მშვიდობის“ აქტივისტებმა კეტებითა და ჯაჭვებით შეუტყეს და ისინი დაატყვევეს. მხოლოდ ამის შემდეგ გახსნეს ცეცხლი ისრაელმა მედესანტებმა, რასაც ტრაგიკული შედეგები მოჰყვა.

დღეს ევროპისა და ამერიკის ხალხებისათვის ისლამში სერიოზულ სამომხრებობას წარმოადგენს. თავის საინაუფურაციო სიტყვაში პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ გამოთქვა სურვილი, რომ „გამოინახოს წინსვლის ახალი გზა მუსლიმანი ხალხებისთვის.“ ამავე დროს მან თავდაცვისკენ მოუწოდა უდაბნაშაულო ხალხებს, რომლებიც ისლამისტები შიშის დაწერვას და ამ გზით თავიანთი მიზნის მიღწევას ცდილობენ. ობამამ მიმართა იმ ლიდერებს, რომლებიც ცდილობენ კონფლიქტის გაღვივებას და ყველაფერში დასავლეთის საზოგადოებას ადანაშაულებენ.

ევროპასა და ამერიკაში ისლამის მომლაგრებას ექვემდებარებიან ისლამური ქვეყნებიდან სულ უფრო მზარდი ემიგრაციით ხსნიან: თურქე-

ამოკვად

ვადეაღლი არჩევნების ოხნება

ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებზე ხომ ისახელა თავი ჩვენმა ოპოზიციამ და ახლა ახალი იდეებიც აქვთ.

მაგალითად, „ეროვნული საბჭო“ ხელისუფლების შეცვლას ვადადელი საპრეზიდენტო და საპარლამენტო არჩევნებით გეგმავს და შემოდგომიდან აქციებს დაიწყებს. ეს საბჭო რომ პრაიმერის გამო შექმნა და ახლა კაცმა არ იცის, ვინ დარჩება მასში და ვინ — არა, ამაზე ჯერ არავის უფიქრია. არც იმის გარკვევით გაუცხებელია ვინც ტვინი, აქციებზე ხელჩაქმული ხალხი როგორ უნდა მიიტყუონ.

დემოკრატიის აგებული დემოკრატია

საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა ვენეციის კომისიის 20 წლის იუბილესადმი მიძღვნილ ღონისძიებაზე მონაწილეობა აუწყა, რომ „ქართველმა ხალხმა მტკიცედ გადაწყვიტა დემოკრატიული ქვეყნის აშენება, რომელიც დაფუძნებული იქნება დემოკრატიაზე“.

ახალი მხოლოდ ეს იყო, თორემ საქართველოში ეკონომიკური ზრდა რომ გრძელდებოდა, კორუფციასთან ბრძოლის კუთხით პირველ ადგილზე რომ ვართ და ბიზნესის კეთების მხრივ ევროპაში პირველ ადგილი ჩვენია, ეს ისედაც იცოდნენ.

სასჯელი კანასრება

საქართველოს კონტროლის პალატაში მიანჩიათ, რომ სახელმწიფო აუდიტის უმაღლესი ორგანოს — კონტროლის პალატის და მისი აუდიტორების მოთხოვნების შეუსრულებლობისთვის პასუხისმგებლობის ზომები უნდა გამკაცრდეს.

მეორე მოთხოვნის მიხედვით, კონტროლის პალატას კანონით უნდა მიენიჭოს უფლება, საჭიროების შემთხვევაში აუდიტის ჩასატარებლად საერთაშორისო ავტორიტეტის მქონე კომპანია ან კერძო აუდიტორი მოიწვიოს. შესაბამის საკანონმდებლო ცვლილებებზე პარლამენტი იზრუნებს.

საფრთხე

ბი — გერმანიაში, შვეიცარიაში და პოლანდიაში; მაროკოელები — საფრანგეთში, ესპანეთში, ბელგიაში და პოლანდიაში; პაკისტანელები — ინგლისში; არაბები — კი ყველგან და ა.შ. კიდევ უფრო სერიოზული სიტუაციაა ამერიკაში — 5 ივნისს ამერიკულმა ტელეარხმა RTVI-მ თავისი მაყურებლების ინტერაქტიული გამოკითხვა მოახდინა და 97%-მა ღიად დააფიქსირა, რომ ისლამის გავლენა ამერიკაში დადებითად იზრდება. და თუ ადრეამერიკელების უდიდესი უმრავლესობა ჯერ კიდევ ბაბტის-ტია (ისინი მათმა ბატონებმა მონათმფლობელების პერიოდში იძულებით მონათლეს), მაშინაც ახალგაზრდებში სულ უფრო ძლიერი ხდება ისლამისადმი მიდრეკილება.

რატომ ხდება ეს — მართლმადიდებელი ემიგრაციის ბრალია თუ აგრესიული ისლამური სატელიტური ტელეარხების მაუწყებლობის შედეგია, რომლებიც ღიად მაუწყებლობენ ევროპასა და ამერიკაში — სხვადასხვა მოსაზრება არსებობს. აქ განსაკუთრებით გამოირჩევიან „ალ-მანარი“, რომელიც „ჰეზბოლაჰს“ ეკუთვნის და „ალ-აქსა“, რომელიც „ჰამასის“ საკუთრებაა. ეს ტელეარხები ყოველივე კრიტიკული ღირებულებების მიმართ სიძულვილს თესენ და მაშინაც იმ-იგნორანტებისა და მათი შვილების რადიკალიზაციას ახდენენ.

ამის მრავალი მაგალითი არსებობს. თუნდაც ინგლისში „ალ-ქაიდას“ წევრების დაპატიმრება ახალი ტერაქტების მზადებისას, რომლებიც ინგლისში დაბადებული და გაზრდილი პაკისტანური წარმოშობის ახალგაზრდები აღმოჩნდნენ. მაგრამ განსაკუთრებით ძლიერია ეს მუხტი მაროკოელ ემიგრანტებსა და მათ შვილებში; ევროპაში მომხდარი ტერაქტების შემთხვევით სწორედ მათზე მოდის. თუ ამას დაემატებოდა, რომ საფრანგეთის პარლამენტმა ამ დღეებში ბელგიაში და პოლანდიაში მიხატა და საზოგადოებრივ ადგილებში ჩადრის ტარება აკრ-

ძალა, ახალი დაპირისპირება გაჩაღდა.

„ჰეზბოლაჰის“ სატელიტური ტელეარხი „ალ-მანარი“ ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტმა 2006 წელს შეიტანა ტერორისტული ორგანიზაციების სიაში, როგორც „ტერორისტული ტელეარხი, რომელიც ტერორისტების რეკრუტირებას ახდენს და შესაბამის ინსტრუქციებს გადასცემს“. ეს პირველი შემთხვევა იყო, რომ ტელეარხი ტერორიზმში დაადანაშაულებული იქნა. ევროპაში კი საფრანგეთისა და პოლანდიის მთავრობებმა თავიანთ პროვინციურ რეგულაციებს ახდენს ტრანსლირება, მაგრამ საუდის არაბეთში განთავსებული არაბთა ლიგის სატელიტური „ARABSAT“ და ეგვიპტური „LESAT“ დღესაც „ალ-მანარის“ ტრანსლირებას ახდენენ და ევროპასა და ამერიკაში დაბადებულ მუსლიმან ახალგაზრდებს გონებას უწამლავენ. მაგალითად, ბერლინელი ახალგაზრდა მუსლიმანი, ზოგიერთის აზრით, ლამის მილიონს შეიძლება აღწევდეს, აღიარებენ, რომ, ძირითადად, სწორედ ამ ტელეარხის უცქერია, მიუხედავად იმისა, რომ თეორიაში მისი ტრანსლირება გერმანიის ტერიტორიაზე ჯერ კიდევ 2006 წელს აიკრძალა.

იმავე 2006 წელს, „ალ-მანარის“ წინააღმდეგ გაჩაღებული კამპანიის დროს ეთერში გამოჩნდა კიდევ უფრო აგრესიული ფუნდამენტალისტური ისლამური სატელიტური ტელეარხი „ალ-აქსა“, რომლის ოფიციალურ დამფუძნებლად „ჰამასი“ ითვლება, თუმცა გაურკვეველია, რა ფულით და ვინ აფინანსებს მას. ჯერჯერობით ის არ აუკრძალავთ, ვერც ჩაახშობენ, ვინაიდან ზემოდასახელებული არაბული სატელიტების გავლით მაუწყებლობენ.

კიდევ ერთი საინტერესო დეტალი — ფრანგულ სატელიტურ ტელეკომპანია „TELSAT“-ს, რომელიც რამდენიმე კოსმოსური სატელიტის მფლობელია, როგორც ჩანს, დიდი ფული გადაუხადეს და ის „ალ-აქსას“ ტრანსლირებას ახდენს. საფრანგე-

თის მთავრობამ „EUTELSAT“-ს მაუწყებლობის შეწყვეტა უბრძანა, მაგრამ მან ის მხოლოდ ერთ-ერთი თავისი სატელიტიდან გათიშა, დანარჩენი ორი კი კვლავ აგრძელებს მის ტრანსლირებას. არ დაგავიწყდეთ, ეს ის „EUTELSAT“-ია, რომელმაც ჩრდილოეთ კავკასიაზე მიმართული ქართული ტელეარხი „პირველი კავკასიური“ დაბლოკა.

1999 წელს კოსოვოს ომის დროს ნატოს თვითმფრინვებმა ბელგრადში დაბომბეს სერბეთის საზოგადოებრივი რადიოსა და ტელემაუწყებლობის შტაბ-ბინა. მიუხედავად 16 ჟურნალისტის დაღუპვისა, ნატომ თავისი ნაბიჯი გაამართლა, როგორც მუსლიმანთა წინააღმდეგ სლობოდან მილოშვიჩის პროპაგანდისა და მონოდეტების გასაწვრივად და აქცია. აქედან მხოლოდ იმ დასკვნის გამოტანა შეიძლება, თუ რა საშიშროებასა და იარაღს წარმოადგენს მაუწყებლობა ბევრი ხელისუფლების ხელში.

ამერიკის სახელმწიფო მდივნის, ჰილარი კლინტონის შარშანდელი ვიზიტი თათარსტანში ადგილობრივმა ნაციონალისტებმა მათი სეპარატიზმის ნახალისებად აღიქვეს. ბევრ ანალიტიკოსს მიაჩნია, რომ თათარსტანში შეიძლება გახდეს ცენტრი რუსეთის ვოლგისპირეთის ისლამიზაციისა და შესაძლო გამორჩევი იქნება. აქ ავტონომიებში ნამდვილად არის ნაციონალისტური მუხტი, ისეთი, როგორც ჩრდილოეთ კავკასიაში იყო ათიოდ წლის წინათ. მაგრამ, თუ ჩრდილო-კავკასიური ნაციონალიზმი თანდათან გადაიზრდება ერთიანი ისლამური ემირატის შექმნის იდეაში, ასეთივე ბედს უწინასწარმეტყველებენ ვოლგისპირეთის ავტონომიებსაც, ანუ თათარსტანს, ბაშკირსტანს, მორდოვას, მარია ელს, უდმურტეთს. და თუ ბაშკირი თათრები რუსი მეფეების მიერ თავის დროზე მოინათლნენ, მათი ისლამში დაბრუნება არც თუ ისე რთული იქნება. ანალოგიურ პოზიციაში აღმორჩნდებიან მოლდავეთში იქაური მონათლული თათ-

რები — გაგაუზები. ყირიმი კი კვლავ თათრების ხელში გადადის, როგორც იყო საუკუნეების განმავლობაში, ვიდრე ეკატერინე მეორემ არ დაიპყრო ისინი. ხოლო ლუჟკოვის მიერ ყირიმის რუსეთის საკუთრებად გამოცხადება, ჯერჯერობით მხოლოდ რიტორიკის დონეზე რჩება.

წლებულს არნახული წარმატება ხვდა წილად ფანტასტიკური ჟანრის ამერიკულ მხატვრულ ფილმ „ავატარს“. ბრწყინვალე სპეცეფექტებს რომ თავი დავანებოთ, აქ მაინც მთავარი მისი უნიკალური შინაარსია: ამერიკული არმია რომელიღაც პლანეტაზე გადასხდა მის დასაპყრობად, ვინაიდან მისი ნიადაგი ული აინტერესებს. ხოლო ადგილობრივებთან მათ გვეგებში გასარკვევად აგენტად შეაგზავნინა ამერიკის ელიტარულ საზღვაო ქვეითთა რაზმის წარმომადგენელი. ეს ამერიკელი სულ მალე რწმუნდება, რომ ადგილობრივი ხალხი უფრო მაღალი პრინციპებითაა აღჭურვილი და სულ მალე მათ ააჯანყებს სწორედ ამერიკელების წინააღმდეგ! ისინი იმარჯვებენ და ამერიკელებს იმ პლანეტიდან აძევებენ!!! და ყოველივე ეს ჰოლივუდშია გადაღებული, რაც სულ ცოტა ხნის წინნათაც კი წარმოუდგენელი იქნებოდა. საინტერესოა, ამ ადგილობრივ ტომებში ავტორები ავლანებებს გულსხიმობენ თუ ერასყელებს?

ყველაფერ ამას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს საქართველოსათვის, რომელიც ისლამური სამყაროს ესაზღვრება და ადვილად შეიძლება გარემორტყმულიც კი იყოს ავტორიტული ისლამით. თუ იმასაც გავითვალისწინებთ, რომ დღევანდელი რეჟიმის იდეოლოგები „თავისუფლების ინსტიტუტები“ განსაკუთრებული სიძულვილით არიან გამსჭვალული ქართული, დასაერთოდ, მართლმადიდებლური ეკლესიებისადმი, ადვილად გასაგებია, ქართველი ხალხის ამ ერთადერთი დამცავი იდეოლოგიის დასუსტება ხელს თუ ვის აძლევს. აქ დავაზუსტოთ, რომ „თავისუფლების ინსტიტუტები“ იდეოლოგების იმიტომ იცავდა, რომ მართლმადიდებელი ეკლესია დაეუსტებინა, მაგრამ, როდესაც არაფერი გამოუვიდა, პირდაპირ პატრიარქის ლანძღვაზე გადავიდნენ.

თუ მოხდა, რომ ისლამური ქვეყნების რკალში მოქცეულ საქართველოში ჩვენი დედაეკლესია დასუსტდა, ამ შემთხვევაში, ვინაიდან ბუნება ვერ ითმენს სიცარიელეს, ხალხი რომელიმე ახალი სარწმუნოების ძებნას შეუდგება. ის კვლავ ათეიზმს ნამდვილად ვეღარ დაუბრუნდება, იდეოლოგია და სხვა რომელიმე სექტა რომ მასიურად გავრცელდეს, ძალიან ძნელად წარმოსადგენია. ასე რომ, ქართველი ხალხის დაჩოქება მის ნამდვილ მტრებს, ალბათ, მისი ისლამიზაციით წარმოუდგენია. ხოლო ვინაიდან ყველაფერი ქართული, ცნობიერება იქნება, შეგნება თუ კულტურა, სწორედ მართლმადიდებლობაზეა დაფუძნებული, ადვილად შეგვიძლია წარმოვიდგინოთ, თუ რა მომავალს გვიზადებენ არა ჩრდილოეთიდან, არამედ — სამხრეთიდან.

რამაჯ კლიაშვილი

აშშ-ში სტალინის ქვეყნის დაიღვა

ამ დღეებში ამერიკაში, ვირჯინიის შტატში, ქ. ბედფორდში სტალინის ბიუსტი დადგეს. ამის შესახებ ინფორმაციას სხვადასხვა ამერიკულ საიტებზე დაყრდნობით საინფორმაციო პორტალი kavkaz.ge ავრცელებს.

„ჩვენ ვერ შევძლებთ სტალინის ამოშლას ისტორიიდან, ის არ იყო კარგი ახალგაზრდა, მაგრამ ის ამ ყველაფრის ნაწილია,“ — განაცხადა 76 წლის ამერიკელმა უზიბერნ ნორფლიტმა ქ. ბედფორდში (ვირჯინიის შტატი) მდებარე სამხედრო მემორიალური კომპლექსის მონახულებისას, სადაც, აშშ-ში პირველად დაიდგა სტალინის ძეგლი.

ამერიკული ქალაქის მემორიალურ პარკში გენერალისიმუსის ბიუსტი მოკავშირეების ნორმანდიაში გადასხმის (ეს ფაქტი 1944 წლის 6 ივნისს მოხდა) წლისთავის წინ დაიდგა. რამდენიმე ვეტერანმა პროტესტი გამოხატა, მაგრამ მეორე ფრონტის სხოვნის ნაციონალურ ფონდში გადაწყვიტეს, არ გადაენართ ისტორია. სტალინის ბიუსტმა ადგილი დაიკავა რუხველტის, ჩერჩილისა და ტრუმენის ბიუსტების გვერდით.

„ყოველ შემთხვევაში, პირველი და ჯერჯერობით უკანასკნელი ადამიანი კაცობრიობის ისტორიაში, ვინც ატომური ბომბი ააფეთქა მშვიდობიან ქალაქში, იყო ტრუმენი. — შეგახსენა ფორუმ.მსკ-ს რედაქტორმა ანატოლი ბარანოვმა, — ხოლო „ცივი ომი“, რომლის დროსაც იმდენივე ადამიანი დაიღუპა, რამდენიც მეორე მსოფლიო ომის დროს, ოღონდ უფრო ხანგრძლივ პერიოდში, გამოაცხადა ჩერჩილმა. თუმცა ისინი „კარგი ახალგაზრდები“ არიან, სტალინმა კი რამდენიმე ვეტერანის პროტესტი გამოიწვია. ნუ-თუ ისინი „ესისის“ ვეტერანები არიან? ყოველ შემთხვევაში, აშშ-ის არმიის ვეტერანებს სტალინის მიმართ არანაირი პრეტენზია არ უნდა ჰქონდეთ, განსხვავებით საბჭოთა ვეტერანებისგან, რომლებსაც, შესაძლოა, რუხველტის მიმართ ჰქონდეთ პრეტენზიები მეორე ფრონტის გასხმის გაჭიანურების გამო“, — ნათქვამია ინფორმაციაში.

საქმე ისაა, რომ საქართველოში, სტალინის სამშობლოში, ბოლო პერიოდში განსაკუთრებით აქტიურად იყო ქალაქ გორში მისი ძეგლის აღება, უარესიც — მისი აფეთქებაზეც იყო საუბარი.

აპრიკელას კი გახსნათ გონება, გაგრამ ამას ვერ ვიტყვი ქართულ ანტიკომუნალურად. ბავრიც რომ იხეაურონ, ამ ქანს ისტორიიდან ვერ ამოვიღებ. იგი ისტორიის კუთვნილებაა და მისი ქვეყნის მფლობელია.

მაგრამ არის მეორე ვარიანტიც. საქართველო ხომ მოდას აყოლილი ქვეყანაა და, რახან ამერიკაში დადგეს სტალინის ძეგლი, შეიძლება ჩვენთანაც დადგან ახალი.

სტალინის ბიუსტი ამერიკელებმა ჰიტლერზე გამარჯვების პარკში დადგეს. იქვეა უინსტონ ჩერჩილის, ფრანკლინ რუხველტისა და ჰარი ტრუმენის ძეგლებიც.

ტრუმენმა, კაცობრიობის ისტორიაში პირველმა და ერთადერთმა, გამოიყენა ატომური იარაღი მშვიდობიანი მოსახლეობის წინააღმდეგ, მაგრამ ამერიკელებს თავიანთ რუხველტზე უარი არ უთქვამთ.

ხალხი ბრბოა, მაგრამ დარაზმული და ორგანიზებული ხალხი დიდი ძალაა. გადაწყვეტიც კი. ხალხს სჭირდება დამარაზმა, წინამძღოლი, ლიდერი — პოლიტიკური ან სამხედრო. დიდი სამამულო ომის პერიოდში ასეთი იყო იოსებ სტალინი, დიდი ქართველი, რომელმაც კაცობრიობის ისტორიაში უდიდეს ომში გაიმარჯვა.

ააბა კლიაშვილი

რეზინის ხელკეტიდან «ბიულეტენითა მბრძანებლად»

XX საუკუნის უდიდესი თურქი მწერლისა და პუბლიცისტის, აზიზ ნესინის ცნობილი ნოველა «მე — რეზინის ხელკეტი» იმჟამინდელ თურქეთში გამეფებულ პოლიტიკურ შემგუებლობასა და სოციალურ მანკიერებებს ასახავს. ამავე ნაწარმოების მცირე თუ სრულად პერიფრაზირებული ვარიანტით კი (სათაურით «მე „ნაცმოელთა“ ბელადი ვარ») თქვენთვის ავად თუ კარგად ნაცნობ იმ უძლეველ, უალტერნატივო „ლომჭაბუკზე“ მოგითხრობთ, რომლის დიქტატურის ქვეშ მგმინავმა ჩვენმა საზოგადოებამ, დიდი ხანია, იგივე ნესინის მიერ გაშარჟებულ პოლიტიკურ შემგუებლობაში, ანუ, მართლაც რომ ვთქვათ, „ჩმორობაში“ ყველა დროის რეკორდი პირმინდად მოხსნა... განსჯას, შეფასებებსა და იმას, თუ რამდენად შეესაბამება, თუნდაც ასოციაციურად, „ნაცმოძრაობის“ ბელადის კულტს „რეზინის ხელკეტი“ და ქართველობისთვის კარგად ნაცნობი მისი „საკაცობრიო მნიშვნელობა“, ბუნებრივია, თქვენვე მოგანდობთ, ძვირფასო მკითხველო. ასე რომ, მოემზადეთ, თქვენს სამსჯავროზე გამოგვაქვს ნაწარმოების ორი ვერსია, თვალსაჩინოებისა და მეტი დამაჯერებლობისათვის კი ჯერ, რა თქმა უნდა, ორიგინალურ ვარიანტს შემოგთავაზებთ, შემდეგ კი მეორე — „ვარდოსანთა“ მამამთავრისეულ ვარიანტს. მას ასე:

აზიზ ნესინი მე — რეზინის ხელკეტი

მე რეზინის ხელკეტი ვარ! ამერიკელი. ჩემამდე ამერიკიდან აქ ჯერ დემოკრატია ჩამოვიდა, მერე — „ჯიპი“, შემდეგ კი — რეზინის ხელკეტი, ანუ მე. ჩვენ, ორივე, „ჯიპიც“ და მეც, აქ ჩამოვტანილი დემოკრატის მიერ გაკვალულ გზას მოვუყვებოდათ.

მე რეზინის ხელკეტი ვარ! თქვენთან ამერიკულ დახმარებასთან ერთად შემოვალნი, ამერიკული ხელგამოწმებით! ახალ ადგილას მალე დავმკვიდრდი, ჯერ ქვემეწიერად ვავხდი, მერე მბრძანებლად ვიქცეი. სირთულეები ყველგანაა და ყოველთვის. შეიძლება ავტომანქანის საბურავი გაფუჭდეს ან სათადარიგო ნაწილი დაგჭირდეს. ჰოდა, მეც უმალ იქ გავეჩვენე. ჩემთან დაბრკოლებები ნუ შეგაშინებს, მე ყოველთვის თავსუხაყრელი ვარ.

მე რეზინის ხელკეტი ვარ! უნდა აქ კბილის ჯაგარისიც არ მოიძებნებოდა, მის ნაცვლად კბილის საწმენდ ჩხირს იყენებდნენ. ჩემს გამორჩენამდე სპილოს ძარღვით მოლტავდნენ, შემდეგ სპილოს ძარღვი აკრძალეს.

მე რეზინის ხელკეტი ვარ! ნახშირით შავი, მაგრამ რბილზე რბილი, ოღონდ — მიფრთხილი. ჩემამდე ხელისუფლება მუხისა და ასკილის ხელკეტებს იყენებდა, მსხვერპლს ისინიც კი თანაუგრძობდნენ — იმტვრეოდნენ. მე ვერასდროს გამტებ. გამოცდილი პოლიტიკოსი ვიყავი და რბილი ვარ, ვინებები, ვილუნები, მაგრამ არ ვტყდები.

მე რეზინის ხელკეტი ვარ! მათ, ვინც საკუთარ თავს არ იცნობს, ჩემი და საკუთარი თავის შეცნობის სიამოვნებას ვგვრი. პოლიციელი ხელში მათამაშებს, მის ქამარზე ვკონიალბ. უმაქნილობისას კარის საგდულზე

შავი, საზარელი მახრჩობელა გველივით ვკიდივარ.

მე რეზინის ხელკეტი ვარ! მეოცე საუკუნის უდიდესი აღმოჩენა — დიას, ეს მე ვარ. ამბობენ, არსებობს რაღაც ატომი, რაღაც ნეალბანის ბომბზეც ლაპარაკობენ, მაგრამ ისინი ჩემთან რას მოვლენ. მე ხომ დამოკლეს მახვილივით დაგცქერით, თავისუფლება კი ჩემს ჩრდილში თვლებს!

მე რეზინის ხელკეტი ვარ. დარტყმისას განუმეორებელ ხმას გამოვცემ. ხალხებსა და ადამიანებს ვასევედიანებ. ჩემს დანახვაზე მუნჯიც კი ენას იდგამს, ყვავი თუთიყუშობს, ენაბრგვილი იაღონივით გალობს. გამოძიებულზე ადრე დავკითხავ. ჩემ წინაშე განვრთილი მაიმუნივით იმანჭებით. ლაპარაკს გიბრძანებთ და აჭიკჭიკდებით. განუშვებთ გიბრძანებთ და დადუმდებით. ალაჰსაც რომ მოუხმობთ, თქვენს კენესას ვერ გამაგონებთ. სხეული მაქვს, მაგრამ ბრმა, ყრუმუნჯი და უფულო ვარ.

მე რეზინის ხელკეტი ვარ! მე ვარბევ მათ, ვისაც თავმსურა სურს. ეს მე შევავუნებ ყალბზე თავისუფლებას და მე ვიცავ დემოკრატის. ჰეი, ადამიანებო, მე დასტურ რეზინის ხელკეტი ვარ! იცოდეთ და გახსოვდეთ: თუ დღეს თქვენს მეზობელს გადავენებთ ზურგს, თქვენ კი ტკივილს ვერ იგრძნობთ, ხვალ თქვენი ჯერი დადგება! როცა დღეს ვინმეს ვურტყამ, თქვენ კი ნამოიძახებთ: „იგი დაილუპა!“, იცოდეთ, რომ ხვალ თქვენზეც იტყვიან: „ისინი დაილუპენი“. ის, ვინც დღეს არხინად ტკებდა სიცოცხლით, ხვალ ჩემგან ცემატყევის პრივილეგიას მოიმკის. მე ვიცი, როგორ უნდა გამოვიბერტყოთ თავები. ასეთი დავიბადე და იმიტომ. მე რეზინის ხელკეტი ვარ!

მე, მიხეილ სააკაშვილი აზიზ ნესინის ნოველის «მე — რეზინის ხელკეტი» მიხედვით

მე „ნაცმოძრაობის“ ბელადი ვარ, ამერიკიდან წლების წინათ რევოლუციონერი მხსნელის ნიღბით ჩამოსული... ჩემამდე იქიდან ჯერ დემოკრატია ჩამოვიდა, შემდეგ — ჭრელა-ჭრულა ბიულეტენები, დემოკრატის სახელით არჩევნების ილუზიის შესაქმნელად, ჩვენ ორივე — საარჩევნო ბიულეტენებიც და მეც, აქ ჩვენი ოკეანისგამდინად ყურით ჩამოთრეული დემოკრატის ნაკვალევს მოვუყვებოდით. ამან დიდ წარმატებამდე მიგვიყვანა ორივე.

მე „ნაცმოძრაობის“ ბელადი ვარ, საარჩევნო ბიულეტენების, მრისხანე მბრძანებელი ვარ. თქვენთან ამერიკულ დახმარებასთან — წყალთან და პამპისებთან ერთად შემოვალნი. აქაურობას მალე შევეჩვიე, ჯერ ქვემეწიერად ვავხდი, შემდეგ კი ხეზე ასვლაც ვისწავლე და მალე იქიდან ჩემს მანაველებელსაც სკუპი ვაქნევი...

ვიცი, მაშინ ჩემს მომღიმარ პირისაზე და სიცრუისგან მუგუზალივით ანთებულ თვალის გუგებში დიდი ასობით ამოტვიფრულ სიტყვა „დემოკრატის“ კითხულობდით, თუმცა, ნურას უკაცრავად, ვერ მოგართვით. ის, რასაც ჩემგან მოელოდით, მხოლოდ და მხოლოდ თქვენი ფუჭი ოცნება იყო და ამას, საბედნიეროდ, დღესაც ვერ აცნობიერებთ.

დღეს მე უკვე ბელადი და ბიულეტენების (იგივე ხმათა) მბრძანებელი ვარ. მთელი ძალაუფლება ჩემია და ქვეყანას ისე ვაბრძობ, როგორც მომეპარება.

აბა, სცადეთ და წამართვით ეს ძალაუფლება. გგონიათ, ადვილად დაგიტოვებ?

ნურას უპასუხავდ, როგორს გითხარით, ყველაფერი ჩემს ნება-სურვილზეა დამოკიდებული და, თუ მოვიდებო, თბილისის გარეუბანში არათუ გიპოვებ, უკუვალვას, არამედ ავსტრალიიდან პირდაპირი რაიონით ჩამოვყავნილ კენჭურს ან სულას პრეზიდენტის სხენის გაშინაველს „აბარჩვიანებო“.

დიას, მე ეს შემიძლია, იმიტომ, რომ „ნაცმოძრაობის“ ბელადი ვარ. ნუ დაგაყენებდებოდა, რომ უნდა აქ კბილის ჯაგარისიც არ მოიძებნებოდა, დღეს კი, როგორც არასდროს, ქვეყანა დღითიდღე ვითარდება და სულ უფრო ვუახლოვდებით ჩვენს საყვარელ ევრო-ამერიკულ სტრუქტურებს. სხვა ვინ შეძლებდა ამას, თუ არა ისევე მე — ნომერ პირველი „ბიულეტენ-თუხუცესი“ და ბელადი ბელადთა შორის?!

დაფიქრდით და ვინც დღეს ჩემს გვერდით დგომას უჭკუო ოპოზიციონერთა მხარდაჭერას ამჯობინებთ, მიხვდებით, რომ საქართველოს ერთადერთი მომავალი მე ვარ, ნათელი თუ ბნელი, რას დაეძებთ, მთავარი, რომ ერთადერთი და შეუცვლელი ვარ; თუმცა არა მხოლოდ თქვენთვის ვარ ასეთი, არა-

მედ ზოგადად — კაცობრიობისთვის...
მე, როგორც „ნაცმოძრაობის“ ბელადი ადრე თუ გვიან ჩვენი საუკუნის უდიდეს აღმოჩენად ჩავითვლები, დიას, აუცილებლად ჩავითვლები; იმიტომ, რომ ძალაუფლების სიმბოლო ვარ, იმიტომ, რომ განუსაზღვრელია ჩემი, როგორც „ნაცმოელთა“ თავკაცის, როლი ქვეყნისა და კაცობრიობის საერთო კეთილდღეობის საქმეში... ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, იმას მაინც ხომ ხედავთ, რომ დამოკლეს მახვილივით მუდამ თქვენს თავზემთ ვკიდივარ, თქვენი და თქვენი შვილების თავისუფლება კი, თქვენივე მომავალთან ერთად ჩემს უშველებელ ჩრდილში თვლებს?!

რა თქმა უნდა, თქვენ ამას ხედავთ, მაგრამ ხმას ვერ იღებთ, ვინაიდან, რაც უფრო მეტს იყავანებთ, იყვიანებთ და იყროყინებთ, მით უფრო გავზრახდები მე — „ნაცმოელთა“ ბელადი, მით უფრო მრისხანე იქნება ალტკინება ჩემი, შოლტი კი, რომელსაც თქვენი ტყავგამძვრალი ზურგები იგემებენ, უფრო და უფრო მწვავედ გაგრძობინებთ შენუსებულ ბელადის ძალასა და უნიკალურობას.

მე „ნაცმოძრაობის“ ბელადი ვარ, ხალხებსა და ადამიანებს სამუდამოდ ვასევედიანებ, სიცოცხლის წყურვილს ვუკლავ და ვასუფთავებ ყოველგვარი ზნეობრივი ნორმებისგან. ჩემს დანახვაზე მუნჯიც კი ენას იდგამს, თუთიყუში იაღონივით გალობას იწყებს. ჩემ წინაშე განვრთილი მაიმუნივით იმანჭება ყველა და ყველაფერი, რადგან შიში და ძრწოლა მუდმივად თანსდევს ჩემს დიდ სახელს,

რომლის უდიდრად ხსენებაც სიკვდილს უქადის რიგით მოკვდავთ.
მე ისიც ვიცი, რომ ყოველივე ამის გამო უგულო და შეუბრალებელი გგონივართ, მაგრამ რა ვქნა, გულის სიღრმეში მაინც მჯერა იმ ძველი სიბრძნის, რომელიც გვასწავლის: „შიში შეიქმნის სიყვარულსაო“. ამიტომაც ვარ ასეთი სასტიკი და უღმობელი, ამიტომაც არის, რომ, რაც უნდა იკვნესოთ, თუნდაც ქრისტე მაცხოვარს მოუხმობთ, თქვენს გასაჭირს ჩემს ყურებამდე ვერ მოიტანთ...

მე „ნაცმოძრაობის“ ბელადი ვარ! მე ვარბევ მათ, ვისაც თავმსურა სურს, შევავუნებ და თითუცა დავიხვევ თავისუფლებას, გოლოს კი საერთოდ დაგივიწყებო, რომ არსებობთ.

ჰეი, თქვენ, ადამიანებო, მე დასტურ „ნაცმოძრაობის“ ბელადი ვარ! სულ ცალ ვებზე მკიდა, მოგონვართ თუ არა. ასე რომ, იცოდეთ და გახსოვდეთ: თუ დღეს ჩემმა დამქაშებმა თქვენს მეზობელს თავყა დაუხვრეგის, თქვენ კი ტკივილს ვერ გრძნობთ, ხვალ თქვენი ჯერი დადგება; ის, ვინც დღეს არხინად ტკებდა სიცოცხლით, ხვალ ჩემგან აუცილებლად ცემატყევის პრივილეგიას მოიმკის. მე ვიცი, როგორ უნდა გამოვიბერტყოთ თავები, ასეთი დავიბადე და იმიტომ.

მე „ნაცმოძრაობის“ ბელადი ვარ!..

მომამხადა ჰაბა ჰჰანიამ
P.S. აზიზ ნესინი რომ XXI საუკუნის მწერალი ყოფილიყო, უსათუოდ ვიფიქრებდით, რომ ეს ნოველა («მე — რეზინის ხელკეტი») მან ჩვენს ქვეყანას და დღესდღეობით აქ არსებულ პოლიტიკურ ვითარებას მიუძღვნა, მაგრამ, სამწუხაროდ თუ საბედნიეროდ, საქმე მხოლოდ ჩვეულებრივ დამთხვევასთან გვაქვს. დიას, მწერლის მონოლოგი სრულიად შემთხვევითი მოერგო ჩვენს დღევანდელ რეალობას, მაგრამ ამას არსებითი მნიშვნელობა არც აქვს, მთავარი და ჩვენთვის გულსაკლავი ის არის, რომ მის „რეზინის ხელკეტსა“ და „ნაცმოძრაობის“ ბელადს შორის მსგავსება უსაშველოდ დიდია, იმდენად დიდი, რომ საკმარისია, ნოველას თვალის გადავლო, თვალწინ საცურაო აუზში ტანსაცმლიანად გადახტომის მსურველი ორმეტრიანი გიჟი დაგვიტყვას, რომელიც არც იმის თქმას თაკილობს, «ჭკუა კი არ დამიშლისო»...
აი, სწორედ ესაა ჩვენი მოთქმა-გოდების საფუძველი, რაც მიადრდამ გვანუხებს, გვტყვივა და რაზეც კიდევ ერთხელ მიგვანიშნა აზიზ ნესინის ამ უკვდავმა ნოველამ «მე — რეზინის ხელკეტი»...

ჯუმბერ პატიაშვილი:

დრო გვარჯუნს, როგორც ვსდებოდით!

ჯუმბერ პატიაშვილი ისე წავიდა დიდი პოლიტიკიდან, რომ არც კარი გაუფახუნებია და არც დაგმეუქრებია — უჩემოდ ჯოჯოხეთის გენში ჩავარდებითო. არადა, გვასოვს ბევრისგან ასეთი „დალოცვის“ ნიბლი და შედეგი.

— რატომ, ბატონო ჯუმბერ? თითქოს ყველაფერი ხელს გინდობდა — სახეილს, გამოცდილებაც, პროფესიონალიზმიც, რწმენაც და პოზიციაც, წარმატებულ პოლიტიკოსად რომ დარჩენილიყავით. რატომ თქვით უარი ასეთ პერსპექტივაზე?

— თუ 1989 წლის 9 აპრილის ტრაგედიის შემდეგ ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანიდან ჩემს გადადგომას მეკითხებით, ეს განპირობებული იყო ქვეყანაში შექმნილი მდგომარეობით.

არაერთხელ მითქვამს, რომ თანამდებობიდან წასვლა მანამდეც მინდოდა, რადგან ვხედავდი, რომ ჩვენი საზოგადოებრიობის გარკვეული ნაწილი, ის მოძრაობა, რომელიც მაშინ გააქტიურებული იყო, არ ითვალისწინებდა იმდროინდელ რეალიტებს, არ ემორჩილებოდა სადაზრს, არ აფასებდა იმ ძალას, რომელსაც უპირისპირდებოდა და რომელმაც 9 აპრილის ტრაგედია დაგვატყდა თავს.

9 აპრილის დღის ექვს საათზე შევკრიბე ცეკას ბიუროს წევრები და გამოვუცხადე, რომ ვტოვებ თანამდებობას.

9 აპრილის კვალზე თბილისში ჩამოსულმა შევარდნაქმ და რაზმთაგანმა განმიცხადეს, რომ ამის უფლება არ მქონდა.

მოკლედ რომ ვთქვა, რამდენიმე დღეში გამართულმა ცეკას პლენუმმა დააკმაყოფილა ჩემი თხოვნა გადადგომის თაობაზე.

დღესაც მიმაჩნია, რომ დიდი პოლიტიკიდან ჩემი წასვლა ერთადერთი სწორი ნაბიჯი იყო, რითაც ქვეყანა გამოვიდოდა ძნელი მდგომარეობიდან, ობიექტურად შეფასდებოდა პრობლემები და დაიხატებოდა მშვიდობიანი გზა სსრ კავშირიდან საქართველოს გამოსასვლელად.

— მაგრამ შემდეგ თქვენ კვლავ ბრუნდებით პოლიტიკაში, ხდებით დეპუტატი — სამგზის, კენჭს იყრით პრეზიდენტობაზე და საბოლოოდ თავს ანებებთ პოლიტიკურ მოღვაწეობას.

— დეპუტატობა თვითმიზანი არ ყოფილა. გადაწყვიტე, ჩავრთულიყავი საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, რადგან იმ ურთულეს პერიოდში განზე გადავსა დალატი იქნებოდა.

— დღეს რა, უკეთესად გვაქვს საქმე?

— არა, რა თქმა უნდა.

— მაშ, რატომ არ იყარეთ კენჭი დეპუტატობაზე?

— იმიტომ, რომ საკმარისი გამოცდილება დამიგროვდა არჩევნებში მონაწილეობის და დავინახე, რომ ეს თავისთავად დემოკრატიული პროცესი, რომელიც ხალხის ნების გამოხატვის საშუალებაა, მმართველი პარტიის დამკვიდრების საშუალებად იქცა.

— შეიძლება, უფრო კონკრეტულად?

— პირველად გაყალბების პირისპირ 1995 წელს, საპრეზიდენტო არჩევნების დროს აღმოვჩნდი. ეს იყო არნახული მასშტაბის გაყალბება. დღეს შეიძლება დაგვიანებულიც კია ამაზე საუბარი, მაგრამ ამ გაყალბების კონკრეტული მასალები — დეტალური, უბნების მიხედვით, პროკურატურისთვისაა გადაცემული და, მიუხედავად იმისა, რომ პრეზიდენტ შევარდნაძის თანდასწრებით პლენარულ სხდომაზე გადავეცი პარლამენტის მაშინდელ თავმჯდომარეს, დღემდე რეაგირების გარეშეა დატოვებული.

იმდროინდელი სიყალბეების დადგენა და გამოწვევება ჩემს პერსპექტივას, რეალიტებს, არ ნაადრევობდა, მაგრამ გარკვეულწილად ხელს შეუწყობდა საარჩევნო გარემოს დაწმენდას, არ გამოეორებოდა ის უხეში დარღვევები, რასაც ადამიანების დაყაჩაღებას ვუნდობდი, ხმების წართმევა-წაგლეჯას.

არც ამ არჩევნებს, არც მომდევნოს შეფასება არ მიეცა, გამყალბებლებს პასუხი არ მოეთხოვებოდა.

ამის გამოა, რომ დღეისთვის შექმნილია და მოქმედებს გაყალბების მყარი სისტემა. ხოლო მისი შექმნელები შესანიშნავად გრძნობენ თავს.

— ოთხი წლის წინათ, როცა თქვენ ჯერ კიდევ დეპუტატი იყავით, გაზეთ „არგუმენტისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში თქვით, რომ გული აგიცრუვდათ ამ ხელისუფლებაზე, მის საგარეო თუ საშინაო პოლიტიკაზე, კორტიკულად ხართ განწყობილი მიხეილ სააკაშვილის მმართველობის მიმართ. მაგრამ როგორ მოხდა, რომ წაროდე „მის ტალღაზე“, თუ შეიძლება ასე ითქვას, დაუბრუნდით პარლამენტს?

— ან რამ მოგზიბლათ, ან რატომ დაუპირისპირდით?

— 2003 წლის არჩევნების პერიოდში ჩვენს პოლიტიკურ გაერთიანებას — „ერთობას“ ჰქონდა კონტაქტი „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობასთან“, რაც განპირობებული იყო ყავლგასულ და კორუმპირებულ ხელისუფლებასთან ბრძოლის, შექმნილი სისტემის დემონტაჟის აუცილებლობით. ქვეყნის ეკონომიკა განადგურებული იყო, სოციალური პრობლემები — უმძიმესი.

მიხეილ სააკაშვილი, ეს ახალგაზრდა კაცი, რომელიც არსებული რეჟიმის კრიტიკითა და გაბედულებებით გამოირჩეოდა, ჩავთვალე, რომ შედეგიანად შეებრძოლებოდა კორუფციას, დამნაშავეობას, კრიმინალურ თარეშს და ამიტომ დავდექი მის მხარეს.

შევარდნაძის გადადგომის შემდეგ ჩვენს გაერთიანებაში იყო მსჯელობა, რომ საპრეზიდენტო არჩევნებში მიმე-

ლო მონაწილეობა. მე, რასაკვირველია, უარი განვაცხადე და პირველმა მხარი დავუჭირე სააკაშვილს.

ამის გამო ძალიან დიდი უთანხმოება მომივიდა ჩვენს გაერთიანებაში. ჩემი მეგობრები, კოლეგები, ვისთანაც წლების განმავლობაში ვმუშაობდი, უკმაყოფილონი დარჩნენ ჩემი გადაწყვეტილებით. ბევრი მათგანი დავკარგე კიდევ, წავიდნენ პარტიიდან.

მათ შორის იყო ალექსანდრე ჭაჭია, ჩვენი გაერთიანების იდეოლოგი და შესანიშნავი ორგანიზატორი, საქმის ერთგული, ნათელი პიროვნება. მან საკმაოდ უარყოფითად შეაფასა ჩემი მოქმედება. სხვათაშორის მისი პრინციპულობა ამ ფაქტსაც გამოიწვია.

იმ მომენტში მე ჩემი რწმენით ვხედავდი, რომ ჩემი რწმენით, იგი — თავისი პრინციპებით.

საკაშვილის პოპულარობა იმხანად უმაღლეს ნიშნულამდე იყო ასული და მასთან ჭიდილი ჩემთვის უშედეგოდ რომ დამთავრდებოდა, აშკარა იყო.

კიდევ ერთი უპირატესობა ჰქონდა მას — ახალგაზრდა იყო, ენერგიით სავსე, რაც, მოგეხსენებათ, ასე აუცილებელია ბრძოლისთვის და რევოლუციების განსახორციელებლად.

მაგრამ დრომ გვაჩვენა, რომ ვცდებოდი. და ყველაზე მკაფიოდ ეს გამოჩნდა ერთ უმთავრეს საკითხში, რომელიც არა მარტო უგულვებელყო მან, არამედ აბსოლუტურად სანინალმდეგო მიმართულებით იწყო სვლა.

1995 წლის საარჩევნო კამპანიის პერიოდში ჩვენს პარტიას უარს უთქვამდა, რომ საქართველო არ უნდა გადაიქცა აშშ-ისა და რუსეთის დაპყრობის პოლიგონად.

საქართველომ ვეღასთან უნდა დაამყაროს ნორმალური სახელმწიფოებრივი ურთიერთობა, მათ შორის და უპირველეს ყოვლისა, ყოველწლიურად უნდა იქონიებოდეს მთავრობის მხარე და მთავრობის მხარე უნდა იქონიებოდეს მთავრობის მხარე.

საკაშვილის წინასაარჩევნო პროგრამაშიც იყო ლაპარაკი რუსეთთან კეთილმოეზობით ურთიერთობის აღდგენის შესახებ. მაგრამ ჩვენმა ხელისუფლებამ ისე ცალმხრივად წარმართა საგარეო პოლიტიკა, რომ სრულიად სანინალმდეგო შედეგი მივიღეთ, ტრაგიკული შედეგი.

თუ ეს პრობლემა არ მოგვარდა, საქართველოს არაფერი ეშველება.

— გამოდის, რომ სააკაშვილის გამო თქვენთან დაპირისპირებული თანამებრძოლები მართლები აღმოჩნდნენ. რით დამთავრდა თქვენ შორის წარმოქმნილი განხეთქილება?

— განხეთქილება კი არა, ერთგვარი დაშორება იყო. ჩვენ შორის ნორმალური ურთიერთობაა — ადამიანური, მოქალაქეობრივი. ჩვენი პოლიტიკური გაერთიანება ამჟამად აქტიურობით არ გამოირჩევა. მიზეზი სხვადასხვაა, თუმცა არსებობს ყველა შესაძლებლობა, რათა ჩვენს ერთო პრინციპებზე ავაგოთ მომავალი საქმიანობა.

— მაგრამ ამ პრინციპებში უთუოდ არ იგულისხმება თანამშრომლობა სააკაშვილთან...

— რა თქმა უნდა, არა. გორში მაჟორიტარად რომ ამირჩიეს, იმ ფარგლებში, რის შესაძლებლობასაც ერთი რაიონი იძლევა, განვაგრძობდი მუშაობას მეზობელ რუსეთთან თანამშრომლობის ნორმალური მიმართულებით. თქვენი მკითხველები დამეთანხმებიან, რომ ისეთი

დიდი და უნიკალური სივრცე — ბაზარი, როგორც რუსეთშია, მსოფლიოში არ არსებობს. ამ ბაზარში დაბრუნება შეიძლება ქართლის რეგიონისთვის, უპირველეს ყოვლისა, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გასაღების თვალსაზრისით, აუცილებელზე აუცილებელი საქმეა.

ჩვენი ხელისუფლების სიბეცე კიდევ ერთ საკითხში გაცხადდა — სტალინის პიროვნებისადმი დამოკიდებულების საკითხში. მაშინ, როცა ისეთი უდიდესი სახელმწიფო, როგორც ჩინეთი, განსაკუთრებულადაა დაინტერესებული ამ მასშტაბური პიროვნების სამშობლოსთან დაახლოებით, ჩვენი ხელისუფლება მისი სახსენებლის ამოძიკვას ცდილობს. მჭიდრო კავშირი გვქონდა ჩინეთის ელჩთან საქართველოში, გადანვეტილი იყო მცირეგაბარიტიანი ტრაქტორების ქარხნის, ელექტროსადგურის მშენებლობა მათი დახმარებით, ბევრი სხვა სასიკეთო საქმე, მაგრამ ახლა ამაზე ლაპარაკიც არ არის.

— თქვენ ხშირად გეკითხებოდნენ, ნაციონალებისთვის მხარდაჭერა ხომ არ იყო ნაკარნახევი შევარდნაქმე რევანშის აღების სურვილით?

ეს ერთი, და მეორე: განვლილმა დრომ, წლებმა, რომლებიც თქვენც და მასაც მოგვამატა, ხომ არ გაანელა ამ დაპირისპირების სიმწვავე?

— არ ვთვლი, რომ „ნაციონალებთან“ დაახლოება განპირობებული იყო რევანშის სურვილით. „ნაციონალები“ არ არსებობდნენ, როცა იძულებული გავხდი, დავპირისპირებოდი შევარდნაქმს, თანაც არა პიროვნულად, არამედ იმ მიუღებელი მმართველობის გამო, რომელმაც განაჩინა ქვეყანა, და რასაც, ისევე, როგორც თავის დროზე 9 აპრილს, სამოქალაქო ომს, შემდგომ ეტაპებს შეფასება არ მიეცეოდა. პოლიტიკური პროცესების შეუფასებლობას, როგორც წესი, განუკითხავობამდე, ქაოსამდე მივყავართ.

შეუცდომელი არავინაა. მაგრამ პასუხი ყველას უნდა მოეკითხოს. მათ შორის, — მეც.

— როგორც ვიცით, 2007 წელს თქვენ განცხადებით მიმართეთ იმ დროს პარლამენტის თავმჯდომარეს — ნინო ბურჯანაძეს, რათა საარჩევნო პროცესში დაშვებული უზუსტობების, გაყალბებისა და, რაც შემთხვევებში, ჩადენილი კრიმინალური ფაქტებისთვის შესაბამისი სამსახურებისგან სახელმწიფო შეფასება მოეთხოვა.

— ამით მიხდოდა ფართო საზოგადოებრიობისთვის, საკანონმდებლო ხელისუფლებისთვის შემეხსენებინა ის დამახინჯებანი, რომლებმაც ფესვი გაიდგა ჩვენს საარჩევნო სისტემაში; შემეხსენებინა, რომ მათი აღმოფხვრის გარეშე წარმოუდგენელია საქართველოში დემოკრატიულ განვითარებაზე ფიქრიც კი.

ვთხოვდი, რომ პარლამენტს მიეცა შეფასება ამგვარი ნეგატივიზმისთვის. პასუხი ვერ მივიღე. ამასობაში გაყალბების ეს მახინჯი სისტემა დახვეწეს, უფრო გააბინძურეს და რა?.. შედეგი, რომელიც მივიღეთ, დღეს ყველასთვის ნათელია.

— მიგაჩნიათ, რომ არჩევნების გაყალბების მექანიზმის შემქმნელებს ოდესმე მოეკითხებოდათ? სიკვდილამდე რამდენიმე თვით ადრე ცხონებულმა ზურაბ ჟვანიამ ალიარა, რომ ყველა საარჩევნო კამპანია, რომელიც ახალ პირობებში ჩატარდა, გაყალბებული იყო.

ალიარა, მაგრამ არაფერი შეეცვლილა.

— ჯერ იმას გეტყვით, რომ არ მჯერა, არჩევნებში დამკვირვებლად ჩამოსული უცხოელები ჩვენზე უფრო დიდი გულშემატკივრები იყვნენ საქართველოში, მაგრამ ჩვენ მაინც იმათ შევცვიცინებთ თვალვებში.

შეურაცხმყოფელია ეს ჩვენთვის.

არჩევნების გაყალბების სისტემამ გამოიწვია ჩვენი საზოგადოებრიობის არნახული დაპირისპირება, გახლენია ყალიბდება ერთ ტერიტორიაზე მცხოვრები ადამიანების ერთობა, რომელიც საზოგადოებრიობა, მით უფრო, ქართული არ არის. არა და იყო, მიუხედავად „ტოტალიტარული“ ისტორიისა.

ვითომ ესაა დემოკრატია?! ამისთვის ვზრდით და ვამზადებთ მომავალ თაობას?!

ასეთი გამხრწნელი სისტემის ავტორები, თანავტორები, შემსრულებლები დღესაც ხელისუფლებაში რომ არიან, ვინ უნდა მოსთხოვოს მათ პასუხი?!

ზურაბ ჟვანიამ ალიარა, მაგრამ მანამდე სააკაშვილმა მე და რამდენიმე ჩვენს მეგობარს სიტყვა-სიტყვით გვითხრა: „მე ზურაბ ჟვანიას ნაუფყენ ასეთი პირობა, რომ პატიამ ვილთან დაკავშირებით ჩადენილ სიყალბეს თუ არ გავრკვევთ, ჩვენ ვერ გავერთიანდებით“ (მაშინ ჯერ არ იყვნენ გაერთიანებულები).

ასე იყო კულისებს მიღმა.

— არ დაგიმალავთ, ყოველთვის მომწონდა თქვენი პოზიცია, რომელიც რამდენიმე წლის წინათ პრესაში დააფიქსირეთ: „რუსეთთან ურთიერთობა ამ ხელისუფლებას არ დაუწყია და ვერც დაასრულებს“. ამას ამბობდით 2008 წლის აგვისტოს ომამდე.

ახლა, როცა რუსეთთან ურთიერთობა ამ ხელისუფლებამ „დაამთავრა“, კვლავ თქვენს აზრზე რჩებით? არსებობს იმის რაიმე რეპერტი, რომ სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობა მოწესრიგდეს?

— მოკლედ გეტყვით: რეპერტი ყოველთვის არსებობს არის ჩვენთანაც, არის რუსეთშიც და მისი ამოქმედება მხოლოდ კეთილმეტყველური ურთიერთობის აღდგენის პირობებში იქნება შესაძლებელი.

ესაუბრა არაჩხანაძე

საქართველო

როგორ «ქართვლთა კავშირმა ბელგიაში» საგარეო საქმეთა მინისტრ ბრიგოლ ვაშაძეს მისწერა

„საქართველო და მსოფლიოს“ წინა ნომერი გამოქვეყნებულ მასალაში „საქართველოს დემოკრატიის შუქურა“ ევროპაში ჩაქრა“ უკვე ვიკითხეთ, თუ როგორ განვითარდა მოვლენები 25-26 მაისს ბრიუსელში, სასტუმრო „ქროუნ პლაზაში“ შურნალისტთა კავშირ „ობიექტივის“, ასევე ფრანგული შურნალისტური ასოციაციის „შურნალისტები — შურნალისტებისათვის“ და ორგანიზაცია „ქართულთა კავშირი ბელგიაში“ წარმომადგენელთა მიერ გამართულ ღონისძიებაზე.

შეგახსენებთ, რომ ამ ღონისძიებაში მონაწილეობის მიზანმიმართულად, ფრანგი კოლეგების (ორგანიზაცია „შურნალისტები — შურნალისტებისათვის“) მიწვევით, ბრიუსელში საგანგებოდ ჩავედით ადამიანის უფლებათა დამცველი არასამთავრობო ორგანიზაციების ხელმძღვანელები და შურნალისტები — ნანა კაკაბაძე, ირმა ინაშვილი, ნინო ცხოიძე, ირაკლი კორძია, ჯაბა ჯიშკარიანი და ამ სტრუქტურების ავტორი.

სასტუმრო „ქროუნ პლაზაში“ გაიმართა 8 დოკუმენტური ფილმის პრეზენტაცია („ქალაქში მკვლელობა“, „6 მაისი“, „დემოკრატიის გისოსები“, „ჩინი“, „ტყვის გარეშე“, „საქართველო არის ესა“), „შეთქმულების მისტიფიკაცია“, „15 ნიშნის დარბევა“); ასევე, წარმოდგენილი იყო არასამთავრობო ორგანიზაცია „ისტორიული მემკვიდრეობის“ მიერ გამოცემული კრებული „უფლებების ზონა“ (ინგლისურად) და გახდა „საქართველო და მსოფლიოს“ სპეციალური ინგლისურენოვანი ნომერი. აღნიშნული ფილმები და კრებული განეთავსებდა საგამოცემო, დოკუმენტური შურნალისტიკის ჟანრს და საქართველოში 2004-2009 წლებში სააკაშვილის რეჟიმის მიერ ადამიანის უფლებათა უხეში დარღვევის ფაქტებს ასახავს.

საღამოზე მოწვეულები იყვნენ ევროპელი სტუმრები, ქართული დიასპორის, ასევე, ინგუშეთის, სომხეთისა და უკრაინის დიასპორების წარმომადგენლები.

ფილმების ჩვენებამდე (კრებული უკვე გავრცელებული იყო ევროკომისიაში, სადაც ევროკავშირის ეკონომიკური სამიტი იმართებოდა) საქართველოს კონსულმა ბენელუქსის ქვეყნებში, ქალაქებშია მათა ბართაიამ სატელეფონო გზავნილის სახით გაავრცელა შემდეგი შინაარსის მონოდევა: **„დღეს ბრიუსელში, სასტუმრო „ქროუნ პლაზაში“ 15-დან 19 საათამდე დაგვამილია საქართველოს წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიება, რომელიც ორგანიზებულია რუსეთის საელჩოს მიერ. მოგმართავთ თხოვნით, თავი შეიკავოთ აღნიშნულ ღონისძიებაში მონაწილეობისაგან. საქართველოს საელჩოსა და ქართული დიასპორის სახელით, მათა ბართაია“.** ამ მონოდევის გავრცელების ფაქტი ქალბატონმა კონსულმა ვიდუკამერის წინ აღიარა.

ირმა ინაშვილი: — როგორც საზოგადოებისათვის ცნობილია, შურნალისტთა კავშირ „ობიექტივის“ ინიციატივით, ქართველი შურნალისტებისა და ადამიანის უფლებათა დამცველების ჯგუფმა ბრიუსელში საგამოცემო დოკუმენტური ფილმების, ფოტოგამოფენისა და კრებულის პრეზენტაცია მოაწყო. ამ ღონისძიებას საქართველოს საელჩო ბელგიაში „საგანგებო“ სატელეფონო გზავნილებით გამოეხმაურა, სადაც პრეზენტაციის ორგანიზატორები და მონაწილეები საქართველოს მტრებად ვიყავით დასახელებულნი. თქვენი გაზეთი ამ სატელეფონო გზავნილს უცვლელად ბეჭდავს, ამიტომ ციტირებას აღარ მოვხვდებით. ვიტყვი, რომ საქართველოს საელჩოს მხრიდან ეს

იყო ჩვენი დისკრედიტაციის მიზანმიმართული მცდელობა და ჩვენი შურნალისტურ საქმიანობაში უხეშად ჩარევის ფაქტი, რასაც პრაქტიკულად მოჰყვა ღონისძიებისათვის ხელის შეშლა.

საელჩოს დავალებით, სასტუმრო „ქროუნ პლაზაში“ დარბაზში გვესტუმრა რამდენიმე ადამიანი, რომლებმაც ფილმების ჩვენების ჩაშლა სცადეს. ჩვენ ჩვენგან ინტერვიუ ბრიუსელში საქართველოს კონსულთან, რომელმაც დაადასტურა, რომ ამ გზავნილების გავრცელების დირექტივა უშუალოდ ელჩისგან მიიღო... ეს ფაქტი შურნალისტთა კავშირმა „ობიექტივმა“ და მისმა ფრანგმა პარტნიორებმა, ორგანიზაციამ „შურნალისტები — შურნალისტებისათვის“ ჯერ ბრიუსელში, ხოლო შემდეგ თბილისში გავაპროტესტეთ, მივმართეთ რა საპროტესტო წერილები საელჩოსა და საგარეო საქმეთა სამინისტროსაც.

საგარეო საქმეთა სამინისტროს საინფორმაციო დეპარტამენტმა ვაგეროვსკი კომენტარი, რომელიც ცილისწამების, ტყუილისა და დეზინფორმაციის გავრცელება, თავი რომ დაეხატებოდა გრამატიკის ორიანზე ცოდნას. „ობიექტივის“ სახელით მოგახსენებთ, რომ მიმდინარე კვირაში ჩვენი ადვოკატები სასამართლოში შეიტანენ სარჩელს ბრიუსელში საქართველოს ელჩისა და კონსულის წინააღმდეგ, ჩვენი საქმიანი რეპუტაციის შელახვისა და შურნალისტურ საქმიანობაში უხეშად ჩარევის გამო. პარალელურად, „ქართველთა კავშირის ბელგიაში“, ასევე, შეაქვს სარჩელი ბელგიის სასამართლოში.

ჩვენი დოკუმენტური მასალები, კონსულის მიერ გზავნილი სატელეფონო ცილისწამება და ვიდუომახალა ორგანიზაციის „შურნალისტები“ — შურნალისტებისათვის“ მიერ უკვე გადაეცა საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრს, ბერნარდ კუშნერს. ფრანგმა შურნალისტებმა საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრს სთხოვეს მკაცრი რეაგირება სააკაშვილთან შეხვედრის დროს, რადგან საქართველოს საელჩომ დისკრედიტაცია გაუწია ფრანგ შურნალისტებს. შეგახსენებთ, რომ ჩვენი მესამედიო ორგანიზაცია დადანაშაულებული იყო რუსეთის საელჩოსთან ფინანსურ კავშირში. ჩვენ მივგავიციე ასეთ ბრალდებას, მაგრამ ფრანგი შურნალისტებისთვის შოკის მომგვრელია ამგვარი ბრალდება.

— ირმა, ალბათ, მოულოდნელი არ ყოფილა მათი ამგვარი მოქმედება, თუმცა მე უფრო მეტად იმას ველოდი, რომ ისინი ფილმების ჩვენებას დაესწრებოდნენ და თავიანთ მოსაზრებასაც გამოთქვამდნენ...

— რა შემოძლია გითხრათ, ეს არის აღმშფოთებელი ფაქტი. საქართველოს საელჩო მოიტყა ისე, როგორც სპეცდანიშნულების ქვედანაყოფი. სამწუხაროა, რომ დღეს

საქართველოს დიპლომატია სწორედ ამ ფუნქციას ასრულებს, ნაცვლად იმისა, რომ უცხოეთში საკუთარი მოქალაქეები დაიცვას. ცნობილია, რომ ქართველ ემიგრანტებს, რომლებიც სააკაშვილს არ სწყალობენ, საელჩოები დეპორტაციით ემუქრებიან და არა მარტო ემუქრებიან, არამედ ასრულებენ ამ მუშაობას. ბევრი გვეკითხება, — მივალნიეთ თუ არა მიზანს... მე ვპასუხობ, რომ მიზანს მივალნიეთ, რადგან ჩვენი სურვილი იყო ევროპაში საქართველოზე ობიექტური ინფორმაციის ჩატანა, ამ ინფორმაციის გავრცელება მედით, ამ ფოტოებისა და ფილმების გავრცელება საერთაშორისო ორგანიზაციებში... ქართულ დიასპორასთან დიალოგის დაწყება.

კრებულის „უფლებების ზონა“ 100-ზე მეტი ეგზემპლარი ჩვენ პირდაპირ ევროკომისიაში გავავრცელეთ. ყველა ევროკომისარს მივანოდეთ იმ 8 დოკუმენტური ფილმის ასლი, რომლებიც ბრიუსელში გვეკრება ჩატანაში. შევხვდით „ჰუმან რაით ვოთჩისა“ და შააგის ტრიბუნალის სისხლის სამართლის კოლეგიის წარმომადგენლებს და, ასევე, გადავეცით ჩვენი მასალები.

ხელისუფლებას მინდა ვამცინო, რომ „ობიექტივი“ და მისი ფრანგი პარტნიორები აგრძელებენ ამ პროექტს. ჩვენ დოკუმენტური ფილმების ჩვენებას უახლოვდებით მოგვსოვით ტრასაბურგში, შააგაში, ევროპის სხვა ქალაქებში. ვიმეორებ: ჩვენი მიზანია, რეალური, ობიექტური ინფორმაცია გავივრცელოთ საქართველოს შესახებ და მიხარია, რომ ეს პროექტი პირველად სწორედ „ობიექტივმა“ განახორციელა.

ბრიუსელში საქართველოს საელჩოსა და საკონსულოს მიერ მოწყობილი პროვოკაციის გამო, შურნალისტთა კავშირ „ობიექტივის“ საპროტესტო განცხადებების პარალელურად, „ქართველთა კავშირმა ბელგიაში“ საგარეო საქმეთა მინისტრ გრიგოლ ვაშაძეს საპროტესტო წერილი მიმართა, რომელშიც ნათქვამია:

„თქვენი დეპარტამენტის მტკიცებით, ბრიუსელში 25 მაისს რუსეთის საელჩოს ძალისხმევით, ჩატარდა ანტიქართული მიტინგი, რომლის დროსაც თურმე ანტიქართული პლაკატებით დარბოდნენ. ეს ინფორმაცია გადაემონმა ჩვენი კავშირის შენაშაბისამ სამსახურმა ქალბატონისთვის პოლიციაში. მათი მტკიცებით, მსგავს რამეს ადგილი არ ჰქონია, რადგან ზუსტად 25 და 26 მაისს ტარდებოდა ევროპის ეკონომიკური სამიტი და ასეთ აქციას ბრიუსელის პოლიცია არ დაუშვებდა, ვისი ორგანიზებითაც არ უნდა ყოფილიყო ეს გაკეთებული. თანაც, ეს გამორიცხული იყო იქ, სადაც პატივცემული იყო ელჩი მიუთხოვნილი — ევროკომისიის შენობის წინ...“

თქვენს ყურადღებას გავამახვილებთ ერთ თვალ-

შისაცემ ფაქტზე, რომ თქვენი დეპარტამენტი და ბრიუსელში თქვენი საელო თქვენს განცხადებაში მოგონილ ვითომ „ფაქტებსა“ და „მოვლენებს“ ერთმანეთში ურევს და ასევე ერევა თარიღებიც. იქნებ, ქრონოლოგიურად „კარგად“ დალაგოთ ეს თქვენი სიკრულე და „დამაჯერებელად“ აგვიხვიოთ თვალი!

ხოლო ქართული საზოგადოებისთვის თვალისახვევა რომ გჭირდებოდა, ჩვენ ამაში დარწმუნებული ვართ და აი, რატომ: ქალბატონ ელჩს აღნიშნული შეხვედრის თაობაზე არ გაუგია არც „დიასპორის“ წევრისგან, არც „საქართველოს აღმშობელი მოქალაქისგან“ და არც „ქალაქებმოფრიალე“ რუსები დაუღანდია ბრიუსელის ქუჩებში. სიმართლე ისაა, რომ მათ ეს აცნობა ელჩის მძღოლმა, რომელსაც ჩვენ გავუგზავნეთ ელექტრონული შეტყობინება, რადგან მას უნდოდა მოსვლა ამ შეხვედრაზე და ამდენად, იცოდა ამ შეხვედრის ჩატარების თაობაზე. ზუსტად ამის შემდეგ გამოგზავნეს შეხვედრის ჩასაწყობად რამდენიმე პირი, რომლებიც არასწორად იყვნენ ინფორმირებულნი, რომ ეს იყო რუსების მიერ ორგანიზებული ღონისძიება, რომ ანტიქართველები და მოლაპატეები ვიყავით და ასე შემდეგ. სიტუაციის ასე გაყვევის შემდეგ, მათ ბოდიშის მოხდით დატოვეს შეხვედრის ადგილი. სწორედ ამ ქართველებით გამოიპოვირება და მათი გამოყენება მოხდა ბოროტი მიზნებით საელჩოს მხრიდან, რაშიც ისინი ჩვენ დაგვეთანხმნენ კიდევ...“

ქართველთა კავშირი ბელგიაში კატეგორიულად მოითხოვს: ელჩისა და კონსულის განცხადებებიდან, ვინაიდან ისინი ჩვენს სამშობლოს უქმნიან არასახარბილო იმიჯს თავიანთი არასერიოზული მოქმედებით; ასევე, მათი მხრიდან ჩვენი ორგანიზაციის შეურაცხყოფისთვის საგარეოდ ბოდიშის მოხდას; წინააღმდეგ შემთხვევაში, იძულებულნი ვიქნებით, მივმართოთ შესაბამის უწყებებს, ვინაიდან შელახულია ჩვენი ღირსება და პროფესიული საქმიანობა. საელჩოს მაინც მოუწევს ჩვენს მოთხოვნებზე პასუხის გაცემა, რადგან იგი ვალდებული იქნება, დაამტკიცოს მათი მხრიდან ჩვენს მიმართ გამოთქმული ყველა ბრალდება.“

მიმართვას, რომლის ფრაგმენტებსაც ახლა გაცეანით, ბელგიის ქართველთა კავშირის სახელით ხელს აწერენ მერაბ ბლადაძე, მარიამ ბარბაქაძე, რობერტ კოპენისი და გიორგი ლავანაშვილი. „საქართველო და მსოფლიო“ მათ ბელგიაში დაუკავშირდა და ინტერვიუ ჩამოართვა.

მერაბ ბლადაძე:

— შურნალისტთა კავშირ „ობიექტივისა“ და არასამთავრობო ორგანიზაციების 7-კაციანი ჯგუფის მიერ ბრიუსელში, სასტუმრო „ქროუნ პლაზაში“ წარმოდგენილ კრებულს და დოკუმენტურ ფილმებს, რომლებიც საქართველოში არსებულ რეალობას ასახავენ, უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა როგორც ადგილობრივი ქართველების, ისე ევროსტრუქტურებისთვის.

მიუხედავად იმისა, რომ ბევრი ოპოზიციური პარტია თუ არასამთავრობო ორგანიზაცია რეგულარულად უგზავნიან პეტიციებს ევროსტრუქტურებს, ეს მაინც არ არის საკმარისი. ვინაიდან ამ უწყებებში ყოველდღიურად ათეულით ქვეყნიდან შედის ათასობით წერილი. რა თქმა უნდა, ეს წერილები მნიშვნელოვანია მათი ადრეპატი ქვეყნისთვის, ამიტომაც პასუხები ან რეაგირება ხშირად „ისეთი“ არ არის, როგორც ველოდებოდით, ან საერთოდ უპასუხობენ, რაც ჩვენში შინაგანი პროტესტის გრძნობას იწვევს.

სწორედ ამისთვის იყო საჭირო, ამ ფილმების ჩვენება, ევროსტრუქტურების წარმომადგენლებს, შურნალისტებს უფრო ახლოდანი რომ დაენახათ ის საშინელებები, რაც ჩვენს თავს ხდება და ყოველივე ამან შედეგად გამოიღო.

დიდი დაინტერესება მოჰყვა ევროსტრუქტურების წარმომადგენლების მხრიდან ამ ფილმების ჩვენებას, განსაკუთრებით, იმ მეტ-ნაკლებად ანტიქართული ევროპელი დიასპორის (თამარ მეფის სახელობის სათვისტომოს) „ვიცეპრეზიდენტმა“ მერაბ სურვილაძემ და მასთან ერთად მყოფმა ლაქიებმა ჩაიდინეს. თქვენმა მკითხველმა უკვე იცის და მე აღარ გავაგრძელებ ისედაც ცნობილი ინფორმაციის მოცოლას, მაგრამ ვიტყვი ერთს: რაოდენ უნდა იყოს ადამიანი მიჯაჭვული, შეყვარებული თავის სკამს, რომ საქართველოს ელჩმა ასეთი „მდაბალი“ მითითება მისცეს თავის „ფოფორიტებს“ და თანაც ასეთი მნიშვნელოვანი ღონისძიების ჩასაშლელად.

— ბატონო მერაბ, თქვენთვის მოულოდნელი იყო საელჩოსა და საკონსულოს ასეთი ქმედება?

— მოულოდნელი ნამდვილად არ იყო და სწორედ ამიტომაც საქართველოს ელჩი ბელგიაში სალომე სამადაშვილი არის, მინიმუმ, ▶

საქართველო

გაერო, გაეროსთან დაკავშირებული მისიონერები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მივწერეთ: info@geworld.net

მერაბ ბლადაძე: საქართველო მიხილვის და მისი «ნარჩენებისგან» დროზე უნდა გათავისუფლდეს!

გასანვევი. მაგ ქალბატონის ბრალად ბელგიაში ქართული დიასპორების დაყოფა პრინციპით „ვინც ჩვენთან არ არის, ჩვენი მტერია“ და, სანამ ჩვენი საელჩოები არ შეწყვეტენ დიასპორების დაყოფას „ჩვენიანებად და არაჩვენიანებად“, მანამდე საზღვარგარეთ ჩვენი გაერთიანება ვერ მოხერხდება. თუნდაც ამიტომ უნდა დაუშვას პრეცედენტი საქართველოს ხელისუფლებამ. მაგრამ ყველამ ვიცით, რომ სააკაშვილის პირობებში ეს არ განხორციელდება.

— მიუხედავად ამ პროვოკაციისა, კრებული „უფლებების ზონა“ წარმატებით გავავრცელეთ და ფილმების პრეზენტაციაც არ ჩაშლილა, დიდი ინტერესით უყურებდნენ არამარტო ქართული, არამედ სხვა ქვეყნების დიასპორების წარმომადგენლები და ევროკომისიის თანამშრომლებიც.

— ჟურნალისტთა კავშირმა „ობიექტივმა“ ამ ნაბიჯით გააკეთა ის, რისი ნახევარიც კი ვერ შევძელით მე და ჩემმა მეგობრებმა (ახლა უკვე ორგანიზაცია „ქართველთა კავშირმა ბელგიაში“) ბოლო 3 წლის განმავლობაში.

მე იმედი მაქვს, რომ „ობიექტივი“ ეს ნაბიჯი სხვებისთვისაც მაგალითი იქნება და იქნებ ახლა ბრუნდებიან, რომ ბრიუსელშია საჭირო „ძალის“ კონცენტრირება, საჭიროა ძლიერი საინფორმაციო ცენტრის შექმნა. საჭიროა, რაც შეიძლება ხშირად, ასეთი ღონისძიებების ჩატარება, პრესკონფერენციები, შეხვედრები და მე გაარწმუნებთ, რომ სულ მალე პოლიტიკატიმრები აღარ გვეყოფებიან და სააკაშვილის ხელი-სუფლებაც მალევე დამთავრდება.

სამწუხაროდ, ჩვენ — „ქართველთა კავშირის ბელგიაში“ არ შეგვიძლია მთელი ჩვენი დრო დაუთმოთ პოლიტიკას, აქაური ცხოვრების წესისა და ოჯახების მიმართ ვალდებულების გამო. ჩვენ გვერდით დაუფლებებით ყველა ეროვნულ ძალას, ვინც კი ასეთ სამსახურს უწევს მოქმედებს და მისი „ნარჩენებისგან“.

ბრიუსელში გამართული ღონისძიების მნიშვნელობაზე, ემიგრაციის პრობლემებზე — გათიშობა-სა და დაპირისპირებაზე, საკონსულტაციო და საელჩოს მცდელობაზე, ჩამუშავდა ღონისძიება, თავიანთ მოსაზრებებს გვიზარებენ „ბელგიაში ქართველთა კავშირის“ წარმომადგენლები მარინა ბარბაქაძე და გიორგი ლაშაშვილი.

მარინა ბარბაქაძე:
— ამ ღონისძიებას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, უპირველესად, იმისთვის, რომ ევროპის პოლიტიკურ ცენტრში, ბრიუსელში, სადაც განთავსებულია ყველა მნიშვნელოვანი ევროსტრუქტურა, გამოამკარავდეს და ფარდა აეხადოს საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლების უკანონო, არ-

ადემოკრატიული მმართველობის სინამდვილეს; სწორედ ამ აღმამფოთებელი შინაარსის მქონე ფილმებმა უდიდესი რეზონანსი გამოიწვია მსოფლიოში. უამრავმა ევროპელმა თუ ბელგიაში აკრედიტებულმა მედიის თანამშრომელმა სწრაფად გაავრცელა ქართული სინამდვილე და ევროპას სააკაშვილის ნამდვილი სახე დაანახა. 25-26 მაისის აქციას შეიძლება მივანიჭოთ უდიდესი ეროვნული მნიშვნელობა, ქართველი ემიგრანტების, ასე ვთქვათ, გამოფხიზლებაში, რადგან, როგორც ქართული საზოგადოების უმეტესი ნაწილი, ისე უცხოეთში მყოფი ქართველებიც დამოკიდებულები არიან მხოლოდ სახელმწიფო ტელეარხების (როგორცაა „რუსთავი 2“, „იმედი“ და სხვ.) მიერ გამოცემულ ცრუ ინფორმაციებზე ან, საქართველოში დატოვებული ოჯახების უსაფრთხოების მიზნით, არ ინტერესდებიან სინამდვილით, რაც მათ ქვეყანაში ხდება. რაც შეეხება ჩვენს ორგანიზაციას „ქართველთა კავშირი ბელგიაში“, ყოველთვის აქტიურად ვიქცებით ჩართულნი საქართველოს კეთილდღეობის, მთლიანობისა და დემოკრატიზაციის საქმეში.

გიორგი ლაშაშვილი:
— არამარტო ფილმების ჩვენება და ფოტომასალის გამოფენა კარგი, არამედ აუცილებელია ჟურნალისტური ასოციაციების გამოცვლა საქართველოს ფარგლებს გარეთ, უფრო აქტიური მოქმედება, თანამშრომლობა ერთობლივ პროექტებში; მაგალითად, ჟურნალისტების, არასამთავრობოების, უფლებადამცველებისა აქაურ არასამთავრობოებთან და უფლებადამცველებთან ერთად, ვინაიდან საერთო საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ამინდი ამათი ხელითა და ამათი მონაწილეობით იქმნება ევროპულ ქვეყნებში...

25 და 26 მაისის ვიზიტი ევროპაში მნიშვნელოვანი იყო, უპირველესად, ჩვენთვის, ემიგრანტი ქართველებისათვის. მე პირადად მეგონა რომ ბევრი რამე ვიცოდი, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ უამრავი დეტალია, უამრავი მასალაა, რაც პირველად ვნახე ამ ფილმების ჩვენების დროს და ჩემთვის, ისე როგორც ბევრი ჩემი მეგობრისათვის და აქაური ქართველებისათვის, შოკისმომგვრელი აღმოჩნდა ყოველივე ეს!

ჩვენ ჩვენი ორგანიზაციით მზად ვართ, გავაღრმავოთ ურთიერთთანამშრომლობა ნებისმიერ ქართულ არასამთავრობო ორგანიზაციასთან, რათა უფრო ფართოდ იქნას წარმოდგენილი ნებისმიერი პრობლემა, რომელიც ლახავს ადამიანის უფლებას, სიტყვის, აზრის გამოთქმის თავისუფლებას, საკუთრების უფლებას და ასე შემდეგ. ჩვენ ვთავაზობთ ქართულ არასამთავრობო სექტორს და ასევე ნებისმიერ ჟურნალისტურ ასოციაციას ან პიროვნულად ნებისმიერ ჟურნალისტს თანამშრომლობას, თუნდაც მემორანდუმის დონეზე გაფორმებული, რათა უფრო ადეკვატურად განვსაზღვროთ საქმეები გვემა, რომელიც იქმნება გათ-

მარინე ბარბაქაძე: ბელგიაში საქართველოს საელჩო უშუალოდ კაიზიდან ემსახურება და არა — ხალხს!

ვლილი შედეგებზე და არა ერთჯერად ეფექტებზე...
— ამ შემთხვევაში ერთგვარ ბარიერს ქმნის თვით ქართული ემიგრაციაში არსებული გათიშულობა და დაპირისპირება, რაც ბრიუსელში ჩვენი ყოფნისას კიდევ ერთხელ გამოვლინდა.

მარინე ბარბაქაძე:
ბელგიაში არსებული ქართული დიასპორა უკვე ათ და მეტწილად ითვლის, ანუ ეს იმას ნიშნავს, რომ მათგან დამოუკიდებლად საქართველოში ორი რევოლუცია მოხდა. სამწუხაროდ, არც ერთმა მათგანმა ქართველ ემიგრანტებს არ მოუტანა ის ბედნიერება, რასაც შინ დაბრუნება ჰქვია. უარესი, ახალი თაობა დეზინფორმირებულია — ან საერთოდ არ იცის ქართული სინამდვილე, ხედავს მხოლოდ თავის სამშობლოს სადღაც ტელევიზიით, რომელიც ათასგვარ ზღაპრებს უამბობს საქართველოს უღრუბლო ცის, მონესრიგებული შიდაპოლიტიკის, საგარეო პოლიტიკაზე რომ არაფერი ვთქვათ, ეკონომიკური აღმავლობისა და სხვა ამგვარი მითების შესახებ.

სინამდვილე კი არავინ იცის ან იცის, მაგრამ რუმად ყოფნას ამჯობინებს, რადგან საქართველოში დატოვებული ოჯახის წევრების საფრთხეში ჩაგდება ურთიერთობის დაუფიქრებლად შეასრულებს თავისი ქვეყნის დიპლომატიური მისიისთვის მითითებას, რომელიც, ჩვენდა სამწუხაროდ, ემსახურება ხელი-სუფლების დიქტატორულ მმართველობას.

მაგრამ არის ადამიანთა ჯგუფი, და მე ვფიქრობ ეს ყველა ქვეყნის დიასპორაში ასეა, რომელიც აქტიურად არიან ჩაბმული ქართული სინამდვილის და დღევანდელი მართლმადიდებლობის გამოშკარებაში. ემიგრანტთა სხვადასხვაგვარად მოაზროვნე ჯგუფები უპირისპირდებიან ერთმანეთს. სწორედ ამის მაგალითი იყო 25 და 26 მაისის ბრიუსელში ჩატარებული ღონისძიებაზე სტუმრად მოსულ ადამიანთა ჯგუფი, რომელიც აცხადებდა, რომ იყო ქართული სათვისტომოს „ოფიციალური“ წარმომადგენელი და სხვები, ვინც ასე ვთქვათ „ოფიციალურად“ არ იყვნენ რეგისტრირებული „ბრიუსელის ეკლესიასთან არსებულ, თამარ მეფის სახელობის ქართულ დიასპორაში“, არ ირიცხებიან ქართველთა უდიდესი დიასპორის წარმომადგენლებად; მაგრამ ყველაზე მთავარი ის არის, რომ მათი ევრეთ წოდებული, „დიასპორის“ შემადგენლობაში არ ირი-

ცხება ანტეცედენტში ან ბელგიის სხვა, რომელიმე ქალაქში მცხოვრები ქართველი. სწორედ ბრიუსელის ეს დიასპორა უხმოდა ასრულებს სააკაშვილის მიერ დანიშნული, არაკომპეტენტური კონსული-სა და ელჩის განკარგულებებს. სწორედ მათი მოქმედების შედეგია ქართველთა ურთიერთდაპირისპირება. რაც შეეხება მთელი ბელგიის ტერიტორიაზე განსახლებულ ქართველთა სათვისტომოს, არ არსებობს. აქ ბევრი ქართველია, მაგრამ არ არსებობს ერთიანობა; ჯგუფებად დანაწევრებული ქართველი საზოგადოება საჭიროებს ურთიერთთანადგომას, ხშირ შეხვედრებს და საქართველოს მდგომარეობაზე მსჯელობას, და არა გათიშულობას, როგორც თვითონ საქართველო, და მისი საზოგადოებაა.

გიორგი ლაშაშვილი:
— მთლიანად ემიგრაციის ერთიან ჭრილში განხილვა შეუძლებელია. ვფიქრობ, რომ ქართული ემიგრაციის მთავარი პრობლემა ეს ურთიერთუნდობლობაა, რასაც ხელს შეეწყობდა თუ უცოდინანობობით, ანდა დაუკვირებლობით ევროპულ ქვეყნებში არსებული საელჩოებიც უწყობენ. მაგალითად, ბელგიაში საქართველოს საკონსულტაციო სამსახურს ქართველთა „დეპორტაციის ცენტრად“ იქცევს. საქართველოს ევრეთ ნოდებული დიპლომატიური წარმომადგენლობის დამოკიდებულება ქართული ემიგრაციისადმი ცინიკური და არასერიოზულია. საელჩოები ქართველებს ყოფენ ხელისუფლების მომხრეებად და მონივანდმდეგებად, აქედან გამომდინარე ნებისმიერი შედეგითა და კურობული სიტუაციებით, რომლებიც ხანდახან (თუ ყოველთვის არა) ისეთ ამაზრზენ სახეს იღებს, რომ ყოველგვარ ზღვარს სცილდება.

ქართველთა უმეტესობა აქ საქართველოს გულისცემას გაფაციცებით უსმენს. ქართული პოლიტიკური ცხოვრება აქაც აისახება თავისი პოლუს-მინუსებით და, თქვენ წარმოიდგინეთ, „დაპირისპირება“ კი. აღარ დავინიყებ საუბრას იმის შესახებ, რომ საელჩოებში ჩატარებული ნებისმიერი „არჩევნები“, რა თქმა უნდა, „ნაციონალისტების“ სასარგებლოდ ყალბდება. დიას, ყალბდება, რადგან არავინაა იქ ამის მაკონტროლებელი და დამნაშავე, რადგან არასასურველი ქართველებისთვის საკუთარი სამშობლოს წარმომადგენლობის კარი მყარადაა დამაბნეული!

მე შემიძლია ვთქვა, რომ საელჩო გვევლინება ქართველთა ერთმანეთთან დაპირისპირებისა და გათიშულობის მთავარი ინიციატორად და ინსპირატორად. თუ ვინმეს ეს მოეჩვენება გადამეტებულად, ვურჩევ, კარგად გააანალიზოს არსებული სიტუაცია და ისე „გააბათილოს“ ეს მოსაზრება. რომ აღარაფერი ვთქვათ იქ არსებულ „კულისმოქიციანეთა“ და „მოქიფეთა“ ამბებზე, საელჩო-საკონსულტაციის გარშემო შეკრებილი „საზოგადოება“ არც თუ კეთილსინდისიერ ბიზნესზეც არ ამბობს უარს. ვეჭვობ, რომ გარკვეუ-

გიორგი ლაშაშვილი: ბელგიაში საქართველოს საკონსულტაციო ლაშის ქართულთა «დეპორტაციის ხანტარად» იქნას!

ლიწრები შეიძლება გარეული იყვნენ ნარკობიზნესშიც!
— მართალი გითხრათ, ახლა უკვე აღარ მიკვირს საელჩოსა და საკონსულტაციო აქტიური მცდელობა, რამენაირად ჩაეშალათ ჩვენი ღონისძიება...

გიორგი ლაშაშვილი:
— რა თქმა უნდა, ისინი ყველანაირად ეცდებიან ამას და გადადგეს კიდევ ნაბიჯი შეხვედრის ჩასაძლევად. მაგრამ სხვა საკითხია, ამას რანაირად მიაღწიეს და, საერთოდ, მიაღწიეს კი? რა თქმა უნდა, თავიანთი დაუფიქრებელი და სპონტანური გადაწყვეტილებით, მათ უფრო გააძლიერეს ინტერესი აქაურ ქართველთა შორის უკვე ჩატარებული ღონისძიების მიმართ. თუნდაც ეს გამოხდებოდა მათი მხრიდან და უაზრო, უამრავი ტყუილი, შემდეგ ერთმანეთში რომ აერიან და საკონსულტაციო და საელჩო ერთმანეთს რომ აბრალეხდნენ მათ მოგონებას, ორთვე ერთად კი — „ეკლესიასთან არსებულ სათვისტომოს“, რომლის ფუნქციონირება გამოიხატება და იფარგლება მხოლოდ ბრიუსელის სამსახურსა და ნორვის დროს მწვადების შეწვითა და ყოველი კვირა დღის ღრეობით დამთავრებით (თავისი ჩხუბებითა და განვე-გამონევიტ)... კიდევ ვიმეორებ საელჩო და საკონსულტაციო თავისი შეგნებული მოქმედებით წინასწარ განზრახულად ხელს უწყობს ქართველთა ურთიერთდაპირისპირებას!

„ბელგიის ქართველთა კავშირის“ ჯერ არარსებულ ორგანიზაციად, მერე რუსეთის საელჩოს მიერ დაფინანსებულ „შემთხვევითი ქართველების თავშესაფარად“ მოხსენიება სრულ კონტექსტში ჯდება ხელისუფლების „ლექსიკონში“ და მიუთითებს იმაზე, რომ საელჩოებში, დიპლომატიკი კი

როგორც ხედავთ, მდგომარეობა იმაზე უფრო რთულია, ვიდრე ერთი შეხედვით შეიძლება წარმოგვედგინა. ბრიუსელში გამართულმა პრეზენტაციამ ერთგვარი ლაკმუსის როლი შეასრულა და ბევრი მანკიერება ზედაპირზე ამოატივტივა. ქართული ემიგრაციის წარმომადგენლები წუხან იმის გამო, რომ პრობლემების მოგვარების მაგივრად, საელჩოსა და საკონსულტაციო ხელმძღვანელები, პირიქით, დაპირისპირების გაღრმავებით არიან დაიტერესებულნი.

ქართული დიასპორის გააქტიურებაზე საქართველოში მდგომარეობის გამოსასწორებლად და, ზოგადად, დიასპორაში არსებულ პრობლემებზე მსჯელობას მომდევნო ნომერშიც განვაგრძობთ. ჩვენი სტუმრები კვლავ ქალბატონი მარინე ბარბაქაძე და გიორგი ლაშაშვილი იქნებიან; აგრეთვე, თავის მოსაზრებებს გაავიზიარებს ჟურნალ „ემიგრანტების“ მთავარი რედაქტორი ნინო ცხიძე, რომელიც, რამდენიმე წელია, სამშობლოდან დევნილი ჩვენი თანამემამულეების ცხოვრებას სწავლობს და ამ თემას არაერთი პუბლიკაცია მიუძღვნა.

არა, პოლიციის თანამშრომლები სხედან. სწორედ ამის გამოა, რომ საქართველოს საერთაშორისო დიპლომატიურ ფრონტზე ტოტალური ჩავარდნა აქვს.

მარინე ბარბაქაძე:
— ბელგიაში მყოფი ქართული დიპლომატიის „დებდების“, ქალბატონების — სამადაშვილისა და ბარათაის მცდელობა, ხელი შეეშალათ აღნიშნული ინფორმაციული საღამოს გამართვისთვის, იმაზე მიგვაჩვენებს, რომ ეს ინსტანცია სააკაშვილის პირდაპირ დაქვემდებარებაშია, ანუ ბელგიაში საქართველოს საელჩო უშუალოდ პრეზიდენტს ემსახურება და არა — თავის ხალხს; ამის ნათელი მაგალითი იყო სწორედ იმ დეზინფორმაციის გავრცელება სმსების საშუალებით, რომ ეს ანტიქართული საღამო რუსეთის საელჩოს მიერ იყო დაფინანსებული.

ფრანგული მედიის ქართველმა წარმომადგენელმა გიორგი ლაშაშვილმა, ჟურნალისტთა კავშირმა „ობიექტივმა“ და „ქართულთა კავშირმა ბელგიაში“ პროტესტი გამოთქვეს აღნიშნული ქმედების გამო. ქალბატონმა ირმა ინაშვილმა ვიდეოფორზე აღებჭდა კონსულის, ქალბატონი მაია ბარათაის განცხადება იმის შესახებ, რომ სატელეფონო გზავნილების ავტორი არის ქალბატონი ელჩი და პასუხსაც ის გაგვეცმდა.

იმავე საღამოს ბატონი გიორგი ფოფხაძე ქალბატონმა ელჩმა თავის რეზიდენციაში მიიწვია. შეხვედრისას ქალბატონმა საშინადად შეხვდა ბოდიში მოიხატა აღნიშნული ინფორმაციის გავრცელების გამო და აღნიშნა, რომ ეს იყო გაუგებრობა. თუმცა მოგვიანებით მან პრესაში სულ სხვა შინაარსის ინფორმაცია გავავრცელა, ვითომდა ფრანგული ორგანიზაცია „ჟურნალისტები“ — ჟურნალისტებისათვის“ და „ქართველთა კავშირის ბელგიაში“ არ არსებობს.

სალამოს ორგანიზაციის მივითხოვთ, სრულად განვემარტოს რუსეთის საელჩოსგან დაფინანსების ისტორია, დაგვისაბუთოს, თუ რა არაქართულ ან, უფრო სწორად, ანტიქართულ ქმედებას ჰქონდა ადგილი სასტუმრო „ქროუნ პლაზაში“ გამართულ ღონისძიებაში.

გაერო მკინარაჟილი

მსურს, გაგზავნათ თქვენი მოსაზრებები? დაგზავნეთ: 38-41-97, ან მოგზავნეთ: info@geworld.net

საქართველო

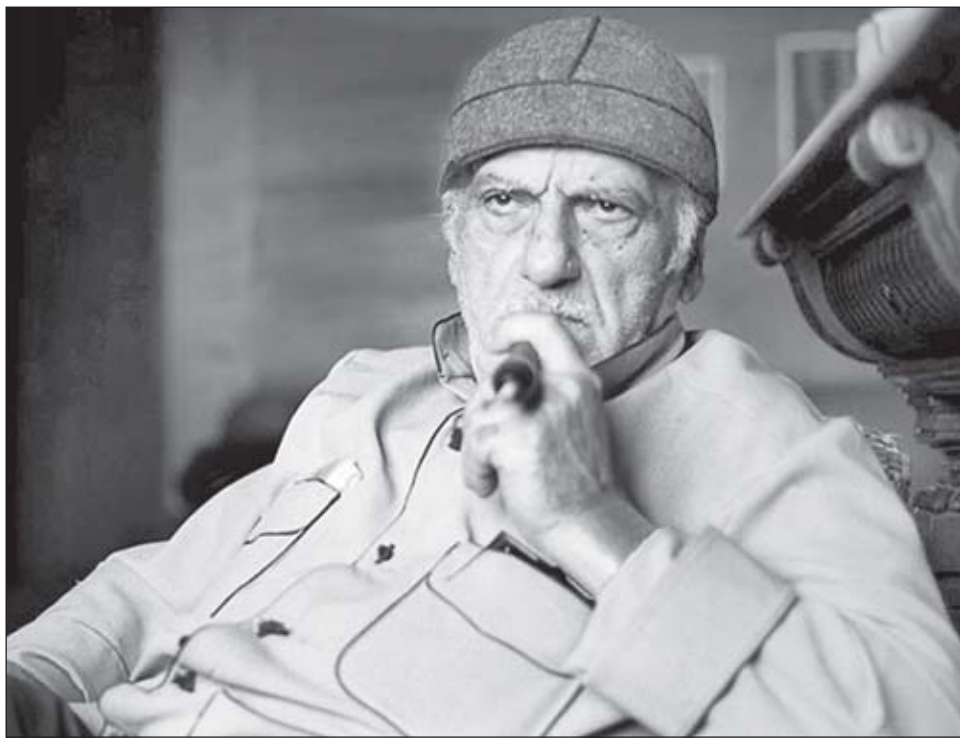
ცნობილი მწერალი და დრამატურგი ოტია იოსელიანი რამდენადაც საინტერესო რესპონდენტია, იმდენად ძნელია მისი დაყოფა ინტერვიუზე, რომელსაც ჩვეული სიტყვამაზვიანობით „გადაღებულ კითხვა-პასუხს“ უწოდებს. მასთან შეხვედრამ და საუბარმა კიდევ ერთხელ ნათლად გამოაჩინა ჩვენი ქვეყნის ჭირ-ვარამი და მკითხველიც ნუ გაიოცებს, თუკი საქართველოს გულდამწვარი ჭირისუფალი ჩვეული პირდაპირობით ამბობს არამარტო თავის, ალბათ, თითოეული ქართველის სათქმელს.

ოტია იოსელიანი: **ეროვნული**

გამოთავსანება გვჭირს

— ჩვენი ისტორიის პატრონს დამარცხებაც ბევრი გვინახავს და გამარჯვებაც, მაგრამ ყველაფერს თავის სახელს ვარქმევდით. დამარცხებას თუ გამარჯვებას ვქვია, მაშინ გამარჯვებას რა დავარქვით? დამარცხდით, თავმოჭრილი თავში ორივე ხელს ირტყამ თუ ალღუმებს მართავ. უნდა გასწორდეს ქართული ანდაზა: „ბრიყვი მიუშვი ნებასა, თვით შეეყრება სწებასა“. იცი, რომ სწებას შეეყრება და უშვებ? არ უშვებ და რომ არ ეყრება? გამოვიდა ხალხი... ხალხი, ათასი კაციც რომ აყვირდეს, ეს უკვე ხმა ღვთისა და ხმა ერისაა. ასიათასობით ადამიანი რომ დღე და ღამე გზაში ეყარა, რა შედეგი მოჰყვა? 7 ნოემბერს რა მოხდა და რა პასუხი მოგთხოვთ? მაგი ვანო მერაბიშვილს უნდა ვკითხოთ, ხელკეტებს დაგვაჯერებს თუ ტანკებსა და ზარბაზნებს დაუმატებს. ვინ გაიგონა ჩვენში რაიმეს მიმგვანებული არჩევნები, მაგრამ ამდენი ასარჩევინიდან მომხრესა და მოინახლმდეგეს თუ ნამოსცდენია, მოვალთ, გავდებუტატდებით, დავხნავთ, დავთესავთ, მოვიწვევთ და პურის ნატებს მაინც არ გავიხდით სამათხოვროდო?! აქედან უნდა ვინყებდეთ ჩვენ, რომ ჭკუა გვკეითხებოდეს — პურით. პურს უნდა ვინწევდეთ ოფლითა ჩვენითა, ვილაც-ვილაცების ხელს არ უნდა ვიყოთ შეჩერებული.

ვით და კი არ ვუხმობთ ჩვენს გაგარეულებულ „მამულიშვილებს“, სადაც გაძლებიან, სამშობლო იქ რომ ჰგონიათ. მანდ მუცელს ვერ ვიყორავთ, გაჭირვებას ვერ ვიტანთო. აანყვეთ ქვეყანა, დაახვავეთ პურ-ღვინო და თქვენთან ვართო. ჩვენ რომ აზროვნებაზე ხელმოკლე ვართ, თორემ მე რომ შენიანად ვერაფერს ვავხდით, უშენოდ ავევადებები?! (ვერ ვიტან ამ სიტყვას, ყვავია შიგ) და აველორძინდები (ვერც ამ სიტყვას ვიტან, ღორია შიგ)?! აი, ამიტომ, რომ ვიძახი, ეროვნული გამოთავსანება გვჭირს-მეთქი! ამას გამოთავსანებულიც უნდა ხედავდეს, თუ არ დახნავ და დათესავ, ვერ მოიმკი. მაგრამ ჩვენ გამოთავსანებაზე უარესიც გვჭირს.

— ბატონო ოტია, თქვენ სოფელი კარგად იცით, ახლა თუ იხვნება და ითესება?
— ვაი, რომ კარგად ვიცი,

„წიდა გიორგის დანასნული პოლიციის დღად რომ გამოახსნა — ეს ვანო მერაბიშვილსაჲს კი არ ეკადრება... ახას წინათ ვკითხულობდი, როგორი იქნება ქვეყნის პოლიცია თურქი იარაღს სულ არ ატარებს და უნდა ტანკებით და ზარბაზნებით განესრიაგებ?!“

მაგრამ ნეტავი ჩვენი ქვეყნის მესვეურებებით და, თუ გნებავთ, „ინტელიგენციასებით“ არ ვიცოდებ. იმისთანა და იმდენი მოღობი, მოსავლიანი მიწები მიტოვებული, რომ ვუყურებ... ტირილი რომ საქმეს შევლოდეს და მკვდარს აცოცხლებდეს. გლეხი ალაზარა. გლეხის აკადემია იყო მინა, საკუთარი მინა. კოლექტივის მინა, საერთო, სახალხო ვერ შეიყვარა, მითუმეტეს, რომ მოსავალი მისი არ იყო. უსიყვარულოდ არანაირი საქმე არ კეთდება. გაგანია კვირიკობის (ივლისის) თვეში რომ მზის გულზე მდგარიყო და თოხი ებაყუნებოდა, იმ მინის სიყვარული თუ შეაძლებინებდა, თორემ ეს მართლა ძნელზე ძნელია. ეს იყო, რომ კოლექტივს ტექნიკა ჰქონდა; ხვნა, თესვა, კულტივაცია ტექნიკით ხდებოდა, რაღაცას მაინც იწვედნენ. ამ „დამოუკიდებლობამ“ და „თავისუფლებამ“ სადაცაა გააქრო და გაყიდა ჩემს სოფელში რომ 18 ტრაქტორი გვექონდა. რაა ეს ქვეყანა, რომ კაცი გამკითხავი არაა? ხუთასსულიანი საქონლის ფერმა იყო, სადაა, ვინ შეჭა-

მა? კოლექტივი გჯუფური საკუთრებაა. თუ დაშალე და დანგრევი, რატომ პატრონს არ დაუბრუნე?
— ადამიანი, უფლებებზე რომ გაჰკვივი, სადაა ეს უფლებები და ვისი რა დაცვა? და საერთოდ, რას იცავ? წმიდა გიორგის დღესასწაული პოლიციის დღე რომ გამოაცხადე — ეს ვანო მერაბიშვილსაჲს კი არ ეკადრება და რამენაირად ხელს არ გაანძრევდენი შეიარაღებული ჯარი რომ დაამსკრივე და ტანკები და ზარბაზნები გამოათავსონ, ეს რა იყო? პოლიცია ქვეყანაში წესრიგისა და უნიობის დამცველია და ტანკი და ზარბაზნი ჩემთვის გინდა? სადაც, ამას წინათ ვკითხულობდი, რომელია და ცქვეყნის პოლიცია თურმე იარაღს სულ არ ატარებს და უნდა ტანკებითა და ზარბაზნებით მანესრიგებ?!
— ტანკი და ზარბაზნი იქ გეხმარა, სადაც საჭირო იყო და ისე დამარცხდებოდე არ დაგმარცხებულყავით. რუსეთთან ომი ჯერ რა სისულელე იყო და მერე მსოფლი-

ოც რომ მოგვევლებოდა, რას ვაგანყობდით, მაგრამ დღე-ნახევარში რაც უკან სირბილს მოუწოდით, ეს იყო ომი? ჩვენ წინაპრებმა დაგვიბარეს: „დათვი რომ მოგერიოს, ბაბა დაუძახეო“ და მე დავამატე: მაგრამ მამად ნუ გაიხდი-მეთქი.
— მაგი მიშაიას კი არა, მეც არ მეგონა, თუ მსოფლიო ამ ვეშაპს პირში შევატოვებდა და რამენაირად ხელს არ გაანძრევდა. ხალხი რომ ამბობს, სხვისი ცოლის მოიმედე ფართო ლოგინს ნუ დაიდგამო, ჩვენ ლოგინიც ვავიშალებთ და ბუმბულიც დავივიგეთ. „რაც მოგივა დავითაო, ყველა შენი თავითაო“.
— კი, ბატონო ოტია, რაც გვჭირს, ჩვენი გვჭირს, მაგრამ რა გვეშველება?
— ამნაირად, ამ ჭკუით, ამას თუ ჭკუა ჰქვია, არაფერი.
— ხელისუფლება თავს იწონებს, ბევრს ვაკეთებთო და არც იმის აღნიშვნა ავიწყდება, რომ გასაკეთებელი კიდევ ბევრია...
— რა კეთდება? აგერ, შორს რომ არ წავიდეთ, წყალტუბოში რომ შემოვიხარო,

ლამპონებით გაჩახახახებულ ლობურებია და შიგ პლასტიკმასის ნითელ-ყვითელი პალმები, ისიც გაჩირაღდებული. წყალტუბო ბუნებით უშველებელ პალმებს აქვს წაღებული, ეს ხელოვნური, საცოდავი ნითელ-ყვითელი პალმა ვინ და რატომ აგვიყვავა? აგერ ნიზნები (თქვენ რომ ლტოლვილებს ეძახით) შიშინილთა და ავადმყოფობით მევოცება, რა მელამპონ-მეპლასტიკმასპალმებია?! სოფელში წყალი არ აქვთ და შადრევნებს მიშენებ და მწყურვალს ჰაერში ატყორცნი მევოცება, რა მელამპონ-მეპლასტიკმასპალმებია?! სოფელში წყალი არ აქვთ და შადრევნებს მიშენებ და მწყურვალს ჰაერში ატყორცნი მევოცება, რა მელამპონ-მეპლასტიკმასპალმებია?! სოფელში წყალი არ აქვთ და შადრევნებს მიშენებ და მწყურვალს ჰაერში ატყორცნი მევოცება, რა მელამპონ-მეპლასტიკმასპალმებია?!
— აგერ, შორს რომ არ წავიდეთ, წყალტუბოში რომ შემოვიხარო,

ვინ გაგადა, ყუილთაჲსი გვინა ვინ დაარქვა (ჯერ ართი, წყალტუბოს გვინაჲსი), ეს პრობლემის გვინაჲსი (ამირანისა კი არა!) და პირდაპირ დაგვანახა, სად ყოფილა პრობლემის გვინაჲსი, თითქოს ჯაჭვისთაჲსი ხელში ჭაროდეს. და ნათლია კი არა, ნათლიაჲსი ვარო. ატყობა, შვილს მოუნათლავს და არ გააბნია, აგვარა სიმატლავთაჲსი ქნა და ნათლიაჲსი.

ეს არამც და არამც არ შეიძლება. ირბვივ რომ გაერთიანდებოდა ხალხი გახვევია და ყველაფერზე ტაშს მიკრავს და ენას ვერ ბიბრუნებს, ამიტომ კი არ უნდა ტორტლო, რაც იცი და რაც არ იცი. უნდა იფიქრო, დაწერო ან დაგინერო და ყოველი სიტყვა უნდა აწონ-დაწონო.
— „ეროვნული კრება“, სადაც გაერთიანებულია ქართული ინტელიგენციის ნაწილი, თავიდან ამ ოპოზიციონერებს ემიჯნებოდა, მაგრამ ახლა ამბობენ, რომ ეს კრება გარკვეული პოლიტიკური პარტიებისგან იმართება, რომლებშიც ხელისუფლებიდან წამოსული ადამიანები არიან. ზოგი ამ კრებას გამოეყო და აცხადებს, რომ უკვე შეცდომები უშვებენ. რამდენად შესაძლებელია, პოლიტიკურმა პარტიებმა „ეროვნული კრება“ ქვეყნის სასარგებლოდ გამოიყენონ და მათ გამო ამ კრებამ და მისმა იდეებმა ნარეჟიბებლობა განიცადოს?
— მე ვესწრებოდი ამ „ეროვნული კრების“ შექმნის მცდელობას და ოპოზიციას ვკითხე, — მე არ ვიცი, თქვენ რა გინდათ და რანაირი ქვეყნის აშენებას აპირებთ, მაგრამ ამჯერად ხომ ყველას ერთნაირად არ გინდათ მთავრობა, მოდი ჯერ ამაზა გაგჩერდეთ და ყველამ ერთად მოვიშორეთ. ძალღების ფილოსოფიით, ერთმანეთს რომ უყფენ და კბენენ, მაგრამ, მგელი რომ გამოჩნდება, ერთიანდებიან. რაკი ჭკუა არ გვეყოფნის, ძალღებისგან ვისწავლოთ.

«რუსეთთან ომი ჯერ რა სისულელე იყო და გერმანია და აშშ-ს დახმარებით, რუსეთთან ომი ჯერ რა სისულელე იყო და მერე მსოფლიო?»

ესაუბრა თაბარ საჰანიშვილი

„თუ სადმე, შავიზღვისპირეთში ბათუმის მსგავსი სილამაზე დევს, შემოიღო ხელმეორედ შევჭამო ჩემი ჰალსტუხი“. ყველამ კარგად იცით, ალბათ, ეს ფრაზა ვის ეკუთვნის — ჩვენს ჰალსტუხიჭამია პრეზიდენტს (ჩვენ კი არ ვაბრალებთ, თვითონ აღიარა). ჰალსტუხებს რომ მიირთმევენ ხანდახან, ამის აღიარება კარგია, მაგრამ გეოგრაფიაში თუ ასე მოიკოჭლებოდა, ნამდვილად არ ვიცოდი. ჩვენს პრეზიდენტს, ალბათ, არასდროს უნახავს სოჭი, ბიჭვინთა, ოდესა, იალტა, სამსუნი, ვარნა... მეექვსეა, არ იცოდეს, ეს ქალაქები შავი ზღვის აკვატორიაში რომ შედის.

პრეზიდენტმა ბათუმისადმი განსაკუთრებული ლტოლვა და სიმპატიები არაერთხელ გამოამჟღავნა. ბათუმში ჩასვლისას ყოველ ჯერზე ისეთ განცხადებებს აკეთებს, ნიცასაც შემოურდება.

„თუკი ქართველობის საუკეთესო მოდელს რამე განასახიერებს, ეს, უპირველესად, ბათუმია“;
„დღეს აქ არის ყველაზე კარგი მომსახურება, ყველაზე კარგი „შოპინგი“ და ყველაზე კარგი მალაზიები“;

„ადრე ძალიან ბევრი ამბობდა ჩემზე: ამ გიჟმა ხომ ნაგვჭამა ტვინი თავისი ბათუმით. ყოველთვის არსებობს ხალხი, ვისაც არაფრის სჯერა. მაგრამ ვარსებობს ჩვენ, ვისაც ყველაფრის გჯერა და მომავლის გვწამს. ამიტომ გირჩევთ, ვისაც გჯერა, გაგაჯტარეთ. სხვებმა, რამდენიც უნდათ, გვაკრიტიკონ, მთავარია, ფეხებში არ გაგვებლანდონ მშენებლობის დროს“;

„შეიძლება ყველაზე მეტი საფუძველი მქონდეს, ახლა აქ ვიყო და ვტრიალებო, რადგან თქვენ ნახეთ, რა თქვა ტელეკომპანია „სი-ენ-ენ“-ის ჟურნალისტმა ბათუმზე: მთელი მსოფლიო მოვიარე და ასეთი სასწაული არსად მინახავს“;

„ამ პატარა ქალაქში იქნება ყველა მთავარი ბრენდი სასტუმროებისა. აქ იქ-

ნება უფრო მეტი მსოფლიო დონის სასტუმრო, ვიდრე ნებისმიერ სხვა ადგილზე ასე კონცენტრირებული და ცენტრალურ ევროპაში და მთელს ყოფილ საბჭოთა კავშირში,“ — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა და დასძინა, რომ „სწორედ ბათუმში იქნება 21-ე საუკუნის ერთ-ერთი საუკეთესო არქიტექტურა მსოფლიოში.“

დამეთანხმებით, ალბათ, მომხიბვლელი წინადადებებია, მაგრამ საინტერესოა, ამ ხუთვარსკვლავიან სასტუმროებში ვინ უნდა დაისვენოს? ალბათ, უცხოელებმა, მაგრამ ჩვენს პრეზიდენტს დაავინებდა, რომ აგვისტოს ომის შემდეგ საქართველო ერთ-ერთ საშიშ ზონადაა გამოცხადებული ტურისტებისთვის და არა მგონია, მხოლოდ ხუთვარსკვლავიანი სასტუმროების ნახვის სურვილმა ჩამოიყვანოს ისინი ბათუმში; მით უფრო, ასეთი სასტუმროების სიმცირეს არც სხვა საკურორტო ქალაქები განიცდიან, თანაც ბევრად უფრო შეღავათიან ფასებით. თუ ტურისტებს ვერ მოიზიდავს, ჩვენი პრეზიდენტი ბათუმში სტუმრობისას ყოველ საღამოს ახალ-ახალ სასტუმროებს მაინც ეწვევა.

აღსანიშნავია ისიც, რომ წლეულს ბათუმში ყველაფერი ისე გაძვირდა, ქართველ კაცს იქ დასვენებაზე მხოლოდ ოცნება შეეძლება. არც ის უნდა

მიირთვიო ჰალსტუხი, გატონო პრეზიდენტო!

დაგვაინცდეს, რომ ბათუმში და თურქეთის კურორტებზე ტურისტების მიერ დასვენებისას დახარჯული თანხა თითქმის ერთმანეთს უტოლდება. ყოველ შემთხვევაში, როგორც ტურისტულ კომპანიებში აცხადებენ, ფასთა სხვაობა არც ისე დიდია. ანტალიაში, ოთხვარსკვლავიან სასტუმროში ერთი ადამიანისთვის 10-დღიანი დასვენება, 4-ჯერადი კვებით, ხუთას დოლარამდე ჯდება. ადგილობრივი ტურისტი კი ბათუმში უფრო მეტს ხარჯავს, ვიდრე ანტალიაში. ამასთან, დამსვენებლები ხშირად აღნიშნავენ, რომ საქართველოში სასტუმროების დონე იმ საერთაშორისო სტანდარტებს არ შეესაბამება, ამგვარი სტატუსის სასტუმროს რომ უნდა ჰქონდეს.

ტურიზმის დეპარტამენტის კვლევებზე დაყრდნობით, აჭარაში დასვენება ტურისტს საშუალოდ დღეში 100 ლარი უჯდება, წლეულს კი გაძვირებას ელოდებიან. აჭარის ტურიტულ დეპარტამენტში ამ ინფორმაციას გადაჭრით უარყოფენ. რას ამბობთ, პირიქით, გავრავდით. მაგრამ, ბატონო პრეზიდენტო, მხოლოდ ხუთვარსკვლავიანი სასტუმროები თუ აგვიშენა, დამეში მინიმუმ 200 დოლარის გადახდა გაიანება იქნება? ერთ-ერთი ტურისტული კომპანია არც თუ შეძლებული გერმანელი მეგობრისთვის, 2 კვირა, მოეზინის სასტუმროს, სადაც დამის გათევვა 30-40 ლარი ეღირება და, ნურას უკაცრავად, ასეთი სასტუმრო ბათუმში არ აღმოჩნდა.

სასტუმროს გარდა, საგრძნობლად იზრდება კერძო სექტორში დასვენების ღირებულება. ასე რომ, ათდღიანი

„სიამოვნებისთვის“ დახარჯული თანხა შეიძლება იმდენად დიდი აღმოჩნდეს, მეორედ ბათუმში ჩასვლის სურვილი საერთოდ დაგეკარგოს. პრეზიდენტს ის კი არ აინტერესებს, შეძლებს თუ არა საქართველოს მოქალაქე ბათუმში დასვენებას, მთავარია დაგვაჯეროს, რომ ბათუმი ევროპის დედაქალაქად იქცევა.

ისე, რაღაც ზედმეტადაა შეყვარებული ჩვენი პრეზიდენტი ბათუმზე. ჯერ კიდევ 2007 წელს დაგვანამდევდა ჩვენ და რუსეთს, რომ ბათუმი ყველაზე მაგარი ქალაქი იქნებაო: „მე დღეს ვდებ ნიღაფს იმისას, რომ 2013 წლისთვის, როცა იწურება ჩემი მეორე პრეზიდენტობის ვადა, მე ვვდებ ნიღაფს რუსეთთან, ჩვენ მეგობრებთან, ჩვენ კოლეგებთან რუსეთში, ვდებ ნიღაფს და შემოიღია დავითი და შეიძლება მოგვცეთ პირობა, რომ შავი ზღვის ყველაზე ლამაზი ქალაქი, ყველაზე წარმატებული, ყველაზე კარგად ამენებული, ყველაზე მდიდარი ხალხით, იქნება არა სოჭი, არამედ იქნება ჩემი ბათუმი და ამას გავაკეთებ თქვენთან ერთად“.

კი, როგორ არა, ჩვენთან ერთად... კიდევ რამდენიმე მილიარდს დაიდებს ვალს ჩვენს ხარჯზე და ააშენებს, აბა, რა! ხელი უკვე მოაწერა ბათუმის „ჰაიატის“, „ჰილტონის“, „რიქსოსის“ მშენებლობის დაწყებას. მოლაპარაკებები მიმდინარეობს „ბათუმი ბულგარის“ 7-ვარსკვლავიანი ექსკლუზიურად ბათუმში ჩასვლის სურვილი სასტუმროსა და „ინტერ-კონტინენტალის“ აგებაზეც. დიდი წარმოსახვა არ სჭირდება, რა დაუჯდება საქართველოს ეს ფუფუნება.

პრეზიდენტს ჰალსტუხის ხელმეორედ ჭამას რომ ვახსენებ, იმას ვგულისხმობ, რომ ბათუმი მხოლოდ ერთი ქუჩითა და ბულვარით არ შემოიფარგლება. გაისიეროს ბათუმის გარეუბნებში და ნახავს, როგორი სილამაზე დასვენება. ის ქუჩები ძველებურად გამოიყურება და მათზე ნამდვილად ვერ ვიტყვით, ასეთი სილამაზე შევზღვისპირეთში არ მოიძებნება.

არავის ეგონოს, ბათუმის საწინააღმდეგო მაქვს რამე მისი გალამაზება მალაზიანედეს. არც მშენებლობების წინააღმდეგი ვარ, მაგრამ ქართველებმა თუ ბათუმში დასვენება ვეღარ მოვახერხეთ, ასეთი ბათუმი რად გვინდა?! აქ ყველაფერი, უპირველესად, ქართველებისთვის უნდა კეთდებოდეს და არა უცხოელი ტურისტებისთვის.

სხვისი არ ვიცი და, სავარაუდოდ, მე წელსაც ვერ შევხვდები ბათუმურ ფასებს. მიუხედავად ამისა, მაინც მოუთმენლად დაველოდები პრეზიდენტის ნათქვამის ასრულებას — როდის გადაიქცევა ბათუმი ტურისტულ მექადა.

თაო ტაბატაია

არჩევნების შედეგოზე დოზხალი ტელევიზიებზე

ამ ბოლო დროს, ეტყობა, ხელისუფლებას ძვირი უჯდება არაპროდუქტიული საზოგადოების შენახვა, არჩევნების მერე — მითუმეტეს. ხელისუფლება ტელევიზიებს აკონტროლებს. ბოდიშს ვიხდი, ტელევიზიების მეპატრონეები დამოუკიდებლად აკონტროლებენ ტელევიზიებს და, როცა საჭიროდ თვლიან, გადაცემებსაც ხურავენ.

ქართულ სატელევიზიო სივრცეში მორიგი დომინანტი იწყება — „იმედი“ იყიდება, „პირველი არხი“ თითქმის ჩერდება, ხოლო „პირველი კავკასიური“ საერთოდ იხურება. პრინციპში, არჩევნების მერე ასეც იყო მოსალოდნელი. ტელევიზიებმა პარტიის დავალება პირნათლად შეასრულეს და „დამსახურებულ პენსიაზე“ გავიდნენ.

სამსახურდაკარგული და აღმოკლებული ჟურნალისტები 2012 წელამდე საფრისხეს აღარ წარმოადგენენ. მათ თავიანთი საქმე ხუთიანზე შეასრულეს. გიგი უგულავა ისევ თბილისის მერია და „ნაციონალური მოძრაობა“ — ისევ მმართველი პარტია. დღეს უკვე არასაჭირო ჟურნალისტების ხელფასებისთვის ზედმეტი თანხა აღარ ემეტებათ, მით უფრო, როცა საარჩევნოდ გამოცხადებულ ჯიბეებსაც ამ თანხით მშვიდობიანად შეავსებენ.

დიდი გაურკვევლობაა „პირველ არხზე“. საბიუჯეტო მილიონებით ადგილობრივი ტელევიზიაში 11 ივნი-სიდან გადაცემები იხურება და ოქტომბრამდე აღარც განახლდება. საინფორმაციო პროგრამა „მოამბის“ გარდა, პოლიტიკური თოქშოუები და გასართობი პროგრამები ეთერში აღარ გავა.

არხის ხელმძღვანელობა თავს იმით იმართლებს, რომ ეს პროცესი ფეხბურთში მსოფლიო ჩემპიონატმა დააჩქარა, რომლის ექსკლუზიური ჩვენების უფლება საქართველოში „საზოგადოებრივმა მაუწყებელმა“ შეიძინა. თუმცა აღსანიშნავია, რომ მსოფლიო ჩემპიონატი ივლისის ბოლოს მოაგრდება და საინტერესოა, ივლისიდან ოქტომბრამდე მხოლოდ „მოამბით“ აპირებენ ტელევიზია საკუთარი მყიდველების შენარჩუნებას? ამბიციები საკმარისად აქვთ, სა-

ქართველოში ნომერ პირველი ტელევიზიის იმიჯის მორგებასაც (ცდილობენ და არა მგონია, სატელევიზიო ბაზრში ორთიანი სიცარიელე მომგებიანი აღმოჩნდეს არხის ისედაც არასახარბიელო რეიტინგისთვის. გადაცემების დახურვის პარალელურად თანამშრომლებსაც ათავისუფლებენ. არხის ხელმძღვანელობის განმარტებით, ნაწილს ისედაც ამოწურა „საზოგადოებრივ მაუწყებელს“ დადებული კონტრაქტი, რომელიც ახალ სატელევიზიო სეზონამდე აღარ გაგრძელდება. დღეისათვის „საზოგადოებრივ მაუწყებელში“ სულ 1030 ადამიანია დასაქმებული. მთლიანი სახელფასო ბიუჯეტი წელიწადში 14 მილიონი ლარია, რაც მაუწყებლის ბიუჯეტის 64 პროცენტია. არ-

კომპანია „იმედი“ საზოგადოებაში ისეთი ცნობაც გავრცელდა, თითქოს ტელეკომპანია „იმედის“ შესყიდვა უკრაინელებს სურს. ამ ცნობას რუსული სააგენტოები ავრცელებენ. „იმედის“ გენერალური დირექტორად მალე, შესაძლოა, უკრაინული ტელეკომპანია „1+1“-ის საინფორმაციო გამოშვების ხელმძღვანელი ოქსანა ზინოვიევა დაინიშნოს, არველაძეს კი თანამდებობის დატოვება მოუწევს.

გაირკვა, რომ ივლისის ბოლოს დაიხურება „ჟურნალისტის დღიური“, ასევე „სამსონი“-ს ტელევიზიის ხელმძღვანელი ოქსანა ზინოვიევა დაინიშნოს, არველაძეს კი თანამდებობის დატოვება მოუწევს. გაირკვა, რომ ივლისის ბოლოს დაიხურება „ჟურნალისტის დღიური“, ასევე „სამსონი“-ს ტელევიზიის ხელმძღვანელი ოქსანა ზინოვიევა დაინიშნოს, არველაძეს კი თანამდებობის დატოვება მოუწევს.

„ინტუიცია“, „დღის შოუ“, „ექსტრასენსთა ბრძოლა“ — ამ გადაცემებს მხოლოდ სექტემბრამდე უნერიათ სიცოცხლე, მიუხედავად იმისა, რომ სულ რამდენიმე კვირის დაწყებულია. არ დაიხურება: „ნანუკას შოუ“, „ღამის შოუ“, „შუა ქალაქი“, „გოგონა გარეუბნი-

ლილი მიროტაია

არნო ხიდირბეგიშვილი: ენა, როგორც დღეს თბილისაგან ვერ მივპოვებთ, ანუ «ეზ ინჩის ასუბ, რუსუკი-ჯან?!»

2010 წლის 4 ივლისს РИА „Новости“-ს თბილისის საერთაშორისო პრესცენტრში გაიმართა მრგვალი მაგიდა „საქართველოში რუსულენოვანი მედიის მდგომარეობის შესახებ“, რომელშიც მონაწილეობდნენ გაზეთ „სვობოდნა გრუზია“-ს მთავარი რედაქტორი ტატო ლასხიშვილი, პროექტ „Новости-Грузия“-ს დირექტორი ელენე იმედაშვილი, ჟურნალ „Русский клуб“-ის მთავარი რედაქტორი ალექსანდრ სვატიკოვი, რეგიონული უსაფრთხოების სამსახურთა-კავკასიური ინსტიტუტის დირექტორი ალექსანდრ რუსეცი და ამ სტრიქონების ავტორი — პუბლიცისტი და პოლიტოლოგი არნო ხიდირბეგიშვილი.

„მრგვალი მაგიდა“ ფორმატმა თითოეულ მონაწილეს საშუალება მისცა მოეხსენებინა პრობლემის მისეული ხედვა დაეფიქსირებინა, შემდეგ იგი დისკუსიაში გაეხიზნა და დამსწრეთა — რედაქტორების, ჟურნალისტების, ადგილობრივი და უცხოური პრესის კორესპონდენტების — კითხვებზე ეპასუხა. მე, კერძოდ, ვთქვი:

„აქეთ მომავალმა აი ეს ბროშურა — 2006 წელს საქართველოში რფ-ის საელჩოს მხარდაჭერით ორგანიზებული და საქართველოს სახალხო დამცველის ოფისში გამართული „მრგვალი მაგიდა“ მასალები გამოვიყოლე: „რუსულენოვანი საინფორმაციო სივრცე საქართველოში: მდგომარეობა და პერსპექტივები“.

„მრგვალი მაგიდა“ 2006 წლის 30 აგვისტოს გაიმართა, თითქმის ერთი წლის შემდეგ კი, 2007 წლის 10 აგვისტოს, ჩვენი ხელისუფლება ეკონომიკის სამინისტროსა და თბილისის მერიის მალაჩინოსნების ხელმძღვანელობის ქვეშ მყოფი ასობით პოლიციელის სახით კოსტავას ქუჩის № 14-ში მდებარე პრესის სახლში შეიჭრა და მოტყუებით, თითქოსდა შენობაში ბომბი იყო, თავიანთი ოფისებშიდან სამუდამოდ გამოაძევა გაზეთებისა და ჟურნალების 80 რედაქცია, მათ შორის, საქართველოს მთელი რუსულენოვანი პრესა. ხოლო ერთი წლის შემდეგ, 2008 წლის 10 აგვისტოს ტრაგედია დატრიალდა სამხრეთ ოსეთში და პრესის სახლის დაცარიელებულ შენობაში ქართველი ლტოლვილები ჩასახლდნენ. ეს თარიღების უბრალო დამთხვევა არაა, ამაში პირდაპირ ლოგიკურ ჯაჭვს ვხედავ.

მაშინდელ „მრგვალი მაგიდაზე“ სიტყვით გამოსვლისას ვთქვი, რომ რუსულენოვანი საინფორმაციო სივრცის, ისევე, როგორც რუსული ენის, სავალალო მდგომარეობას საქართველოში წინდა

პოლიტიკური მიზეზი აქვს, მაგრამ მაშინ ამაზე მსჯელობას გაუბოდიშენ... რა შეიცვალა მას მერე — 4 წლის შემდეგ? სრულებით არაფერი, გაუარესდა კიდევ: რუსისტიკა დღეს საქართველოში გადაშენების პირასაა. იმ „მრგვალი მაგიდას“ რეზოლუციაში ყველაფერია ნათქვამი (იმის შესახებ, რომ დაუშვებელია სახელმწიფო დოქტრინის გარეშე რუსულენოვანი მედიის დატოვება და ამასთან დაკავშირებით ხელისუფლებისადმი მიმართვა; ერთმანეთისთვის რჩევის მიცემა, რომ საჭიროა საკუთარი გამოცემების ხარისხის ამაღლება; სენტენციები ტოლერანტობის ტრადიციების შესანარჩუნებლად რუსულენოვანი მედიის მნიშვნელოვანი როლის შესახებ), მაგრამ არაფერია ნათქვამი „შემაშინებელი“ რომ 2003 წელს „ვანგტონის საოლქო კომიტეტმა“ „ხუთწლედის დამრტყმელი გეგმა“ დაამტკიცა სახელწოდებით „პროექტი Georgia“, რომლის თანახმად საქართველოში უმთავრესი დარტყმა უნდა განხორციელდეს რუსულენოვან ენაზე, რაც კეთილსინდისიერად აღასრულეს მათ, ვისაც ამ რეზოლუციაში მიაჩნდათ ვთხოვეთ დახმარება და მოკრძალებით მივუთითეთ საქართველოში რუსულენოვანი მედიის მიმართ მათი მხრიდან არასაკმარის ყურადღებაზე.

საქართველო სასწრაფოდ უნდა ჩამოგვეშორებინა რუსეთისთვის და ორიენტაცია დასავლეთზე ავგველო, განსაკუთრებით უნდა გვეზრუნა ჩვენი, სსრკ-ის უნახავი შვილების ერთმანეთისთვის ჩამოშორებაზე, რათა ქართველ, აფხაზ, ოს და რუს ბავშვებს შემთხვევით არ შეეცყოთ, რომ თორმე და-ძმანი არიან. მიზანს მიაღწიეს და, სანამ მავანი მოქმედ ხელი-სუფლებას ეკეკლუცებოდა და ჯიქურ ვერ ხედავდა, რომ საქართველოში რუსული ენის სავალალო მდგომარეობა წინასწარ ჩაფიქრებული ბინძური პოლიტიკა იყო, გვიანი აღმოჩნდა: ჩვენ უკვე ერთმანეთს ვესროდით...

დღეს რუსული ენა, საბედნიეროდ, კიევამდე ისევ ჩავიყვანს, მაგრამ თბილისამდე — ნამდვილად ვერა: თბილისამდე დღეს წარმატებით ჩავიყვანს ინგლისური. კვლავ იბლოკება რუსული საინფორმაციო ტელეარხები, კინოთეატრებში აკრძალეს რუსული ტიტრები და რუსული ფილმები ქართული თარგმანის გარეშე, თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში რეისები არ ცხადდება იმ ენაზე, რომელიც ჯერ კიდევ გუშინ ეროვნებათშორის ურთიერთობის ენას წარმოადგენდა იმ ქვეყნის მოქალაქეებისათვის, რომელიც ხმელეთის

ერთ მეექვსედზეა გადაჭიმული და დღესაც ასეთ ენად რჩება თავად საქართველოს მოახლეობის ერთი მეოთხედის ანუ ნაციონალური უმცირესობებით მივუთითეთ საქართველოში რუსულენოვანი მედიის მდგომარეობაზე: თქვენ უკეთ იცით, რა სასწაული უდგას სული თქვენს გამოცემებს...

სამაგიეროდ, არცთუ დიდი ხნის წინათ ჩვენთან (ქვეყანაში, რომელიც ოდითგან თავისი მრავალეროვნულობითაა განთქმული) სტუმრად ჩამოსულ პროვოკატორ ოლეგ პანდოლოვს (სხვათაშორის, რფ-ის მოქალაქეს) უკვე ჰყოფნის თავხედობა, საქართველოში რუსული ენის მაქსიმალურად შეზღუდვის აუცილებლობაზე ილაპარაკოს და ამას აცხადებს კაცი, ვინც აქ „რუსულენოვანი ჟურნალისტიკის სკოლა“ და რუსულენოვანი ტელეარხი „Первый Кавказский“ დააარსა, რომლებმაც იდეაში ხელი უნდა შეუწყოს რუსული ენის ჩაფიქრებული ბინძურ პოლიტიკა იყო, გვიანი აღმოჩნდა: ჩვენ უკვე ერთმანეთს ვესროდით...

და რაც ყველაზე შემაფოთლებელია (ბოლომდე გულახდილი ვიყო!): დღეს საქართველოში, საზოგადოებრივ ადგილებში — იქნება ეს მაღაზია, ტრანსპორტი თუ კაფე, რუსულად დალაპარაკებისას, შესაძლოა, არა მარტო პასუხი ვერ მიიღოთ, არამედ შეურაცხყოფაც მოგაყენონ. საბედნიეროდ, ეს

ფი რუსულენოვანი პრესისთვის და პრეზიდენტი რუსულ-ქართული საინფორმაციო სივრცის შექმნას, რაც თავის მხრივ, რუსულენოვანი მედიის განვითარებას, საპარტიო რუსული ენის, მთლიანად რუსისტიკის შენარჩუნებისა და პოპულარიზაციის დასაყრდენი გახდება“.

გასაოცრებია! — რაც უფრო დიდხანს გრძელდებოდა „მრგვალი მაგიდა“, მით მეტად ნათელი ხდებოდა, რომ მისი მონაწილეები, იშვიათი გამოჩენისების გარდა, ისევე, როგორც 2006 წლის „მრგვალი მაგიდას“ მონაწილეები, ჯიქურ ვერ ხედავდნენ ანდა არ სურდათ დაენახათ მთავარი — ის, რის შესახებაც ვლაპარაკობდი ჩემს გამოსვლაში (იხ. ზემოთ), და მსჯელობდნენ მხოლოდ პრობლემის კომერციული შემადგენელზე: „ფული-ტირასი-ფული“ — ამ ფორმულას დისკუსიის მონაწილეები ვერ სცდებოდნენ, თითქოსდა საქართველოში რუსულენოვანი მედია მარტოდენ კერძო ბიზნესი ან ინტერნეტთაში ყოფილიყო...

შეგჩერდები მხოლოდ რეგიონული უსაფრთხოების ინსტიტუტის დირექტორის — ალექსანდრ რუსეციის გამო-ნათქვამებზე, საქართველოში ბოლო წლებში გავრცელებული წარმატებული NGO-მნიშვნის ტიპური წარმომადგენლის, რომლებმაც ხელში ჩაიგდეს „საგრანტო ხაზი“ და პროექტებსაც ერთი-მეორის მიყოლებით ღვეხელებივით აცხივებდნენ. ღმერთმა ხელი მოუშოროს! — სხვისი ბიზნესი, ამბიციები და კონფორმიზმიც კი ნაკლებად მაინტერესებს, სანამ ისინი ჩემი სამშობლოს — საქართველოს ინტერესებს არ შეეხებინან! (აქვე მინდა დავძინო: ბატონ რუსეცი კი ვთვლი განათლებულ კაცად, დადებით პიროვნებად და სამაგალითო თბილისელად მივიჩნევ, ამიტომ ორმაგად მწყინს არცთუ უხეირო პოტენციალის მქონე ახალგაზრდების გააზრებული თუ უნებლიე შეცდომები — ახალგაზრდებისა, რომლებიც „ჩაძირული ხომლდის“ პირობებში მოჩვენებითი კეთილდღეობის სურათს გვიქმნიან...)

უწინარეს ყოვლისა, ეს ის გავრცელებული მაგალითია, როცა ფორმა შინაარსს შეესაბამება: ბატონ რუსეციის გამოსვლა, რომელიც სამეცნიერო-პოლიტიკური ლიტერატურის ნასესხებ მოდურ ტრადიციულ ფორმულაში მოხვედრის შედეგად, მკვლარე რუსული ენის აშკარა მაგალითი იყო, რომელზეც მოსკოვის პოლიტიკური ბომბიდიც კი ლაპარაკობს და კედელს ცერცვს აყრის მრავალრიცხოვან კონფერენციებზე.

ფორმას ჩინებულად შეესაბამებოდა შინაარსიც (მოვიყვანო მის რამდენიმე ყველაზე უბრალო ფრაზას): „გამოცემათა კონცეფციები 15-20 წლით მოძველდა. რუსულენოვანი პრესის საკითხი, როგორც მინიმუმ, სამ განზომილებაში უნდა განვიხილოთ: შიდა, რაც დაკავშირებულია ენის სახელმწიფო პოლიტიკასთან; გარე — დაინტერესებულ პირებსა და დასაპირებულ გათვლით და რეგიონალურ — სამხრეთ კავკასიის დონეზე“. საკუთარ პალატუსს შეეჭამ, თუ იქ დამსწრეთაგან ვინმემ ან თავად რუსეციმ მკაფიოდ გაიგო და დაიჯერა ეს ნათქვამი! რა სამ განზომილებაზეა ლაპარაკი, როცა რუსთაველის სამშობლოში იფიცებენ პუშკინის, ლერმონტოვისა და ტოლსტოის ენას, რომელსაც მსოფლიოს ყველა უდიდეს სამეცნიერო ცენტრში ასწავებენ? რაც შეეხება სამხრეთ კავკასიას — საქართველოს, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოს ფაქტორის ნიშნის, „ზაფხუდურადი“ იდეის რეანიმაციის (ერთი მმართველით, არმითი, ვალუტით) სახიფათო ტენდენციის ცხედრე, რაც ბოლო ხანებში აქტიურად მუსირებს სხვადასხვა ახალგაზრდობილ კონცეფციაში — „ერთიანი კავკასია“, „მშვიდობიანი კავკასია“ და სხვ.

შევახსენებ ბატონ რუსეციას, რომ საქართველო, ანუ რეალობა, რომელიც — მეზობელი, მაგრამ თავიანთი პრიორიტეტებით ძალზე განსხვავებული ქვეყნებია, რომლებიც მოძმე, მაგრამ თავიანთი კულტურითა და მენტალიტეტით ერთობ განსხვავებული ხალხებითაა დასახლებული. ამიტომ მათი მრავალრიცხოვანი, მათ შორის „ცხელი“ პრობლემების (ყარაბაღი, აფხაზეთი, სამხრეთ ოსეთი) უნიფიცირებისა და გაერთიანების ნებისმიერი მცდელობა უნივერსალური მიდგომისა და ფორმულების შემუშავება — კონტრპროდუქტიული, სახიფათო და მარცხისთვის განწინდებულია. მის წინააღმდეგ უნდა გავაერთიანდეთ, რუსეთისა ხომ არა?!

ხოლო საქართველოში რუსულენოვანი პრესის საკითხი მხოლოდ ერთ ჭრილობაში — პოლიტიკურში უნდა განვიხილოთ, რასაც ჩემს გამოსვლაშიც ვაღივალე რუსეცი: ბატონო ალექსანდრე, თქვენ საქართველოს ხელისუფლება დაიცავით, როცა თქვით, რომ მათი მისამართით გამოთქმული ჩემი კრიტიკა უსამართლოა და პირადად თქვენ არასდროს წასწყდომიხართ დაბრკობლებსა და სირთულეებს.

სელისუფლება თავისი სახელსწიფელს დაკარგავს «აფარჩაქებს»

საქართველოს კონტროლის პალატამ ფუნქცია შეიცვალა. თუ აქამდე იგი კონტროლის განმარტველებელი ორგანო იყო, ახლა საჯარო სექტორის აუდიტითა და საჯარო დაწესებულებების ექსპერტული მომსახურებით შემოიფარგლება. წლის ბოლომდე კი შესაძლოა მისი ფუნქციები კიდევ შეიცვალოს, რადგან არსებობს 12 მილიონით დაფინანსებული პროექტი, რომელიც არაძალადგან სამინისტროებში გენერალური ინსპექციების გაუქმებასა და მათ ნაცვლად შიდა აუდიტის შექმნას ითვალისწინებს. შიდა აუდიტი მინისტრს არ დაექვემდებარება. ამ პროექტის დეტალები ჯერ ღიად არ გაცხადებულა, თუმცა საუბარია, რომ კონტროლის პალატა ჩანაცვლებს გენერალურ ინსპექციებს და მისი მიმართულება არა დანაშაულის აღმოჩენა, არამედ პრევენცია და ანალიზი იქნება.

კიდევ ერთხელ სახეცვლილებამდე კი კონტროლის პალატამ პარლამენტს გასული წლის ანგარიში გაუგზავნა. კონტროლის პალატის ასეთი ლოიალური დასკვნა, ალბათ, ჯერ არავის უნახავს. როგორც ჩანს, დღევანდელ ხელისუფლებას ძლიერი მაკონტროლებელი არ სჭირდება, რადგან მათი ხელმძღვანელი პირების ხელში თავს იყრის ის ინფორმაცია, რომელიც ხშირად ან ვაჭრობის საგანი ხდება, ან თავისი სახელი უხდება ხელისუფლებას.

კონტროლის პალატის ახალ ანგარიშში ძირითად დარღვევებად არაუფლებამოსილი სუბიექტების მიერ ხელშეკრულების არაუფლებამოსილ პირებთან გაფორმება, ხელშეკრულებათა მნიშვნელოვანი მოცულობის ფინანსური პირობების შეუსრულებლობა, ხარჯების დამატებითი დოკუმენტაციის არარსებობა სახელდება, რაც შეუძლებელს ხდის განულები ხარჯებისა და შესყიდვის ობიექტების შესაბამისობის დადგენას. ასეთი დარღვევის ერთ-ერთ მაგალითად კონტროლის პალატას კულტურული

მემკვიდრეობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში გაფორმებული 19 ხელშეკრულება (ჯამური ღირებულებით 2 536 800 ლარი) მოჰყავს, აგრეთვე, სამედიცინო უნივერსიტეტში განხორციელებული 130 ათასი ლარის სარემონტო სამუშაოების შემთხვევა. ასევე საუბარია არასწორი მენეჯმენტისა და სათანადო ღონისძიებების გაუტარებლობაზე ბიუჯეტში დამატებითი სახსრების მოზიარებისთვის.

დასკვნაში საუბარია სახელმწიფო სახსრების არაეფექტიანი, არამიზნობრივი ხარჯვის შემთხვევებზეც. მაგალითად, პროგრამის მართვის პროცესების არაფორმალური დაგეგმვისა და განხორციელების გამო, სსიპ ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროექტების განხორციელებულმა ცენტრმა 600 ათას ლარამდე არარაციონალურად დახარჯა. სამედიცინო უნივერსიტეტმა არასწორად ჩამოწერა 23 ათასი ლარის ღირებულების სანავი. ეკონომიკური განვითარების სამინისტრომ კი დეკორატიული ყვავილების

კონტროლის პალატის ახალი დასკვნის მიხედვით, ეკონომიკის სამინისტრომ დაკარგული ყვავილების შექენა-მონტაჟზე 28 300 ლარი გადაიხადა, მეორე ნაწილი კი ჩამოწერა, როგორც გამოუსადეგარი

შექენა-მონტაჟზე 28 300 ლარის ხარჯი გასწია, ერთი წლის შემდგომ კი ეს ყვავილები, როგორც გამოუსადეგარი, ჩამოიწერა.

კონტროლის პალატის დასკვნაში მოხვდა სახელმწიფო პროგრამების არასათანადო აღმინისტრირებისა და მეთოდოლოგიური დარღვევები.

სოციალურად დაუცველი ოჯახების სოციალური დახმარების სახელმწიფო პროგრამის მართვის აუდიტით გამოვლინდა სოციალურად დაუცველი ოჯახების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების მეთოდოლოგიაში არსებული ხარვეზები, რაც გავლენას ახდენდა დახმარების ბენეფიციარი სამიზნე ჯგუფების სწორად განსაზღვრაზე. პროგრამაში არ იყო განსაზღვრული დახმარების გაცემის ვადები, არ ხორციელდებოდა საბანკო დანესაბულებებში ბენეფიციართა ანგარიშების სათანადო

მონიტორინგი, რის გამოც ბენეფიციარების პირად ანგარიშზე უმოძრაოდ ირიცხებოდა 400.000 ლარზე მეტი და სხვ. ეს მაშინ, როცა სოციალურად დაუცველი ოჯახებისთვის თითოეულ ლარს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს.

აღნიშნული ხარვეზების აღმოსაფხვრელად კონტროლის პალატამ შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსა და სოციალური მომსახურების სააგენტოს შესაბამისი რეკომენდაციებით მიმართა, რის შედეგადაც საქართველოს მთავრობამ მიიღო ახალი ნორმატიული აქტი (2010 წლის 30 მარტის №93 დადგენილება „სოციალურად დაუცველი ოჯახების (მინიმუმუმების) სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების მეთოდოლოგიის დამტკიცების შესახებ“), რომელიც მიზნად ისახავს სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების მეთოდოლოგიის გამოვლენილ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრას.

ასიგნებების გარეშე ვალდებულებების აღებისა და გადასახადების განხორციელების ერთ-ერთი შემთხვევა დაფიქსირდა საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტროში. ასევე საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დოკუმენტური მონიტორინგის სისტემის არარსებობაც იკვეთება. ამის მაგალითად კონტროლის პალატას სახელმწიფო პროგრამა „იაფი კრედიტის“ ფარგლებში გაცემული სესხების მართვისას გამოვლენილი ხარვეზები მოჰყავს.

პროგრამა „იაფი კრედიტის“ ფარგლებში სახელმწიფო შპს „სახელმწიფო უზრუნველყოფასა“ და შპს „ურეხს“ სესხის სახით მისცა 17 662 500 და 1 413 000 ლარი. აღნიშნულ სესხებზე დოკუმენტური მონიტორინგის განხორციელება საქართველოს მთავრობის 2008 წლის 11 აგვისტოს გადაწყვეტილებით, ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს დაევალა, რაც, როგორც აღმოჩნდა, მას საერთოდ არ განუხორციელებია. თუმცა ეს სულაც არაა გასაკვირი, თუ სოფლის მეურნეობის მინისტრის, ბაკურ კვეციანი, კომენტარს გავიხსენებთ პროგრამა „იაფი კრედიტის“ დაკავშირებით კვეციანმა ბრძანა: იაფი კრედიტის პროგრამა ისე კარგად ვერ განხორციელდა, როგორც ვგეგმავდით. საინტერესოა, რამდენად იაფი კრედიტის პროგრამა საერთოდ ჩავარდა, მინისტრი „არც ისე კარგად“ აფასებს. საინტერესოა, რამდენად იაფი კრედიტის პროგრამა მას ცუდ შედეგად?

კონტროლის პალატის მასალების მიხედვით, აღნიშნულ პროგრამაში ხელშეკრულების პირობებიც დარღვეულია. ერთ-ერთი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფაქტორის ნაცვლად მსესხებელს ხორბალი შეუძენია, თუმცა ამის გამო მის მიმართ კანონით დადგენილი სანქციები არ გამოუყენებია. აუდიტის შედეგებმა ცხადყო, რომ სამინისტროები და უწყებები სათანადო ყურადღებით არ ეკიდებიან დავალიანების წარმოშობის, დავალიანებით მოცულობების დაზუსტების საქმეს. შედეგად, ზოგიერთი დანესაბულების ბალანსზე ირიცხებოდა ხანდაზმულ დავალიანებათა მნიშვნელოვანი თანხები, რომელთა აღმოსაფხვრელად ქმედითი ღონისძიებები არ გატარდა.

კონტროლის პალატის მიერ ნავთობისა და გაზის ეროვნულ სააგენტოს აუდიტის პროცესში აღმოჩნდა ლიცენზიის მფლობელი 10 ლიცენზიანტის დებიტორული დავალიანება სახელმწიფო ბიუჯეტის მიმართ 639 800 ლარის ოდენობით. აღნიშნული დავალიანების წარმოშობის ერთ-ერთი მიზეზი თვით სააგენტოს უმოქმედობა იყო.

სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების აუდიტმა აჩვენა, რომ საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვა კალენდარული წლის ბოლოს მნიშვნელოვნად იზრდება, რაც, კონტროლის პალატის აზრით, ბიუჯეტის დაგეგმვასა და მართვაში არსებულ ნაკლოვანებებზე მიუთითებს. აუდიტის შედეგად 23 დანა-

შაულებრივი ნიშნის მქონე ქმედება აღმოჩინა. 12 შემთხვევაში სამართალდამცავი ორგანოების მიმართვის საფუძველზე აწარმოა საფინანსო-ეკონომიკური შემოწმებანილი დარღვევების შესასწავლად სამართალდამცავ ორგანოებს გადაეგზავნა ჯანმრთელობისა და სოციალური პროგრამების სააგენტოს მიერ მოსახლეობის სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფის პროგრამის შესრულებასთან დაკავშირებული შემოწმების მასალები.

გარემოს დაცვის ეროვნული სააგენტოს, საქართველოს საავტომობილო გზების პროგრამაში „სამედიცინო-საავტომობილო რეაბილიტაციის“, სატყეო დეპარტამენტის, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს, ქობულეთისა და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტებისა თუ სანარკოტიკების მასალები, რომელთა აუდიტმაც ბევრი დარღვევა და საეჭვო გარემოება აღმოჩნდა. გამოვლინდა 5 266 406 ლარის არამიზნობრივი თუ არაეფექტური ხარჯვა.

კონტროლის პალატამ ნიშნულზე დაქვითა მიჩნევს, რომ აუდიტის პროცესის დასრულებამდე, აუდიტის ობიექტებს მნიშვნელოვანი ღონისძიებები გაუტარებიათ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად; მაგალითად, საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტროს კონტრაქტორ კომპანიას ბიუჯეტში 11 600 ლარი დაუბრუნებია. „ნაციონალების“ ერთ-ერთ დამფინანსებელ, პანტიკო თორდიას შპს „საქართველი-გაციას“ კი თანამშრომელთა მივლინებისთვის შედეგად გაცემული თანხა — 35 000 ლარი დაუბრუნებია. ლიცენზიის მფლობელ ენერჯეტიკულ კომპანიებს 32 000 ლარი გადაუხდიათ. საბოლოო ჯამში კი დაბრუნებულმა თანხამ, რომელიც მათ სტრუქტურაში დარღვევების კონტროლის პალატის აღმოჩენის შემდეგ დააბრუნეს — 639 000 ლარი შეადგინა.

შემოწმების მასალებში, ასევე, მოხვდა ერთი მნიშვნელოვანი დარღვევა, ეკონომიკური განვითარების სამინისტრომ, პერსონალის სამიწიფო ხარჯის — 148 409 ლარი სსიპ „ეროვნული საინვესტიციო სააგენტოს“ გადახდევინა. როგორც დასაწყისში აღვნიშნეთ, ეს კონტროლის პალატის ყველაზე ლოიალური დასკვნაა, რომელიც ოდესმე გვინახავს. მასში სულ რამდენიმე ფაქტი მოხვდა, რომელსაც საქართველოს პარლამენტი მომავალ კვირას გაეცნობა. სოფო ბელაშვილი

ამჟამად

რატომ ნაპოო ოპოზიციისა

ბურჯანაძე ჯერ ხომ შორიდან ტკებოდა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებით, ახლა დამარცხებულ ოპოზიციას დასძახის, ეგ იმიტომ დაგეგმართათ, წინასაარჩევნო კამპანიაში ჩემი ლანძღვის მეტი რომ არაფერი გიკეთებიათო. „დემოკრატიული მოძრაობა“ — ერთიანი საქართველოს“ ლიდერს ერთი კითხვა ანუხებს და იქნებ უპასუხოს ვინმე ლეთისნიერმა: საპარლამენტო მანდატებზე უარის მთქმელმა პოლიტიკურმა ძალებმა საქართველოდან როგორ უნდა მოახდინონ პროცესებზე ზემოქმედება?

ჭანტურიანი ჩვენთან ჩრება

არჩევნების შედეგები ჯერ წესიერად დათვლილიც არ იყო, „ქრისტინა-დემოკრატიული მოძრაობის“ მერობის კანდიდატმა გია ჭანტურიამ რომ გამოაცხადა, ხელისუფლებასთან ვითანამშრომლებო. ახლა ერთი კვირაც მოვიტომინოთ და როგორც კი ჭანტურიანი ხელისუფლებისათვის შესათავაზებულ პროექტებს დამუშავებს, ზუსტად გვეცოდინება, კონკრეტულად რა სახის თანამშრომლობაზეა საუბარი. ამ ეტაპზე მთავარი უკვე ვიცით — ჭანტურიანი საქართველოში რჩება.

ბუნდესვერს მიწის 100 ათასი

გერმანიის თავდაცვის მინისტრმა ლარლ-თეოდორ ცუ გუტენბერგმა სახმედრო დანახარჯების შესამცირებელი რეფორმის ფარგლებში თავად სახმედროების შემცირება გადაწყვიტა. ბუნდესვერი 100 ათასით შემცირდება. გარდა ამისა, გუტენბერგი წვევამდელთა განვევების გაუქმებას ან დროებით შეჩერებასაც გეგმავდა, მაგრამ კანცლერი მერკელისაგან ამ საკითხზე მტკიცე უარი მიიღო. ოფიციალური მონაცემებით, ამჟამად ბუნდესვერის შემადგენლობაში სულ 254 170 სამხედროა.

ზურაბ გაგნიძე:

ბაჩო ახალაია სისხრულით და გარჯვედ ასრულეს დანაშაულებრივ შეკვეთებს

საქართველოში დატრიალებული ყველა საკადრო კარუსელი შიდა ნაციონალური ბრძოლისა და ხელისუფლებაში მყოფ კლანთა ინტრიგების შედეგია. ამიტომ ინიშნებიან ოდიოზური ფიგურები ფრიად საპასუხისმგებლო პოსტებზე. «ვარდების რევოლუციის» შემდეგ თავდაცვის სამინისტროს ხელმძღვანელობდნენ: გელა ბეჟუაშვილი, გიორგი ბარამიძე, ირაკლი ოქრუაშვილი, დავით კეზერაშვილი, დავით სისხრულიძე. ამჟამად თავდაცვის მინისტრი ბაჩო ახალაიაა. მის ამ პოსტზე დანიშვნისთანავე საზოგადოებაში გაჩნდა ეჭვიანი კითხვა: ბაჩო ახალაია ამ სისტემაში გასატარებელ სიღრმისეულ რეფორმას რა კუთხით შეეჭიდებოდა და რამდენად შეძლებდა ამ ტვირთის აწევას? თავდაცვის მინისტრის პოლიტპორტრეტზე გვესაუბრება ფილოსოფიისა და ფსიქოლოგიის დოქტორი, პროფესორი ზურაბ გაგნიძე.

სისასტიკით ცდილობს მათ ჩაბმას პოლიტიკაში. ამის ნათელი მაგისტრია გასული წლის მაისში მუხროვანში მომხდარი ინციდენტი, რომელიც ხელისუფლებამ ამბოხებად მონათლა. სინამდვილეში ეს იყო ჯერ კიდევ ღირსებაშენარჩუნებული სამხედროების უკანონო ბრძანებისადმი დაუმორჩილებლობა. სწორედ ამიტომ თბილისის საქალაქო სასამართლომ კობა კობახიძის ბრალდება მოუხსნა. რაც მოხდა მუხროვანში, ეს იყო თბილისში მიმდინარე საპროტესტო აქციების გადაფარვის მიზნით ხელისუფლების მიერ ინსპირირებული პროვოკაცია და ბაჩოს ხელით სამხედროების პოლიტიკაში ჩაბმა. ამან საზოგადოებას ისიც გაახსენა, რა როლს ასრულებდა ახალაია 7 ნოემბრის აქციის დარბევაში.

«სადიზიზიან მიღკაილი ახალაია თავის ირგვლივ სისხრულით და გარჯვედ ასრულეს დანაშაულებრივ შეკვეთებს»

— ბატონო ზურაბ, რა კრიტიკით შეირჩა ბაჩო ახალაია თავდაცვის მინისტრად, ის ხომ მთავრობაში ყველაზე ახალგაზრდა მინისტრია და თანაც განათლებით იურისტი?

— ამ პოსტზე ახალაიას დანიშვნა ადასტურებს, რომ თანამდებობებს იკავებენ არა პროფესიონალები, არამედ «დროის შვილები»; ბაჩო ხომ «ვარდების რევოლუციის» პირმშოა, რომლის შემდეგაც სახელმწიფო სტრუქტურებიდან ხელახალი გაყარეს კვალდები (კიორი კადრები და მათ აღდგომაზე გამოუცდელი, უფიცი ბიჭბუჭები მოიყვანეს. ახალაიას კარიერის პირველი მახასიათებელი 2003-2004 წლებში მამა სიროსის «თავისუფლების ინსტიტუტი» მუშაობაა, რომელიც დღესაც ქართული პოლიტიკის უძლიერესი კლანია.

თავდაცვის თანხებზე კონტროლს ხელისუფლება ამკარად შეინარჩუნებდა. წლების მანძილზე ამერიკა ფულს, რომელსაც საქართველოს თავდაცვაში აგზავნიდა, არ აკონტროლებდა როგორ და რისთვის იხარჯებოდა. სააკაშვილის ხელისუფლებას კარტბლანში ჰქონდა მიცემული. არ გახსოვთ რეზერვისტთა მომზადების გაბიჯებები მოგვრამა?! აგვისტოს ომის შემდეგ აღმოჩნდა, რომ თავდაცვაში დიდძალი ფული უჭამათ. მექრთამეობაც ყოფილა და, რაც მთავარია, არაპროფესიული მომზადებაც, აღჭურვაზე რომ არაფერი ვთქვათ. გამოგზავნილი მილიონები მხოლოდ ჩინოსანთა სიამოვნებასა და ხელისუფალთა რეჟიმის გამყარებას მოხმარდა.

«სადიზიზიან მიღკაილი ახალაია თავის ირგვლივ სისხრულით და გარჯვედ ასრულეს დანაშაულებრივ შეკვეთებს»

მეთა სამინისტროს კონსტიტუციური უსაფრთხოების დეპარტამენტს ხელმძღვანელობს. ასე რომ, გენეტიკურად ოდიოზური გვარი პრეზიდენტის მძლავრი საყრდენია. — ბატონო ზურაბ, როგორი თავდაცვის მინისტრია ბაჩო ახალაია და როგორი ვითარებაა ამჟამად არმიაში? — ბაჩო ახალაია ბუნებით ვამპირია. ვამპირიზმი ადამიანში მხეცს ალექსებს. მას სჭირდება მონები, რათა დათრგუნოს, და ზომბები, რათა მათი ნაშებით დატკბეს და ახირებებისამებრ ათამაშოს. არმია კი ღირსების საქმეა. დათრგუნული სამხედრო აღარაა მებრძოლი სულიერკეთების. შეიარაღებულ ძალებში მკაცრად განსაზღვრული ვერტიკალია, რომელსაც მინისტრი არ სცნობს; უხეშად ერევა ყველა რგოლში; მეთაურებთან კონტაქტში საფეხურების მიხედვით არ შედის, რითაც არმიის ერთიან სისტემას მთლიანად არღვევს. არაპროფესიონალიზმიდან გამომდინარე, არ ცნობს სამხედრო საქმეში მიღებულსა და აპრობირებულ მეთოდებს და მთელ რიგ ოპერაციებს შემოქმედებითად უდგება. ამის მაჩვენებელია აგვისტოს ომის დროს ფრისის ხეობაში სასაჯელაღსრულების სპეცრაზმის შეყვანა. მაშინ ახალაია ჯერ კიდევ თავდაცვის მინისტრის მოადგილე იყო.

დასავლეთში განათლებამიღებული პროფესიონალი ვლადიმერ ჩაჩიბაია, რომლის ადგილზე ათასჯერ ნაკლები მონაცემების მქონე დევიტან სიონალების არმიიდან განდევნა მაშინ ხდება, როდესაც ჩვენი ტერიტორიების 20% ოკუპირებულია. აგვისტოს ომის შემდეგ 1700-ზე მეტი სამხედრო პირის მიმართ დაიწყო გამოძიება. ისე მოხდა, რომ მეთაურებმა თვითონ განირიეს ხელქვეითი, ჩინებისა და სკამების შესანარჩუნებლად. დღეს დეზერტირობის ბრალდებით ათეულობით ოფიცერი ციხეში ზის და სასაჯელს იხდის. ზოგიერთმა კი 1500-ლარიანი ჯარიმა გადაიხადა. ყველაზე უარესი კი ისაა, რომ ყველა მათგანი სამხედრო კარიერას დაემშვიდობა. ყოველივე ამასში მინისტრ ახალაიას ხელნერა იკითხება. არმიის მოდერნიზება სამხედრო სათავეში მიზანთრობი ახალაიაა. ამიტომ არ სურდათ უცხოელებს თავდაცვის მინისტრად ბაჩო ახალაია, რომელიც ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის წლიურ ანგარიშში მოხვდა, როგორც «ადამიანთა უფლებათა სასტიკი დამრღვევი, მოძალადე და ბანდიტი». ახალაია არმიის მართლაც ქურდული კანონებით მართავს.

— თუ დასავლეთი ახალაიას თავდაცვის მინისტრობის წინააღმდეგი იყო, რატომ წავიდა პრეზიდენტი რისკზე? — უპირველესად, დასავლეთის ანგარიში იმიტომ აღარ გაუწია, რომ თბამას გაპრეზიდენტებამ ახალი რეალობა შექმნა. მოვლენები ისე წარიმართა, რომ საქართველოს ნაციონალური ინტეგრაციის შანსი აღარ დარჩა. პრეზიდენტმა იცის, რომ მისი «ტახტის» რყევის დიდი ალბათობაა. დღეს დღის წესრიგშია მისი ძალაუფლების დაკარგვის საფრთხე. ნურავის ჰგონია სააკაშვილი «მიშკა დურაჩოკი». ის საკმაოდ ჭკვიანი მოთამაშეა. მას თავდაცვაში ისეთი ადამიანი სჭირდება, რომელიც, დესტაბილიზაციის შემთხვევაში, წესრიგს ყველანაირი მეთოდით დამყარებს, თუნდაც ეს ჯარის მოსახლეობასთან დაპირისპირება იყოს. შარშან ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენა საგზაფხულო აქციები იყო და გამოიყენეს მუხროვანის ამბოხი. წლეულს კი თვითმმართველობის არჩევნებამდე რამდენიმე დღით ადრე რუსთაველის პროსპექტზე სამხედრო აღლუმი გაიმართა, სადაც ახალაია აცხადებდა: «სწორედ რუსული ოკუპაციის პირობებში 26 მაისის აღლუმის ჩატარება აუცილებელია. ქვეყანა ვალდებულია, საკუთარი სახელმწიფო სიმბოლოები დაიცვას». გაიხსენეთ, 6 მაისს პოლიციის დღე იზეიმეს, 26 მაისს სამხედრო აღლუმი მოაწყვეს, ანუ მოხდა ძალოვანი სტრუქტურების დემონსტრირება ადვილად დასაკითხი ქვეტექსტი — ფრთხილად, რაიმე არ შეგვეშალო!

ამბობს: «არჩვენებში შსს-სა და შეიარაღებული ძალების ხმების გამოყენება დამკვიდრებული პრაქტიკაა», თუმცა ხალხი და ოპოზიცია მოითხოვდა ამ დახურული უბნების გაუქმებას. კულუარებიდან კი ამბობენ, რომ ამჯერად ჯარში ოფიცრები ფსიქოლოგიური ზეწოლით ახერხებდნენ ხმების მიღებას. ესეც ჯალათადქცეული ახალაიას დამუშავებული მეთოდებია. ხელქვეითებზე ზეწოლის ფაქტები არაერთხელ გახმაურდა. ეს მაშინ, როდესაც თავდაცვის სამინისტროში 18 სამლოცველო და ეკლესია მოქმედებს, ხოლო 12 სამხედრო ნაწილში, საპატრიარქოს ინიციატივით, ეკლესიების მშენებლობა მიმდინარეობს.

მაგრამ «თავისუფლების ინსტიტუტის» გამოზრდილ ახალაიასთვის საერთოდ უცხოა ქრისტიანული კაცობრივობა. მიუხედავად ამისა, წინასწარჩვენო პიარისთვის მუხათგვერდის ძმობა სასაფლაოსაც ეწვია და იქ სიტყვა წარმოთქვა: «ეს არის ერთგვარი სტიმული, რომ ქართველი ჯარისკაცები გაძლიერდნენ და წარმატების მიღწევა შეძლონ». თანაც, სხვათაშორის, დასძინა, რომ «ცდილობს, გარდაცვლილი ჯარისკაცების ოჯახებს დაეხმაროს». ის კი სრულიად დაავიწყდა, რომ სწორედ მათ გამოიწვიეს ამ ოჯახების უბედურება თავიანთი არაპროფესიონალიზმით, სიხარბითა და არასწორი პოლიტიკით. მისმა პიროვნებამ აგვისტოს ომით იმიჯს შეწყვიტა არმიის უდიდესი ზარალი მიაყენა. ახალაიამ არმია გადააქცია სააკაშვილისა და მისი კრიმინალური ბანდის დამცველ ძალად და ამ გზაზე ის მზადაა, ველური სისასტიკით გაუსწორდეს ყველას.

ყოველივე ამას პრეზიდენტმა «მეცარი ხელი» უწოდა და თავდაცვის მინისტრად დანიშნა. ბაჩო ახალაიამ მინისტრობისას პირველად ჩაიცვა სამხედრო ფორმა. მას ქვეყნის წინაშე სამხედრო ვალდებულება არ მოუხდია, ისე გახდა ქვეყნის პირველი სამხედრო.

გასათვალისწინებელი კრიტერიუმია პრეზიდენტის მხრიდან ძალოვანი სტრუქტურებში ბალანსის შენარჩუნება. სანოქე-ახალაიას გაძლიერებულ ტანდემს, სააკაშვილის სურვილის შემთხვევაში, შეუძლია მერაბიშვილის დაჯგუფებიდან გამოვიდეს. ბაჩო ახალაია კი სისხრულითა და მარჯვედ ასრულებს დანაშაულებრივ შეკვეთებს. ასე რომ, ახალაიას თავდაცვის მინისტრად დანიშვნით პრეზიდენტმა პირადი უსაფრთხოება უზრუნველყო.

ბოლოს, ისიც გასათვალისწინებელია, რომ ახალაიას ოჯახი დიდი გავლენითა და ნდობით სარგებლობს პრეზიდენტის კარზე. მამა სპონსორული-ზემო სვანეთის «პოლიტიკური მამასახლისია», ძმა — დათა ახალაია — შინაგან საქ-

მრავალ მიზეზთა გამო არმია აივსო პროფანებით. ახალაიამ მთელ რიგ საკვანძო საკითხებს პროფესიონალები ჩამოაშორა და მათ მაგივრად სამოქალაქო პირები დანიშნა. მის არაკომპეტენტურობას შეენირა დავით სისხრულიძე,

ბაჩო ახალაიას დამსახურებაა, რომ გიგი უგულავას ჯარის ხმები გარანტირებული ჰქონდა. ერთი დღით ადრე შეიარაღებულ ძალებში პირადობის მონაწილეობის უკლებლივ ყველას ჩამოართვეს. ამ ფაქტს სააკაშვილი «პირველი» ადასტურებს რამდენიმე სამხედრო მოხელის ჩვენებაზე დაყრდნობით. სამხედრო ექსპერტი გიორგი თავდგირიძე

შემოდგომის სამთავრობო კარუსელი, როგორც ამბობენ, ძალიან მინისტრებს შეცვლის. საგარეოდ, ბაჩო ახალაია უშიშროების საბჭოს მდივნის ადგილს დაიკავებს, ხოლო თავდაცვის სამინისტროში «მოდაში შემოსულ» პოლიტიკოსს, განათლების მინისტრ მაშქინს გადაიყვანენ. ბაჩო ახალაიამ თავდაცვაში თავისი ფუნქცია უკვე ამოწურა. არმია არაპროფესიონალიზმითაა დაკომპლექტირებული, რომლებიც მზად არიან უკანონო ბრძანებების შესასრულებლად. ამჟამად არმიის სახით წყალმემდგარ ხელისუფლებას ძლიერი დასაყრდენი აქვს. პრეზიდენტს შეუძლია ეს მანქანადქცეული ჯარი სურვილისამებრ აამოქმედოს და დასაჯოს უარყოფითად განწყობილი, სააკაშვილი და მისი ზრფა ძალოვანი სტრუქტურებზე დაყრდნობით აპირებს ძალადუფლების შენარჩუნებას. ძალიან გაუჭირდებათ, ამ მეთოდებით სტაბილურად შეინარჩუნონ ქვეყნის სადავეები, რადგან ძალით დათრგუნულთა ამბოხი ბევრად საშიში და მოუტყვევებელია.

მესამე და ძალიან სერიოზული კრიტერიუმი კი ისაა, რომ თავდაცვის სამინისტრო ძალიან გემრიელი ლუკმაა, რომელზეც მილიარდები იხარჯება. მთელი რიგი ოპერაციები გასაიდუმლოებულია და ადვილად შეიძლება დიდი თანხების «მოტყუვა». თავდაცვის სისტემაში არსებული უდიდესი ფულის დათმობა ვიღაც პროფესიონანისთვის, ვინც მათი კლანის წევრი არ იყო, მადააშლილ «ვარდოსნების» მხრიდან დიდი ბეზღოვანობა იქნებოდა. ახალაიას გამინისტროებით კი

«თავისუფლებას ინსტიტუტის» გავრდილი ახალაიასთვის უცხოა ქრისტიანული კაცობრივობა»

«თავისუფლებას ინსტიტუტის» გავრდილი ახალაიასთვის უცხოა ქრისტიანული კაცობრივობა»

ესაუბრა ლალი შაშიაშვილი

«სააკაშვილის უბნურება» და

საქართველოს პრეზიდენტს მერიის არჩევნები დაეხმარა

ნათქვამია: ყველა სიმართლეს თავისი დრო აქვს. თავისი დრო აქვს ყველა PRO-ს და ყველა Contea-საც, მაგრამ როცა პოზიციების (ერთის ან მეორის) არგუმენტები გაგიცუდდება, მაშინ დროც კარგავს ალიბის ფუნქციას ისტორიული თუ დღევანდელი თვალსაწიერიდან, რადგან ძალაში შედის სხვა დებულება: „კომენტარები თავისუფალია, ფაქტები წმინდათაწმინდა“ (სკოტ ჩარლზ პრეტუიჩი, „მანჩესტერ გარდიანის“ გამომცემელი).

ხოლო ფაქტებში ზის ეშმაკი, რომელიც მაინც და მაინც მაშინ გამოხატება, როცა „ნიუ იორკ ტაიმსის“ მიმომხილველი ელენ ბარი ამ გაზეთში გამოქვეყნებულ წერილში „საქართველოს პრეზიდენტს მერიის არჩევნები დაეხმარა“ მიხეილ სააკაშვილის ამაღლებულ რეპუტაციაზე იწყებს საუბარს: „სააკაშვილის როგორც

დემოკრატიის რეპუტაციას 2007 წლის ნოემბერში სერიოზული ზიანი მიადგა, როცა მან ანტისამთავრობო დემონსტრაციების ჩასახშობად ბრძანება გასცა. პრეზიდენტმა სააკაშვილმა აღიგინა დაკარგული იმიჯი(!). განსაკუთრებით კი იმით, რომ აფხაზეთი, პლიუს დალის ხეობა და ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი, პლიუს ახალგორის რაიონი ოქროთი მოვარაყებული ლანგრით მართვა სეპარატისტებს. ქვეყნის მთლიანად უსაზღვრო ქალაქის ლოგიკა, რომელიც აქ და ამით არ მთავრდება:

„ის ექსპერტები, რომლებიც 2008 წლის ომის შემდეგ სააკაშვილის პოპულარობის ვარდნას ელოდნენ, შეცდნენ (!). გასული წლის განმავლობაში მისმა პარტიამ — „ერთიანმა ნაციონალურმა მოძრაობამ“ დიდწილად აღიგინა ომამდელი პოპულარობა“, — დანერა ესე და „ფაქტებით“ დაასაბუთა;

„აპრილში ამერიკულმა არასამთავრობო ორგანიზაციამ „ნაციონალურმა დემოკრატიულმა ინსტიტუტმა“ 2378 ადამიანი გამოკითხა. კვლევამ გვიჩვენა, რომ ამომრჩევლების 52 პროცენტი რუსეთის მიმართ საქართველოს პოლიტიკას არ იწონებს, ხოლო 46 პროცენტს ქვეყანა დემოკრატიად არ მიაჩნია“.

ესე იგი, მადმუაზელ (თუ მადამ) ელენ ბარის მიხედვით, როცა გამოკითხულთა 52 პროცენტი რუსეთის მიმართ განხორციელებულ შენს პოლიტიკას იწონებს, ხოლო 46 პროცენტს ქვეყანა დემოკრატიად არ მიაჩნია, ეს პოპულარობის „დიდწილად აღდგენას“ ნიშნავს თურმე. მართლა ასეთი ალოგიკურია ამერიკელი ჟურნალისტი? ან იქნებ ფაქტებისა და დასკვნების შეუსაბამობით სურს, თავის

ვით, როცა გამოკითხულთა 52 პროცენტი რუსეთის მიმართ განხორციელებულ შენს პოლიტიკას იწონებს, ხოლო 46 პროცენტს ქვეყანა დემოკრატიად არ მიაჩნია, ეს პოპულარობის „დიდწილად აღდგენას“ ნიშნავს თურმე.

ამერიკელ მკითხველებს დაანახოს ჭეშმარიტი სურათი: კი ვლადიმერ პუტინი („კომენტარები თავისუფალია“) სააკაშვილისა და მისი პარტიის აღზევებაზე, მაგრამ დააკვირდით ფაქტებს, რომლებიც წმინდათაწმინდაა, და მიხედვით სიმართლეს. კი აქვს ყველა სიმართლეს თავისი დრო, მაგრამ დასკვნებისა ყველგასული.

The New York Times

ევროკა «აღმოსავლური პარტნიორობის» მიმართ ინტერესს კარგავს

ცნობისთვის: 2009 წლის მაისის პრალის სამიტზე ევროკავშირმა აღმოსავლეთისთვის შემუშავა პროგრამა „აღმოსავლური პარტნიორობა“, რომელიც ექვსი ქვეყნისთვის — უკრაინისთვის, ბელარუსისთვის, მოლდოვისთვის, საქართველოსთვის, სომხეთისა და აზერბაიჯანისთვის იყო გათვალისწინებული. დახმარების პროგრამაზე 2011-1013 წლებში 600 მილიონი ევრო გამოიყო.

ამ თემას განიხილავს ნატალი ნუგაირედი ფრანგული Le Monde -ის ფურცლებზე. ბევრია თუ ცოტა 600-მილიონიანი დახმარება? მიმომხილველი ამ შეკითხვას ელემენტარული არითმეტიკული გათვლით უპასუხებს. შედეგი არა მარტო სასაცილოა, არამედ შეურაცხყოფელიც. სამი წლის განმავლობაში ამ დახმარების შედეგად ევროკა ერთ ბელარუსზე 2,74 ევროს გაიღებს, ერთ უკრაინეზე — 3,35 ევროს, ერთ აზერბაიჯანეზე — 4,89 ევროს, ერთ სომხეზე — 13,66 ევროს და ერთ მოლდოველზე — 25,36 ევროს.

დაკარგა ქველმოქმედების კეთილშობილი სურვილი? არც ერთი, არც მეორე. Le Monde პირდაპირ გვეუბნება: „ასეთი თავშეკავების მიზეზი საკმაოდ ნათელია: ამ შორეულ, რუსეთის საზღვრებთან და კავკასიაში მდებარე რესპუბლიკებს ევროკავშირში გაწევრების არანაირი პერსპექტივა არ აქვთ“.

2009 წლის მაისი. ევროკავშირის პრალის სამიტზე

სერიოზული და მასშტაბური შედეგები მოჰყვას“. უარყოფით შედეგებზეა ლაპარაკი. მაშასადამე, სულაც არ არის საქმე ისე კარგად, როგორც რუმინეთიდან ამბად ჩამოგვტანა მიხეილ სააკაშვილმა: რუმინეთის პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ საქართველო ნატოს წევრი შეიძლება გახდეს „მაპის“ გარეშე. აგერ რამდენი ხანია, ვართ „გარეშე“ და, როგორც ვრწმუნდებით, ჩვენს მიღებაზე ნატოში თავს არავინ იტყობს. ან რატომ აიტყობს, როცა იმავე პუბლიკაციის მიხედვით, ევროკავშირმა „საქართველო რუსეთის ინტერვენციის ფაქტზე (რასაც ამ ქვეყნის ტერიტორიის ნაწილის გამოყოფა მოჰყვა) მკვეთრი

გამონათქვამებისგან თავი შეიკავა“. თავის შეკავება ამჯობინა! მიაბიჯობა იმის დაჯერება, რომ, თუ ამ კავშირს მოქმედება გაბედული ექნება და მაშინ, როცა რუსეთი კატეგორიული წინააღმდეგია დასავლეთის გაგლეხის აღმოსავლეთით გაფართოების, ევროკა (თუნდაც ნატოს წევრობის სახით) მხარში ამოუდგება საქართველოს.

ეს, მიაჩნიათ მიმომხილველებს, „მორიგი ტენდენციის სიგნალია“, რომელიც მიგვანიშნებს, რომ „სამხრეთ კავკასია და მოლდოვა თავიანთი რთული, ხანგრძლივი სეპარატისტული კონფლიქტებით საგრძნობლად ნაკლებ წონას იძენს“ (იქვე). „ცივი ომის“ შემდეგ შემორჩენილ საკითხებს გაემიჯნა ობამას ადმინისტრაცია და ევროპელებს მოუწონდა, საკუთარ მომავალზე პასუხისმგებლობა თავად აიღონ. ეს საკითხი „საქართველო და მსოფლიოს“ მეოცე ნო-

მერში განვიხილეთ და, Le Monde -ით ჩვენც ერთ დასკვნამდე მივდით: „ვაშინგტონმა უარი თქვა ევროატლანტიკური ზონის აქტიურ გაფართოებაზე“. სამაგიეროდ თავი იჩინა ახალმა მომენტმა, ინტერესმა სომხეთის მიმართ, ისიც იმიტომ, რომ თურქეთთან ამ ქვეყნის ურთიერთობის პრობლემის მოგვარება აშშ-ს თავისი „მშვიდობისმოყვარული“ პოლიტიკის გასაპიარებლად სჭირდება. ბილ კლინტონმა ისრავილი და პალესტინა შეარჩია. დროებით. ჯორჯ ბუშმა (უფროსმა) კუვეიტი ისხნა, უმცროსმა ბუშმა... გარდა ომებისა და კოვბოური მიხდომის პოლიტიკისა სამშვიდობო არაფერი მახსენდება. ობამასაც თავისი „გამარჯვების სვეტის“ აღმართვა სურს. თითო „შუქურა“ სამხრეთ კავკასიაში გარანტირებული გვაქვს. პორიზონტზე კი კრემლის ვარსკვლავი ბრწყინავს, ნი-თელ მოედანზე, მოსკოვში, ვისთან დილოგსაც ობამას ადმინისტრაცია უპირატესობას ანიჭებს. ქრის სიახლის ქარები, მაგრამ მაინც და მაინც ქართული ხომალდის აფრებს არ ავსებს.

Le Monde

ოზამას «იდიოტური წინადადება»

საქართველო: არასაიდეო დასაყრდენი შავთახული შტატებისთვის

theGlobalist
The Power of Global Ideas

არაპროგნოზირებადია. აშშ პოლიტიკოსები ვერ იქნებიან დარწმუნებული, რომ მის შეკვრებას შეძლებენ.

სულაც არ არის საჭირო იყო პოლიტოლოგი, რომ მიხედვით ამ ციტატის დაფარულ დედაბრს: მიხეილ სააკაშვილზე დაყრდნობა შეუძლებელია, რადგან „სუპერძლიერი კონფლიქტის“ რისკ-ფაქტორი სწორედ მისი არა-ადეკვატურობა და არაპროგნოზირებადობა შეიძლება გახდეს.

ესეც ხომ რუსეთის პოზიციის გამეორებაა?

გინდა-არ გინდა, ასეა. ბარემ დასკვნამდეც მოვიდეთ:

„თუ პრეზიდენტი ოზამასა და სახელმწიფო მდივან ჰილარი კლინტონის თავიანთი პატარას, მარგინალური მოკავშირის — საქართველოს გამო, რომლის მთავრობაზეც მცირედი გავლენა აქვთ, თუ საერთოდ აქვთ რაიმე გავლენა, რუსეთთან სახიფათო დაპირისპირების თავიდან აცილება სურთ, მაშინ ისტორიის საზარელი გამოცდები უნდა შეისწავლონ და გაითვალისწინონ“ (მარტინ სიფი, The Globalist).

საქართველოსთვის სიკეთე სურთ. სურთ სიკეთე ამერიკის შეერთებული შტატებისთვისაც და გული სწყდებათ, რომ ამ სურვილს იქით საქმე არ წავა. არ წავა, ჯერ ერთი, იმიტომ, რომ პრეზიდენტი ოზამას პოლიტიკა საქართველოს მიმართ უფრო არდანახვის, უგულვებლყოფის პოლიტიკაა, ვიდრე ჩვენი პრობლემების გულთან მიტანისა და დახმარების სურვილი.

პრაქტიკულ ნაბიჯებზე ლაპარაკი არ არის. ხედავს ამას The Globalist-ის მიმომხილველი მარტინ სიფი და მოუწოდებს მისტერ პრეზიდენტს, „გადააფასოს დიდი კონტინენტური ქვეყნის მისეული პოლიტიკა საქართველოს მიმართ“. მაგრამ მონოტონური იქვე ეტყობა ფასი და არაგულმტერად, რადგან „გლობალური სუპერსახელმწიფოსთვის ყოველთვის ცუდია, როცა იგი თავის ბედს პატარა, არასტაბილურ და სახიფათოდ უპასუხისმგებლო ქვეყანას მჭიდროდ უკავშირებს“. და ესეც მეორე მიზეზი. არ ვიცი, ეთანხმება თუ არა ამ წერილის ავტორი

ფრანგი პოეტის პოლ ვალერის დებულებას, რომ ამქვეყნად არაფერია უფრო მუდმივი, ვიდრე გაუთვალისწინებლობა, მაგრამ, სწორედ მოულოდნელობის (რაც მუდმივია) ფაქტორი რომ ამფოთებს, ფაქტია. თუ, ერთის მხრივ, იგი არ ერიდება ოზამას კრიტიკას და წერს, რომ „ის, რასაც პრეზიდენტი ოზამა... დღემდე აკეთებს საქართველოს რესპუბლიკასთან (კავკასია) მიმართულად, შეცდომაა“, მეორე მხრივ, იმულებულია აღიაროს, რომ „დიდი ომები და შემდგომი გრევეა ძალიან ხშირად ერთი მიზეზით იწყება — თავდაჯერებული გლობალური სუპერსახელმწიფო ჩქარობს ისეთი პატარა კლიენტის

სახელმწიფოების დაცვას, რომლებიც არ უნდა დაცვა“. ცდება ოზამა, თუ მისი პოლიტიკა მაინც სწორია და გამართლებული? ამ პუბლიკაციიდან ერთგვაროვანი დასკვნის გამოტანა რთულია. ცდილობს, ძალიან ცდილობს მარტინ სიფი აშშ ადმინისტრაციის პოზიცია საქართველოს მიმართ ბუშისდროინდელისკენ შეაბრუნოს: „საქართველო, მიუხედავად თავისი ქაოტურობისა, მდებარეობის წყალობით მართლა სტრატეგიული ჯილდოა. იგი აშშ პოლიტიკოსებს კავკასიის გულში, შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროზე, სულ ცოტა, საიმედო დასაყრდენის ილუზიას სთავაზობს. იგი მათ ასევე სთავაზობს ტერიტორიას კასპიის ზღვის აუზიდან და მეზობელი აზერბაიჯანიდან მომავალი ბუნებრივი გაზის იმ მილსადენებისთვის, რომლებიც რუსეთზე არ უნდა გაიაროს“. რუსეთის გვერდის ავლით ენერგოშემცველების ტრანს-

პორტირება, მით უფრო, ისეთ სიტუაციაში, როცა უკრაინარუსეთის ურთიერთობა კონფრონტაციიდან თანამშრომლობისკენ იხრება და რუსეთის ფედერაციამ რეალურად შეიძლება დაიბრუნოს კონტროლი ჩრდილოეთის მარშრუტზე, სამხრეთის მარშრუტის მნიშვნელობა რამდენჯერმე იზრდება, მაგრამ ეს პერსპექტივა მხოლოდ „საიმედო დასაყრდენის ილუზია“ რჩება — ეს საქართველოზეა ნათქვამი. გეოპოლიტიკური ვათვლები რიტორიკად რჩება, ანუ კეთილ სურვილად, რომლის საქმედ გარდაქმნა „ორ სასტიკ ფაქტს ეჯახება“. პირველი „სასტიკი ფაქტი“, მარტინ სიფის აზრით, ისაა, რომ „საქართველო არა მხოლოდ რუსეთის გავლენის სივრცეში იმყოფება, არამედ დაახლოებით 190 წლის განმავლობაში რუსეთის სახელმწიფოს განუყოფელი ნაწილი იყო. შესაბამისად, აშშ-ის მიერ საქართველოს მხარდაჭერა გარანტირებულია აშფოთებს არა მხოლოდ რუს პოლიტიკოსებს, არა-

მედ რიგით მოქალაქეებსაც, ისევე, როგორც შეიძლება აღაშფოთოს ამერიკელები რუსეთის მხარდაჭერამ ამერიკის ტრადიციული გავლენის სფეროში მყოფი ისეთი ქვეყნისა, როგორც ვენესუელა“. ამ ვრცელი ამონარიდის ქვეტექსტს თუ დააკვირდებით, მიხვდებით, რომ The Globalist-ში დაფიქსირებულია რუსეთის პოზიცია, რომლის თანახმად, საქართველო რუსეთის გავლენის სფეროში იყო მოქცეული და იქვე უნდა დარჩეს. არა მხოლოდ დაფიქსირებულია, არამედ ვენესუელის ფაქტის მოხმობით, მხარდაჭერილიც კი. გაგებით ეკიდებიან და მხარდაც უჭერენ. გინდა-არ გინდა, ასე გამოდის. მეორე „სასტიკი ფაქტი“ საქართველოს გამო „სუპერძლიერი კონფლიქტის რისკია“, რომელიც აშშ-ს დაემუქრება, იცით რატომ? იმიტომ, რომ „პრეზიდენტმა სააკაშვილმა თავისი მმართველობის განმავლობაში არაერთხელ აჩვენა, რომ

გავლენის სფეროები ყოველთვის იქნება

ამ პრობლემით, რომელიც საქართველოს განსაკუთრებით აწუხებს, ამერიკული პრესაც დაინტერესებულია ფრიად. ზოგიერთი პუბლიკაცია, როგორცაა, მაგალითად, The American Conservative-ის 31 მაისის ეს წერილი, ჩვენი ქვეყნიდან დისტანციურად თვალსაჩინო მაგალითია. ამგვარ პუბლიკაციათა სიმრავლე კერძო აზრის ჩარჩოებს სცილდება და საზოგადოებრივ აზრად ჩამოყალიბების ტენდენციის მატარებელი ხდება. სამწუხაროდ, ასეა.

რუსეთის მიერ განცხადებული ევროპული უსაფრთხოების კონცეფციის ერთ-ერთი მთავარი საკითხი ახალი შეზღუდული სუვერენიტეტის მცნებაა, რომელიც გავლენის სფეროების პრობლემიდან გამომდინარეობს. რუსეთი ცდილობს, მოიპოვოს დასავლეთის სახელმწიფოების მხარდაჭერა, მისი განსაკუთრებული ინტერესების სფეროს არსებობის საკითხში. ერთ-ერთი ასეთი სფერო კავკასიის მოიცავს, მაშასადამე, — საქართველოსაც. გავეფრთხოთ: ევროპის მომავალი უსაფრთხო იქნება, იმ შემთხვევაში, თუ საქართველო რუსეთის გავლენის ქვეშ მოექცევა, როგორც შეზღუდული სუვერენიტეტის მქონე სახელმწიფო. აშშ-მა თანდათან ხელი უნდა აიღოს ჩვენზე, რითაც შემცირდება საქართველოს გამო რუსეთისა და ამერიკის სამხედრო დაპირისპირების რისკი, შედეგად, ევროპას მშვიდი ძილის შესაძლებლობა მიეცემა. როგორ მოგწონთ? ხომ გგონიათ, რომ ასეთი

პერსპექტივა ფანტაზიის სფეროდან არის? გგონიათ. მაგრამ, აი, რას ამბობს რონალდ ასმუსი ამასთან დაკავშირებით The American Conservative-ის პუბლიკაციაში: „თუმცა ჯერ არც ერთ დასავლელ ლიდერს ხელი არ მოუწერია ამ იდეისთვის და არ უღიარებია იგი ოფიციალურ პოლიტიკად, დიპლომატიურ დერეფანებში დიდხანს ბორიალი არ დაგჭირდებათ, რათა ისეთ დიპლომატებს გადაეყაროთ, რომლებიც სხვაგვარადაა განიხილავენ საკითხს — შეიძლება თუ არა, ფინეთისა და სხვათა და თანამედროვე ვერსიები მისაღებ პოლიტიკად იქცეს ისეთი ქვეყნისთვის, რომლისთვისაც დასავლური ინტეგრაციის პერსპექტივა საკმაოდ ბუნდოვანია“. დაექვევებულია ნატოს გენერალური მდივანი. „ძალა ბალანსის, გავლენის სფეროებისა და შეზღუდული სუვერენიტეტის“ იდეა

ცარიელ ადგილზე არ შექმნილა. ეს კონცეფცია, კარგა ხანია, აშშ საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი მიმართულებაა, რომელსაც იგი მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში აქტიურად განახორციელებს. სანამ ჩვენ ვირტუალურ ცხოვრებას ვეწვევით, „შეზღუდული სუვერენიტეტის“ იდეა შავი ჭირით გრცელდება: „შეზღუდული სუვერენიტეტის იდეით ამართლებდნენ კოსოვოს მოვლენებში ჩარევას. იგი იყო ფრენისთვის აკრძალული ზონების შექმნის გაუმსებელი წინაპირობა, რომლებიც 12 წლის განმავლობაში ერაყის ჩრდილოეთსა და სამხრეთში არსებულ უსაფრთხო სარტყლებს სანქცია. ასევე უდავოა, რომ ამით ირღვეოდა სახელმწიფო სუვერენიტეტი, მაგრამ ამერიკისა და დასავლეთ ევროპის პოლიტიკური კლასის წევრებიდან პრაქტიკულად არავის ამისთვის ყურადღება არ მიუქცევია“. ამას წერს გავლენიანი ამერიკული გამოცემა და იქვე შენიშნავს, რომ ასეთი კონცეფცია სულაც არ ეფუძნებოდა „ერთობლივი უსაფრთხოების ახალ ევროპულ არქიტექტურას“. უნდა დავეთანხმოთ, რადგან ასეთი პრაქტიკის, ანუ ძლიერის თავგასულობის პოლიტიკის რეალიზაცია არავითარ

ნაწილადმეგობარს არ შეეძლება ბოლო 20 წლის განმავლობაში, რადგან ტრადიციული შემაკავებელი ფაქტორი — საბჭოთა კავშირი აღარ არსებობდა, ხოლო ყოფილი სოციალისტური ქვეყნები, დასუსტებული და გადატაკებული, მოწყალეების მოლოდინში ხელგანვდილი მათხოვრებს უფრო ჰგავდნენ, ვიდრე საკუთარი სიტყვის თქმის უფლების მქონე სუვერენულ სახელმწიფოებს. ვის უნდა გაენია წინააღმდეგობა? — რიტორიკულ შეკითხვად რჩება. ამიტომ იყო „უკანასკნელი სამი პრეზიდენტი დარწმუნებული, ამ კონცეფციების გამოყენების უფლება რომ გვექონდა ჩვენ და ჩვენს მოკავშირეებს“, — შენიშნავს The American Conservative. ესე იგი, შეზღუდული სუვერენიტეტის უბედურება, რომელიც შეიძლება დაგვემუქროს, აშშ-ის მიერ აპრობირებული პრაქტიკის ფუფუნება. ორიოდ სიტყვა „ფინეთისა-ციაზე“. The American Conservative-ს მიაჩნია, რომ ერთადერთი ქვეყანა, რომელსაც იგი მიესადაგება, საქართველოა. ჩვენთვის მოიცალეს. ბოლო ერთი თვის მანძილზე ფინეთის ფენომენის გააქტიურება ქართველი პოლიტოლოგების მიერ, მიგვაინფინებს, რომ საზოგადოებრივი აზრის მოსასინჯად (თუ მოსამზადებლად!) ეს თემა ჩვენს ტელესერცემში სერიოზულად არის შემოგდებული.

კოსოვოს დამოუკიდებლობის ზეიშვა

მივყვით პუბლიკაციას: „რუსეთს აშკარად არ სურს, საქართველო ნატოს წევრი გახდეს. სააკაშვილის უგუნურების წყალობით, მან ალიანსში ამ ქვეყნის შესვლა ფაქტობრივად შეუძლებელი გახადა... რეალიზაცია ისეთია, რომ ნატო თავის რიგებში არ მიიღებს საქართველოს, ხოლო საქართველოს საგარეო პოლიტიკას რუსეთის ნება შეზღუდავს“. ილუზიური წარმოდგენებით ცხოვრება ჩვენი პრეზიდენტის პრიორიტეტია, რომელიც გერმანულ „ბერლინერ ცაიტუნგისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში — აცხადებს: „სანერვიულო ნაკლებადაა. გამოკითხვების მიხედვით, ჩემ წინააღმდეგ მოსახლეობის 20 პროცენტია... აშშ-ის და საქართველოს ურთიერთობაში არაფერი შეცვლილა. ჩვენ დღესაც იმაზე მეტი მხარდაჭერა გვცემს, ვიდრე წინა მთავრობის დროს (გაყინდა ყოფილი პატრონი! — ა.ს.)... ოზამა მკაცრად გააკრიტიკეს საქართველოს პოლიტიკის გამო“ (უფრო მეტი მხარდაჭერის გამო?! — ა.ს.). მარტო ეს რომ იყოს უკიდურესობათა კედლებისათვის თავის ხეთქების მაგალითი... „ბერლინერ ცაიტუნგის“ კორესპონდენტი ეკითხება მიხეილ სააკაშვილს:

„— ნუთუ თქვენთვის შოკისმომგვრელი არ იყო ოზამას განცხადება, რომ საქართველო აღარ იქნება დაბრკოლებული, თუკი აშშ-რუსეთის ურთიერთობა ახლებურად ჩამოყალიბდა? და პასუხად მიიღო: „— არ ვფიქრობ, რომ ოზამამ ეს განაცხადა (აშშ-ის პრეზიდენტს უკან არ წაუღია თავისი სიტყვები. — ა.ს.). როგორც ჩანს, ეს იდიოტური წინადადება რომელიც ქალაქდზე ვილაც ბიუროკრატების დაწერილია“ (ოზამას პრინციპულ პოზიციას „იდიოტური წინადადება“ უწოდა, ხოლო მისი ადმინისტრაცია „ვილაც ბიუროკრატებად“ მოიხსენია. დაქცეული ამერიკა! — ა.ს.). ხოლო პრეზიდენტის თვითდამშვიდება-თვითკმაყოფილების ნიშნად — „აშშ მთავრობამ დაგვარწმუნა, რომ მათი პოლიტიკა იმის საპირისპიროა, რაც, სავარაუდოდ, ამ ანგარიშის მიხედვით იგულისხმება“, — არის იმ ილუზიური პოლიტიკის განხორციელების შედეგი, რომელსაც „მცირე ქვეყნებს თავს ახვევენ და რომლის დაჯერება საკუთარი თავის მოტყუებად მიაჩნიათ“.

მიმოხილვა მოამზადა არამაზ სანაბლიკამ

კარლო კობალიანი: არჩევნებზე «მრენველების» ლუსტრაცია მოხდა, ისინი იგივე «ნაციონალები» არიან!

მართალია, 30 მაისის თვითმმართველობის არჩევნები დადებითად შეფასდა, მაგრამ საზოგადოებამ კარგად იცის, რის ფასად მიიღო მმართველმა პარტიამ ხმები. პარლამენტის ოპოზიციონერი დეპუტატი, ცაგერის რაიონის მაჟორიტარი, კარლო კობალიანი აცხადებს, რომ «ნაციონალებს» «მრენველებიც» დაეხმარნენ გამარჯვებაში და ზურაბ ტყემალაძეს «ნაციონალურ მოძრაობასთან» გარიგებაში ადანაშაულებს.

— ბატონო კარლო, თქვენ რამდენიმე პარტია ცაგერში საუბნო კომისიის წევრების მანდატების გაყიდვაში დადანაშაულებთ, რომელ პარტიებს გულისხმობთ?

— გაყიდვა არ მიგულისხმობს. არ ვიცი, ეს გარიგება იყო თუ რა, მაგრამ მე საუბარი «მრენველებზე» და პოლიტიკურ გაერთიანებაზე «ჩვენ თვითონ» მაქვს. ამის შესახებ არჩევნების წინ ჯერ კიდევ აპრილში მქონდა შეხვედრა ზურაბ ტყემალაძესთან. არ მინდოდა საუბრო კომისიის წევრების კვლევები მმართველი პარტიის ხელში მოხვედრილიყო. იქიდან გამომდინარე, რომ ჩვენს რაიონში ფაქტობრივად არ არსებობენ ეს პარტიული ორგანიზაციები, ჩემი სურვილი იყო კოორდინირებული გვემოქმედა. ტყემალაძემ დამისახელა პიროვნება, რომელსაც საუბნო კომისიის დაკომპლექტება და სისის საოლქო კომისიაში მიტანა დაავალა. საბოლოოდ კი აღმოჩნდა, რომ 95% მმართველი პარტიის წარმომადგენლებით ყოფილა დაკომპლექტებული.

ახლა უფრო ადვილია ამაზე ლაპარაკი, რადგან ჩვენთან არის უბნები, სადაც ოპოზიციამ, მათ შორის «მრენველებმა» და «ჩვენ თვითონ», ვერც ერთი ხმა ვერ მიიღეს, ანუ მათ კომისიის წევრებმაც კი არ მისცეს ხმა. შესაბამისად, ეჭვი, რომელიც მქონდა, გამართ-

არც «ქრისტიან-დემოკრატიებმა» იცოდნენ, ვინ დააკომპლექტა საუბნო კომისიები. მაშინ დავითაია ვერ ვნახე, საზღვარგარეთ იყო, მაგრამ მითხრა, საქმე სანდო ხალხს აბარიაო, თუმცა აღმოჩნდა პირიქით. არჩევნების პერიოდში, 30 მაისს და მანამდეც, მხოლოდ ორი პარტია, «ქრისტიან დემოკრატიები» და ჩვენ («რესპუბლიკური პარტიიდან» გვყავდა წარმომადგენელი) ვიბრძოდით ხმალამოლეული. საოცრებები ხდებოდა ცაგერის რაიონში. რომ ეუბნებოდნენ ჩვენი კომისიის წევრები, ამოიღეთ ხმა, რატომ არ ახდენთ რეაგირებასო, «მრენველები» თუ სხვა პარტიის წარმომადგენლები პასუხობდნენ: ჩვენ სადაური ოპოზიციის ვართო. შეიძლება ეს შეგნებულად არ გაკეთებულა, მაგრამ ფაქტია, რომ ჩემთან იცრუა ტყემალაძემ, რომ საქმე სანდო პირიყვებას ჩააბარა.

— თუ გავითვალისწინებთ ცაგერის სიტუაციას, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ იგივე სიტუაცია იყო მთელ საქართველოში, მიუხედავად იმისა, რომ «მრენველებმა» ძალიან დაბალი პროცენტი აიღეს?

— ცაგერის რაიონის სინამდვილე შეიძლება არავის აღევალებდეს, ძალიან პატარა რაიონია, 10-11 ათასი ამომრჩეველია სულ, მაგრამ მე იმ რაიონის მაჟორიტარი ვარ და ვიცი, რაც ხდებოდა და რაც ხდება, როგორ ჩატარდა არჩევნები. თუ დააკვირდით, როცა გამოქვეყნდა, რომ საარჩევნო ადმინისტრაციამ არჩეულ იქნა საარჩევნო, საუბნო კომისიის მდივნები, იქ მხოლოდ «მრენველებსა» და «ჩვენ თვითონს» ჰყავდა 2000-მდე მდივანი.

ეჭვი მაქვს, რომ როგორი მდივნებიც ცაგერში ჰყავდათ, ისეთი ეყოლებოდათ მთელ საქართველოში.

გენო მალაზონიას დაკავების კიდევ ერთი მიზეზი

«ენერჯი ინვესტის» გენერალური დირექტორის, გენადი მალაზონიას დაკავება არჩევნების წინ საკმაოდ სკანდალური ფაქტი აღმოჩნდა. მის დაკავებასთან დაკავშირებით უამრავი ვერსია გამოითქვა, თუმცა ყურადღების მიღმა დარჩა ერთ-ერთი — მისი გუნდის დაპირისპირება შს სამინისტროს წარმომადგენლებთან.

სახელისუფლო გუნდთან მემტყა დაახლოებული ბიზნესმენი, რომელიც «ნაციონალური მოძრაობის» კონკრეტული წარმომადგენლების ინტერესებისთვის ფულს არასდროს იშურებდა, გისოსებს მიღმა აღმოჩნდა. მალაზონიას განსაკუთრებით კარგი ურთიერთობა ჰქონდა უმრავლესობის ლიდერ პეტრე ცისკარიშვილთან; მეგობრობდა გიორგი კოდუასთან, მეტიც, გიორგი კოდუას დაოჯახება მისი დამსახურებაც კია, ვინაიდან სწორედ მას გაუტყნია გიორგი კოდუასთვის მომავალი საცოლე.

მალაზონიას კავშირი ჰქონდა ასევე ქვემო ქართლის გუბერნატორ დავით კირკიტაძესთან. სწორედ მალაზონიას უკავშირებენ რუსთავის საფეხბურთო გუნდ «ოლიმპისა» და საკლავბურთო გუნდ «ენერჯი ინვესტის» წარმატებას, რადგან ამ უკანასკნელისათვის დაფინანსებას არ იშურებდა. გუნდში არაერთი უცხოელი ძვირადღირებული სპორტსმენი ჩამოიყვანა და ჰონორარებიც საკმაოდ მაღალი დაუნიშნა.

მალაზონიას კავშირი ჰქონდა ასევე ქვემო ქართლის გუბერნატორ დავით კირკიტაძესთან. სწორედ მალაზონიას უკავშირებენ რუსთავის საფეხბურთო გუნდ «ოლიმპისა» და საკლავბურთო გუნდ «ენერჯი ინვესტის» წარმატებას, რადგან ამ უკანასკნელისათვის დაფინანსებას არ იშურებდა. გუნდში არაერთი უცხოელი ძვირადღირებული სპორტსმენი ჩამოიყვანა და ჰონორარებიც საკმაოდ მაღალი დაუნიშნა.

მალაზონია ბრალს არ აღიარებს, პროკურატურა კი 192-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას, ანუ უკანონო სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელებას ედავება, რაც იმაში გამოიხატა, რომ, როცა სემეკმა ელექტროენერჯის წარმოებაზე ლიცენზია გასცა, ამ ლიცენზიით მას იურიდიული პირის შექმნა განუსაზღვრა, სადაც ელექტროენერჯის გამოშვებასთან დაკავშირებით საბუღალტრო-ბიზნესური დანაშაულები იყო. ბრალდების მხარის მტკიცებით, ეს უნდოდა არ შესრულდა, რაც ლიცენზიის პირობების დარღვევად ჩაითვა.

რუსულ-ქართული კომპანია «ენერჯი ინვესტი» 2004 წელს დაფუძნდა, 2005 წელს კი რუსთავის აზოტი შეისყიდა. ამ კომპანიაში ინტერესები ჰქონდათ ძმებ ბეჟუაშვილებსაც. პრეზიდენტი სააკაშვილიც არაერთხელ სწევია «ენერჯი ინვესტს» და მისი წარმატებებით თავიც მოუწონებია. აგვისტოს ომის შემდეგ კი, როცა საქართველოში თითქმის ყველა სანარმო გაკოტრების ზღვარზე იყო, სახელმწიფომ მხოლოდ აზოტის გადარჩენა გადაწყვიტა და მისგან 25 მილიონი ლარის სასუქი შეისყიდა, რათა სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გლეხებისთვის დაერიგებინა და ამით სანარმო დახურვას გადაარჩინა.

მალაზონიას დაკავებასთან დაკავშირებით არაერთი ინფორმაციით, ამას საქართველოს ყოფილ პრემიერ ზურაბ ნოღაიდელთან საიდუმლო შეხვედრასაც უკავშირებენ, «ენერჯი ინვესტში» ნილების გადანაწილებასაც, თუმცა თავად მალაზონია დუმს და ზუსტი პასუხი კითხვაზე, თუ რატომ დააკავეს იგი მაშინ, როცა შემოსავლების სამსახური ერთი თვის განმავლობაში სწავლობდა «ენერჯი ინვესტის» მუშაობას, მაგრამ ეს საკმარისი არაა ვითარებაში მიმდინარეობდა და ასეთ შედეგს არავინ ელოდა, ჯერ კიდევ იდუმალეობითაა მოცული.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს პრესამსახურის განცხადებით, გენადი მალაზონიას ბრალად ედება 20 კომპანიის საშემოსავლო-რეო საბჭოს წევრებთან ერთად ჯგუფურად უკანონო სამეწარმეო საქმიანობა, რასაც თან ახლდა დიდი

ოდენობით — 165.828.582 ლარის შემოსავლების მიღება, საამართლომ დააკავშირა პროკურატურის შუამდგომლობა და ბრალდებულ გენადი მალაზონიას აღკვეთის ღონისძიების სახით ორი თვით პატიმრობა შეუფარდა. მიუხედავად იმისა, რომ ადვოკატმა მალაზონიას 20.000 დოლარის სანაცვლოდ გიაროთი გათავისუფლების შუამდგომლობით სასამართლოს მიმართ, იგი მაინც პატიმრობაში დატოვეს.

მალაზონია ბრალს არ აღიარებს, პროკურატურა კი 192-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას, ანუ უკანონო სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელებას ედავება, რაც იმაში გამოიხატა, რომ, როცა სემეკმა ელექტროენერჯის წარმოებაზე ლიცენზია გასცა, ამ ლიცენზიით მას იურიდიული პირის შექმნა განუსაზღვრა, სადაც ელექტროენერჯის გამოშვებასთან დაკავშირებით საბუღალტრო-ბიზნესური დანაშაულები იყო. ბრალდების მხარის მტკიცებით, ეს უნდოდა არ შესრულდა, რაც ლიცენზიის პირობების დარღვევად ჩაითვა.

არსებობს ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტი, რომელიც წინ უსწრებდა მალაზონიას დაკავებას და რომელიც არ განხილულია. 27 აპრილს შს სამინისტროს საკლავბურთო გუნდსა და რუსთავის «ენერჯი ინვესტს» შორის ეროვნული ჩემპიონატის გადამწყვეტი მატჩი მიმდინარეობდა რუსთავის «აზოტის» სპორტკომპლექსში. «ენერჯი ინვესტმა» შს სამინისტროს გუნდს 20-ქულიანი სხვაობით მოუგო, რამაც შს-ს წარმომადგენლების აღშფოთება გამოიწვია. თბილისიდან ჩასული შს სამინისტროს მალაზონიის ნიშნები თამაშის დროსაც ცდილობდნენ სიტუაციის არევისა და თამაშის ჩაშლას, მისი დასრულების შემდეგ კი შეტევაზე გადავიდნენ და, როცა უარსაღიარებელი და მასურებელი გარეთ გამოდიოდნენ, შს-ს თანამშრომლებმა რამდენიმე ადამიანი ალყაში მოაქციეს და სცემეს.

ჩვენთვის უცნობია, რა პოზიცია ჰქონდა და რა რეაგირება მოახდინა ამაზე გენო მალაზონიამ, ამას, ალბათ, დიდი ხნის მანძილზე ვერც შევიტყობთ, რადგან ამ ფაქტიდან რამდენიმე დღეში მალაზონია გისოსებს მიღმა აღმოჩნდა.

ამჟამად

ირანის ეკონომიკის დოლარზე სვლის

ირანის ცენტრალური ბანკი თავისი ოქროს სავალუტო რეზერვებიდან 45 მილიარდი ევროს ამერიკულ დოლარებას და ოქროს ზოდებზე გადაცვლას აპირებს. ამ გადაწყვეტილების მიზეზად ევროპის სახელმწიფოებში ფინანსური მდგომარეობის გაუარესება სახელდება. კონვერტაციის სამი ეტაპიდან პირველი უკვე რეალიზაციის სტადიაშია. ცოცხალი ნივთ მსოფლიოს უმსხვილესი ეკონომიკის ქვეყნები ორნამუხებოდნენ, რომ მიუხედავად ევროპაში გაჩენილი კრიზისისა, ევროზე უარს არ განაცხადებდნენ.

რუსეთის ჩიტირნი მატალოვს

მსოფლიო ინვესტორების რეიტინგებში რუსეთის პოზიციები მყარდება. 2009 წელს ქვეყანა მოზიდული ახალი პროექტების მიხედვით მსოფლიო ხუთეულში მოხვდა. ექსპერტები აღნიშნავენ, რომ მიუხედავად მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისისა, რუსეთი, რომელიც სიდიდის გამო ინვესტირების უმნიშვნელოვან მმართველს წარმოადგენს, საიმედო სტატუსს ძველებურად ინარჩუნებს. 2009 წლის შემდეგ კი ევროპის მსხვილი და საშუალო კომპანიები სულ უფრო მეტ ინტერესს იჩენენ რუსული ბაზრის მიმართ.

სორსე რაფაელ ვიდელა და მისი ბინსუკრი ოში

არგენტინის ყოფილ დიქტატორს, ხორხე რაფაელ ვიდელას, რომელსაც სამუდამო პატიმრობა აქვს მისჯილი, კიდევ 49 დანაშაულში ედება ბრალი: მკვლელობების ორგანიზება, ადამიანთა გატაცება და წამება. ხორხე ვიდელას ახალი ბრალდებები მას შემდეგ წაუყენეს, რაც ბუენოს-აირესის შემოგარენში ადამიანთა გვამები აღმოაჩინეს. ექსპერტებმა დაადგინეს, რომ მოკლულები ჩაატყვემნეს, დანაშაულის დაფარვის ეს სტილი კი სწორედაც რომ დამახასიათებელი იყო დიქტატორის მმართველობის ხანისთვის (1976-1981). 2010 წლის სექტემბერში 84 წლის ექსდიქტატორი თავისი 33 პოლიტიკური ოპონენტის შვილების გატაცებისთვის სასამართლოს წინაშე წარსდგება.

მუშობა შეწყდა, გაფიცვები აიკრძალა, პროფკავშირთა ხელმძღვანელები და მათი მომხრეები ტერორისტებად გამოცხადდნენ და შესაბამისად მათზე ნადირობა გამართეს „სიკვდილის ესკადრონებში“. „ბინსუკრი ომის“ განმავლობაში 30 ათასი კაცი დაიღუპა, ხოლო 500.000 ემიგრაციაში წავიდა. უკვალოდ გაუჩინარდა ბევრი ცნობილი მხატვარი, მსახიობი, მწერალი, პუბლიცისტი. სიტყვის თავისუფლებაზე ოცნებაც აღარ შეიძლებოდა. დანევს მილიონობით წიგნი, მათ შორის, გაბრიელ გარსია მარკესის, ოსვალდო ბაიერისა და პაბლო ნერუდას ნაწარმოებებიც.

ხორხე რაფაელ ვიდელა 1925 წლის 2 აგვისტოს ქალაქ მერსედესში, სამხედროს ოჯახში დაიბადა. მამამისი, პოლკოვნიკი რაფაელ ეუხენიო სალსუენოს განმავლობაში ხელისუფლებასთან დაახლოებული გვარის შთამომავალი იყო, ამიტომ მათ ოჯახს სან-ლუისის პროვინციაში დიდ პატივს სცემდნენ. ხორხეს დედა, ქმარზე 9 წლით უმცროსი მარია ოლგა რედონდო ოხეა დი-ასახლისი იყო. ხორხე რაფაელი მესამე ვაჟი იყო ოჯახში, თუმცა მისი უფროსი ტყუპი ძმა საყმაწვილო სენისგან დაიღუპნენ ჯერ კიდევ მის დაბადებამდე. მშობლებმა ხორხეს კარგი განათლება მიიღებინეს; 1944 წელს პოდპორუჩიკის ჩინით მან ნაციონალური სამხედრო კოლეჯი დაამთავრა.

ვიდელა-საბატო-პორხესის შესხედრა სავსეშობოდ

მიმართ. სწორედ ამ დროს, 1975 წელს, ვიდელა არგენტინის არმიის მთავარსარდალი გახდა. მისი დევიზი იყო: „ძალიან ბევრი ხალხი უნდა განწყდეს არგენტინაში იმისათვის, რომ ქვეყანაში უსაფრთხოებამ დაისადგუროს“. ამასთან, ხორხე ვიდელას ძალიან კარგად ესმოდა, რომ ისაბელ პერონის მთავრობა ძალიან სუსტი იყო, ამიტომ მოკლე ხანში ვიდელამ სამხედრო ხუნტა ჩამოაყალიბა, რომელშიც, მის გარდა, კიდევ ორი კაცი — ადმირალი ემილიო მასერა და გენერალი ორლანდო რამონ აგოსტი — გაერთიანდა. 1976 წლის მარტში ამ სამმა კაცმა სამხედრო გადატრიალება მოახდინა, რის შემდეგაც ისაბელ პერონი დაამხეს და შინაპატიმრობა მიუსაჯეს. ასე გახდა ხორხე რაფაელ ვიდელა არგენტინის 43-ე პრეზიდენტი.

სულისკვეთებით იქნება გამსჭვალული და ნაციონალიზმის მოსახლეობის ყველაზე წმინდა ინტერესებით იხელმძღვანელებს. სინამდვილეში ამ ერთი შესხედვით კეთილშობილური ლოზუნგის მიღმა ნამდვილი ტერორი იმალბოდა. არგენტინა იმ დროს სამოქალაქო ომის მიჯნაზე იმყოფებოდა და რევოლუციის თავიდან ასაცილებლად ვიდელა და ხუნტა არაფერს ერიდებოდნენ. მემარცხენე ოპოზიცია მართლაც მასერა და გენერალი ორლანდო რამონ აგოსტი — გაერთიანდა. 1976 წლის მარტში ამ სამმა კაცმა სამხედრო გადატრიალება მოახდინა, რის შემდეგაც ისაბელ პერონი დაამხეს და შინაპატიმრობა მიუსაჯეს. ასე გახდა ხორხე რაფაელ ვიდელა არგენტინის 43-ე პრეზიდენტი.

ნად ბევრი მემარცხენე ოპოზიციონერი იპოვეს მოკლული, ნაწილი კი უგზო-უკვლოდ გაუჩინარდა და თანაც, მთელი ოჯახით. დაზარალებულთა უმეტესობას რევოლუციის ორგანიზებასთან არავითარი ხელი არ ჰქონდა, ისინი, უბრალოდ, მემარცხენეებს ან საერთო სასაფლაოზე მარხავდნენ. იმდროინდელი არგენტინის ყველაზე დახვეწილ წამებად „სასიკვდილო ორენა“ მიიჩნეობდა — ადამიანებს პირდაპირ ატლანტის ხელისუფლების სათავეში მოსვლისას ხუნტამ პარლამენტი დაითხოვა და სამხედრო მდგომარეობა შემოიღო. მთელი საკანონმდებლო ხელი-სუფლება სამხედრო კომისიის 9 წევრის ხელში გადავიდა. სამოქალაქო სასამართლოები დაიხურა, პოლიტიკური პარტიები კანონგარეშად გამოცხადდა, პროფკავშირების

1956 წელს ხორხე რაფაელ ვიდელამ აშშ-ში არგენტინის საელჩოს მრჩეველის პრესტიჟული თანამდებობა მიიღო, ხოლო 1958 წელს მაიორის ჩინით არგენტინაში დაბრუნდა და სამხედრო თავდაცვის სამინისტროში განაგრძო. მოგვიანებით იგი ელჩად წარგზავნეს ვენეზუელასა და ბოლივიაში, ხოლო 1971 წელს გენერლის წოდება მიიღო და სათავეში ჩაუდგა იმ სამხედრო კოლეჯს, სადაც ოდესღაც თვითონ სწავლობდა.

სიკვდილის ესკადრონები არგენტინაში

ხორხე ვიდელა და ესპანეთის მფვე ხუნტა კარლოსი

50-იანი წლების შუა ხანებში პერონის პოლიტიკით უკმაყოფილებამ ხუნტის მიადნია და პრეზიდენტი სამხედრო გადატრიალების გზით ჩამოაგდეს და ესპანეთში გააძევეს. 70-იანი წლების დასაწყისში იგი არგენტინაში დაბრუნდა და 1973 წელს კვლავ პრეზიდენტად აირჩიეს, ერთი წლის შემდეგ კი გარდაიცვალა. ძალაუფლების სადავეები მისი მესამე ცოლის — ისაბელ პერონის ხელში გადავიდა, რადგან იგი ვიცე-პრეზიდენტი იყო. ისაბელ პერონის მთავრობის პოლიტიკის შედეგად არგენტინის ეკონომიკური მდგომარეობა გაუარესდა, გახშირდა გაფიცვა-აჯანყებები. ხელისუფლების შესანარჩუნებლად პერონი იძულებული გახდა, სამხედროები გადაეხრებინა, რომლებმაც უმალ წამდვილი ტერორი წამოიწყეს მემარცხენე ოპოზიციონერთა

გენტინელ ინტელექტუალებს: ხორხე ლუის ბორხესს, არასიო ესტებან რატის, ერნესტო საბატოსა და მამა ლეონარდო კასტელიანის. მათ შეკითხვებს ვიდელა რბილად და დიპლომატიურად პასუხობდა და საბატო და ბორხესი ხუნტის მხარდაჭერაზეც კი დაითანხმა, თუმცა ინტელიგენციის ნაწილობრივი მხარდაჭერა მსოფლიო თანამეგობრობას ვეღარ გადაარწმუნებდა, რომ არგენტინაში ადამიანთა უფლებები ირღვეოდა. ხუნტას ზურგი აქცია მისმა დიდი ხნის მეგობარმა აშშ-მაც.

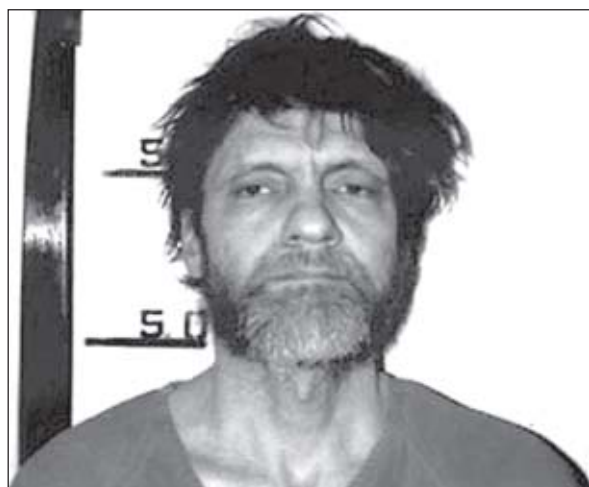
კონფლიქტი მთავრობაშიც მნიშვნელოვანია. ბევრი დიქტატორი მმართველობის ხანაში ხუნტის წევრებთან რამდენჯერმე შეიცვალა. ამასთან, სამხედრო მთავრობას ესმოდა, რომ „ბინსუკრი ომით“ მუდმივად ვერ დაიმორჩილებდა ხალხს, რომელიც თავისუფლებამდე იყო მისული დევნილი, შეზღუდვებით, არასტაბილური ეკონომიკითა და რთული საგარეო პოლიტიკური ვითარებით. ოპოზიციის ძალა რომ მოეკრებოდა, ხუნტისა და სამხედრო მმართველობის ყველა წევრი დაზარალებული იქნებოდა. ამიტომ ვიდელას თანამოაზრეების ხელსაყრელი აღარ იყო დიქტატორის მხარდაჭერა. შედეგად 1981 წლის 29 მარტს ხორხე ვიდელა აიძულეს, არგენტინის პრეზიდენტის პოსტი დაეტოვებინა.

მომდევნო ორი წლის განმავლობაში არგენტინაში ბევრი ლიდერი გამოიკვალა. ვიდელას გადადგომამ ხუნტას მომხიბვლელობა ვერ შეჰმატა და 1983 წლის მარტში ბუენოს-აირესის ქუჩებში სამხედრო მმართველობის წინააღმდეგ მასობრივი დემონსტრაციები მოეწყო. იმავე წლის ბოლოს ხუნტა დაემხო და ქვეყნის სათავეში ახალი პრეზიდენტი რაულ ალფონსინი მოვიდა.

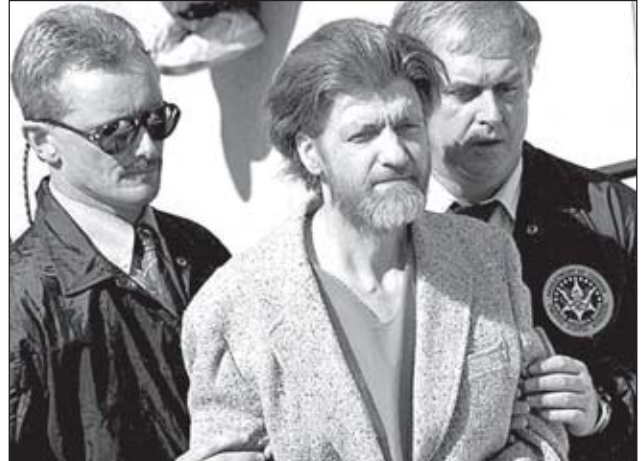
1985 წელს სასამართლომ ყოფილ დიქტატორს, რომელსაც მკვლელობებში, თავისუფლების უკანონოდ აღკვეთაში, ხელისუფლების უზურპაციებში, ხალხის წამებასა და უამრავ სხვა დანაშაულში ედება ბრალი, სამუდამო პატიმრობა მიუსაჯა. თუმცა მისი პატიმრობა დიდხანს არ გაგრძელდა. 1990 წელს პრეზიდენტმა კარლოს მენემ-მა საჯაროდ მიუტყდა ხუნტის წევრებს. პროტესტის ნიშნად ქუჩაში 50.000 მოქალაქე გამოვიდა, ხოლო ეპისკოპოსმა ხორხე მიგაქმა განაცხადა, რომ ამგვარი მიტევება შეუცხებოფელია დემოკრატიისათვის. ხორხე რაფაელ ვიდელა და ხუნტის ყველა წევრი საპრობილიდან მაინც გაათავისუფლეს, მაგრამ შინაპატიმრობა მიუსაჯეს.

თედ კარინსკი — აპრილის ყველაზე სწოხილი ბაროჩისტი

მას ამერიკის ყველაზე ცნობილ ტერორისტ-მკვლელს, „დოქტორ ბომბს“ უწოდებდნენ, თუმცა თავად კარინსკი, რომელიც დარწმუნებული იყო თანამედროვე ცივილიზაციის სიმბინჯეში, მის წარმომადგენლებს შერჩევით ხოცავდა. ამ ახალ რასკოლიკოვს კაცობრიობის ხსნა ინდუსტრიული სამყაროს ყველაზე თვალსაჩინო და გავლენიანი წარმომადგენლების გაუფუფრვით სურდა. 18 წლის განმავლობაში მისი შიშით მთელი ქვეყანა კანკალებდა, კარინსკიმ 16 ტერორისტული აქტი მოაწყო, რომელთა შედეგადაც დაიღუპა 3 და დაიჭრა 23 კაცი. თუმცა მას შემდეგ, რაც ტერორისტის მანიფესტი გამოქვეყნდა და უნაბომბერი გისოსებს მიღმა გაამწესეს, გაირკვა, რომ მის შეხედულებებს სამყაროს შესახებ უამრავი რიგითი ამერიკელი იზიარებდა.

„... უნინ ხალხს გაცილებით მეტი საფრთხე ემუქრებოდა, მაგრამ ისინი თავისუფალნი იყვნენ. დღეს ჩვენი სიცოცხლის ხანგრძლივობა გაიზარდა, მაგრამ ეს ცხოვრება სუროგატია. თითოეული ჩვენგანი სისტემისთვის, იმისთვის მუშაობს, ვინც მას ხელმძღვანელობს, ამიტომაც გახშირდა დეპრესია: აღმომადგენელი ინტელიჯენცია აცნობიერებენ თავიანთი არსებობის უაზრობას. მეცნიერები და ინჟინრები კი იშვიათად მუშაობენ ჭეშმარიტი მეცნიერული ცნობის-მოყვარეობის გამო. ხშირად ისინი უბრალოდ ჩვენი საზოგადოების უფრო მეტად მექანიზების პრობლემას წყვეტენ. უკვე თავად აღმომადგენლები იქცნენ მეცნიერთა ობიექტებად. ჩვენი აზრები და გრძობები იმდენად დაუფარავია, რომ ხალხის ბოლო-გიორად მართვის პრობლემა დღეს მარტოდენ დროის საკითხია.“

თედ კარინსკი დაჭარის შემდეგ

თედ კარინსკის სახლი

ტექტივებმა დაადგინეს, რომ სამივე შემთხვევაში ერთი კაცის ხელწერა იკვეთებოდა. გამომძიებაში გვბ-ც ჩაერთო.

1980 წლის 10 ივნისს პატარა ქალაქ ლიქ ფორკსტონი (ჩიკაგოს ბარაუბანი) აპიაკოვანია „იუნაითედ აერაინსის“ პრაზიდენტის, პარსი ვუდის სახელზე ააანათი მოვიდა. ადრანსტაპა მასში ნიგნი აპოაჩინა, როგლის სატიტულო გვირგვინს ეწერა: „გიგზავნიო ნიგნს, ვკონებ, უნდა დაგინებარასო.“

ვუდმა ნიგნი გადაფურცლა და ავარდნილი ალისგან სახე და ხელები დაიწვა... უცნობი ტერორისტი პოლიციამ უნაბომბერად მონათლა. გვბ-მ მის კვალზე გასასვლელად არაფერი დაიჭრა, მაგრამ ამაოდ გაისარჯა. 1982 წლის 5 მაისს ვანდერბილტის უნივერსიტეტში (ტენესის შტატი) მდივანმა ქალმა ფოსტით მიღებულ ხის ყუთი გახსნა და... მრავალრიცხოვანი ჭრილობა მი-

ცა. თურმე სასიკვდილო ტერორისტი 25-30 წლის მალაღმა და გამხდარმა, უღალბოვანმა მამაკაცმა მოიტანა.

ქალის სიტყვების მიხედვით, შეიქმნა ფოტორობოტი, რომელიც აშშ-ის მთელ ტერიტორიაზე გაავრცელეს, ხოლო ფსიქონალიტიკოსებმა დამნაშავეს მიახლოებით ფსიქოლოგიური პორტრეტი შეადგინეს. მათი აზრით, უნაბომბერი მალაღმარებელი პედანტური, კორექტული და კარჩაკეტილი პიროვნება და მონიავი თანამედროვე ტექნოლოგიების აშკარა მონინალმდევე იყო. მართალია, დამნაშავეს ამჯერადაც ვერ მიაგნეს, მაგრამ უნაბომბერმა სიფრთხილე გამოიჩინა და 6 წლით გაყურდა...

1993 წლის 22 ივნისს კი ცნობილმა მეცნიერ-გენეტიკოსმა ჩარლზ ეფსთაინმა უნაბომბერის მსხვერპლთა სია შეავსო; ორი დღის შემდეგ საავადმყოფოში აღმოჩნდა კიდევ ერთი მეცნიერი — იელის უნივერსიტეტის პროფესორი დევიდ ჯელენთერი. გაზეთები კვლავ ალაპარაკდნენ და უნაბომბერის 6 წლის-წინანდელი ფოტორობოტიც ისევ დაბეჭდეს. გვბ-მ უნაბომბერის დაჭერისთვის ჯილდოც კი დაასწავა: 1 მლნ დოლარი!

1994 წლის 10 დეკემბერს თვითნაკეთი ბომბის აფეთქებისგან დაიღუპა ნავთობკორპორაცია „ექსონზე“ მომუშავე უდიდესი საერკლამო ფირმის ვიცე-პრეზიდენტი თომას მოსერი; 24 აპრილს კი უნაბომბერმა ამანათი გაუზავ-

სით ერთობ ნაგავდა უნაბომბერის მანიფესტს. ეს ქალაქები მოხუცმა ქალმა უმცროს ვაჟს — დევიდს უჩვენა, რადგან თეოდორს მშობლებთან ურთიერთობა დიდი ხნის განყვეტილი ჰქონდა. დევიდმა საკუთარი გამოძიება ჩაატარა და დარწმუნდა, რომ უცნობი ტერორისტი და მისი ძმა თეოდორი ერთი და იგივე ადამიანი იყო. მაშინ ახალგაზრდას შერლოკ ჰოლმსმა გვბ-ს მიმართა და განუმარტა, რომ 18 წლის განმავლობაში სწორედ მისი ძმის ციხეში გამწესებაზე იცნებოდა მთელი ამერიკა!

უნაბომბერი 3x3.65 მის ფართის ხის ქოხში, წყალგაყვანილობის, ელექტროენერჯის, გაზისა და კანალიზაციის გარეშე ცხოვრობდა მონტანაში. სახლზე მეთვალყურეობა დაანესეს და 3 აპრილს ტერორისტი დააკავეს. აღმოაჩინეს სამხილები: ქიმიური ნივთიერებები, სამი ბომბი, ორი საბეჭდი მანქანა და ნაშრომები. მართალია, დაკავებული უნაბომბერობას უარყოფდა, მაგრამ იგი „ლუისისა და კლარკის“ საწყობილში გაამწესეს და სადელამისო მეთვალყურეობა დაუწესეს. ქონიკი შესასწავლად მალმსტრომის სამხედრო-სახლგო ბაზაზე გადაიტანეს.

აღმოჩნდა, რომ ფსიქონალიტიკოსები არ ცდებოდნენ. თუმცა 1942 წლის 22 მაისს ჩიკაგოში დაბადებული თეოდორ კარინსკი (კაზინევი) უბრალოდ ინტელექტუალი კი არა, თითქმის გენიოსი იყო. საშუალო სკოლა მან სამ წელიწადში დაამთავრა და ჰარვარდის უნივერსიტეტშიც ყოველგვარი ძალისხმევის გარეშე მოეწყო. 1962 წელს, 20 წლის ასაკში, იგი ჰარვარდის ყველაზე ნორჩი კურსდამთავრებული გახდა. 2 წლის შემდეგ მათემატიკის მაგისტრის ხარისხი მიიღო, ხოლო 1967 წელს მიჩიგანის უნივერსიტეტში ფილოსოფიის დოქტორის წოდება მიანიჭეს. შემდეგ კარინსკი ბერკლის უნივერსიტეტში მუშაობდა და თანამშრომლები მას გენიოსად მიიჩნევდნენ. 1969 წელს კი თეოდორმა მოულოდნელად უნივერსიტეტი დატოვა და იუტას შტატში გადასახლდა. მას შემდეგ კარინსკის შესახებ არავის არაფერი სმენოდა. 1984 წელს მან პატარა მიწის ნაკვეთი შეიძინა მონტანაში და სრულ მარტობაში ველურივით ცხოვრობდა, ლუკმაპურს კი ბოცვერების მოშენებით, თევზაობით და ნადირობით მოიპოვებდა.

1998 წლის იანვარში მას შიზოფრენიის დიაგნოზი დაუსვეს და სამუდამო პატიმრობა მიუსაჯეს საკრამენტოს ციხეში. 1996 წელს უფრანლა „People“-მა იგი პლანეტის ყველაზე საინტერესო 25 კაცის ნუსხაში დაასახელა.

დევიდ კარინსკიმ კი დაპირებული მილიონი მიიღო, რის შემდეგაც მზავნიგნი დაწერა, რომცხევი კიდევ რამდენიმე მილიონი დოლარი მოუტანა. ახლა ცნობილი ტერორისტის უმცროსი ძმა უნაბომბერის შესახებ ფილმის გადაღებას, ხოლო თეოდორის ქოხში მუზეუმის გახსნას აპირებს...

აზერბაიჯანელი პინს გაფრინდებიან

აზერბაიჯანი უპილოტო თვითმფრინავების წარმოებას აპირებს. ქვეყნის სამხედრო მრეწველობის მინისტრმა იავერ ჯამალოვმა სააგენტო „APA“-ს განუცხადა, რომ ხელშეკრულებას უპილოტო თვითმფრინავების ერთობლივ წარმოებაზე ისრაელის ერთ-ერთ კომპანიასთან ხელი მალე მოეწერება. აზერბაიჯანული მხარის წილი პროექტში 51% იქნება. იგეგმება როგორც სადაზვერვო, ისე საბრძოლო საფრენი აპარატების წარმოება.

არსთუ ჰიპერბორითი

შტატებში ახალი ჰიპერბორითი რაკეტა „X-51A Waverider“ გამოსცადეს. ძრავამ დაგეგმილი 300 წამის ნაცვლად 200 წამი იმუშავა. აჩქარებამ კი ნავარაუდები 0,22გ-ს ნაცვლად 0,15გ შეადგინა. „AFRL“-ის ინფორმაციით, რაკეტა „ყველა მიმართულებით აბსოლუტურად არასტაბილური აღმოჩნდა“. კომპანია „ბონიგის“ მიერ შექმნილი რაკეტის შემდეგი გამოცდა სექტემბრისთვის იგეგმება.

ნაიდა კვი, ის ხსოვრება ანარ არის...

გერმანიის თავდაცვის მინისტრმა კარლ-ტეოდორ ცუ გუტენბერგი ბუნდესვერის შემცირებას 150 ათას სამხედრო მოსამსახურემდე აპირებს. „Spiegel“-ის ცნობით იგეგმება წვევამდელთა განვითარების დროებითი შეჩერება ან შეზღუდვა და რიგი პროექტების გაუქმება. სულ ეკონომიკური კრიზისით გათანაბრებული გერმანიის თავდაცვის სამინისტრო ხარჯების შემცირებას 1 მილიარდი ევროთი გეგმავს.

სახს არა სჯობს, გახლა სჯობს

„შეერთებული შტატების ჯარისკაცები ავღანეთში მალე შეიძლება უნიკალური მდელით „მამაცური თავშეკავებისთვის“ დააჯილდონ“, — იტყობინება „Air Force Times“-ი. იგი იმ სამხედროებს გადაეცემა, რომლებმაც კრიტიკულ სიტუაციაში თავი შეიკავეს და ბრძოლაში არ ჩაებნენ ან სიტუაციას გაეცალნენ, რათა სამოქალაქო პირებისთვის ზიანი არ მიეყენებინათ. მსოფლიო სამხედრო ისტორიაში მსგავსი ჯილდოს დანესება მართლაც უპრეცედენტოა.

ჯარის გაყვანა, მინდასაყვანა

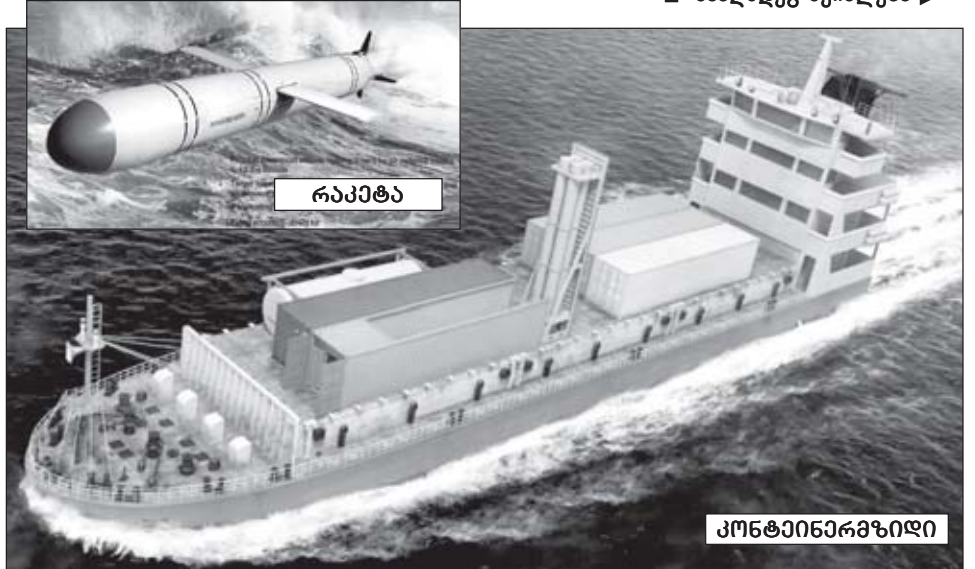
„ინდოეთის სახმელეთო ჯარების სარდალმა ვიჯაი კუმარ სინგმა მოუწოდა თავდაცვის სამინისტროს, აშშ-სგან შეიარაღების შესყიდვისას სიფრთხილე გამოიჩინოს“, — წერს „Times of India“. მისი თქმით, 2002 წელს შექმნილი საარტილერიო დაზვერვის რადიოსალოკაციო კომპლექსი „AN-TPQ-37“-ის ორი მესამედი გაფუჭებულია. ამერიკელებმა კი კონტრაქტით გათვალისწინებულ ტექნიკურ უზრუნველყოფას თავი ვერა და ვერ მოახერხა. გამოცემა ვარაუდობს, ეს განცხადება აშშ-ინდოეთის სამხედრო თანამშრომლობაზე უარყოფითად აისახება.

«Club-K»

„თავიდან თქვენს ნაპირებთან ჩნდება უწყინარი სატვირთო გემი. მომდევნო წამს კი თქვენი ობიექტები უკვე განადგურებულია“, — პენტაგონის კონსულტანტი რუბენ ჯონსონი, ისევე როგორც ბევრი სხვა ამერიკელი ექსპერტი, მიიჩნევს, რომ ახალმა რუსულმა სარაკეტო კომპლექსმა „Club-K“-მ შეიძლება ომის წარმოების ჩვეული წესები შეცვალოს, მეტიც — ძალთა გლობალურ ბალანსში მნიშვნელოვანი ცვლილებები შეიტანოს. ეს განცხადებები, ერთი შეხედვით, შეიძლება პანიკურად მოგვეჩვენოს, საუბარი ხომ არც ახალი კონტინენტთაშორისი რაკეტის შექმნასა და არც მეხუთე თაობის ბომბდამშენებს ეხება; თუმცა ახალი კომპლექსის დაკვირვება ცხადყოფს, რომ ამერიკელების შეფასებები „Club-K“-სთან დაკავშირებით ჭეშმარიტებისგან არცთუ შორსაა.

კომპლექსის „მულამი“ იმპია, რომ მისი მოდულები შეიძლება სტანდარტულ 40-ფუტიან საზღვაო კონტეინერებში განთავსდეს. ასეთი მოდული სულ სამია: უნივერსალური სასატარტო მოდული ოთხი რაკეტისათვის, საბრძოლო მართვის მოდული და ენერგოკვებისა და უზრუნველყოფის მოდული. კონტეინერების გამოყენება აიოლებს გადაზიდვას და, რაც მთავარია, სარაკეტო კომპლექსის აღმოჩენა მონინალმდევისათვის უადრესად რთული ხდება, რადგან საშიში კონტეინერის იდენტიფიცირება უამრავ სხვა კონტეინერს შორის პორტში ან რკინიგზის სადგურში პრაქტიკულად შეუძლებელია. წარმოვიდგინოთ ინტენსიური ნაოსნობის ზონა, ათასობით გემი, ზოგს ჩინური ბოტასები მიაქვს გასაყიდად, ზოგს იაპონური ავტომობილები, მაგრამ, „Club-K“-ს ფართო გავრცელების შემთხვევაში, ვერაფერი იტყვის დაბეჭდვით, ხომ არ უახლოვდება რომელიმე მათგანი ხელსაყრელ

პოზიციას მოულოდნელი სარაკეტო იერიშისთვის ამერიკულ სამხედრო ხომალდებზე. ცხადია, აშშ-ის ფლოტი ვერ დაუნყვებს შემონმებას და ექვის შემთხვევაში სროლას მილიონობით კონტეინერს, რომელიც გზად ხვდება. ეს ნაოს-

რაკეტა

კონტაინერგზიდი

კრეივ ჰარისონი — აღაშინანი თუ ლაბანდა?

ბრიტანელმა სნაიპერმა კრეივ ჰარისონმა ორი თალიბი მებრძოლი 2475 მეტრის მანძილიდან მოკლა. „რეკორდი“ შარშან ნოემბერში, ავღანეთის პროვინცია გილმენდში დამყარდა, თუმცა ბრიტანულმა პრესამ მის შესახებ სულ ახლახან გვამცნო.

კაპრალი ჰარისონი შეიარაღებული იყო შაშხანით „L115A3 Long Range Rifle“, კალიბრი (.388). აქამდე რეკორდულ მიღწევად კანადელი სნაიპერის, რობ ფარლონგის გასროლა ითვლებოდა, 2002 წელს ასევე ავღანეთში მან მონინალმდევ (მესამე გასროლიდან) 2340 მეტრის მანძილიდან „მოხსნა“. იგი ისროდა McMillan TAC-50-იდან (კალიბრი .50). ფარლონგმა ოდნავ ავჯობა მისი თანამემამულე არონ პერის (ასევე 2002 წელი; იგივე შაშხანა, მანძილი 2310 მეტრი). მართალია, ლეგენდარული ამერიკელი სნაიპერის, „ვიეტკონგის №1 მტრის“, კარლოს ჰესკოკის 2500 მეტრი თითქოს დაუპყრობელ მწვერვალად დარჩა, თუმცა იმ გასროლის ზუსტი მანძილის დადგენა დღეს შეუძლებელია და გამოიცილებული არაა, იგი დამრგვალებული იყო.

კრეივ ჰარისონის შემთხვევაში, გაკვირვებას სხვა რამ იწვევს. ყველა ჩამოთვლილმა სნაიპერმა ერთი მონინალმდევე მოკლა. თანაც კანადელებმა ეს იმ შაშხანებით გააკეთეს, რომლებიც, სპეციალისტთა აზრით, ამ მიზნებისთვის უფრო გამოსადეგია. კაპრალმა ჰარისონმა კი, „Daily Mail“-ს თუ დავუჯერებთ, რამდენიმე წამში ერთი მეორის მიყოლებით სიცოცხლეს ორი თალიბი გამოასალმა.

საინტერესოა, რომ იგი არ არის საგანგებოდ მომზადებული „სნაიპერი-მონადირე“, რომლებიც განსაკუთრებულ უნარ-ჩვევებს ფლობენ და ჩასაფრებისას გათვლებისთვის, როგორც წესი, საკმაოდ დრო-

აქვთ; კაპრალი ჰარისონი ქვეითთა ჩვეულებრივი ქვედანაზღვის და ასეთი ფუფუნებას ხშირად მოკლებულია; განსახილველი ეპიზოდიც გამოაკლისი არ აღმოჩნდა და ძალზე დინამიური გამოდგა.

რეალურად, ომის პირობებში მუშაობა ასეთ სნაიპერებს ჩვეულებრივ 600-800 მეტრიდან უნდა; ქალაქში ეს მანძილი კიდევ უფრო მცირე-

დება. 1500 მეტრს ზევით კი ქვეითთა ქვედანაზღვითან ერთად მოქმედი, მათ შორის „L115A3“-ით შეიარაღებული ბრიტანელი სნაიპერები მხოლოდ „შემანუხებელ სროლას“ თუ მიმართავენ. სიტუაციები, როდესაც მათ უფრო დიდ მანძილზე დამიზნებით სროლა უნდა, ბრძოლის ველზე საკმაოდ იშვიათად იქმნება.

კრეივ ჰარისონის ვერსიით, მოვლენები შემდეგნაირად განვითარდა: იგი მძლავრად, კლიფ ო'ფარელთან ერთად (სპოტერად სწორედ მან ნაიმუშავა) ძირითადი ძალებისგან 2,5 კილომეტრის მოშორებით მანქანაში იჯდა, უცებ მან შეამჩნია, რომ ერთი ეზოდან ორი თალიბი გამოვარდა და მეთაურის მანქანას ტყვიამურქვევიდან ცეცხლი გაუხსნა. ამის შემდეგ, როგორც ჩანს, კრეივმა, რამდენიმე წამში, მოახდინა იდეალური მათემატიკური გათვლა, ზედიზედ ორჯერ ზუსტად დაუმიზნა (საუბარია გრადუსის მეთასხედვებზე) და ისროლა ისე, რომ არც ქარმა, არც მტვერ-

საქართველო

გზურთ, გაზიფიკაციის თქმვის მოსაზრებები? ღაზიფიკაციით: 38-41-97, ან მოგზავრით: info@geworld.net

გამოყენებულიქნას „ხს-140შ“ (სიშორე 275 კილომეტრამდე). რაკეტების ტექნიკური-ტექნიკური მახასიათებლები და მართვის სისტემები საფრთხიდან სერიოზულია იმისთვის, რომ სასიკვდილო საფრთხე შეუქმნას შეერთებული შტატების ფლოტის შენაერთებსა და ცალკეულ ხომალდებს. ციფრებში შემდგომ ჩაღრმავებას ნუ დაეყრდნობით, რადგან ეს რაკეტები ხვალ და ზეგ შეიძლება კიდევ უფრო მძლავრი მოდიფიკაციებით შეიცვალოს, მთავარი ამ შემთხვევაში ახალი იდეაა, რომელიც ამერიკელმა ექსპერტებმა რევოლუციურად ჩათვალეს. იგი აშშ-ის ფლოტის ძლიერებაზე ასიმეტრიულ პასუხს წარმოადგენს და მის წინაშე ახალ გამოწვევებს აყენებს.

იარაღის საერთაშორისო ბაზარზე „სიკვდილის კონტინენტების“ გამოჩენა, მისი შექმნა ირანის, ვენესუელის, სხვა მსგავსი ქვეყნების მიერ ამ პერსპექტივის აცხადებისთვის, შტატებმა შეიძლება რუსეთს „Club-K“-ს გაყიდვისგან თავის შეკავება სთხოვოს და, თავის მხრივ, მისთვის მომგებიან დათმობებზე წავიდეს.

რასაკვირველია, „Club-K“ არ არის სასაზღვრო-საზღვრო იარაღი, „Wunderwaffe“, რომელიც ამერიკულ ფლოტს ერთი ხელის მოხმით ბოლოს მოუღებდა. ამერიკელებს შეუძლია, შექმნან და გააძლიერონ ამ საფრთხესთან ბრძოლაზე ორიენტირებული სისტემები, თუმცა სარაკეტო კომპლექსი შეიძლება განვითარდეს, ხოლო მისი გამოყენების მეთოდები დაიხვეწოს. საბოლოო ვერსიაში, სქემატურად ეს დაემსგავსება შეჯიბრს ტანკებსა და ტანკსაწინააღმდეგე საშუალებებს შორის. იმ მხარისთვის, რომელიც პირობითი „ტანკების“, მითუმეტეს კი ხომალდების დაცვაზე ზრუნავს, იგი გაცილებით ხარჯიანი იქნება.

„Club-K“-ს ღირებულება დაახლოებით 15 მილიონი დოლარია, რაც ძალიან ცოტაა იმ ზარალთან შედარებით, რომლის მიყენება მას შეუძლია.

საინტერესოა, რომ პირველი მსოფლიო ომის დროს ბრიტანელები იყენებდნენ „სატყუარა გემებს“ ე.წ. „Q-Ships“. ეს ჩვეულებრივი სავაჭრო გემები იყვნენ; მათზე საარტილერიო დანადგარს ამონტაჟებდნენ, რომელსაც საგანგებოდ ნიღბავდნენ. გერმანული წყალქვეშა ნავის პერისკოპის დანახვაზე ეკიპაჟი კარგად გათამაშებულ პანიკას იწყებდა. გერმანული მეთაური ხშირად ტორპედოების დაზოგვას ამჯობინებდა და სუბმარინა წყლის ზედაპირზე ამოდიოდა, რათა გემი არტილერიის მემეგობით ჩაეძირა. ამ დროს ბრიტანელი მეზღვაურები ცეცხლს უხსნიდნენ. ამ ხერხის გამოყენება გახდა ერთ-ერთი მიზეზი იმი-სა, რომ კაიზერმა „შეუზღუდავი წყალქვეშა ომის“ (Uneingeschränkter U-Boot-Krieg) დანებება და ბრიტანეთის სიახლოვეს გამოჩენილი ნებისმიერი გემის მყისიერი გაუფრთხილებელი ჩაძირვა ბრძანა; ადრე „საკრეისერო წესების“ თანახმად, ეკიპაჟს ევაუაცია-ის შესაძლებლობა ეძლეოდა. სხვათაშორის, გერმანელთა ეს „შეუზღუდავი“ მოქმედებები აშშ-ის ომში ჩართვის ერთ-ერთი მთავარი საბაზი გახდა.

მეორე მსოფლიო ომში გერმანელთა წინააღმდეგ „სატყუარა გემების“ გამოყენება თავად ამერიკელებმა სცადეს. ამგვარად, იმაში, რომ ხვალ, „Club-K“-ის ფართოდ გავრცელების შემთხვევაში, ნებისმიერი, თითქოსდა უიარაღო გემი ამერიკელებისთვის შეიძლება სატყუარად და ხაფანგად იქცეს, გარკვეულწილად, ნებისმიერ შემთხვევაში, სერიოზული თავსატეხი მათ უკვე გაუჩნდა.

1948 წელს აშშ-ში გამოჩნდა თავისუფალი მხატვარი და ფოტოგრაფი ემილ რობერტ გოლდფუსი, რომელსაც კიდევ ერთი სახელი მარტინ კოლინზი ერქვა. სინამდვილეში იგი საბჭოთა მზვერავი „მარკი“ — უილიამ ფიშერი იყო. მის 9-წლიან არალეგალურ მუშაობაზე აშშ-ში ბევრი დაინერა და მისი დამსახურებებიც უდავოა: საკმარისია გავიხსენოთ მისი თანამშრომლობა ჯგუფ „ვოლონტერებთან“, რომელიც ატომური საიდუმლოს მოპოვებაზე მუშაობდა. ამჯერად საბჭოთა დაზვერვის იმ ოპერაციაზე მოგითხრობთ, რომელიც ფიშერის ამერიკული ციხიდან დასახსნელად ჩატარდა. ციხეში კი იგი მოლაპარაკებებს წყალობით მოხვდა.

შპინონაჟში ბრალდებით დაპატიმრებული აბელი

1957 წლის 21 ივნისს უილიამ ფიშერი გფბ-ს აგენტებმა ნიუ იორკის სასტუმრო „ლეიტანში“ დააპატიმრეს. დაკავებისას მან ბოლო რადიოგრამის ჩანაწერისა და შიფრის განადგურება მოასწრო, მაგრამ გფბ-ს საკმარისად აღმოაჩინდა სხვა სამხილები ციხეში მის გასამწყვდელად შპინონაჟისა და აშშ-ის ტერიტორიაზე უკანონოდ ცხოვრების ბრალდებით. დაკავებულს სიკვდილით დასჯა ელოდა.

ფიშერს თავისი ნამდვილი ვინაობა არ გაუმხელია, მაგრამ იმისათვის, რომ საბჭოთა დაზვერვისთვის თავისი ჩაჯარვების შესახებ შეეტყობინებინა, თავი იმ დროისთვის გარდაცვლილ რუსულ აბელად (მისი ძველი მეგობარი, დაზვერვის ყოფილი თანამშრომელი) გაასადა. ამ გვარით წარდგა იგი სასამართლოს წინაშე.

1957 წლის 15 ნოემბერს მისმა ადვოკატმა დონოვანმა სასამართლოს სთხოვა, თავი შეეკავებინა სასიკვდილო განაჩენის გამოტანისგან, რადგან სხვა მიზეზთა გარდა, საფრთხი შესაძლებელი იყო, რომ უახლოეს მომავალში ამავე რანგის ამერიკელი დაეკავებინა სსრკ-ს ან მის მოკავშირე ქვეყანას; ამ შემთხვევაში კი დიპლომატიური არხებით პატიმართა ორგანიზებული გაცვლა აშშ-ის ნაციონალური ინტერესების შესაბამისი იქნებოდა.

დონოვანიც და მოსამართლეს, რომელმაც აბელს 30-წლიანი ციხე მიუსაჯა, შორსმჭვრეტელი ადამიანები აღმოჩნდნენ. განაჩენის გამოტანისთანავე საბჭოთა დაზვერვა თავისი ერთგული თანამშრომლის გათავისუფლებისთვის ამოქმედდა. თავდაპირველად საჭირო

ჩუქროფ აბელის ბათავისუფლება

აბელმა და დონოვანმა შეუპოვარი ბრძოლი დამტკიცეს ამ გადაწყვეტილების არაკონსტიტუციურობა და შედეგად ამერიკული მხარე იძულებული შეიქნა, მიწერილ მონეტის ნებართვა გაეცა. პირველივე წერილში აბელმა ცოლს მისწერა: „ძალიან ნუ იღვლებ მომხდარის გამო და მალე შეხვედრის იმედი იქონიე...“ ბარათი სრულდებოდა სიტყვებით: „სიყვარულით, თქვენი ქმარი და მამა რუდოლფი,“ რითაც მიანიშნა, როგორ უნდა მიემართათ მისთვის.

მალე ამ მიმონერაში ჩართო მისი „დეიდაშვილი“ ი. დრივისი, რომელიც გდრ-ში ცხოვრობდა. ნათესავის როლს არალეგალი-მზვერავი იური დროზდოვი ასრულებდა, რომელიც გამოგონილი დრივისის რეალური ცხოვრებით ცხოვრობდა, რადგან ჩინებულად ესმოდა, რომ ამერიკელები თავიანთი აგენტურის მეშვეობით მის შემონებებს დაიწყებდნენ. დრივისი თავის როლს ჩინებულად ასრულებდა. დაიქორთვა გერმანელი ადვოკატი ვ. ფოგელი, რომელიც ოფიციალურად დაუკავშირდა დონოვანს. ამერიკელები კი მანიც ფრთხილობდნენ და ბოლომდე არ ენდობოდნენ არც დონოვანსა და არც დრივისს.

მოვლენები უფრო სწრაფად განვითარდა მას შემდეგ, რაც 1960 წლის 1 მაისს სვედლოვსკის რაიონში ამერიკული სადაზვერვო თვითმფრინავი Y-2 ჩამოვარდეს, მისი პილოტი ფრენსის გ. პაუერსი დააპატიმრეს. ვაშინგტონში გამართულ პრეს-კონფერენციაზე აშშ-ის პრეზიდენტმა დუაით ეიზენჰაუერმა საბჭოთა კავშირის ბრალდებების პასუხად, რომ აშშ ჯაშუშურ ქმედებებს ახორციელებს, რუსებს ურჩია, რომ აბელის საქმე გაეხსენებინათ.

ამ შესხენებამ ამერიკელ ჟურნალისტთა გააქტიურება გამოიწვია. პრესა აბელის საქმის მასალებითა და ფოტოებით აჭრელდა. გაზეთმა „ნიუ იორკ დეილი ნიუსმა“ პირველმა განაცხადა, რომ უპირანი იქნებოდა, აბელი პაუერსში გაეცვალა. გაზეთი წერდა: „დაბეჯითებით შეგვიძლია განვაცხადოთ, რომ ჩვენი მთავრობისათ-

ვის აბელი, როგორც ინფორმაციის წყარო, ღირებულებას აღარ წარმოადგენს (არც არასდროს ყოფილა ინფორმაციის წყარო!). ამის შემდეგ, რაც კრემლი პაუერსს მთელ ინფორმაციას გამოწურავს, ასეთი გაცვლა საფრთხილად აღიქვამენ.“ ამ ინიციატივას მხარი სხვა ამერიკულმა გაზეთებმაც დაუჭირეს. მფრინავ-ჯაშუშის დედამ და ცოლმა აშშ-ის პრეზიდენტს ანალოგიური თხოვნით მიმართეს.

გააქტიურდა საბჭოთა დაზვერვაც. მას შემდეგ, რაც გაცვლაზე ე. ხრუმ-ჩოვის ოფიციალური თანხმობა მიიღეს, ი. დრივისმა და ადვოკატმა ფოგელმა დონოვანის მეშვეობით პირდაპირი მოლაპარაკებები გამართეს ამერიკელებთან. დაიწყო ვაჭრობა. ამერიკელებს ჩინებულად ესმოდათ, რომ უშალესი კლასის საკადრო მზვერავი რ. აბელი გაცილებით „ძვირი“ ღირდა, ვიდრე უბრალო, თუმცა გამოცდილი მფრინავი პაუერსი და მათთვის მომგებიანი გარეგნობა დაედება ცდილობდნენ, რაც ნაწილობრივ გამოუვიდათ კიდევ.

რ. აბელის სანაცვლოდ პაუერსის გარდა, საბჭოთა მხარე 1961 წელს აღმოსავლეთ ბერლინში შპინონაჟისთვის დაკავებული ამერიკელი სტუდენტის — ფრედერიკ პრაიერისა და კიევის ციხეში მჯდომი ასევე ჯაშუშობისათვის დაკავებული მარვინ მაკინენის გათავისუფლება-საც დათანხმდა. „ვაჭრობა“ ორ წელიწადს გაჭიანურდა.

1962 წლის 10 თებერვალს გდრ-სა და დასავლეთ ბერლინის საზღვარზე, ალტ-გლინიკეს ხიდს ერთი მხრიდან სამი ამერიკული ავტომანქანა მიუახლოვდა, რომელთაგან ერთში რუდოლფ აბელი იჯდა; ხოლო მეორე მხრიდან საბჭოთა მანქანები გამოჩნდა, დახურული ფურცლის თანხლებით, რომელშიც რადიოსადგური იყო დამონტაჟებული. ყოველი შემთხვევისთვის ამ ფურცელში გდრ-ელი მესაზღვრეები იმყოფებოდნენ.

როგორც კი რაციით სიგნალი მიიღეს, რომ „ჩარლის“ საკონტროლო-გამშვებ პუნქტთან ამერიკელებს პრაიერი გადასცეს (მაკინენი ერთი თვის შემდეგ გაათავისუფლეს), მთავარი ოპერაციაც დაიწყო.

ორივე მხარის ოფიციალური წარმომადგენლები ერთმანეთს შუა ხიდზე შეხვედნენ და წინასწარ შეთანხმებული პროცედურა დაასრულეს. ოფიცებმა დაახლოებით მზვერავმა და მფრინავმა ერთმანეთს ხანგრძლივი მზერა შეაგებეს და ამხანაგებით გარშემორტყმულნი სხვადასხვა მხარეს გაემშრნენ.

სიცოცხლის ბოლო წლები უილიამ ფიშერმა, იმავე რუდოლფ აბელმა მოსკოვში გაატარა, სადაც 1971 წელს 68 წლისა გარდაიცვალა.

რადიოდილარი, ვისთანაც აბელი ნაწილებს ყიდულობდა

მა, არც არანაირმა ვიბრაციამ და ა.შ. არც მას და არც ტყვიებს ხელი არ შეუშალეს. „Sunday Times“-ის თანახმად, იგი ამით არ დაკმაყოფილებულა, კიდევ ისროლა და ტყვიამფრქვევიც (PKM) დააზიანა. მოკლედ, ყოველივე ეს ან არნახული გავრთულებაა, ან კიდევ ფაქტების დამახინჯება. სამწუხაროდ, ჩვენ არ გვაქვს საკმარისი ადგილი მათემატიკური ფორმულების ჩამოწერისთვის, მაგრამ სწავლით დანტერესებულ მკითხველს შეუძლია აიღოს ცხრილები და თავად გამოთვალოს შესაბამისი კოეფიციენტები, თუმცა იმ-თავითვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ დამაჯერებელ პასუხს იგი ვერ მიიღებს.

რა ვქნათ? შევთანხმდეთ, რომ კაპრალი ჰარისონი სუპერ-ჯარისკაცი და თანამედროვე ჩინგა-გუკია. სულ მის ანგარიშზე 12 მოკლული და 7 დაჭრილი თალიბა. „Daily Mail“-ში გამოქვეყნებული ჰარისონის ფოტომ გარკვეული კითხვები გააჩინა.

მსოფლიოში, მათ შორის ბრიტანეთში, არცთუ ცოტა ექსტრემისტი და თალიბების იდეური თანამოაზრე ცხოვრობს, რომელმაც ამ ფოტოს და პუბლიკაციაში მითითებული მონაცემების მეშვეობით შეიძლება კრეივ ჰარისონის იდენტიფიცირება მოახდინოს და შურისძიების აქცია ჩაატაროს. სწავლით კინოვარსკვლავი არაა და საკუ-

თარი სახის ასეთი საჯარო გამოფენა შეიძლება საკმაოდ ძვირი დაუჯდეს. მეორე: კაპრალი ხელეები დაფარულია სვირინგებით, რაც სწავლით ბისთვის არც თუ ისე დამახასიათებელია. როგორც წესი, ისინი ხელეებს პიანისტებივით უფრთხილდებიან. ნებისმიერ ანთებს, რომელიც ასეთ სვირინგებს ხშირად თან სდევს, შეუძლია იგი რამდენიმე დღით მწყობრიდან გამოიყვანოს. პარისონის ხელეებზე გარკვევით ჩანს საათიც, ბრასლეტიც და ბეჭედიც, სწავლითისთვის, ამდენი აქსესუარის ერთდროული ტარება ასევე ერთობ უჩვეულოა.

თუმცა, როგორც ჩანს, კაპრალს საკმაოდ გამძლე ხელეები აქვს. რეკორდული გასროლებიდან რამდენიმე კვირაში მანქანა, რომელშიც იგი იმყოფებოდა, ნალზე აფეთქდა. ის მსუბუქად დაიჭრა და ორივე ხელიც მოიჭრა. თუმცა მის პროფესიულ მონაცემებზე ამას, როგორც ჩანს, დიდად არ უმოქმედია, რადგან მწყობრში დაბრუნების შემდეგ კვლავ სწავლითი შაშხანით შეიარაღდა.

მიუხედავად იმისა, მისი რეკორდის ისტორია სიმართლე იყო თუ სარეკლამო მიზნებისთვის შედამაზეს, უპილოტო ნაცვლად, ალბათ, კრეივ ჰარისონს მშობლიურ გლოსტერში, რომელიც ასე შორია ავღანეთისგან, ცოლ-შვილთან მშვიდობიანი დაბრუნება უნდა ვუსურვოთ.

მოამზადა ნანა ჩარკვიანმა

ეპროპა მსარს უჭერს კრიზისს

„Lehman Brothers“-ის კრახის შემდეგ მსოფლიო ეკონომიკის სტაბილიზებისათვის 5 ტრილიონი დოლარი და „დიდი ოცეულის“ ქვეყნების მანამდე არნახული თანამშრომლობა გახდა საჭირო. მაშინ მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნების ხელისუფლებებმა არაერთი მსხვილი ბანკი აიყვანეს საკუთარ ბალანსზე, მრავალი კომპანია კი იძულებული გახდა, საკუთარი აქტივების ნაწილი სახელმწიფო დახმარების მიღებისათვის გაეწინა. სულ ცოტა ხნის წინათ ყველას ეგონა, რომ მსოფლიო ეკონომიკამ აღდგენა დაიწყო და მსოფლიო საფონდო და სავალუტო ბაზრებზე მკვეთრ ვარდნას კიდევ დიდხანს ვერ ვნახავდით. მაგრამ ეს სიმშვიდე მოჩვენებითი აღმოჩნდა — ექსპერტების უმეტესობა უკვე ერთხმად აღიარებს, რომ ევროპაში შექმნილი მდგომარეობა სხვა არაფერია, თუ არა მსოფლიო ფინანსური კრიზისის მეორე ტალღა. მისგან თავის დაღწევა კი უკიდურესად რთული იქნება.

როგორც კი პორტუგალია, ესპანეთი და იტალია ჩაძირვას დაიწყებენ, დახმარების პროგრამაში მათი მონაწილეობა შეწყდება. და როდესაც ეს მოხდება, პროგრამის მთელი ღირებულება მსოფლიო სავალუტო ფონდის ყველაზე „მდიდარ“ წევრს — აშშ-ს დაანება მხრებზე. ცხადია, ამგვარ მდგომარეობაში პროცესის ყველა მონაწილე მოტივირებულია კრედიტების ღირებულების გაზრდისათვის, ვინაიდან გერმანიასა და ამერიკას არ დარჩება გამოსავალი იმის გარდა, რომ დომინოს ყველა დავარდნილი ქვა წამოაყენონ. სწორედ ამიტომ, ძალიან მალე საბერძნეთის, პორტუგალიის, ესპანეთის, იტალიისა და ირლანდიის საკრედიტო ხლართები კვლავ ავარდნაში.

საბერძნეთის კრიზისთან დაკავშირებით, ევროპული ხელისუფლებების ტლანქმა პასუხმა კიდევ ერთხელ ცხადყო მსოფლიო ფინანსური სისტემის ნაკლოვანებები და ერთიან ევროპაში შიდაპოლიტიკური უთანხმოებების არსებობა, რაც მას ძალზე ძვირად დაუჯდება. ახლა ევროპის უმსხვილესი სახელმწიფოების ლიდერებმა იმეფსტორები უნდა დაარწმუნონ, რომ კრიზისიდან გამოსასვლელი ზუსტი გეგმა აქვთ. წინააღმდეგ შემთხვევაში რთულ მდგომარეობაში მთელი მსოფლიო აღმოჩნდება. „ევროპა ვალდების პრობლემის გადაჭრას ახალი ვალდების საშუალებების დიდი ლობს“, — ამბობს ოქსფორდის ეკონომიკური პოლიტიკის ინსტიტუტის დირექტორი დომენიკო ლომბარდი.

სერიოზულად განხილვა შეუძლებელია. ერთადერთი გამოსავალი დეფოლტი რჩება. „ვილაცას მაინც მოუწევს ამ ყველაფრის ანაზღაურება. კრიზისის ტვირთი ან გადასახადების გადახედვებს დაანება, ან კრედიტორებს. მაგრამ ამათგან არც ერთი არ გამოიყურება დამაკმაყოფილებლად,“ — ამბობს რაჯაბი. ამჟამად ევროპის ვალდების წილი მსოფლიო ეკონომიკის 4%-ს შეადგენს. მიუხედავად ამისა, საბერძნეთის, ირლანდიის, პორტუგალიისა და ესპანეთის პრობლემები შესაძლოა ძალზე ძვირად დაუჯდეს მსოფლიო ფინანსურ სისტემას. საქმე ისაა, რომ ამ ქვეყნებიდან თუნდაც ერთის დეფოლტს ახალი საკრედიტო კრიზისის პროვოცირება შეუძლია.

აპრილში ამერიკის ხელისუფლებამ რეკორდულ დეფიციტს გადააჭარბა. ერთი თვის განმავლობაში 86,2-მილიარდიანი გარდევია წელიწადში ტრილიონ დოლარს აჭარბებს. არადა, აპრილი, როგორც წესი, ამერიკის ხელისუფლებისათვის ყველაზე შემოსავლიან თვედ ითვლება. წელს კი დანახარჯებმა შარშანდელი 287,11 მილიარდის ნაცვლად 327,96 მილიარდს მიაღწია; მეორეს მხრივ, შემცირდა შემოსავლები და შარშანდელი აპრილის 266,21 მილიარდიდან 245,27 მილიარდამდე დაეცა. ამერიკის სახელმწიფო ფინანსებს უსერიოზულესი პრობლემები აქვს. ხელისუფლებამ არა მხოლოდ ზედხედავს მცხვრამეტე თვეში დააფიქსირა დეფიციტი, არამედ, განვითარებულ ქვეყნებს შორის ყველაზე მოკვლევიან სავალე ვალდებულებებსაც ინარჩუნებს.

ამჟამად ექსპერტთა შორის ისეთებიც მოიძებნებიან, ვინც ევროპის კრიზისს მსოფლიო სტაბილიზაციის საფრთხედ არ მიიჩნევს. სენტ-ლუისის ფედერალური სარეზერვო ბანკის ხელმძღვანელი ჯეიმს ბალარდი თვლის, რომ ევროპის დასუსტება ამერიკის გაძლიერების შესაძლებლობაა. „აშშ შესაძლოა უნებლიეთ აღმოჩნდეს ევროპული კრიზისისაგან სარგებლის მიმღები. რა თქმა უნდა, აშშ-ს აქვს საკუთარი საბიუჯეტო პრობლემები, რომელთა დროულად აღმოფხვრა საჭირო, თუ ქვეყანას საერთაშორისო ფინანსური ბაზრების მხრიდან ნდობის შენარჩუნება უნდა.“

მიკას, ვიდრე საბერძნეთისა. ესპანურ ბანკებს ამერიკელებსა 200 მილიარდი მარტით. საერთო ჯამში ესპანეთის საგარეო ვალი 1,1 ტრილიონ დოლარს უტოლდება, საბერძნეთისა კი — 236 მილიარდს. ბაზრები სერიოზულად შეაფოთა გერმანულ პრესაში გამოქვეყნებულმა ცნობამ იმის შესახებ, რომ საბერძნეთისთვის დახმარების პაკეტი ორ საიდუმლო პუნქტს შეიცავს. პირველი პუნქტის თანახმად, პაკეტი „დაუყოვნებლივ და შეუქცევადად იქნება გამოხმობილი“, თუ ის წინააღმდეგობაში მოვა ევროკავშირის ხელშეკრულების „გამოუსყიდველობის“ პუნქტთან, რაც ევროსასამართლოს ან ევროზონის წევრი ნებისმიერი ქვეყნის საკონსტიტუციო სასამართლოს დადგენილების საფუძველზე დადგინდება. მოკლეხანაში ამგვარი განვითარება ნაკლებმოსალოდნელია. მთავარი მეორე პუნქტია.

ბევრი რომ არ გადაგრძელოთ, ევროპას ახლა ყველაზე მეტად აწყობს, რომ ბუშტები დასკდეს და კრიზისი გამძაფრდეს, საამისოდ კი მას დიდი ძალისხმევა არ დასჭირდება. ევროპული კრიზისის ტალღები უკვე დაიძრა მთელი მსოფლიოსაკენ, მაგრამ ჯერ კიდევ შემორჩა ორიოდე ოპტიმისტ ექსპერტი, რომლებიც თვლიან, რომ ეს ვერ დაანგრევს მსოფლიო ეკონომიკას.

იმისათვის, რომ ვალდების კრიზისს გაუმკლავდეს, ევროპას ფული და ძლიერი პოლიტიკოსები სჭირდება. ამ ეტაპზე კი არც ერთი აქვს და არც — მეორე. ამერიკული გიგანტი — „Lehman Brothers“-ის კოლაფსის შემდეგ მსოფლიო ბაზრების დამშვიდება მხოლოდ „დიდი ოცეულის“ ქვეყნების ერთობლივი მცდელობისა და მათ მიერ სახელმწიფო გარანტიებისა და კრედიტების სახით გაღებული 5 ტრილიონი დოლარის შედეგად მოხერხდა. ევროპა შეეცადა, საკუთარი კრიზისი ანალოგიური გზით მოეგვარებინა და ტრილიონიანი საერთაშორისო ანტიკრიზისული ფონდის შექმნაც გადაწყვიტა, მაგრამ ამ გეგმამ მსოფლიო ბაზრები ვერ მოხიბლა.

ამერიკის ფინანსთა სამინისტროს ყოფილი ჩინოვნიკი — ედვინ ტრუმენის შეფასებით, ამერიკული ბანკების მიმართ ევროკავშირის დავალიანება დაახლოებით 1,5 ტრილიონ დოლარად ფასდება. ეს არც ისე ბევრია, მაგრამ უარესის საფრთხე იმდენად დიდია, რომ აშშ-ის ფინანსთა მინისტრი ტომოთი გაიტყნერმა გადაწყვიტა, ევროკავშირის ვალდების პრობლემები ბრიტანეთისა და გერმანიის სახელმწიფო მეთაურებთან ერთად განეხილა.

ევროპაში ეკონომიის ზომებითა და დოლარის ზრდით განხილვებულ ბაზრების არასტაბილურობა და დეფლაციური წნეხი ეჭვქვეშ აყენებს ამერიკული საერთო შიდა პროდუქტის ზრდის შესაძლებლობას. მისი შემცირების შემთხვევაში კი, რაც ადვილად მოსალოდნელია, ვალისა და საერთო შიდა პროდუქტის მოცულობათა თანაფარდობა გაუარესდება. ბოლოს და ბოლოს ბაზრები აშშ-ს ეჭვქვეშ დააყენებს და ინვესტიციები, რომლებიც უსაფრთხოდ მიიჩნეოდა, სარისკოს სტატუსს მიიღებს.

ევროპაში ვალდებისა და ბიუჯეტების კრიზისის ფონზე გაჩენილი ვარაუდი, რომ ეს ყველაფერი სრულმასშტაბიან ფინანსურ კრიზისში გადაიზრდება, განაპირობებს ინვესტიციების სიფრთხილეს, მოკრიდონ სარისკო ფინანსურ გარიგებებს ფინანსურ ბაზრებზე და უსაფრთხო აქტივებზე შეაჩერონ არჩევანი. ეს ტენდენციები ბოლო პერიოდში მხოლოდ აქციების კი არა, საკრედიტო ბაზრებზეც გამოიკვეთა.

მეორე საიდუმლო პუნქტში წერია, რომ, თუ რომელიმე მხარე აღმოაჩენს, რომ არ შეუძლია საბერძნეთისათვის დათქმულ 5%-ზე ნაკლები დანაკვეთის დახმარებისთვის დაფინანსების მიღება, მას უფლება აქვს, გავიდეს დახმარების პროგრამიდან. თუ აღნიშნულ მდგომარეობაში ესპანეთი აღმოჩნდება, ვინაიდან დანარჩენი ქვეყნები მზარდი ტვირთის ზიდვას უზარალოდ ვერ შეძლებენ, ეს შეთანხმება სისტემურ კრიზისად იქცევა.

„BMO Capital Markets“-ის სტრატეგი ენდრიუ ბუმი მიიჩნევს, რომ ევროპულმა კანონმდებლებმა კრიზისიდან გამოსასვლელად ყველა შესაძლებლობა არ გამოიყენეს. მაგალითად, ევროპის ცენტრალური ბანკი, სხვა დასავლური რეგულატორებისაგან განსხვავებით, საადრევედ განაკვეთის სახით 1%-ს ინარჩუნებს, აშშ-ში, იაპონიასა და ბრიტანეთში კი რეფინანსირების განაკვეთი ნულს უახლოვდება.

რაგვურამ რაჯაბი, რომელიც ადრე საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მთავარი ეკონომისტი გახლდათ, აცხადებს, რომ ევროპას „პოლიტიკური ნება“ არ გააჩნია. მსოფლიო ინვესტორებს ჯერჯერობით არ სჯერათ, რომ ევროპის სახელმწიფოები შეძლებენ თავიანთ ამბიციურ გეგმების განხორციელებასა და ბიუჯეტებში „ხვრელების“ ამოყვებას. ასეთ ვითარებაში ქვეყნებს, რომლებმაც ვერა და ვერ შეძლეს, შემცირებინათ დანახარჯები და გაეზარდათ გადასახადები, ორი გამოსავალი რჩებათ — ინფლაცია ან დეფოლტი. მაგრამ ევროპაში ამჟამინდელი სამომხმარებლო ფასების გათვალისწინებით, ინფლაციის ვარიანტის

გარდა ამისა, მართალია, წლის პირველ ნახევარში ყურადღების ცენტრში საბერძნეთი მოექცა, მაგრამ დიდია ალბათობა იმისა, რომ მეორე ნახევარში ინვესტორებს ბიუჯეტისა და ვალდების პრობლემების მხრივ არანაკლებ მდგომარეობაში მყოფი შტატებიც გაახსენდებოთ. ზოგიერთი ექსპერტი მიიჩნევს, რომ ევროპის ქვეყნების მიერ გატარებული ზომები როდესაც სასურველ შედეგს მოიტანს, ამერიკა ჯერ კიდევ საამისო პროგრამების და მუშავების ეტაპზე იქნება.

ამერიკული ადგენის პროცესის ისიც შეანელებს, რომ დეფლაციურ ტენდენციებთან მებრძოლ ევროპისა და იაპონიაში მოთხოვნილებები იკლებს. მკაცრი სახელმწიფო ეკონომიის პირობებში, როგორც სახელმწიფო, ასევე კორპორატიული დონეზე და, თავის მხრივ, ამერიკის სამომხმარებლო სექტორის პოლიტიკის გამო კომპანიებს თავიანთი პროდუქტის მომხმარებელთა დეფიციტი შეეჭმება.

საკრედიტო ბაზრებისთვის, რომლებიც ამერიკული ფინანსური კრიზისის წყაროს წარმოადგენდნენ, ახლა კი ევროპული პრობლემების ეპიცენტრია, კვლავ რთული პერიოდი დგება. ბანკთაშორისი კრედიტორების ბაზრებზე სახსრების მოზიდვის ღირებულება უკვე გაიზარდა და კვლავაც განაგრძობს ზრდას.

საკრედიტო ბაზრები 2008 წლის შემოდგომის მსგავსად პარალიზებული ჯერ არაა, მაგრამ კომპანიებისა და ქვეყნების სარისკოება და შედარებით საიმედოებად დაყოფის ტენდენცია განახლდა. ამასობაში ევროპაში მდგომარეობა რთულდება და ყურადღების ცენტრში საბერძნეთის ნაცვლად მსოფლიოს ერთ-ერთ უმსხვილეს ეკონომიკა (საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მონაცემებით, საერთო შიდა პროდუქტის მოცულობით მსოფლიოში მე-9 ადგილი) ესპანეთი ექცევა. ამ ქვეყნის საბანკო სისტემის გაკოტრება გაცილებს რთულ შედეგებს მოუტანს მსოფლიო ეკონომი-

საბოლოო ჯამში ევროპის ხელისუფლებები აღიარებენ, რომ ახლა ყველაფერი მათ პოლიტიკურ ნებაზეა დამოკიდებული. თუმცა პრობლემების გაცნობიერება და აღიარება არ კმარა, საჭიროა სამოქმედო გეგმა, რომელიც, როგორც ჩანს, ჯერჯერობით არ არსებობს.

მამა გიორგი
სხირტლაძე:

შური აღამიანებსა და ერს ერთმანეთის განადგურებისკენ უბიძგებს

„აღამიანთა ცნობიერება მხოლოდ და მხოლოდ მალაზიისა და ვაჭრობის დონეზე დავიდა. ვაჭრობის ბოლო საფეხური უკვე სულის გაყიდვაა... გავიხსენოთ გოგოლის „მკვდარი სულელები“. ეს შესანიშნავი იგავი შეიძლება დღევანდელ დროს მივუსადაგოთ,“ — აღნიშნა წმიდა იოანე ღვთისმეტყველის სახელობის ტაძრის დეკანოზმა მამა გიორგი სხირტლაძემ. მამა გიორგის შურის მომაკვდინებელ ვნებაზე ვსაუბრებთ. ვთხოვთ, განემარტა, სადამდე შეიძლება მიიყვანოს აღამიანი სხვის ბედნიერებასა და სიკეთეზე ნუხილმა, შურითა და ავმეხსიერებით დაავადებულმა ცნობიერებამ.

გავიხსენოთ გოგოლის „მკვდარი სულელები“. ეს შესანიშნავი იგავი შეიძლება დღევანდელ დროს მივუსადაგოთ. სულზე უკეთესს აღამიანი ვერაფერს გაყიდის. ერთი აღამიანის სულს ფასეულობათა სამყაროს, მთელ შესაქმეს ადარებს ქრისტე.

— საზოგადოებას შორის არსებული სოციალური უთანასწორობა რამდენად უწყობს ხელს შურის გავლევას?

— ე. წ. კომუნისტური აღქმის დიდი საქმის გაცრუება, ფიასკო, კრახმა, რომელმაც ნათელი ატლანტიდის ჩაძირვა გამოიწვია, გამოაშკარავა, გაამიშვალა და გამოათარეშა ის ძალები, რომლებიც აღამიანებს შორის ამკარა დაპირისპირებას, სიძულვილს და დიფერენციაციას იწვევენ; როგორც ნესი, იმპერიების ნგრევას კრიმინალური ცნობიერებისა და იმ შავ-ბნელი ძალების თარეში მოწყვეტა ხოლმე, რომლებიც პირდაპირ ჯოჯოხეთის გახსნილი სარქველებიდან ამოდიან. მასობრივად შედიან ხალხში შეპყრობილობის, არეულობების, აგრესიის, სისხლისღვრის, ნარკომანიის, ლოტობის, კრიმინალის, პროსტიტუციისა თუ სულიერი კანიაზალის სახით.

— აღამიანმა შეიძლება ცოცხალად ხორცი არ ჭამოს, მაგრამ ღვთის ქმნილება სულიერად შთანთქმავს. ეს კიდევ ერთხელ გააშიშვლა პოსტსაბჭოთა სივრცე და მართლმადიდებელი სარწმუნოების უცოდინარობამ. აღამიანებს ერთმანეთის პატიება ჯერ კიდევ უჭირს. ამას კიდევ ფონად მისდევს ეკონომიკური მხარე, რომელიც, სამწუხაროდ, მრავალთათვის ცნობიერების განაპირობებელია. როდესაც აღამიანები ერთმანეთს მხოლოდ და მხოლოდ ჩაცმულობით, მანქანების მარკებით და ავარაკების სიდიდითა და ჯიბის სისქით აფასებენ, რაც უკვე ცხოვრების ნორმაა და ვაჭრობის დონეზე. ვაჭრობის ბოლო საფეხური უკვე სულის გაყიდვაა. მართალია, სხეულსაც ყიდნიან, მაგრამ სულის გაყიდვა ყველაზე უკიდურესი ფორმაა.

— მიწიერი კეთილდღეობისთვის ყიდნიან სულს?

— იმის გამო, რომ სხვის ჯიბრზე კარგად იყვანენ, სხვის ფონზე დაინეროს ქულები, სხვის ფონზე კარგნი და უკეთესნი გამოჩნდნენ, ამისათვის იმდენად ინამლევიან, რომ ნებისმიერ პიროვნებას სულს მიჰყიდიან, იქნება ეს აღამიანი თუ დემონი.

რესია, განცდა იმისა, რომ სხვას წაართვა, გამოჰკლიჯო ან ნებისმიერი ხერხით არაკანონიერად ჩაუთვალო და სახლში წაიღო. თუ აღამიანმა საკუთარი თავი არ მოთოკა, ქრისტიანულ გზას არ დაადგება და შურის ჭაში ჩავიდა, შეიძლება ისეთი ორმო გათხაროს, რომ არა მარტო თვითონ ჩაეარდეს, არამედ — სხვებიც ჩაიფაროს და დალუპოს. ამიტომ ფინანსურ-ოლიგარქიულ ფენას დიდი სულიერება მართებს, რომ საკუთარი ქონებით არავინ შეაწუხოს, პირიქით სიკეთე და მეტი მონყალა გაიღოს.

— მდიდარი და თან ხელი-სუფლებში მყოფი ხალხი უნდა იყოს ის ღერო, ის ღერძი, რომელზეც მათი მონყალეობით ფეხს იკიდებს, იზრდება და საყრდენს იძენს ის, ვისაც უჭირს. მდიდრი უნდა იყოს ის ნოე, რომელიც მათ კიდობანს მისცემს, რომ ამ ცხოვრების ქარტხილებსა და ოკეანეში გზა გაიკვლიონ, წარღვინ მსხვერპლი არ გახდნენ.

— სხვიადსხვა გრძობის გამოსახატად თეთრი და შავი შეიძლება მხოლოდ და მხოლოდ ლიტერატურული ფორმა იყოს. მკვეთრი ზღვა-რი თეთრისა და შავ შურის არ გადის. თეთრი შური ისევ სწრაფად შეიძლება შავად გარდაიქმნას, როგორც შავი — ე. წ. თეთრად. შური აღამიანებში იწვევს კენის ინსტიქტების გაღვივებას, ამიტომ რა ფერისაც არ უნდა იყოს ის, მაგის მსგავსად, მაინც აღამიანის სულიერ ორგანიზმზე ძალადობა და გვაბის რენიმაციას ჰგავს. ეს გრძობა არ იმსახურებს ლიტერატურულ გაფრადებას. არსებობს კიდევ საღვთო შური, ღვთის შიში, სინიდიისა და უფადათან მიმსგავსების სურვილია.

— მამაო, კენის მიერ აბელის მკვლელობა რომ გავანალიზოთ, რამდენად დამატყვევლია შური აღამიანის სულითთვის?

— აბელი ქრისტეს განასახიერებს. კენსა და აბელს შორის დაპირისპირება მხოლოდ და მხოლოდ ძველი აღთქმის დაპირისპირება არაა, ის ახალი აღთქმის დრამაში, მისტერიამიცი ვლინდება, რომელშიც უკვე კენი მარცხდება. ახალ აბელს იგივე ახალ ადამს, როგორც სრულ კაცს, კლავს, ჯვარს აცვაშს, მაგრამ როგორც სრული ღმერთი აღდგება და თავის დანიშნულებას გამოხსნის განგებულეების სახით, სრულყოფილად, სრულად ასრულებს. ასევე უნდა ვიცოდეთ, რომ მოქმედებს კენისტური ბნელი ინსტიქტები, რომლებიც ჩვენში შემოდის და ხშირად ჩვენი არაკონტროლირებადი წარმოსახვის, ოცნებებისა და ველური მხეცისადმი 666 მეთოდით მიმსგავსების გამოვლინებას წარმოადგენს.

— როდესაც აღამიანის ცნობიერება მონამულა აგრე-ავმეხსიერებით, შობს ურჩხულებს, მონსტრებსა და მერე მის ცხოვრებას ეს მონსტრები განაგებენ. ეს მონსტრები არა მარტო უფორმო ქიშკრები ან მულტფილმები ვირტუალური პერსონაჟები არიან, არამედ ისეთ საშინელ ძალებზე წარმოგვიდგებიან, რომლებიც ერებს

ყლაპავენ დაწყებული ჩინ-გამ ყაენიდან, ჰიტლერი და მთავრებული და საფრანგეთის რევოლუციიდან დაწყებული ლენინისა და სხვათა მიერ ინსპირირებული რევოლუციებით დამთავრებული. მათი გამოწვევა აღამიანთა ცნობიერებაში დაბადებული ცხოველური ინსტიქტების ბრალია. ეს ინსტიქტები ამ სულიერმა მონსტრებმა იმდენად შეიძლება გაზარდოს და ამ დემონურმა რეალობამ იმდენად დიდი ხანა დაალოს, რომ, როგორც წარღვნამ შთანთქა მთელი კაცობრიობა, დღესაც ანალოგიური შედეგი მივიღოთ. ამის უამრავი მაგალითი გვექნა საშინელი მინისძვრებისა და სხვა გლობალური კატასტროფების სახით. თუ იოანე ღვთისმეტყველის აპოკალიფსის გავიხსენებთ, მე ხშირად ვამბობ, რომ აპოკალიფსურ დროში ვცხოვრობთ, ზუსტად ავმეხსიერება ბოლბა და შურია ნანინას-წარმეტყველები.

— სხვიადსხვა გრძობის გამოსახატად თეთრი და შავი შეიძლება მხოლოდ და მხოლოდ ლიტერატურული ფორმა იყოს. მკვეთრი ზღვა-რი თეთრისა და შავ შურის არ გადის. თეთრი შური ისევ სწრაფად შეიძლება შავად გარდაიქმნას, როგორც შავი — ე. წ. თეთრად. შური აღამიანებში იწვევს კენის ინსტიქტების გაღვივებას, ამიტომ რა ფერისაც არ უნდა იყოს ის, მაგის მსგავსად, მაინც აღამიანის სულიერ ორგანიზმზე ძალადობა და გვაბის რენიმაციას ჰგავს. ეს გრძობა არ იმსახურებს ლიტერატურულ გაფრადებას. არსებობს კიდევ საღვთო შური, ღვთის შიში, სინიდიისა და უფადათან მიმსგავსების სურვილია.

— მამაო, სიყვარული შურის მომაკვდინებელი ცოდვის წამალია. როგორია ჭეშმარიტი ქრისტიანული სიყვარული?

— ის ჯვარი, რომელიც ნათლისღების დროს გვენიჭება ჩვენში იმ დავალებებს ბადებს, რომლებიც შვიდი ნიჭის სახით მოგვეცა, მაგრამ ცხრა ნაყოფად უნდა გამოვიღოთ. ამ ცხრა ნაყოფს სამი საღვთისმეტყველო ნიჭი ემატება: სარწმუნოება, სასოება და სიყვარული. როგორც პავლე მოციქული ამბობს, სიყვარული ამათ შორის უმაღლესია. სიყვარული არის ის ქვითკირი, კატალიზატორი, ცემენტი, რომლითაც მყარდება და იკვრება ღვთის ტაძრის მასალა გაუცნობიერებლად კი არ უნდა ვატაროთ ხელფასის ან შიშის გამო, არამედ უნდა ვიცოდეთ, რას და რისთვის ვამყენებთ. თუ აღამიანმა იცის, რას, რისთვის აკეთებს, უფრო ხარისხიანად გამოუვა. თუ აღამიანს რუსიკის არაფერი გაეცება, რაც არ უნდა კარგი

დურგალი იყოს, ის ჰარმონიულ მუსიკალურ ინსტრუმენტს ვერ გააკეთებს. აღამიანი სხვა ქმნილებებისაგან იმით განსხვავდება, რომ მასში უანგარო სიყვარული გრძობა ღვთის ხატად და მსგავსადაა ჩადებული. ამას გვეუბნება უფალი, გიყვარდეთ ერთმანეთი. სიყვარული არის ის გრძობა, რომელიც დღეს ჩვენს ერს პაიროვით სჭირდება.

— უმაღლესი, ზე ფასეულობა უფალია, ამიტომ, უპირველესად, ღმერთი უნდა გვიყვარდეს, როგორც ჩვენი შემოქმედი. ფასეულობების სწორი რიგი, იერარქია ეს არის — ღმერთი, მოყვასი და საკუთარი თავი. შეიძლება ყველაფერი არ გქონდეს, რაც გიყვარს, მაგრამ ყველაფერი უნდა გიყვარდეს, რაც გაქვს, ეს ძალიან მნიშვნელოვანია. ზოგს ფული უფრო უყვარს, ვიდრე საკუთარი თავი და შვილი. თუ ჯერ ღმერთი არ გიყვარს, მაშინ არასწორად გიყვარს, პირმოთენ ხარ და პირველ-მეორე მცნებას არი-ღვევ, რისი მაგალითიც მრავალადა ყოფილი საბჭოთა იმპერიის ხალხებში, რომლებიც ბელადომანისკენ და კერძოაყვანისმცემლობისკენ არიან მიდრეკილნი.

— შური, ბოლბა გულში იბადება. აღამიანმა როგორ უნდა შეძლოს სწორად მართოს საკუთარი გრძობები?

— შურის, როგორც ერთ-ერთი მომაკვდინებელი ვნების მართვა, მოთოკვა-კონტროლი ადვილი არაა. უპირველესად, უნდა ვეცადოთ, რომ გავთავისუფლოთ ყოველი-გან ბოროტისა, მათ შორის შურისგანაც და მიეცვეთ ქრისტეს მიერ დიდი ხნის წინათ მისი სისხლით მორწყული გავფრადებას. არსებობს კიდევ საღვთო შური, ღვთის შიში, სინიდიისა და უფადათან მიმსგავსების სურვილია.

— მამაო, სიყვარული შურის მომაკვდინებელი ცოდვის წამალია. როგორია ჭეშმარიტი ქრისტიანული სიყვარული?

— ის ჯვარი, რომელიც ნათლისღების დროს გვენიჭება ჩვენში იმ დავალებებს ბადებს, რომლებიც შვიდი ნიჭის სახით მოგვეცა, მაგრამ ცხრა ნაყოფად უნდა გამოვიღოთ. ამ ცხრა ნაყოფს სამი საღვთისმეტყველო ნიჭი ემატება: სარწმუნოება, სასოება და სიყვარული. როგორც პავლე მოციქული ამბობს, სიყვარული ამათ შორის უმაღლესია. სიყვარული არის ის ქვითკირი, კატალიზატორი, ცემენტი, რომლითაც მყარდება და იკვრება ღვთის ტაძრის მასალა გაუცნობიერებლად კი არ უნდა ვატაროთ ხელფასის ან შიშის გამო, არამედ უნდა ვიცოდეთ, რას და რისთვის ვამყენებთ. თუ აღამიანმა იცის, რას, რისთვის აკეთებს, უფრო ხარისხიანად გამოუვა. თუ აღამიანს რუსიკის არაფერი გაეცება, რაც არ უნდა კარგი

ნაქალაქარის გაგზიხარები

დგანის სიონი

200-მეტრიანი გვირაბი, რომლითაც ადრე ქალაქს საიდუმლო ჩასასვლელი ჰქონდა მდინარე მამაკაცზე, ნაქალაქარის დასავლეთ მონაკვეთში ამოდის, მთავარი შესასვლელი კი დმანისს სამხრეთ-აღმოსავლეთიდან ჰქონია და დღესაც ასეა. აქ, კლდოვან ქანებზე, სათანადო პლატფორმებზე დაყოფილი გზა ადიოდა, რომელიც ერთგან 8 მეტრის სიგანისა ყოფილა. ჩვენ ორივე შესასვლელ-გამოსავლელი მოვსინჯეთ... ქალაქი დმანისი, ისევე როგორც ანტიკური თუ ადრეშუასაუკუნეების საქართველოს ყველა დიდი ქალაქი, ორი მდინარის (ამ შემთხვევაში მამაკაცის და ფინეზაურის) შესართავში არსებულ მაღალ, კლდოვან პლატოზე მდებარეობს, მაგრამ, სხვა ქალაქებისგან განსხვავებით, მას მეტად მცირე ფართობი, 13 ჰექტარი უკავია. გალავნის სომალდე, რელიეფისდამიხედვით, 1-დან 10 მეტრამდე მერყეობდა და, როგორც ირკვევა, უქონგურო ყოფილა. 332 მეტრის საერთო სიგრძის გალავანს მრავალი ბურჯი და 3 დიდი კოშკი ჰქონია.

დმანისის ნაქალაქარის ციხადელი და დმანისის „სიონი“

დმანისხევის პოლიტიკური მიკროქვეყნის ცენტრი თავდაპირველად ქვეშის პატარა ციხე-ქალაქი ყოფილა, მაგრამ უფროზნია, რომლის ციხე-სოფელად არსებობა V საუკუნიდან დასტურდება. IX-X საუკუნეთა მიჯნაზე ახალი დმანის-ქალაქი არაბებს, კერძოდ თბილისის ამირას ხელისუფლებას უნდა აეგო, რადგან მაშინ არათუ დმანისი, არამედ მთელი ქვემო ქართლი და მისი ცენტრი სამშვილდეც მას ემორჩილებოდა. ეს რაც შეეხება ქალაქური ტიპის დასახლებას, თორემ ნაქალაქარის ტერიტორია მთლად უძველეს კულტურულ შრეებს მოიცავს. უფრო მეტიც — აქ არა მარტო ქვის ხანის არქეოლოგიური პლასტებია, არამედ ადამიანის წინარე მოდგმის არსებობის თავის ქალებიცაა ნაპოვნი. გასაკვირია, მაგრამ როცა ადამიანის მსგავს ამ სულგმრულებს შოთხიანებს არქეოლოგები, რატომღაც არავის გახსენებია შუშერული, აქადური და ბაბილონური „შესაქმეთა ნიგნების“ ის ნახევარღვთაებანი, ველური და „მეს“ არქონე არსებები, რომელთაც ქინჯუ, დაცემული ანუ ნაქაქები და გიგები ერქვათ.

გალავანი ამ ეკლესიის — „სიონის“ დამცავი ზღუდეც კი იყო. დმანისის „სიონი“ სამშენებლო მასალითა და გეგმარებით ქვემო ბოლნისის სამეკლესიან ტაძარს ნაგავს, მაგრამ უცვლელად მხოლოდ ცენტრალური ეკლესია-ნავი შემორჩენილი თავისი შვერილი აფსიდით. გვერდითი ნაწილები გადასხვაფერებულია. ტაძრის მშენებელი მისი დასავლეთის კარიბჭე, რომელიც საყდრისათვის 1213-1222 წლებში მიუდგამს დმანელ ეპისკოპოსს თეოდოსი კალნაპეტის ძეს. დმანელი ეპისკოპოსის ქტიტორული წარწერა გვეუბნება: „ადიდენ და დამყარენ ღმერთმან მეფეთა-მეფორსი გიორგისი, რომელთა მიერ ღმერთმან ადმინისტრაციისად ამის საიდუმლოდ ღმერთმან დავითის მეფობისა მათისა“. გარდა ამისა კალნაპეტის ძე ამბობს: „კარიბჭე ესე ავაგე მოსახსენებლად ცოდვილისა სულისა ჩემისა, ზიძის ჩემისა ანტონისა, მშობელთა და ნათესავთა ჩემთათვის“. თეოდოსი დმანელი ეპისკოპოსის დაკვეთით აგებული სამრეკლო ხელოვნების ნიმუშია. საქართველოში ბევრი ჩინებული ეკლესიის კარიბჭე ვაქვს,

მაგრამ დმანისურს ვერცერთი ვერ შეედრება. იგი, თითქოს, ცალკე ეკლესიაა ჯვრებით, თაღებით, კამარებით, ნიშებით, ჩუქურთმებით. საერთოდ, უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს კულტურული აყვავების ხანაში რატომღაც მიმქარა ლაშა-გიორგის უდიდესი დვანლი, არადა XIII საუკუნის თითქმის ყველა უნიკალური ძეგლი მისი მეფობის პერიოდში და თავად მისი მზრუნველობითაა აგებული. ასეა დმანისის სიონის ეს უნიკალური კარიბჭეც, რომლის მშენებლობაში, ჩანს, ყველა

რალაც წვლილს იღებდა. ასე მაგალითად, სამხრეთ-აღმოსავლეთის ლამაზ სვეტზე გაკეთებულ წარწერაში, რომელიც შესაძლებელია ყოფილ სახლთუხუცეს აფრიდონს ეკუთვნოდეს, ნათქვამია: რომ ვინმე აფრიდონმა კარიბჭის მშენებლობს 30 დრაჰმანი შესწირა და სანაცვლოდ სააღაპოდ დაიდგინა „დღე ღმერთმშობლისა შობისა“.

...და მაინც დმანისის კარიბჭის წარწერებიდან ყველაზე ვრცელი და ისტორიული ანალიზისათვის საინტერესო წარწერა დასავლეთ ფასადის მარცხენა მხარესაა. იგი ეკუთვნის კიდევ ერთ დმანელ ეპისკოპოსს, რომლის სახელი სამწუხაროდ ახალი იკითხება ტექსტში: „სახელოდ ღმერთისათა და მეოხებითა ყოვლად წმიდისა ღმერთმშობლისათა, ესე დაწერილი და ნიშანი მე დმანისის მამამთავარმან... დაწერე ეკლესიისა კარიბჭესა შინა ჩემსა შემოსულასა. უსამართლო სამართალი იქმნებოდა — უმეყვსოთა და უქონთა ქალ-ყმათა და მამადედათა ქორწინებდა არ მოუმეზღვდეს ვიდრე ოქროსა არ აიღებდეს. ვითა მართალი სამართალი იყო, ეგრე ჩემსა დმანისისა მამამთავრობასა შინა არაივისათვის ამიღია დავითის დღეგრძელობისათვის. და ვინცა შემდგომად ჩემსა აიღოს წყევასამცა ქუეშე არს, ვითა ნესტორ და ორიგენე. აჲენ!“

სიტყვამ მოიტანა და უნდა აღინიშნოს, რომ ეკლესიათა მასობრივი მშენებლობების დაწყებამდე, ქრისტიანული სარწმუნოების განსამტკიცებლად, საქართველო, ჯვრებით ერთად, სწორედ ამ სტელებით მოიფინა. მათი აღმართვა ხომ უფრო ოპერატიულად, სწრაფად შეიძლებოდა. დმანისის ფოში შემავალი ანისის ტაძრის კედელზეც მსგავსი შინაარსის ტექსტია ამოჭრილი, ეს კი იმას ნიშნავს, რომ XIII საუკუნის ხსენებულ პერიოდში ზოგიერთი ეპარქიაში ისეთი მანე ნესი ყოფილა დანერგული როგორც ოქროსმოყვარება... უნიკალური დასავლეთ კარიბჭის შემდეგ, სამხრეთ-აღმოსავლეთის ლამაზ სვეტზე გაკეთებულ წარწერაში, რომელიც შესაძლებელია ყოფილ სახლთუხუცეს აფრიდონს ეკუთვნოდეს, ნათქვამია: რომ ვინმე აფრიდონმა კარიბჭის მშენებლობს 30 დრაჰმანი შესწირა და სანაცვლოდ სააღაპოდ დაიდგინა „დღე ღმერთმშობლისა შობისა“.

ეს ისე, რაკი დმანისის ნაქალაქარში ვიწყოფებით და ამ თემას გვერდს ვერ ავუვლიდით, თორემ ჩვენ აქ სხვა მისია ვაქვს: დმანისის ნაქალაქარი, მისი საყდარი და ადრექრისტიანული ცხოვრების ზოგიერთი დეტალი გვანტერებს. დმანისი უცხოელი დამპყრობებისა თუ კარის მეზობლებისგან 3-საუკუნოვანი „პაუზის“ შემდეგ, საბოლოოდ დავით აღმაშენებელმა და მისმა ძემ — დემეტრე პირველმა დაიბრუნეს. საფიქრალია, რომ საიდუმლო გვირაბიც ამის შემდეგ აიგო და ციხესიმაგრეც მაშინ განმტკიცდა განსაკუთრებით. ბასტიონების გაფართოება კიდევ უფრო შეიძლებოდა, მაგრამ ჩრდილოეთით მას დიდი და უძველესი ეკლესია ელობებოდა.

დმანისის „სიონის“ სტელა

სოფელ ბანთიანის სტელის ფრაგმენტები

ჩანს მხოლოდ. მაგრამ ჩვენთვის პირველი გამოსახულება უფრო საყურადღებოა. ორ მამაკაცს შორის მცირე პოსტამენტზე აღმართული მოზრდილი ბუნის თავზე ტოლმკლავა ჯვარია გამოსახული. ორივე მამაკაცს მარჯვენა ხელით ზევით რალაც აქვს შემართული. მარცხენა მამაკაცის ხელში, ასე თუ ისე, ჩანს სამღერა ყვავილის ცალი ფრთა. ეს იმის მაინტენებელია, რომ მას ან ბრუნეულის ყვავილი უკავია ან შროშანი, რომელიც განახლებს, ახალი სიცოცხლის და, ამასთანავე, ქრისტეს აღდგომის ერთ-ერთი სიმბოლოა. საფიქრალია, რომ იგივე ყვავილი ეკავა მეორე მამაკაცსაც. აღსანიშნავია ამ საერო პირთა ჩაცმულობაც — ლაჯებთან ამოჭრილი კაბები და გრძელყელიანი ფეხსაცმლები. სტელის კაპიტელი ქრისტეს აღდგომას და ქრისტიანობის გამარჯვებას უნდა აღნიშნავდეს. ეს რომ ასეა, არცთუ ისე დიდი ხნის წინათ კიდევ ერთი სტელის აღმოჩენამ დაადასტურა და თანაც როგორ!..

დმანისის რაიონში, სოფელ განთიანის მიდამოებში, შემთხვევით აღმოჩნდა მინაში ძალიან კარგად შენახული სტელა. მის ზოგიერთ ნახანაზე პალმეტებია, ზოგიერთზე სახარებისეული სიუჟეტი, რომელთაგან ყველაზე აღსანიშნავი ქრისტეს ნათლისღებაა. სტელის კაპიტელზე გამოსახულია ერთ მხარეს — ღმერთისმშობელი ყრმა იესოთი, მეორე მხარეს — ლომი, როგორც მზისა და სიფხზის მეფე, მესამეზე — ფარშავანი, როგორც უკვდავებისა და გაზაფხულის სიმბოლო, მეოთხეზე — ორი პიროვნება.

ყველაზე საინტერესო სწორედ ეს უკანასკნელი ნახანია. ორი მამაკაციდან მარცხენა ღვთისმსახურია, რომელსაც ჯერ კიდევ ქურუმის სამოსი აცვია, მაგრამ მარჯვენა ხელით ჯვარი აქვს აღმართული. მარჯვენა მდგარი მამაკაცი საერო პირია და კიდევზე ჩამონეული კაბა მოსავს, ხოლო ფერხთ ყელიანი და ქუსლიანი ფეხსაცმელი აცვია. მას მარჯვენათი აღმართული აქვს შროშანი. მთავარი კი ის არის, რომ იქვე არის ერთი შეხედვით გაუგებარი ასომთავრული წარწერა „დღეა“. ქართული ანბანის მეზობლები, მკვლევარი რამაზ პატარიძე კატეგორიულად აცხადებს, რომ სიტყვა „დღეა“. გარდა იმისა, რომ კვირის პირველ დღეს ანუ კვირას და მასთან ერთად აღდგომას გულისხმობს (დღე=დღეს, ა=პირველს, როგორც ანბანის პირველი ასო), თარღისაც გვეუბნება. ეს არის მზის (დ) კალენდრით 25-ე (დ) და მთვარის (ა) კალენდრით მე-5 (ე) წლები. ორივე კალენდრით ამ წლებს დამთხვევა მოხდა ახ.წ-ის 329-ე წელს. ე.ი. სტელა ამ დროს, ქართლის გაქრისტიანებდნ მე-3 წელსაა აღმართული. ძალიან ძნელია, არ დაეთანხმო რამაზ პატარიძეს, რადგან სხვა შემთხვევაში ეს ერთი სიტყვა „დღეა“ სრული უაზრობაა. V-ის წინა რე ეპოქაზე მეტყველებს პერსონაჟთა ტანსაცმლის სახე, რომელთაგან უკანასკნელი ორს ასეთი სახეც კი არა აქვს და სრულიად სადაა.

ერთი სიტყვით, დმანისის სიონის ტაძრისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიის სტელები დიდ საიდუმლოებას ინახავენ და მე თუ მკითხავს ვინმე, მათ გაცილებით მეტი მნიშვნელობა აქვს ქართველებისათვის, ვიდრე „ზეზასა“ და „მზიას“ ვითომ პირველვერობელობას.

გაელა ქოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

გენერალური პეტრე ბაგრატიონი

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. №19-20

ნაპოლეონს თავზარი დასცა ბარკლაის ვიტებსკიდან წასვლის ამბავმა. მან იგრძნო, რომ ორი არმიის შეერთებას უკვე ვედარაფერი აღუდგებოდა წინ. ჩაიფურა მისი არცთუ უსაფუძვლო გეგმა, რომელიც ითვალისწინებდა პირველი და მეორე არმიის ცალ-ცალკე განადგურებას. უფრო მეტიც, ჩანს, მას საერთოდ შეეცვალა აზრი რუსეთთან ომის ხასიათსა და ხანგრძლივობაზე. მან თავდაპირველი ვარაუდის საწინააღმდეგოდ რუსეთთან ომი სამწლიან კამპანიად გამოაცხადა. „მიურატ, — ეუბნებოდა იგი მარშალს, — პირველი რუსული კამპანია დასრულდა... 1813 წელს ჩვენ მოსკოვში ვიქნებით, 1814 წელს — პეტერბურგში. რუსეთთან ომი სამწლიანი ომია“.

მიურატი არ დაეთანხმა იმ პერატორს. იგი დაჟინებით ურჩევდა მას, დაუყოვნებლივ წასულიყო სმოლენსკისაკენ, შებრძოლებოდა ბარკლაი-ბაგრატიონის გაერთიანებულ ძალებს, დაემარცხებინა ისინი და იმავე წელს წერტილი დაესვა დანაყვანილი ომისათვის.

დიდი ყოყმანის შემდეგ ნაპოლეონმა ყურად იღო მიურატის რჩევა. მიატოვა ვიტებსკი, სმოლენსკისკენ გაემართა და მთელი ძალებით შეუტია მის მისადგომებთან მდებარე ქალაქ კრასნის. აქ მას დახვდა გენერალ ნევეროვსკის დივიზია, რომელიც წინააღმდეგობას გაუწია. თანამედროვეების მოწმობით, დივიზიამ მტერს არ დაუთმო არც ერთი ქვემეხი, ტყვედ არ ჩაბარდა არც ერთი კაცი. ნევეროვსკი მედგრად იბრძოდა და მხოლოდ მაშინ დაიხია სმოლენსკისაკენ, როდესაც დივიზია განახევრდა. ფრანგმა თანამედროვეებმა ნევეროვსკის დახევას „ლომების უკან დახევა“ უწოდეს.

3 აგვისტოს ფრანგებმა კრასნი დაიკავეს და სმოლენსკისკენ განაგრძეს სვლა. ქალაქში მყოფი ნევეროვსკი მძიმე მდგომარეობაში აღმოჩნდა. ქალაქსა და მის დამცველებს სერიოზული საფრთხე ემუქრებოდათ. გენერალი ნევეროვსკი კარგად გრძნობდა ამას და მოსალოდნევი კატასტროფის თავიდან ასაცილებლად ბაგრატიონს სთხოვა დახმარება. ბაგრატიონმა, რომელიც ქალაქს სხვა მხრიდან იცავდა, უბრძანა გენერალ ნიკოლოზ რე-

სკის სასწრაფოდ მიშველებოდა სისხლისაგან დაცლილ ნევეროვსკის რაზმს. რამდენიმე საათის შემდეგ რაევსკი ქალაქის დამცველთა ნაწილებს შეუერთდა. მალე ორივე არმია გაემართა ქალაქისაკენ, მაგრამ მათ საკმაო მანძილი ჰქონდათ გასაღწეული. ამრიგად, რაევსკის წინაშე თითქმის გადაუჭრელი ამოცანა იდგა, ბარკლაის და ბაგრატიონის მოსვლამდე თავისი ერთი კორპუსით და 27-ე დივიზიის ნაშთებით დაცვა სმოლენსკი მრავალრიცხოვანი მტრის იერიშისაგან. ნაპოლეონის გეგმით, დაეჯუს, ნეის და პონიატოვსკის კორპუსებს იერიშით უნდა აეღოთ სმოლენსკი, რაც, იმპერატორის აზრით, არ იყო ორთული, რადგანაც რუსების ძირითად ძალებს ქალაქისაგან დიდი მანძილი აშორებდა. ჟიუნოს კორპუსს ევალებოდა სმოლენსკის შემოვლით მოსკოვის დიდ გზაზე გასვლა, მისი ბლოკირება და ამით ბარკლაისათვის უკანდასახევი გზის მოჭრა, თუკი იგი ამჯერადაც არიდებდა თავს გენერალურ ბრძოლას.

ნაპოლეონის გეგმების განხორციელებას წინ აღუდგა ქალაქის დამცველთა მუშაობა. მათ სიკვდილის ფასად მტრის შეჩერება გადაწყვიტეს. 4 აგვისტოს, განთიადისას მტერმა სმოლენსკს არტილერიის ცეცხლი დაუშინა. ბრძოლა ქალაქისათვის მთელ დღეს გრძელდებოდა. „მეგობარო, განა მოვდივარ, მოვრბივარ; მინდა ფრთები მქონდეს, რომ ჩქარა შეგიერთდე. გაუძელ, ღმერთი გიშველის“, — სწერდა ბაგრატიონი დასალუბად განწირულ რაევსკის. გენერალმა რაევსკიმ ჩინებულად გაართ-

პეტრე ბაგრატიონის ძეგლი მოსკოვში

ვა თავი დაკისრებულ მისიას და თავისი შედარებით მცირე რაზმებით (სულ 15 ათას კაცამდე) მტრის 182-ათასიან არმიას არ მისცა სმოლენსკის მეორე საშუალება. რუსების შეუპოვრობა ყველას აცვიფრებდა, მათ შორის, ნაპოლეონსაც, რომელიც არაერთხელ იგონებდა რაევსკის კორპუსის თავგანწირვასა და სიმამაცეს წმ. ელენეს კუნძულზე.

4 აგვისტოს დღის 10 საათზე სმოლენსკში ბაგრატიონის არმიის გენერალ-ლეიტენანტი შევიდა, რამაც საგრძნობლად გააძლიერა ქალაქის გარნიზონი. იმავე დღეს ქალაქს პირველი არმიის ნაწილები მიუახლოვდნენ, ხოლო დამით რაევსკის კორპუსის გადარჩენილი ნაწილები ინფანტერიის გენერლის დოხტუროვის კორპუსმა შესცვალა.

მეორე დღეს მოსალოდნელი იყო სისხლისმღვრელი ბრძოლა და ორივე მხარე სერიოზულად ემზადებოდა მისთვის. ბონაპარტე გახარებული იყო იმით, რომ ბოლოს და ბოლოს აიძულა რუსები, მიეღოთ გენერალური ბრძოლა.

ამასობაში ბარკლაი დეტოლიმ შეიტყუო, რომ ნაპოლეონი აპირებდა სმოლენსკის შემოვლით მოსკოვის დიდ

ხლისმღვრელი ომი. ფრანგებმა რამდენჯერმე შეუტყეს რუსებს, მაგრამ წარუმატებელი, გენერლები, მიუხედავად დიდი მსხვერპლისა, მზად იყვნენ, განეგრძოთ ქალაქის დაცვა. მაგრამ მათი სურვილი განუხორციელებელი დარჩა. ბარკლაი დეტოლიმ, რომელსაც სმოლენსკის დაცვა დამლუპველად მიანდა, 6 აგვისტოს ბრძანება გასცა აეფეთქებინათ დენთის საწყობები და დაეტოვებინათ ქალაქი, ცეცხლმოდებული ქალაქს მტერი დაეპატრონა.

მთავარსარდლის ამ გადაწყვეტილებამ, როგორც მოსალოდნელი იყო, საყოველთაო აღშფოთება გამოიწვია. „ჯარისკაცები, ოფიცრები და გენერლები საჯაროდ უწოდებდნენ ბარკლაის მოღალატეს“, — წერს ამ ამბების მონაწილე ნ. მურავიოვი. რაც შეეხება ბაგრატიონს, იგი ამ უკანდახევას დანაშაულად თვლიდა. „არ დავიკვებნი, — სწერდა იგი გრაფ როსტოპჩინს, — ვიბრძოდი სახელოვნად და ყოჩაღად, ბატონი ნაპოლეონი არათუ შემოგუშვი, არამედ კარგადც ვაგორავე. დიდად დავალბებული ვარ გენერალ რაევსკისაგან.“

იგი კორპუსს მეთაურობდა, იბრძოდა ვაჟაკურად და ყველაფერი ჩინებულად მოაგვარა. ნევეროვსკის ახალი, 27-ე დივიზია შეუდრეკლად იდგა, მაგრამ... ბარკლაიმ ტყველად ჩააბარა სახელგანთქმული პოზიცია. პირადად თხოვე და სერიოზულად ვწერდი კიდევაც უკან არ დაეხია, მაგრამ როგორც კი დოროგობუჟისაკენ გაემართა, ისიც წამოეთრა... გეფიცებთ, ნაპოლეონი ხაფანგში იყო, მაგრამ იგი (ბარკლაი — ი.ა.) არ ეთანხმებოდა ჩემს წინადადებას და აკეთებს იმას, რაც მტრისთვის ხელსაყრელია... ბარკლაის არ ვენდობი. იგი ფრანგებს მოგითრევთ“. აღშფოთებითაა აღსავსე მისი 7 აგვისტოს წერილი არაქვეყნისადმი: „ღვთის გულისათვის, მითხარით, რას იტყვის

დედა-რუსეთი თავს რომ ასე ვირცხვენო. რაღად ვაძლევთ ეგ ზომ კეთილ ქვეყანას არამზადებს, რად ვუნერგავთ ქვეშევრდომებს სიძულვილსა და ზიზღს? რად შეგვიპყრო შიშმა, ვისი გვეშინია? განა ჩემი ბრალია, რომ მინისტრი მერყევი, მშობარა, უნიჭო, ზანტი და სხვა ცუდი თვისების მატარებელია... მთელი ჯარი ტირის და წყევლის მას... ღმერთმანი, უბედურებაა ჩვენს თავს...“.

ბაგრატიონი დარწმუნებული იყო, რომ დალილობის გამო ნაპოლეონი არ დააჩქარებდა მოსკოვისკენ სვლას, და მაინც იგი ურჩევდა დედაქალაქის თავკაცებს, დაუყოვნებლივ „მოეზადებინათ ასი ათასი კაცი მაინც, რათა მტრის მოახლოების შემთხვევაში, ან გაეწყვიტათ იგი, ან მამულის კედლებთან დაცემული იყვნენ“. ბაგრატიონი მოითხოვდა ბრძოლას ფრანგების სრულ განადგურებამდე. არაქვეყნის მემკვიდრე იყო აფრთხილებდა ალექსანდრე I-ის მთავრობას, რომ მონაწილედ ეგესთან დახვედრის ყოველგვარმა ცდამ შეიძლებოდა გამოიწვიოს რუსი ხალხის საყოველთაო აღშფოთება და აჯანყება. „რადგან ასე მოხდა, — ნათქვამია იმავე წერილში, — უნდა ვიბრძოლოთ, ვიდრე რუსეთს შეუძლია და ხალხი ფეხზე დგას. ეს ომი ჩვეულებრივი როდია, იგი ეროვნულია და ჩვენ ჩვენი ღირსება უნდა დავიცვათ“. პეტრე ბაგრატიონი ამ წერილში აღნიშნავდა, რომ ბარკლაი, როგორც გენერალი, არათუ ცუდია, არამედ — უფარგისი.

ამავე სულსკვეთებითაა დაწერილი 15 აგვისტოს წერილი ადმირალ ჩიჩაგოვისადმი. „ჩვენი უკანდახევები არაფრად ვარგა. ვერ გამოვიდით აქედან, ვინ არის ამის მიზეზი... მე ვიძახი წინ, ის კი (ბარკლაი — ი.ა.) — უკანო. აგრევიად სულ მალე მოსკოვსაც მივუახლოვდებით“.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ისტორიული მემკვიდრეობა №4
გენერალური პეტრე ბაგრატიონი
საქართველო

გამოვიდა საბუნების-კოპულაკული ჟურნალის «ისტორიული მემკვიდრეობა» მეექვსე ნომერი
ჟურნალი დღევანდელი აქტუალური საკითხებისა და ეხმარება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცელად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც «ისტორიული მემკვიდრეობის» ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიეცემა მკითხველთა ყურადღებას, რადგან «ისტორიული მემკვიდრეობა» საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. ჟურნალის რედაქტორია თემურ ქორიძე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — «ისტორიული მემკვიდრეობა» — გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებული სერია, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უნივერსალურ ნაშრომებს შეიცავს. კრებულში გამოწვეულია მკითხველთა უფრო წარსულს, რამეთუ პოლიტიკური კონსერვატიზმის გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და დაყრდნობით ასახავს წარსულ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტებით განიპოვლებიან მხარედ და სუბიექტურად განიპოვლებიან, გამოვიდა დროული და აქტუალური. მსურველებს კრებულის შექმნის შედეგად მისცა მისი მისამართი ინფორმაციისათვის დააკავშიროს: 38-41-97.

ყველაზე საზარელი ადგილები

გთავაზობთ მსოფლიოში ათი ყველაზე საზარელი ადგილის ნუსხას, საიდანაც ნორმალური ტურისტები კისრისტეხით გარბიან...

მიუტარის მადრიცინის ისტორიის მუზეუმი ფილადელფიაში. ესაა პათოლოგიის, უძველესი სამედიცინო აღჭურვილობისა და ბიოლოგიური ექსპონატების მუზეუმი, რომელიც ჩრდილოეთ ამერიკის ექიმთა და ხელოვნების უძველესი კომპლექსში მდებარეობს. ის ცნო-

ბლია თავის ქალების უზარმაზარი კოლექციითა და უნიკალური ექსპონატებით. მაგალითად, აქ ნახავთ ქალის გვამს, რომელიც მინაში საპნად იქცა, ერთი ღვიძლით დაკავშირებულ სიამის ტყუპებს, ორთავიანი ბავშვის ჩონჩხს და სხვა თავზარდამცემ ექსპონატებს.

ტრუკის ლაგუნა მიკრონეზიაში. ჰავაის კუნძულების სამხრეთ-დასავლეთით მდებარე მიკრონეზიაში, არცთუ ღრმა ტრუკის ლაგუნის ფსკერზე განისვენებს იაპონიის სამხედრო-საზღვაო ძალების მნიშვნელოვანი ნაწილი. აქაურობა მოფენილია 1944 წელს ჩაძირული სამხედრო ხომალდებისა და ავიამზიდების ნაშენებლებით. ზოგიერთ დაივერს ღღემდე აფრთხობს საბრძოლო პოსტებს შერჩენილი ეკიპაჟები, რადგან მარჯნის რიფებს შებრძოლ ხომალდებსა და თვითმფრინავებს არაერთი ცნობის-მოყვარე ტურისტის სიცოცხლე შეუწირავთ.

სონორას ჯადოქრების ბაზარი მისიკოში. ვინრო ფარდულეში მსხდარი მეზიკოელი ჯადოქრები ტურისტებს 10 დოლარად სთავაზობენ სიღარიბისა და ცოლქმრული ლალატისგან დაცვას, ხოლო ფარდულთა კედლებზე გასაყიდად გამოფენილია განამეხული ეგზოტიკური იგუანები, ველური ფრინველები და ბაყაყები. ენთუზიასტ ტურისტებს აქ უძველესი აცტეკური რეცეპ-

ტებით მომზადებული ნამ-ლები, მახრობელა გველის სისხლისა და გამხმარი კოლიბრის შექმნა შეუძლიათ. საგულისხმოა, რომ ჯადოქრობა მექსიკაში სერიოზულ საქმედ მიიჩნევა. ჯადოქართა ნაციონალურ ასოციაცია საპრეზიდენტო არჩევნების მიმდინარეობისასაც კი მიიწვიეს, რათა შელოცვების წყალობით არჩევენ თავისუფალი და ობიექტური ყოფილიყო...

პასაეის კუნძული ჩილეში. მსოფლიოში ერთ-ერთ ყველაზე იდუმალ ადგილად პასაეის კუნძული მიიჩნევა, სადაც უზარმაზარი, ათასწლეულების სიმძიმით მინას შეზრდილი, ქვით ნაკვეთი გიგანტების ფიგურები დგას და ცას აპყურებს. გიგანტები 90 ტონას იწონიან

და სიმაღლით 21 მ-ს აღწევენ. არადა, უძველეს დროში ისინი 20 კმ-ის მანძილზეც კი გადაუადგილებიათ იმ კარიერებიდან, სადაც მოქანდაკეები მუშაობდნენ. კუნძულზე, სადაც ოდესღაც მძლავრი ცივილიზაცია ჰყვავოდა, ახლა სიცოცხლის ნიშან-წყალს ძლივს შენიშნავთ.

პარიზის კატაკომბები. დერეფნის ორივე მხარეს ძვლები და თავის ქალებია ჩამსკრევიებული. ჰაერი აქ მშრალია და გაზრდილი გვამის სუნი იგრძნობა. კედლებზე საფრანგეთის დიდი რევოლუციის დროინდელი წარწერებია. მხოლოდ პარიზის კატაკომბებში მოხვედრისას მიხვდებით, რატომ წერდნენ ვიქტორ ჰიუგო და ენ რაისი

თავის ცნობილ ისტორიებს ამ მინისქვეშეთზე. კატაკომბები ქალაქის ქვეშ 187 კმ-ზეა გადაჭიმული და მხოლოდ მათი უმნიშვნელო ნაწილია საზოგადოებისთვის ღია. ამბობენ, რომ დანარჩენ ნაწილში ლეგენდარული მინისქვეშა პოლიცია პატრულირებს, თუმცა იმის უფრო სჯერათ, რომ ამას მიცვალებულთა ანდა ვამპირთა ლეგიონები აკეთებენ.

მერი კინგის ჩიხილინ-ბურბში. რამდენიმე ქუჩას, რომლებიც ედინბურგში შუა-საუკუნეების ქალაქის ქვეშ მიაღწევა, შავნელი წარსული აქვს. ადგილი, სადაც XVII საუკუნეში შავი ჭირით დასნეულებულს კეტავდნენ, პოლტერგეისტი არის განთქმული. რაღაც უხილავი არსება

ხელ-ფეხში წვდება მთელი მსოფლიოდან ჩამოსულ ტურისტებს. ამბობენ, რომ ეს ენის აჩრდილია, გოგონასი, რომელიც მშობლებმა აქ 1645 წელს დატოვეს. ასი წლის შემდეგ მერი კინგის ჩიხის ადგილზე დიდი ახალი შენობა ააგეს. 2003 წელს ჩიხის ტურისტებისთვის გახსნეს.

მანჩაის ჭაობი ლუიზიანაში. ტურისტებით სავსე ნაევებს, ჭაობებში ჩირაღდების შუქზე რომ მიცურავენ, უძველესი კვიპაროსები და მათი ტოტემებიდან გამდმოკიდებული ხავსის გრძელი ძაფები ედება. შორიდან თითქოს ვერვლდის ყმული ისმის. მანჩაის ჭაობებს „მოჩვენებათა ჭაობებს“ უწოდებენ. ისინი ნიუ ორლეანის მახ-

ლობლად მდებარეობს. ამბობენ, რომ ჭაობები ვუდუს დედოფალმა დაწვევდა და 1915 წელს აქ სამი სოფელი ჩაინდო. ამ ფრინველების სასაფლაოს სიმშვიდეს მხოლოდ დროდადრო ამოტივტივებული 100 წლის გვამები არღვევს, გარშემო კი ალიგატორები დაცურავენ, რომლებსაც ძალიან მოსწონთ ტურისტების ხორცი...

აჩნდათ 1920-იან წლებში. ტელემის სააბატო კოლონიმ დააარსა და მისი დევიზი იყო: „აკეთე, რაც მოგესურვება“. სააბატო თავისუფალი სიყვარულის კომუნად იქცა. ახალბედებს ღამის გათევას „კომმარების ოთახში“ აიძულებდნენ, სადაც ჰერონითა და მარისუანით გაყვანილები დედამიწის, ცისა და ჯოჯოხეთის ფრესკებს მიმტერებოდნენ. მას შემდეგ, რაც სააბატოში პოპულარული ინგლისელი დენდი გარდაიცვალა, პრესამ სკანდალი მოაწყო და მუსოლინი აიძულა, სააბატო დაეხურა. ახლა ის ნახევრად დანგრეულია, მაგრამ შიგნით შენარჩუნებულია რამდენიმე ფრესკა, რომლითაც კოლონი თავის მიმდევრებს აშინებდა.

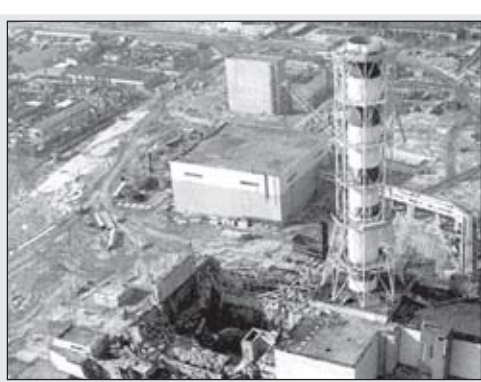
ტელემის სააბატო სიცილიაში. ალისტერ კროული ერთ-ერთი ყველაზე საზიზღარი ოკულტისტი იყო მსოფლიოში, ხოლო ეს ფერმერული ქვის სახლი, რომელიც კერპთაყვანისმცემლური რუხი ფრეკებითაა სავსე, ოდესღაც სატანური ორგანიზაციის მსოფლიო დედაქალაქს წარმოადგენდა. ყოველ შემთხვევაში, ასე მი-

ვინჩესტერის სახლი სან-ხოსეში. ვინჩესტერის „ჯადოსნური“ სახლი კოლონიალური კონსტრუქციისაა, რომელსაც ბევრი ცრურწმენა უკავშირდება. იარაღის კომპანიის მემკვიდრეს, სარა ვინჩესტერს მჩხიბავმა უნი-ნასწარმეცხველა, რომ მოკლულ ვინჩესტერთა აჩრდილები არ მოეშვებოდნენ, თუ კონექტიკუტიდან დასავლეთში არ გადასახლდებოდა და ისეთ სახლს არ ააგებდა, რომლის მშენებლობაც მისი სიცოცხლის ბოლომდე არ

დასრულდებოდა. მშენებლობა კალიფორნიაში, სან-ხოსეში დაიწყო 1884 წელს და 38 წელი არ შეწყვეტილა, სანამ რომელსაც ბევრი ცრურწმენა უკავშირდება. იარაღის კომპანიის მემკვიდრეს, სარა ვინჩესტერს მჩხიბავმა უნი-ნასწარმეცხველა, რომ მოკლულ ვინჩესტერთა აჩრდილები არ მოეშვებოდნენ, თუ კონექტიკუტიდან დასავლეთში არ გადასახლდებოდა და ისეთ სახლს არ ააგებდა, რომლის მშენებლობაც მისი სიცოცხლის ბოლომდე არ

ჩერნობილი უკრაინაში. მიტოვებულ ქალაქ პრიპიატში ჩასვლისას ტურისტები გაუცხოების ზონაში ხვდებიან. აქ ყველაფერი ნაჩქარევად დატოვებული და მიყრილ-მოყრილი იმ საზარელი 1986 წლიდან, როცა ჩერნობილის ატომურ ელექტროსადგურზე მომხდარმა ავარიამ ათობით ათასი კაცი აიძულა, სამუდამოდ დაემეცხვებოდა მშობლიურ სახლებს. ღიაა თითქმის ყველა ბინის კარი, საბავშვო ბაღებში კედლებს ხავსი მოსდებია, სათამაშოები აქეთ-იქით ყრია, სამზარეულოს მაგიდებზე ნაუკითხავი გაზეთები აწყვია, ეზოში კი საქანელები ქარის შემობერვას ექანაობს. ახლა, როცა რადიაციის დონე უსაფრთხო ნიშნულს მიუახლოვდა, ჩერნობილის ზონა ტურისტებისთვის გახსნეს. ექსკურსიები ჩერნობილში პრაქტიკულად ერთნაირია, რადგან გადაადგილება გაუცხოების ზონაში შეზღუდულია. როგორც წესი, ტურისტები კივიდან ავტობუსებით მგზავრობენ, შემდეგ კი ფეხით მიუყვებიან გზას ჩერნობილის ატომური ელექტროსადგურისკენ, ათვალეერებენ ქალაქ-მორივება პრიპიატს და ზოგჯერ ადგილობრივ მკვიდრებსაც აწყვებიან...

ყველაზე თავსედური კარსვა

ყველაზე დიდი დანაშაულები თითქმის ყოველთვის დიდ ფულს უკავშირდება. ისეთი აფერის დაუსჯელად დატრიალების უნარი, როგორც ბანკის გაძარცვა, ფულის შოვნის ნიჭის ბადალია.

1987 წლის 12 ივლისს ლონდონში Knightsbridge-ს ბანკის გაძარცვა ერთ-ერთ ყველაზე თავსედურ დანაშაულებად მიიჩნევა. ბოროტმოქმედები დეპოზიტარიაში ვითომდა თავიანთი სეიფების შესამოწმებლად მივიდნენ, თან იარაღიც გაიყილეს. მცველები გაანეიტრალებს და 112.9 მლნ დოლარი გაიტაცეს. მძარცველებს არ დაეზარათ და დეპოზიტარიაში შესასვლელში დაკიდეს აბრა წარწერით: „დეპოზიტარიაში დროებით დაკეტილია“.

2006 წელს დიდ ბრიტანეთში, კენტის საგრაფოში Bank of England-ი გაძარცვეს. პოლი-

ციელებად გადაცემულმა მძარცველებმა დეპოზიტარული ცენტრის მენეჯერის მანქანა გააჩერეს, სამართალდამცავებმა წარუდგინეს, მძველად დაიჭირეს მისი ცოლ-შვილი, გაკოჭეს ბანკის 15 თანამშრომელი და 26.4 მლნ გირვანქა სტერლინგი წაიღეს.

2005 წლის 6 აგვისტოს ბრაზილიის ქალაქ ფორტალეზაში ბოროტმოქმედებმა ბანკის შორიანო სახლი დაიჭირეს, გათხარეს 80-მ-იანი გვირაბი ბანკის საცავამდე და 76.8 მლნ დოლარი წაიღეს. გვირაბში მათ ელექტრობა და ვენტოლატორი კი გაიყვანეს.

იზაბელ ჰარდინის მუზეუმი კარსვის შემდეგ

2004 წლის 20 დეკემბერს ჩრდილოეთ ირლანდიის ქალაქ ბელფასტში სამი კაცი ბანკის მოხელის სახლში შევიდა, ათქმევინა ბანკის დირექტორის ბინის მისამართი და მას შინ ეწვია. მეორე დღეს კი აიძულა ბანკირი, დეპოზიტარიაში გაეღო. მძარცველებმა 50 მლნ დოლარი წაიღეს.

1990 წლის 18 მარტს აშშ-ში, იზაბელ სტიუარტ ჰარდინის მუზეუმში XX საუკუნის ერთ-ერთი უდიდესი ძარცვა მოხდა. ამ დღეს პოლიციელებად გადაცემულმა ბოროტმოქმედებმა მუზეუმიდან 13 ექსპონატი, მათ შორის, ვერმეის „კონცერტი“, რემბრანდტის სამი ტილო, მანეს, დეგასა და პოვარდ

ფლინკის ნამუშევრები გაიტანეს. მაკედონიაში პრო-კრედიტ ბანკის ძარცვისას ბოროტ-

მაკედონიაში პრო კრედიტ ბანკის ძარცვის შემდეგ

მოქმედებმა 5 კაცი დაჭრეს. ინციდენტი სკოპიეს ცენტრში მოხდა. ექვსი შეიარაღებული და ნიღბიანი ბანდიტი ბანკში შეიჭრა, სროლა აუტეხა პოლიციას და 50 ათასი ევრო წაიღო.

1997 წლის 1 სექტემბერს ციურისში ფოსტის თანამშრომლებად გადაცემულმა ხუთმა შეიარაღებულმა მძარცველმა საფოსტო განყოფილებაში საკასო აპარატები გატეხა და 42.9 მლნ დოლარი გაიტაცა. რაკი ფულის წერილი კუპონები მანქანაში ვერ ჩაატიეს, გაზდ მანქანიდან 11 მლნ დოლარი გადმოყარეს...

2003 წელს შოტლანდიაში, დრუმლანრიგის ციხესიმაგრედან გაიტაცეს ლეონარდო და ვინჩის ტილო „მადონა თითისტარით“, რომლის სადაზღვევო ფასი 60 მლნ გირვანქა სტერლინგს შეადგენს. ტილო 2007 წელს დააბრუნეს.

2003 წელს ანტვერპენში ალმასის საცავის ძარცვა ყველაზე დიდ დანაშაულად მოინათლა. ბოროტმოქმედებმა გვირაბი გათხარეს კერძო

მფლობელთა სეიფებამდე და, ზოგიერთი მონაცემით, მილიარდობით დოლარი გაიტაცეს.

2002 წელს ბოროტმოქმედთა ჯგუფმა გაძარცვა მიკრიკი, რომელსაც 12 მლნ დოლარი მიჰქონდა ბაჰრეინელ მილიონერთან. მძარცველებმა მიკრიკს მაჯიდან საათიც კი მოხსნეს.

1982 წელს ესპანეთში ბოროტმოქმედებმა იმ ოტელის ნომერი დაიჭირეს, რომელსაც ბანკთან მომიჯნავე კედელი ჰქონდა. კედელი დაანგრეს და დეპოზიტარიაში 15 მლნ დოლარი გაიტანეს.

1976 წლის 16 ივლისს ქურდები, ალბერტ სპაჯიერის ხელმძღვანელობით, ბანკ „სოსიეტე გენერალის“ საცავში შეიჭრნენ და იქ სამარკო ღვინოებით ბანკეტი მოაწყვეს. მძარცველებმა 400 სეიფი გახსნეს და 60 მლნ ფრანკის ღირებულების ძვირფასეულობა და ფული გაიტანეს.

შპირკის ძარცვა პიტროუს აეროპორტში

ყველაზე სწოებილი უკანასკნელი სიტყვები

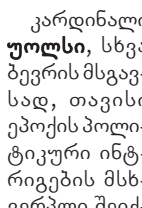
რომაელი ლეგიონერი მუქარით იქნევა მოკლე ხმალს მიწაზე მჯდარი მოხუცის თავზე. ძველი საბერძნეთის ერთ-ერთ უდიდეს მეცნიერ არქიმედეს კი თავიც არ აუწევია. ლეგიონერმა უბრძანა, — ადექი და გამომეყვიო; მან კი მიუგო: „არა, სანამ ამ ამოცანას არ ამოვხსნი, ვერ წამოვალ!“ მაშინ ჯარისკაცის ხელში აელვარებულმა ხმალმა ყველა დროის ერთ-ერთი უდიდესი მოაზროვნის სიცოცხლე შეინარა.

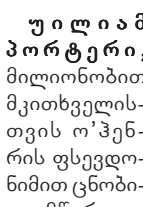
ჰენრი უორდ ბიჩერმა, XIX საუკუნის შუა ხანების და უცხო-რუმელმა მოქალაქემ მთელი ცხოვრების განმავლობაში მილიონობით ადამიანს წაუკითხა ქადაგება. იგი ხალხს სამუდამო სასუფეველში გადასასვლელად ამზადებდა და იმქვეყნიური ცხოვრების სურათებს უხატავდა. როცა მისი ჯერი დადგა, ექიმს მოუხმო და წასწურა: „ახლა საიდუმლოს ვეზიარები.“

დედოფალ ელისაბედის საძინებლის კართან მუხლომყოფი დიდგვაროვნები მისი სიცოცხლისთვის ლოცულობდნენ. თავად დედოფალი ბოლო წუთამდე იბრძოდა, მაგრამ როცა მიხვდა, რომ სიკვდილი გარდაუვალი იყო, მუშტები შეკრა და წამოიძახა: „მთელ ჩემს ქონებას სიცოცხლის ერთ წამში ვაძლევ!“

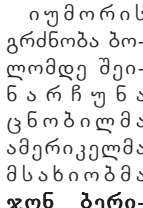
კარდინალი უოლსი, სხვა ბერის მსგავსად, თავისი ეპოქის პოლიტიკური ინტრიგების მსხვერპლი შეიქნა და ჯალათის წინაშე წარმდგარმა წარმოთქვა: „მე რომ ღმერთისთვის იმის ნახევარი ძალისხმევით შემსახურა, რაც ჩემს მეფეს ვემსახურე, მაშინ იგი მოხუცებულობაში არ მიმატოვებდა!“

უილიამ პორტერი, მილიონობით მკითხველისთვის ოქტონის ფსევდონიმით ცნობილი მწერალი, დიდხანს მძიმედ ავადმყოფობდა. სიკვდილის წინ კი სასთუმალთან მჯდომი მეგობრის ხელი ჩაბლუჯა და შესჩივლა: „ჩარლი, სიბნელებაში შინ დაბრუნების მეშინია!“

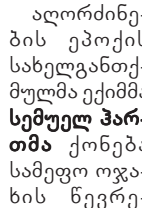

სერ ტომას მური ეშაფოტზე თვალახვეული ავიდა, სახვევის მოხსნა ითხოვა და თავის ჯალათს უთხრა: „კუნძთან საღ-სალამათი მიმიყვანე, შორეულ მოგზაურობაში კი სხვის დაუხმარებლად გავემუხრები.“

იუმორის გრძობა ბოლომდე შეინარჩუნა ცნობილმა ამერიკელმა მსახიობმა ჯონ ბერიმორმა. რამდენიმე საათის განმავლობაში იგი სიკვდილის პირას იყო, შემდეგ კი მოულოდნელად გონს მოვიდა, ეშმაკურად ჩაიღიმა და თავის მეგობარ ჯინ ფაულერს წასწერა: „მითხარა, ჯინ,

მართლა ბუფალო ბილის უკანონო ვაჟი ხარ?“

ალორძინების ეპოქის სახელგანთქმულმა ექიმმა სემუელ ჰარტმა ქონება სამეფო ოჯახის წევრებისთვის პროფესიული დახმარების აღმოჩენით დააგროვა. სიკვდილის წინ მან სასთუმალთან მდგარ კოლეგებს მიმართა: „ბატონებო, გთხოვთ, განზე გადგეთ და საკუთარი სიკვდილით აღსრულება დამანებოთ!“

თომას ედისონის ბოლო რეპლიკამ მისი ოჯახის საგონებელში ჩააგდო. მართალია, დიდი გამოგონებელი ათეისტი არ ყოფილა, მაგრამ არც არასდროს ლაპარაკობდა თავის მრწამსზე. სიკვდილის პირას მყოფს ცოლი სასთუმალთან ეჯდა და მისი ხელი ეკავა. უცებ ედისონი სანოლზე წამოჯდა და განაცხადა: „გასაოცარია, რა ლამაზი ყოფილა იქაურობა!“

ყველაზე პატარა გაზეთი

კომპანია Newsbridge-მა გამოუშვა ყოველკვირეული შემეცნებით-გასართობი გაზეთი First News 7-დან 14 წლამდე ასაკის ბავშვებისათვის. ეს ყველაზე პატარა გაზეთია მსოფლიოში. მისი ზომაა 32X22 მმ.

უდიდესი აუზი

მსოფლიოში ყველაზე დიდი აუზის სიგრძე ზუსტად 1 კმ-ია და ის კურორტ სან-ალფონსო დელ მასი მდებარეობს. ლაგუნის წყარი ოკეანის წყლით ასავსებად, გასწმენდად და გასაფილტრად უახლეს ტექნოლოგიებს იყენებენ. გიგანტური აუზის პროექტის ავტორი კომპანია Crystal lagoons Corporation-ია.

ყველაზე პატარა რიიალი

იაპონურმა სათამაშოების მწარმოებელმა კომპანიამ მსოფლიოში ყველაზე პატარა რიიალი წარმოადგინა. მისი სიმაღლე 18 სმ, ხოლო სიგანე — 25 სმ. ინსტრუმენტს 88 კლავიში აქვს და ჩვეულებრივი როიალივით უღერს. მასზე დაკვრა ძნელია, რადგან კლავიშების სიგანე სულ 5 მმ-ია. სამაგიეროდ, პანანია რიიალი ჩაიკოვსკისა და ბილი ჯოელის მელოდიებით თავად დაგატკობთ.

ჩინეთის კედლის საიდუმლო

ჩინელმა მეცნიერებმა ჩინეთის კედლის სიმტკიცისა და გამძლეობის საიდუმლო ამოხსნეს. როგორც ქიმიკოსთა კვლევის შედეგებმა ცხადყო, სამშენებლო ქვების ერთმანეთთან დამაკავშირებელ ნაზავში ბრინჯის ფაფაც შედიოდა.

დაახლოებით 600 წლის წინათ, მინის დინასტიის მმართველობისას, ჩინეთის კედლის მშენებლობის მუშეები ჩვეულებრივი სამშენებლო ნაზავის შემადგენლობაში მოხარშულ ბრინჯს ურევდნენ, ეს კი იმ დროისათვის პროგრესული და ნოვატორული გადაწყვეტილება იყო. ორგანული და არაორგანული ნივთიერებების შერწყმით კი მიიღებოდა უდიდესი მექანიკური მდგრადობის ნივთიერება, რომლის წყალბოთითაც კაცობრიობა დღემდე ინარჩუნებს ამ უნიკალურ ნაგებობას. საძირკვლის მახლობლად, სადაც მშენებლობისას ნაზავის ნვეთები ეცემოდა, ბალახი დღემდე არ იზრდება. საეციკლისტები აღნიშნავენ, რომ ბრინჯის-ფაფიანი სამშენებლო ნაზავი გამოყენებულია ტაძრებისა და სამარხების მშენებლობებშიც.

ტკბილულის გადასახადი

ამერიკაში ვაშინგტონის შტატის მოსახლეობამ 1 ივნისიდან ახალი ცხოვრება დაიწყო — მთავრობამ მათ ტკბილულის, ლუდის, სალექი რეზინისა და ბოთლებში ჩამოსხმული წყლის გადასახადები დაუწესა.

ამ გადასახადებით შტატის მთავრობა ბიუჯეტის დეფიციტის შევსებას იმედოვნებს. დეფიციტი 2,8 მილიარდია, აღნიშნული ზომების გატარების შემდეგ კი ხაზინაში წელიწადში 128 მილიონი შევა.

სალექი რეზინისა და ტკბილულის გადასახადი მათი ღირებულების 9,2 პროცენტია, ოღონდ ეს არ ეხება ცომისგან გამოცხვარ შიგთავსიან ტკბილულს, ვინაიდან ფუნთუშები და მისთანანი საკვების კატეგორიას განეკუთვნება და საკვებზე გადასახადი ჯერ არ დაწესებულა.

მაისიდან უკვე დაწესდა გადასახადი სიგარეტზე და ის კოლოფზე 1 დოლარს შეადგენს, ივლისიდან კი გაზიანი სასმელებიც დაიბეგრება.

მეხნიერს კომპიუტერული შიკუსი გადაადო

ბრიტანეთის რედიგის უნივერსიტეტის მეცნიერი მარკ გესონი დედამიწაზე პირველი ადამიანია, რომელსაც კომპიუტერული ვირუსი გადაედო. დაავადებული ირწმუნება, რომ ხელში კანქვემ ჩაინერგა სპეციალურად შექმნილი ვირუსით ინფიცირებული ჩიპი, რომელსაც ლაბორატორიაში შესასვლელი საშვის დანიშნულებით იყენებდა. შედეგად ვირუსი გადაედო მთელს საშვთა სისტემას და ბაზებს.

გესონი ირწმუნება, რომ მის მიერ ჩატარებული ექსპერიმენტი პრინციპული შესაძლებლობების დემონსტრირებაა და რომ მომავალში ამგვარი სცენარით შესაძლოა მწყობრიდან გამოვიდეს ისეთი გადანერგილი პრეპარატების მუშაობა, როგორც ელექტროკარდიოსტიმულატორები ან სმენის აღსადგენი იმპლანტანტები.

მეცნიერის თქმით, ამგვარი გადანერგვები დროთა განმავლობაში მხოლოდ გავრცელდება. თუ მეცნიერება მესხიერების ან IQ-ის გაზრდის გზებს მიაკვლევს, ამ მიგნებას უამრავი კლინტი გამოუჩნდება.

ახლო აღმოსავლეთი ომის ზღვარზე

თურქეთის პრემიერ-მინისტრის — რეჯეპ ტაიპ ერდოგანის განცხადებამ იმის თაობაზე, რომ „ისრაელს მხოლოდ ძლიერი და გავლენიანი მეგობრების, იგულისხმება აშშ, პროტექციის წყალობით შეუძლია, საერთაშორისო სამართლის ნორმები დაარღვიოს და ამისათვის არ დაისაჯოს“, ახლოაღმოსავლურ პოლიტიკაში ფსონები აწია. არადა, აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი ჰილარი კლინტონი აზუსტებს, რომ აშშ, ისევე, როგორც გაეროს უსაფრთხოების საბჭოს სხვა წევრი ქვეყნები, განიხილავს ყველა ქმედებას, „რომელმაც ჰუმანიტარული ბადრავის წევრთა მიმართ ძალადობა და მათი მკვლელობები გამოიწვია“.

ზოგიერთი ექსპერტის აზრით, ეს ფაქტი იმის დამადასტურებელია, რომ აშშ ამჯერად ისრაელს მხარს არ უჭერს. მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ მთლიანად ახლო აღმოსავლეთზე აშშ-ის გავლენა სუსტდება. საუბარია აღნიშნულ რეგიონში აშშ-ის პოლიტიკური ვექტორის მიმართულების მკვეთრ ცვლილებაზე. „თურქულ-დაჯინმა“ არაბული ქვეყნების უმეტესობის მხრიდან ამერიკაზე ზეწოლის გაძლიერება დაიწყო. ეს ვაშინგტონისთვის არაბულ სამყაროში პოლიტიკურ-დიპლომატიური მანერირების ყველაზე ფართო ასპარეზს იძლევა.

ისრაელის დაზვერვის ხელმძღვანელმა მეირ დაგანმა შემთხვევით როდო მონიშნა ხელისუფლების გაფრთხილება, რომ „ისრაელი აშშ-სათვის სტრატეგიული პარტნიორი და უძღვევლ ტვირთად იქცა“. მაგრამ ეს სტრატეგიაში ტაქტიკაში კი ისრაელს ყველაზე მეტად ის ადარდებს, რომ „მწყობრიდან“ პირველს გაიყვანენ ეგვიპტეს, რომე-

ლიც შუამავალთა დახმარებით, პალესტინელებთან მოლაპარაკებებს უჭერდა მხარს.

ბოლო დღეების კიდევ ერთი აღსანიშნავი მოვლენა ახლოაღმოსავლეთის დიდი პოლიტიკის არენაზე ორგანიზაცია ჰამასის გამოჩენა გახდა. მისმა ლიდერმა ჰამიდ მაშალმა, ისევე, როგორც თურქეთის მთავრობის მეთაურმა ერდოგანმა, ისრაელის მთავრობის წევრების გასამართლება მოითხოვა „Free Gaza“-სთან დაკავშირებული ოპერაციის გამო. ჰამასის ლიდერმა განაცხადა, რომ მზადაა, შერიგების ხელი გაუწოდოს პალესტინის ეროვნული ადმინისტრაციის თავმჯდომარეს — მაჰმუდ აბასს. პარალელურად ის აბსოლუტურად უსარგებლოდ მიიჩნევს ნებისმიერ მშვიდობიან მოლაპარაკებებს ისრაელთან. აბასმა, რომელიც მდინარე იორდანის დასავლეთ სანაპიროს აკონტროლებს, გაეროს გენერალურ მდივანთან — პან გი მუნთან საუბრისას განაცხადა, რომ მზადაა, ისრაელთან მოლაპარაკებები განაგრძოს. მაგრამ ვინ უნდა წარმოადგინოს პალესტინური მხარე მოლაპარ-

აკებების მაგიდასთან — ჰამასმა, მაჰმუდ აბასმა თუ მათმა კოალიციამ?

ამჟამად გაეროს უსაფრთხოების საბჭოს მთავარი ყურადღება სწორედ ისრაელ-თურქეთის კონფლიქტისკენაა მიმართული, თურქეთი კი უკვე ძალზე აქტიურად იყენებს დიდ პოლიტიკაში იმ ფაქტს, რომ ისრაელი ბირთვული იარაღის არსენალს ფლობს. ამ მდგომარეობის კიდევ ერთი თავისებურება იმაში მდგომარეობს, რომ ახალი ახლოაღმოსავლური რყევები პირდაპირ ამიერკავკასიას გადასწვდება.

თურქეთმა განაცხადა, რომ ისრაელთან ურთიერთობებს ენერგეტიკის სფეროშიც გადახედავს. საუბარია ანკარის თარზე, მონაწილეობა მიიღოს თურქულ ჯეიჰანსა და ისრაელის ამკელონოს შორის ნავთობისა და გაზსადენების პროექტში მონაწილეობაზე. მილსადენები ნედლეულით აზერბაიჯანს უნდა მოემარაგებინა. ისრაელი წელიწადში 12 მილიონ ტონა ნავთობს მოიხმარს და აქედან 2 მილი-

ონი ტონა აზერბაიჯანულია. ახლა ანკარას შეუძლია არა მხოლოდ დაბლოკოს თავისი ტერიტორიით ისრაელისათვის აზერბაიჯანული ნავთობის მიწოდება, არამედ დაიწყოს აზერბაიჯანის იძულებული შესარულოს „მოკავშირეთა მოლაპარაკებები“. როგორც ჩანს, ახლო მომავალში აზერბაიჯანს სერიოზული სტრატეგიული არჩევანის გაკეთება მოუწევს. მაგრამ თუ ის აქტიურად დაუჭერს მხარს თურქეთს, ისრაელი 1915 წლის სომეხთა გენოციდის შესახებ რეზოლუციის მიღების პროცედურას დაიწყებს.

ამრიგად, ახლო აღმოსავლეთში კრიტიკული სიტუაცია მნიშვნელოვან დასავლეთში შესაძლებელია, ის შეიარაღებულ კონფლიქტში გადაიზარდოს. როგორც ზოგიერთი ქვეყნის ლიდერმა უკვე განაცხადა, ჰუმანიტარული დახმარების ბადრავის წინააღმდეგ ისრაელის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ქმედებები, შესაძლოა, ისეთი ომის საბაზი გახდეს, რომელიც მხოლოდ ერთი რეგიონით არ შემოიფარგლება.

regnum.ru

ამერიკული ოსნაბიდან ამერიკულ კოშმარამდე

ამერიკის ისტორიაში აქამდე არასდროს ყოფილა ამდენი სიმდიდრე ასე ცოტა ადამიანის ხელში. ოდესღაც, აშშ-ში ბავშვებს ასწავლიდნენ, რომ მათი ქვეყანა შესაძლებლობების ქვეყანაა და აქ ყველა სუქობა, წარმატებას მიაღწიოს, თუ საამისოდ საკმარისად გაიარებდა. ახლა სისტემა სხვაგვარად მუშაობს: ფული მდიდრების ჯიბეში მიდის, მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი კი მხოლოდ იმისთვის ფართხალებს, რომ არ ჩაიძიროს. უამრავი მუშა ან რობოტმა და კომპიუტერმა ჩაანაცვლა, ან მათი სამუშაო ადგილი გაუმაძღარმა ბოსებმა საზღვარგარეთ გაიტანეს.

ამერიკელები სულ უფრო ბევრს შრომობენ და ამისათვის სულ უფრო ცუდებს უხდიან. თუ ვინმე თვლის, რომ ამერიკის ეკონომიკა ახლა კაპიტალისტური სისტემის თავისუფალ მენარმობას ეყრდნობა, მწარედ ცდება. ამ ქვეყნის სამსუხარო სინამდვილე ისაა, რომ მდიდრები მდიდრებიან, ღარიბები კი ღარიბებიან; აი ფაქტებიც: 1950 წელს საშუალო ხელმძღვანელისა და საშუალო მუშის ხელფასების თანაფარდობა იყო 30/1, 2000 წლიდან ამ თანაფარდობამ 500/1 ზღვარს მიაღწია.

„USA Today“-ს ჟურნალისტებმა აღმოაჩინეს, რომ ამერიკის ისტორიაში მინიმალურ ზღვრამდე კერძო სექტორის ხელფასები 2010 წლის პირველ ნახევარში დაეცა. იმავე პერიოდში რეკორდულად გაიზარდა სახელმწიფო შეღავათები.

გაეროს მონაცემებით, აშშ ამჟამად განვითარებულ ქვეყნებს შორის შემოსავალთა უთანასწორობის მხრივ პირველ ადგილზეა.

2010 წლის პირველი კვარტლის განმავლობაში ამერიკის 4 უმსხვილეს ბანკს არც ერთ დღეს არ განუცვლია სავაჭრო დანაკარგები.

39,7 მილიონი ამერიკელი დახმარების ტალონებით იკვებება, რაც ამერიკის ისტორიაში რეკორდია. სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ირწმუნება, რომ გაიხად ეს მაჩვენებელი 43 მილიონს მიაღწევს.

აშშ-ის ისტორიაში პირველად, ღირებულების მიხედვით ბანკები უძრავი ქონების უფრო დიდ ნაწილს ფლობენ, ვიდრე მთელი ამერიკის მოსახლეობა ერთად აღებული. სამ დღეში კენტუკში სარეცხი მანქანების შემგროვებელთათვის გამოცხადებულ 90 ვაკანსიას წელიწადში 27 ათასი დოლარის ანაზღაურებით 10 ათასზე მეტი ადამიანი გამოეხმაურა.

სახელმწიფოს მხრიდან ანტიკრიზისული ზომების ფარგლებში უდიდესი თანხებით დაფინანსებული ბანკები თანამშრომლებისათვის რეკორდული ბონუსების გაცემას განაგრძობენ.

ფინანსური კრიზისის მიუხედავად, მილიონერთა რაოდენობა შარშან 16%-ით გაიზარდა და 7,8 მილიონ ადამიანს მიაღწია.

მხოლოდ 2009 წელს 1,4 მილიონზე მეტმა ამერიკელმა პერსონალური გაკორტების შესახებ განცხადა.

ამერიკელთა 43%-ზე მეტს 10 ათას დოლარზე ნაკლები საპენსიო დანაზოგი აქვს.

ამერიკის უდიდესი სანარმო ქალაქები ნომარს ემსგავსება, კორპორაციული ბონუსები კი წარმოების შესაძლებლობის ქვეყნებში გატანით რეკორდულ ბონუსებს იჯიბავენ.

ერთ დროს უდიდესი საშუალო ფენა, რომელმაც ამდენი გააკეთა იმისთვის, რომ ამერიკა სახელმწიფოდ ქვეულიყო, სრული გაქრობის ზღვარზეა. ათობით მილიონი უბრალო ამერიკელისათვის ამერიკული ოცნება ამერიკულ კოშმარად იქცა.

perevodika.ru

მსოფლიო მთავრობა და პოლ პოტი

მრავალ პოლიტიკურ მოღვაწესა და ანალიტიკოსს უჩნდება და უჩნდება საფუძვლიანი ეჭვი, რომ არსებობენ გავლენიანი ტრანსნაციონალური სტრუქტურები, რომლებიც მსოფლიო მასშტაბით განვითარების ტენდენციებს განსაზღვრავენ. შესაბამისად, ისინი აკონტროლებენ არა მხოლოდ საიფორმაციო-პროპაგანდისტულ მიმდინარეობებს, არამედ სახელმწიფოებს, ხელისუფლებებსა და ხალხებს. პროპაგანდისტული გარსი ხომ ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ნაწილია იმისა, რაც მსოფლიოში ხდება და ხდება. ის, რასაც ექსპერტები და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები ლამის ყოველწამიერად ნერგავენ მასების ცნობიერებაში, უმეტეს შემთხვევაში, აბსოლუტურად არ ასახავს სინამდვილეს.

სწორედ ამგვარ კონცეპციას ეყრდნობა ესპანელი პოლიტიკოსისა და ისტორიკოსის, დენიელ ესტულინის წიგნი „ვინ მართავს მსოფლიოს? ანუ მთელი სიმართლე ბილდერბერგის კლუბის შესახებ“. წიგნი 2005 წელს ესპანეთში გამოიცა, შემდეგ კი — სხვა ქვეყნებშიც.

რაც ყველაზე საინტერესოა, ესტულინის მიერ მოყვანილი დოკუმენტების არანაირი საწინააღმდეგო მტკიცებულება ამ დრომდე არავის გამოუქვეყნებია.

წიგნის ავტორის მტკიცებით, 1954 წელს ფაქტობრივად შეიქმნა მსოფლიო მთავრობა. მის შემადგენლობაში პოლიტიკური და ფინანსური კუთხით ყველაზე ძლიერები იყვნენ და გავლენიანი კორპორაციების, კლანებისა და სტრუქტურების წარმომადგენლები გაერთიანდნენ. ეს ბილდერბერგის კლუბია. მისი სახელწოდება პოლანდის ქალაქ ოსტერბეკში მდებარე სასტუმრო „ბილდერბერგდანი“ მოდის. სწორედ იქ შეიკრიბა მსოფლიო ელიტის პირველად 1954 წლის მაისში.

იმ დროიდან მოწინააღმდეგეობა და კლუბის გავლენის სფეროები მნიშვნელოვნად გაფართოვდა და ახლა ლამის მთელ მსოფლიოს მოიცავს. სწორედ ეს სტრუქტურა იძლევა დირექტივებს არა მხოლოდ იმის თაობაზე, თუ რისი პროპაგანდა უნდა განხორციელდეს და რა უნდა ჩაიტყდოს მასების ცნობიერებაში, არამედ სხვა ყველაფრისა. დირექტივებს ექვემდებარება ყველა სფერო და მიმართულება.

წიგნში შეკრებილია უამრავი დოკუმენტი, ფაქტი და პუბლიკაცია, რომლებიც ბილდერბერგის კლუბისა და მისი მსგავსი ორგანიზაციების მიერ მსოფლიოს მმართველობას ადასტურებს. მის მსგავსებში კი, ესტულინის მტკიცებით, მსოფლიოს უმეტესი ქვეყნის სადაზვერვო სამსახურებიც შედის, უპირველეს ყოვლისა, აშშ-ის ცსს.

საოცარია, რომ იდეოლოგიურად დასავლეთისა და ბილდერბერგისაგან თითქოსდა განზე მდგარი უამრავი მოღვაწე კლუბის გეგმებისა და ბრძანებების შესაბამისად მოქმედებდა და მოქმედებს. მათ შორისაა „ტეხასის ნავთობის მეფეებთან დაკავშირებული“ უსამა ბენ ლადენზე არანაკლებ ცნობილი კამბოჯელი ჯაბლათი პოლ პოტიც.

ესტულინის იმასაც აღნიშნავს, რომ ბილდერბერგელების გეგმების ნაწილს წარმოადგენს დიდ ქალა-

ქებში მოსახლეობის რაოდენობის შემცირება, მათ შორის კამბოჯაში პოტის მიერ დამუშავებული სცენარის შესაბამისად. საინტერესოა ის ფაქტი, რომ პოლ პოტისათვის გენოციდის გეგმები დაამუშავა აშშ-ში რომაული კლუბის ერთ-ერთმა კვლევითმა ორგანიზაციამ, რომელიც ბილდერბერგის კლუბის მონათესავეა.

ასე რომ, ჩინეთი არაფერ შუაშია, პოლ პოტი ტრანსნაციონალური ძალებისა და აშშ-ის პროდუქტია. ამავე ვერსიას ადასტურებს სხვა კვლევებიც. ამერიკელი ისტორიკოსი და ჟურნალისტი ჯ. ანდერსონი ჯერ კიდევ 1990-იანი წლების დასაწყისის მონაცემებზე დაყრდნობით ირწმუნება, რომ „ცსს მხარს უჭერს პოლ პოტის ბანდების წარჩენას“. სხვა უცხოელი ისტორიკოსები ასევე იტყობინებიან, რომ „საერთაშორისო ორგანიზაციამ „World Food Program“ 1990-იანი წლების შუა ხანებში 12 მილიონი დოლარის ღირებულების პროდუქტი ტაილანდის სწორედ „ნითელი ჰამერებისთვის“ გადასცა“. ამ ნითლებმა კი 1975-78 წლებში 2,5 მილიონი ადამიანი გამოასალმეს სიცოცხლეს. გარდა ამისა, „ამერიკა, გერმანია და შვედეთი ტაილანდისა და სინგაპურის გავლით პოლ პოტის მიმდევრებს იარაღით ამარაგებენ“. სამწუხაროდ, ამ მონაცემებსაც არავინ გამოუწინააღმდეგებია.

არადა, პოლ პოტი 1979-98 წლებში, სიცოცხლის დასრულებამდე სადაც კი არა, კამბოჯა-ტაილანდის ძნელად მისადგომ საზღვარზე მდებარე აშშ-ის ცსს-ს ყოფილ ბაზაზე იმყოფებოდა.

უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ კამბოჯის ახალი ხელისუფლების მხრიდან ადგილი არ ჰქონია არც ერთ მცდელობას, ხელში ჩაეგდო არამც თუ ეს რაი-

ონი, არამედ თავად პოლ პოტი მაინც. თავის მხრივ, დასავლეთს ოდნავი სურვილითა ორგანიზაციამ, რომელიც ბილდერბერგის კლუბის მონათესავეა.

მისეული რაზმები, რომლებიც 1980-იანი წლებიდან ტაილანდის ტერიტორიაზე აღმოჩნდნენ, კამბოჯას ისე ატერორებდნენ, რომ არც კანონი ადარდებდათ და არც ტაილანდის ჯარი.

ეს რაზმები, თავის მხრივ, შედგებოდა მრავალი ათასი კაციჭამისაგან, რომელსაც ხელში ამერიკული იარაღი ეჭირა. უფრო მეტიც: აშშ-მა, ტაილანდმა და ჩინეთმა 1980-1890-იან წლებში ერთობლივად დაუჭირეს მხარე პოლპოტისეულ „დემოკრატიულ კამპუჩიას“ გაეროში, რითაც ამ სტრუქტურაში გზა მოუჭრეს პოლპოტის შემდგომ კამბოჯას.

ამიტომ, ესტულინის მიხედვით, პოლ პოტი ჩინეთის კი არა, აშშ-ის ფიგურაა და ამ ვერსიას ზოგიერთი საბჭოთა მკვლევარიც ემხრობა. ბექტემიროვის, დემენტევისა და კობელევის ერთობლივ ნაშრომში „კამბოჯას უახლესი ისტორია“ წერია: „1976 წელს ჩინეთში მიმდინარე შიდა მოვლენებმა ზეგავლენა მოახდინა კამბოჯის ხელმძღვანელობაში მიმდინარე ბრძოლაზე. 1976 წლის 7 აპრილს, მათ ძედუნის წინადადებით, „რევიზიონისტ-შემგუებელი“ დენ სიაოპინი ყველა თანამდებობიდან მოიხსნა. ძალაუფლების სათავეში კი ცზიან ცინის (მათ ძედუნის ცოლი, ჩინეთში „ნითელ იმპერატორად“ წოდებული) ჯგუფი მოექცა, რომელიც მართავდა კიდევ ჩინეთს 1976 წლის ოქტომბრიდან. მათს გარდაც-

პოლ პოტი

ვლების შემდეგ (1976 წლის 9 სექტემბერი) პრემიერ-მინისტრის თანამდებობიდან პოლ პოტის გადადგომის შესახებ გამოცხადდა. მოსალოდნელი იყო მისი წასვლა კომპარტის ხელმძღვანელის პოსტიდანაც“.

ამავე კვლევაში აღნიშნულია, რომ პოლ პოტი მათზე მეტად დენ ციაოპინი მფარველობდა, მის გადადგომას კი მათს სიცოცხლეშივე უნდა მოჰყოლოდა პოლ პოტის ლიკვიდაცია.

მაგრამ, როგორც იმავე წიგნშია აღნიშნული, ცზიან ცის დაჯგუფების დაცემისა და ხელისუფლებაში დენ ციაოპინის დაბრუნების შემდეგ პოლ პოტი პრემიერის თანამდებობა დაუბრუნდა. და მაინც, 1976 წლის ნოემბრიდან კამბოჯაში მისი მოწინააღმდეგეების ახალი ფლეთა დაიწყო. 1976 წლის დეკემბრიდან პოლ პოტის რეჟიმისათვის ამერიკიდან ტაილანდის, სინგაპურისა და მალაიზიის გავლით იარაღის მონოდება გაძლიერდა.

ვიეტნამის საგარეო საქმეთა სამინისტროს წიგნში ვიეტნამელი, ლაოსელი და კამბოჯელი მეცნიერები წერენ, რომ მათ ძედუნის და ჩინეთის პრემიერი 1949-1975 წლებში ჩუუო ენილაი 1975 წლის შემოდგომიდან ცდილობდნენ, პოლ პოტი კამბოჯის ხელისუფლებისთვის ჩამოეშორებინათ და ჩინეთში გაეყვანათ. მაგრამ მათ არა მხოლოდ დენ სიაოპინი, მაშინდელ ჩინეთში გავლენითა და იერარქიით მესამე პირი, არამედ ტაილანდისა და აშშ-ის გავლენიანი სტრუქტურებიც ეწინააღმდეგებოდნენ.

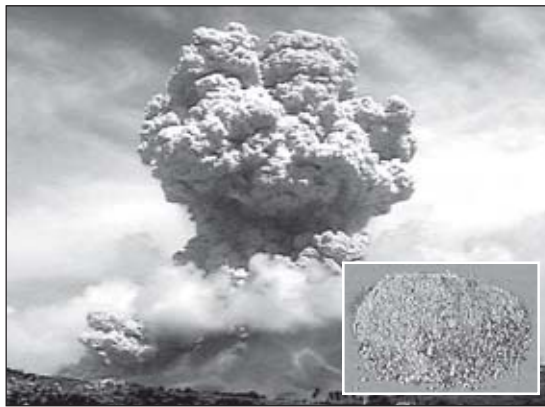
ამერიკული მასმედია 1980-იან წლებში ენაშნარობდა, რომ პოლპოტისეულ „თავისუფლებისთვის მებრძოლთა რაზმებს მთელი კამბოჯა თანაუგრძნობდა“.

სამწუხაროდ, თუ პოლ პოტი მსოფლიო მთავრობის — ბილდერბერგის კლუბის აგენტი იყო, აღაფრეოვია სათქმელი თანამედროვე დასავლური ქვეყნების უამრავ მოღვაწეზე, რომელთაც დენიელ ესტულინის თავის წიგნში მოიხსენიებს.

ამასობაში კი, როგორც მასმედიის ზოგიერთი საშუალება იუწყება, დედუნეზე ბილდერბერგის კლუბის მორიგი სხდომა გაიმართება.

stoletie.ru

ვულკანი ფიჭვის სუნიკაბი

ისლანდიის მოსახლეობამ გადანყვიტა, ბობოქარი ვულკანისაგან რაიმე ხეირი მაინც გამოედნო და ინტერნეტმაღაზიაში სუნიკის სახით ვულკანის ფიჭვის გაყიდვა დაიწყო. სარეკლამო განცხადებაში წერია: ნებისმიერ მსურველს ვთავაზობთ, შეიძინოთ თანამედროვე ისტორიის ნაწილი.

„ვულკანი ლოტი“ 32 დოლარი ღირს. მსურველები მას 160-გრამიან მინის ჭურჭელში ჩაყრილსა და მუყაოს კოლოფში შეფუთულს მიიღებენ. გაყიდვებიდან შემოსული მთელი თანხა კი ვულკანის ამოფრქვევის შედეგად დაზარალებული რაიონების მოსახლეობის დასახმარებლად გადაირიცხება. ამ სუნიკის შექმნის რამდენიმე ასეული მსურველი უკვე სახეზეა. შეკვეთები მსოფლიოს ყველა კუთხიდან მოდის.

თუთიუშების გაყიდვების დაწყება

ავსტრალიაში უცნაური შემთხვევა დაფიქსირდა: პატარა, მკვეთრი შეფერილობის თუთიუშები ხის ტოტებიდან პანტაპუნტით ცვივიან და მთვრალეებით იქცევიან. მინაზე დანარცხებულ ჩიტებს ვეტერინარები აგროვებენ და ცდილობენ, რამენაირად გონებაზე მოიყვანონ. ადგილობრივი ვეტერინარული კლინიკა თუთიუშების გამოსაფხიზლებელს დაემსგავსა.

სპეციალისტების თქმით, გონებაზე მოსვლის შემდეგ თუთიუშები ზუსტად ისევე იქცევიან, როგორც კუთხეში იკუნჭებიან, თავზე იფარებენ ყველაფერს, რასაც იპოვიან და შემდეგ გაუნძრევლად წვანან. მდგომარეობიდან გამოსასვლელად ფრინველებს ხითა და ტკბილი ფაფებით კვებავენ — ეს ჩიტებისთვის იგივე ყოფილა, რაც ადამიანებისთვის წვინანი ან მინერალური წყალი ნაბახუსევზე. ჯერ ვერაფერი გარკვევა, რა ათრობთ თუთიუშებს, ვეტერინარები ვარაუდობენ, რომ ეს შესაძლოა ვირუსი იყოს.

მოსაპტი ბაქტერიებს დახმარება

გერმანიაში დასუფთავებისთვის განკუთვნილ ალჭურვილობებზე მოცარტის ნაწარმებს ჩართავენ. გამდინარე წყლის გამდინდის სამსახურის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ავსტრიელი კომპოზიტორის შემოქმედებითი მემკვიდრეობა მტკიცე ორგანული ნაერთების დაშლის პროცესს დააჩქარებს.

ნარჩენების დაშლის პროცესზე მოცარტის მუსიკის დადებითი ზეგავლენა დასუფთავების ერთ-ერთმა კომპანიათა ექსპერიმენტის საფუძველზე დაამტკიცა. თურმე ჰარმონიისა და რიტმის უნიკალური შერწყმის გამო ამ მუსიკის თანხლებით მიკროორგანიზმები და ბაქტერიები გაცილებით ნაყოფიერად „შრომობენ“, ვიდრე უიმისოდ.

მოცარტის დახმარებით, თითოეული კომპანია ელექტრონერგის დაზოგვის ხარჯზე თვეში ათასი ევროს ეკონომიას გააკეთებს. მაქსიმალური ეფექტის მისაღებად ბაქტერიებისათვის მოცარტის მუსიკა განუწყვეტლივ უნდა ისმოდეს.

მოკლე

ეკიკლი
გადასახადებს ზრდის

ანგელა მერკელის მთავრობა არსებული გადასახადების გაზრდასა და ახალი გადასახადების დაწესებას გეგმავს. ცხადია, მიზანი ბიუჯეტის დეფიციტისგან თავის დაღწევაა, მაგრამ კაბინეტს მშვენივრად ესმის, რომ ბიუჯეტის დეფიციტის წელიწადში 10 მილარდი ევროთი შემცირებისათვის ეს საკმარისი არ იქნება და დანახარჯებიც უნდა შეიკვეციოს. ყველაზე მეტი ეკონომია უმუშევართა დახმარების შემცირების ხარჯზე იგეგმება. სახელმწიფო ამის მიღწევას დასაქმების პროცენტის გაზრდით გეგმავს.

ეკვიტანილია გაყვნილება

ფრეიბურგის პროკურატურამ არასრულწლოვანთა გარყვნილების ხელის შეწყობის ბრალდებით გერმანიის კათოლიკე ეპისკოპოსების კონფერენციის თავმჯდომარის არქიეპისკოპოს რობერტ ზოლიჩის წინააღმდეგ გამოიძიება დანაშაულები. ბრალდების მონაწილე მტკიცებით, მან 1987 წელს უფლებამოსილება მიანიჭა მღვდელს, რომელიც არასრულწლოვანების მიმართ ძალადობაში იყო მხილებული. გერმანიაში ბოლო დროს გამჟღავნებული უამრავი ამგვარი დანაშაული ხანდაზმულობის ვადის ამოწურვის გამო განხილვას აღარ ექვემდებარება.

უნგრეთი ევროპას ანგრაჟს

მას შემდეგ, რაც უნგრეთის ხელისუფლებამ განაცხადა, რომ ქვეყანაში შესაძლოა საბერძნეთის მსგავსმა ვალეების კრიზისმა იფეთქოს, ევროპის საფონდო ინდექსები 2,5%-ით დაეცა.

უნგრეთის პრემიერ-მინისტრის წარმომადგენელი აცხადებს, რომ წინა (სოციალისტური) ხელისუფლება ქვეყნის ეკონომიკის მდგომარეობის თაობაზე მონაცემებს აყალბებდა და საბერძნეთის მსგავსი მდგომარეობა უნგრეთს დღევანდელ ელს. აღნიშნულ განცხადებას დოლართან მიმართებაში ევროს კურსის 1,2-მდე დაცემა მოჰყვა.

უნივერსალური წყალი
„ისიდა“

მათთვის, ვისთვისაც
კვირფასია ჯანმრთელობა

სუფრის წყალი „ისიდა“ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის („ჯანმო“) მოთხოვნებს. სერტიფიცირებულია და დღიური ნორმის ოდენობით შეიცავს ადამიანისთვის აუცილებელ და შეუცვლელ მიკროელემენტებს (J, F, Mn, Ca, K, Mg, Na, Zn).

J იოდი — ხელს უწყობს დედის ორგანიზმში ნაყოფის განვითარებას (დეფიციტი იწვევს კრეტინიზმს); მოქმედებს მოზარდის ნორმალურ განვითარებაზე; იცავს ადამიანს ჩიყვისგან; მოქმედებს გულსისხლძარღვთა და ცენტრალურ ნერვულ სისტემაზე.

F ფტორი — მინერალიზაციის პროცესების ბიოკატალიზატორია. მისი დეფიციტი იწვევს მინერალიზაციის დარღვევას, კბილის კარიესს.

Mn მანგანუმი — მოქმედებს ჰორმონებსა და ფერმენტებზე. მისი დეფიციტი იწვევს ინსულინარული აპარატის მოშლას, პოტენციის დაქვეითებასა და პათოლოგიურ სიმსუქნეს.

Ca კალციუმი — მონაწილეობს ძვლის უჯრედების წარმოქმნაში. მოქმედებს სისხლის შედეგებაზე, ნერვული იმპულსების გადაცემაზე, ფერმენტული პროცესების აქტივობაზე.

K კალიუმი — უზრუნველყოფს გულის კუნთის მუშაობასა და მის ბუნებრივ აქტივობას, ხელს უწყობს მეხსიერების გაუმჯობესებას.

Mg მაგნიუმი — ამაგრებს ჩონჩხის ძვლებს, კბილის მინაქარს. ხელს უწყობს თირკმელების, ღვიძლის, გულისა და ტვინის ნორმალურ ფუნქციონირებას.

Na ნატრიუმი — ფიზიოლოგიური (უჯრედგარეთ) სითხის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია. არეგულირებს სისხლის წნევას და იცავს სისხლის ბუფერობას.

Zn თუთია — შედის თითქმის ყველა უჯრედის შემადგენლობაში, არეგულირებს მოზარდი ორგანიზმის ნორმალურ განვითარებასა და სქესობრივ მომწიფებას.

საბავშვო მინერალიზაცია შეადგენს 350 მგ/ლიტრზე, რაც უზრუნველყოფს გულის კუნთის ნორმალურ მუშაობას, ტვინის ქერქისა და ქერქქვეშა ცენტრების აქტივობას, თირკმლის ნორმალურ ფუნქციონირებას, ზრდის ღვიძლის დეტოქსიკაციურ ფუნქციას და ინარჩუნებს ძვლოვანი ქსოვილების ნორმალურ შემადგენლობას.

სასმელად გამოსადეგი არც ერთი სხვა წყალი (არც მდინარის, არც ტბის, არც ჭის და არც წყაროსი) არ შეიცავს ჩამოთვლილ მიკროელემენტებს ერთდროულად და საკმარისი რაოდენობით, ამიტომ მათი ყოველდღიური და ხანგრძლივი გამოყენება ორგანიზმში რომელიმე ელემენტის დეფიციტს იწვევს, შესაბამისად, — ფუნქციონალურ დარღვევებს, რასაც ეწოდება მიკროელემენტოზი. მას მიეკუთვნება ენდემური ჩიყვი, კარიესი, ფსორიაზი, პათოლოგიური სიმსუქნე და სხვ.

„ისიდა“ გამიზნულია ოჯახური მოხმარებისთვის, ისხმება ხელის ტუმბოთი აღჭურვილ 20-ლიტრიან ბალონებში.

გსაკველავთ დაკავთ თბილისში: 899-16-30-21.

890-26-15-15 (ოფისი); რუსთაში: 890-11-50-99; 895-91-24-14.

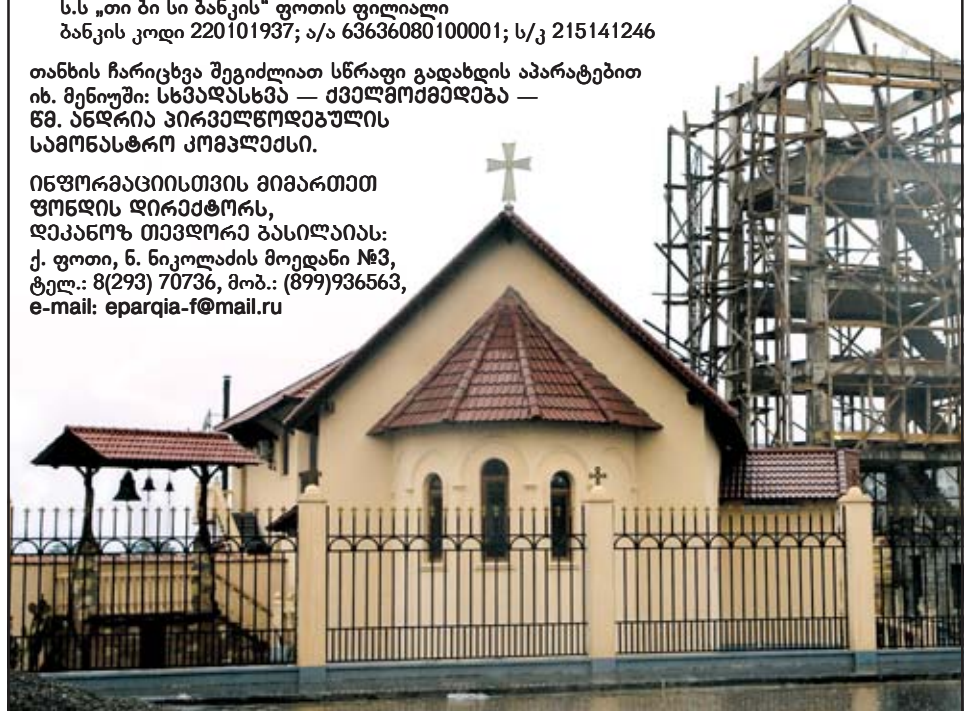
წილა ანდრია პირველწოდებულის
სამონასტრო კომპლექსის სამკალო

ს.ს „გაბრთიანებული ტელეკომი“ 602602
შპს „ასტალი“ 700818
შპს „გაბრთიკომი“ 200320
შპს „ჯეოსელი“ 700305
შპს „ბილიანი“ 200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტები:
ს.ს „თი ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი
ბანკის კოდი 220101937; ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით
იხ. მენიუში: სხვადასხვა — ქველმოქმედება —
წმ. ანდრია პირველწოდებულის
სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ
ფონდის დირექტორს,
დეკანოზ თევდორე ბასილიას:
ქ. ფოთი, ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3,
ტელ.: 8(293) 70736, მობ.: (899)936563,
e-mail: eparqia-f@mail.ru

მსოფლიოში პირველი ჩაპროდუქციული
ჯანმრთელობის ხანტი —

ი. ჟორდანიას სახელობის
ადამიანის ჩაპროდუქციის
სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი

გთავაზობთ საედიციონო დახმარებას

- უწყალო წყვილების სრულყოფილ გამოკვლევასა და მკურნალობას უახლესი, თანამედროვე მეთოდებით;
- ჰორმონულ, გენეტიკურ, იმუნოლოგიურ, ექოსკოპიურ, ენდოსკოპიურ გამოკვლევებს;
- სასქესო ინფექციების დადგენას, მათ შორის, დნმ-დიაგნოსტიკით;
- სპერმის კომპიუტერულ ანალიზს;
- ხელოვნურ ინიტრო განაყოფიერებას; რეპროდუქციული მასალის გაყინულ მდგომარეობაში შენახვას;
- ქალბისა და მამაკაცებში სასქესო ორგანოების ანთებითი დაავადებების სქესობრივი და ენდოკრინული დარღვევების დადგენასა და მკურნალობას, მათ შორის, ენდოსკოპიური მეთოდებით;

- ორივე სქესის მოზარდებში ენდოკრინული და გინეკოლოგიური პათოლოგიების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობას;
- სქესობრივი ანომალიების დიაგნოსტიკას, ქირურგიულ კორექციას;
- კლიმაქტერული დარღვევების მკურნალობასა და პროფილაქტიკას;
- ორსულობის თვითნებური შეწყვეტის მიზეზების დადგენას; შობადობის რეგულაციას — მედიკამენტურ კონტრაცეფციას;
- ულტრასონოგრაფიულ, ბიოქიმიურ, ჰორმონულ, ციტოგენეტიკურ გამოკვლევებს.

მისაგათი: კოსტავას ქ. 43. ტელ. 93-11-45; 99-61-97; 99-54-77

საქართველო
ისტორიული რეკონსტრუქციის
საბავშვო

http://www.geworld.net

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოფუა
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:
არმაზ სანაბლიძე, გონდო მკინარაშვილი
ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანდუკაშვილი
ვებრედაქტორი გიორგი ხავეთიაძე
რეალიზაციის მენეჯერი ღაბრიელ ბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაძე, რეკლამის მენეჯერი ეთერ კასრელიშვილი (899 110 200)
გაზეთში ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, ამბროლაურის ქ. №166/5
ტელ.: 38-41-97; e-mail: info@geworld.net